

Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2013

Druhá úplná aktualizace

textová část A

Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o., Příkop 8, 602 00 Brno

dílo:	Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2013
objednatel:	Jihomoravský kraj Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
zhotovitel:	Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o. Příkop 8, 602 00 Brno
jednatelé společnosti:	Ing. arch. Vanda Ciznerová Ing. arch. Miloš Schneider
vedoucí řešitelského týmu:	Ing. arch. Vanda Ciznerová
řešitelský tým:	
urbanismus a osídlení:	Ing. arch. Vanda Ciznerová
technická infrastruktura:	Ing. Pavel Veselý
doprava:	Ing. Jiří Hrnčář
demografie, statistika, sociologie:	Mgr. Ondřej Mulíček, Ph.D.
životní prostředí, příroda, krajina, ÚSES, GIS, geografické analýzy:	Mgr. Martin Novotný
spolupráce:	
urbanismus a osídlení:	Ing. arch. Pavel Ducháček Ing. arch. Ivana Golešová Ing. arch. Jan Májek, Ph.D. Ing. arch. Emil Navrátil Ing. arch. Alena Palacká Ing. arch. Aleš Stuchlík Ing. arch. Martin Vávra
krajina, GIS, geografické analýzy:	Mgr. Tereza Golešová
hygiena životního prostředí:	Mgr. Jakub Bucek
datum:	březen 2013

Obsah dokumentace:

Textová část

Základní informace a metodický postup

A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

Grafická část

A.1	Výkres limitů využití území.....	1 : 100 000
A.2	Výkres hodnot území.....	1 : 100 000
A.3	Výkres záměrů na provedení změn v území.....	1 : 100 000

Tabulková část

Základní informace a metodický postup

Základní informace

Krajský úřad Jihomoravského kraje je orgánem územního plánování ve smyslu § 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podle § 7 písm. 1 odst. b) stavebního zákona krajský úřad pořizuje územně plánovací podklady včetně územně analytických podkladů kraje.

„Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2013“ (dále jen „ÚAP JMK 2013“) jsou druhou úplnou aktualizací územně analytických podkladů Jihomoravského kraje.

ÚAP JMK 2013 jsou zpracovány podle příslušných ustanovení stavebního zákona a vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, a s využitím metodických návodů vydaných Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Původní ÚAP JMK z roku 2009, které zpracoval Atelier T-plan, s. r. o., byly spolufinancovány z prostředků EU, Evropského fondu pro regionální rozvoj. Podpora byla poskytnuta z Integrovaného operačního programu. První ÚAP byly projednány v zastupitelstvu Jihomoravského kraje dne 18. 6. 2009 (Usnesení č. 286/09/Z7).

První aktualizace ÚAP JMK 2011 byla zpracována společností Arch.Design, s. r. o. a v zastupitelstvu Jihomoravského kraje projednána dne 23. června 2011 (Usnesení č. 1421/11/Z23).

Zhotovitelem této druhé úplné aktualizace ÚAP JMK 2013 je Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o.

Metodický postup

Jako podklad pro druhou úplnou aktualizaci ÚAP JMK 2013 byla využita jejich první úplná aktualizace z roku 2011 a druhé úplné aktualizace ÚAP obcí s rozšířenou působností z roku 2012, aktuální data předaná poskytovateli údajů a veřejně přístupné informace. Zpracování probíhalo ve fázích:

- Aktualizace sledovaných jevů
- Analýza ÚAP ORP se zaměřením na nadmístní problematiku
- Aktualizace ÚAP JMK ve struktuře dle smlouvy o dílo

ÚAP JMK 2013 jsou členěny dle § 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti v platném znění na dvě části:

- Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území
- Rozbor udržitelného rozvoje území

Část A: Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

Textová část obsahuje:

- A.1 Stav a vývoj území
- A.2 Hodnoty území
- A.3 Limity využití území
- A.4 Záměry na provedení změn v území

Grafická část obsahuje:

A.1. Výkres limitů využití území	1 : 100 000
A.2. Výkres hodnot území	1 : 100 000
A.3. Výkres záměrů na provedení změn v území	1 : 100 000

Součástí dokumentace jsou též **tabulková část**.

Tabulková příloha uvádí statistické přehledy a údaje o území pro tyto tematické okruhy: zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa, technická infrastruktura, socioekonomické podmínky a bydlení, rekreace, hospodářské podmínky. V poslední tabulce jsou uvedena časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku.

Obsah textové části A:

A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území	5
A.1. Stav a vývoj území.....	5
A.1.1. Horninové prostředí a geologie	7
A.1.1.1. Geomorfologie, geologické a hydrologické poměry	7
A.1.1.1.1. Geomorfologie	7
A.1.1.2. Geologické poměry	9
A.1.1.2.1. Hydrogeologické poměry	10
A.1.1.2.2. Svahové deformace	13
A.1.1.3. Nerostné suroviny	14
A.1.1.3.1. Ochrana výhradních ložisek	14
A.1.1.3.2. Paliva	14
A.1.1.3.3. Nerudy	15
A.1.1.3.4. Stavební suroviny	16
A.1.1.3.5. Negativní vlivy těžby nerostných surovin	17
A.1.2. Vodní režim	18
A.1.2.1. Výchozí podmínky	18
A.1.2.2. Povrchové a podzemní vody	19
A.1.2.2.1. Vodní útvary	19
A.1.2.3. Vodní toky a vodní nádrže	19
A.1.2.3.1. Vodní toky	19
A.1.2.3.2. Vodní nádrže	20
A.1.2.3.3. Lokality pro akumulaci povrchových vod	21
A.1.2.4. Ochrana vod jako složky životního prostředí	22
A.1.2.4.1. Stav povrchových a podzemních vod	23
A.1.2.4.2. Chráněné oblasti přirozené akumulace vod	23
A.1.2.4.3. Zranitelné oblasti	24
A.1.2.4.4. Ochranná pásma vodních zdrojů	24
A.1.2.5. Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod	24
A.1.2.5.1. Záplavová území	25
A.1.3. Hygiena životního prostředí	29
A.1.3.1. Ovzduší	29
A.1.3.1.1. Zdroje znečišťování ovzduší	29
A.1.3.1.2. Celkové vyhodnocení imisního zatížení Jihomoravského kraje	52
A.1.3.2. Hluková zátěž	55
A.1.3.2.1. Hluk z dopravy na pozemních komunikacích na území JMK	56
A.1.3.2.2. Hluk z letecké dopravy na území JMK	57
A.1.4. Ochrana přírody a krajiny	57
A.1.4.1. Biodiverzita a ekosystémy	57
A.1.4.1.1. Zvláště chráněná území přírody	57
A.1.4.1.2. Územní systém ekologické stability	59
A.1.4.1.3. Přírodní parky	60
A.1.4.1.4. Natura 2000	60
A.1.4.1.5. Charakter, ráz a identita krajiny	62
A.1.4.1.6. Obecné rysy charakteru krajiny Jihomoravského kraje – prostorové členění, hlavní znaky přírodní charakteristiky, hlavní znaky kulturní a historické charakteristiky	63
A.1.4.1.7. Klasifikace krajiny – typologie kulturní krajiny, krajinářská regionalizace	64
A.1.4.1.8. Krajina – charakter, ráz a identita, území se zvýšenou ochranou znaků a hodnot krajinného rázu	66
A.1.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	68
A.1.5.1. Zemědělský půdní fond	68

A.1.5.1.1.	Ohrožení větrnou a vodní erozí a další ohrožení půd.....	69
A.1.5.1.2.	Pedologická charakteristika	70
A.1.5.1.3.	Ochrana zemědělského půdního fondu	71
A.1.5.1.4.	Struktura zemědělského půdního fondu.....	72
A.1.5.1.5.	Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti.....	75
A.1.5.2.	Pozemky určené k plnění funkcí lesa, lesní porosty	75
A.1.5.2.1.	Přírodní lesní oblasti	76
A.1.5.2.2.	Lesnatost.....	76
A.1.5.2.3.	Druhová skladba lesů, střední věk porostů, stupeň přirozenosti	77
A.1.5.2.4.	Kategorizace lesů, funkce lesů	78
A.1.5.2.5.	Struktura vlastnictví	79
A.1.5.2.6.	Pásma ohrožení imisemi	80
A.1.6.	Veřejná infrastruktura.....	80
A.1.6.1.	Dopravní infrastruktura.....	80
A.1.6.1.1.	Širší přepravní vztahy a souvislosti.....	80
A.1.6.2.	Silniční doprava	89
A.1.6.3.	Železniční doprava	109
A.1.6.4.	Letecká doprava	113
A.1.6.5.	Vodní doprava	115
A.1.6.6.	Kombinovaná doprava – logistika	116
A.1.6.7.	Cyklistická doprava.....	117
A.1.6.8.	Technická infrastruktura	119
A.1.6.8.1.	Zásobování elektrickou energií	119
A.1.6.8.2.	Zásobování zemním plynem	123
A.1.6.8.3.	Vodní hospodářství	128
A.1.6.8.4.	Odpadové hospodářství.....	131
A.1.6.8.5.	Staré ekologické zátěže.....	135
A.1.7.	Sociodemografické podmínky	136
A.1.7.1.	Obyvatelstvo	136
A.1.7.1.1.	Počet obyvatel a jeho vývoj	136
A.1.7.1.2.	Věková struktura.....	137
A.1.7.1.3.	Vzdělanost	138
A.1.7.1.4.	Rodáci	138
A.1.7.2.	Občanská vybavenost.....	138
A.1.8.	Bydlení, bytová výstavba.....	138
A.1.8.1.1.	Bytový fond, bydlení	138
A.1.8.1.2.	Bytová výstavba	139
A.1.9.	Rekreace.....	140
A.1.9.1.	Turistické oblasti a atraktivita	140
A.1.9.2.	Formy rekreace	142
A.1.9.2.1.	Individuální rekreace	142
A.1.9.2.2.	Rekreace u vody.....	142
A.1.9.2.3.	Cykloturistika a pěší turistika, zimní turistika.....	142
A.1.9.2.4.	Hipoturistika, jezdeckví a agroturistika	143
A.1.9.3.	Nabídky cestovního ruchu.....	143
A.1.9.3.1.	Lázeňství	143
A.1.9.3.2.	Vinařství a vinařská turistika	144
A.1.9.3.3.	Folklór	144
A.1.9.3.4.	Veletržní a kongresová turistika.....	144
A.1.9.3.5.	Motocyklový sport	144
A.1.9.3.6.	Zoologické a botanické zahrady.....	145
A.1.9.3.7.	Westernové městečko	145
A.1.9.3.8.	Golfová hřiště a sportoviště	145
A.1.9.3.9.	Vodní turistika.....	145
A.1.9.3.10.	Ubytovací kapacity.....	145
A.1.10.	Hospodářské podmínky.....	146

A.1.10.1.	Výchozí podmínky	146
A.1.10.2.	Ekonomická aktivita	147
A.1.10.3.	Pracovní místa, dojíždka a vyjíždka.....	148
A.1.10.4.	Podnikatelská aktivita	151
A.1.10.5.	Nezaměstnanost	151
A.1.10.6.	Průmyslové zóny	151
A.1.10.6.1.	Charakteristiky připravovaných průmyslových zón	151
A.1.11.	Osídlení	152
A.2.	Hodnoty území.....	154
A.2.1.	Kulturní hodnoty území	157
A.2.2.	Přírodní hodnoty území	161
A.2.3.	Civilizační hodnoty území	163
A.3.	Limity využití území.....	164
A.3.1.	Limity využití území vyplývající nebo stanovené na základě právních předpisů	164
A.3.2.	Limity využití území vyplývající z vlastností území.....	188
A.4.	Záměry na provedení změn v území	189
A.4.1.	Záměry dopravní infrastruktury.....	189
A.4.1.1.	Silniční doprava	189
A.4.1.2.	Železniční doprava	193
A.4.1.3.	Vodní doprava	195
A.4.1.4.	Logistika	195
A.4.1.5.	Letecká doprava	195
A.4.2.	Záměry technické infrastruktury.....	195
A.4.2.1.	Elektroenergetika	195
A.4.2.2.	Plynárenství.....	198
A.4.2.3.	Dálkovody	200
A.4.2.4.	Horkovod.....	200
A.4.2.5.	Vodní hospodářství	200
A.4.3.	Záměry ostatní	201
A.4.3.1.	Protipovodňová ochrana.....	201
A.4.3.2.	Území chráněná pro akumulaci povrchových vod	201
A.4.3.3.	Ochrana přírody a krajiny.....	202
A.4.3.3.1.	Přírodní parky	202
A.4.3.3.2.	Nadregionální a regionální územní systém ekologické stability	202
A.4.3.3.3.	Turistické oblasti, atraktivita a kulturní dědictví	222
A.4.3.4.	Výroba	223
A.5.	seznam použitých zkratek	223

A. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

A.1. Stav a vývoj území

Základní údaje

rozloha	719 479 km ²
počet obyvatel	1 166 313
hustota osídlení	cca 162 obyvatel/km ²
okresy	Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo
počet obcí celkem	673
z toho měst	49
z toho městysů	40
statutární města	Brno (378 965 obyvatel)
počet obcí s rozšířenou působností	21
počet obcí s pověřeným obecním úřadem	34
počet vojenských újezdů	1

(zdroj ČSÚ, stav k 31. 12. 2011)

Jihomoravský kraj leží v jihovýchodní části České republiky, sousedí na východě se Slovenskem a na jihu s Rakouskem. V rámci ČR jsou jeho sousedy kraje Jihočeský, Vysočina, Pardubický, Olomoucký a Zlínský. Svoji rozlohou (cca 7 195 km²) se Jihomoravský kraj řadí v ČR na čtvrté místo. Jihomoravský kraj je tvořen 7 okresy (Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo), přičemž celkem 673 obcí je zařazeno do 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Centrem kraje je statutární město Brno, situované na křižovatce dálnic Praha, Vídeň, Bratislava a Olomouc.

Význam kraje

Jihomoravský kraj má, díky své poloze, důležitou tranzitní funkci z hlediska nadmístní dopravy. Město Brno je významnou Evropskou křižovatkou na spojnici jižní, střední a severní Evropy. Nadřazený dopravní systém tvoří dálnice D1, D2, rychlostní komunikace R43 a R52 a dva hlavní železniční koridory propojující země EU. V Brně – Tuřanech se nachází mezinárodní letiště. Brno dále tvoří stěžejní dopravní uzel v rámci integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje.

Významnou roli zastává Jihomoravský kraj z hlediska ekonomického potenciálu. Hrubý domácí produkt kraje představuje desetinu hrubého domácího produktu ČR. Na dlouhodobou průmyslovou tradici navazuje v posledních letech rozvoj v oblasti počítačových a informačních technologií, telekomunikací a dalších hi-tech oborů, je podporován rozvoj technologických a biotechnologických inkubátorů. Tradičním odvětvím jižní Moravy je zemědělství (cca 60 % celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda), přičemž vysokou úroveň vykazuje zejména vinohradnictví.

Jihomoravský kraj nabízí široké spektrum přírodních, historických a kulturních hodnot. K nejcennějším přírodním hodnotám kraje patří dvě biosférické rezervace UNESCO – *Dolní Morava* a *Bílé Karpaty*, *Národní park Podyjí* a *CHKO Moravský kras* s rozsáhlými komplexy krápníkových jeskyní. Na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO se nachází území kulturní krajiny *Lednicko-Valtický areál* a příklad meziválečné moderní architektury *vila Tugendhat* v Brně. Východně od Brna leží areál bitvy tří císařů, známý také jako *bojiště u Slavkova* (Austerlitz). Nejstarší stopy osídlení představují archeologická naleziště *Mikulčice* a *Pohansko*. Kulturní dědictví regionu se výrazně odráží také v oblasti folklóru, zahrnujícím tradiční zvyky, řemesla, lidové kroje, hudbu, tanec, apod.

Přirozeným centrem je, díky své poloze a historickému vývoji, město Brno, jež má výsadní postavení i v rámci celé ČR. Představuje ekonomické centrum s tradicí mezinárodních veletrhů a výstav, správní centrum se sídlem řady institucí celostátního významu (např. Ústavní soud ČR), je střediskem kultury a školství.

Brněnská aglomerace

Brněnská aglomerace zahrnuje urbanizované území s intenzivními ekonomickými, sociálními a územně technickými vazbami mezi Brnem a okolní sídelní strukturou. Původní vymezení Brněnské aglomerace (dle nařízení vlády č. 105/1994 Sb., kterým byla vyhlášena závazná část územního plánu velkého územního celku Brněnské sídelní regionální aglomerace) zahrnovalo území okresů Brno-město, Brno-venkov, Blansko a Vyškov. Novější vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 561/2006 Sb. zahrnuje do Brněnské aglomerace tato města a obce:

<i>obec</i>	<i>rozloha km²</i>	<i>počet obyvatel</i>
Adamov	3,77	4 583
Bílovice nad Svitavou	14,70	3 590
Brno	230,22	378 965
Česká	1,99	925
Kuřim	17,37	10 833
Lelekovice	7,28	1 791
Modřice	10,05	4 742
Ostopovice	3,83	1 544
Podolí	6,25	1 279
Popůvky	7,45	1 275
Rozdrojovice	2,82	895
Řícmanice	1,49	713
Šlapanice	14,64	6 989
Troubsko	6,03	2 166
celkem	327,89	2 771

Takto vymezená Brněnská aglomerace zaujímá rozlohu cca 328 km² a k 1. 1. 2012 vykazuje 420 290 obyvatel. Samotné město Brno má k 1. 1. 2012 rozlohu 230,22 km² (cca 70 % celé aglomerace) a 378 965 obyvatel (cca 90 % celé aglomerace).

Širším územím, se vzájemnými aglomeračními vazbami, lze do budoucna uvažovat území vymezené v rámci *Politiky územního rozvoje ČR 2008* jako rozvojová oblast OB3 zahrnující území obcí z ORP Brno, Blansko, Kuřim, Pohořelice, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov, Vyškov a Židlochovice.

Průvodním jevem vzájemných vazeb v rámci sídelní struktury, kdy tlak na rozvoj města přesahuje jeho administrativní hranice, je suburbanizace. Suburbanizační tendence se projevují v širším okolí města Brna a jsou určovány také kvalitou a dostupností dopravy. Intenzivní sídelní vazby Brna v rámci aglomerace probíhají zejména mezi Kuřimí, Modřicemi a Šlapanicemi, kde významnou roli sehrává nabídka dostupných ploch pro bydlení a pracovních příležitostí.

A.1.1. Horninové prostředí a geologie

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
sesuvná území	2	–
dobývací prostory a chráněná ložisková území	3	–
poddolovaná území a dobývací prostory těžené	4	–

A.1.1.1. Geomorfologie, geologické a hydrologické poměry**A.1.1.1.1. Geomorfologie**

Na území Jihomoravského kraje se setkávají tři orografické provincie: Česká vysočina, Západní Karpaty a Panonská provincie. Pro modelaci reliéfu je charakteristický směr jihozápad – severovýchod, ve kterém jsou řazena pásma vysočin a pahorkatin oddělená pásmy nížin. Jihozápadní část kraje a jeho celý západní okraj zabírá Českomoravská vysočina, z toho největší část Jevišovická pahorkatina. Nadmořská výška v Jevišovické pahorkatině přesahuje jen výjimečně 500 m, měkce modelovanou krajinu přerušují hluboce zaříznutá údolí Dyje, Jevišovky a Rokytné. Největších nadmořských výšek dosahuje Českomoravská vrchovina na území Jihomoravského kraje na jeho severozápadním okraji v Nedvědicke vrchovině (Sýkoř – 702 m n. m.).

Boskovická brázda představovaná Oslavanskou brázdou na jihu a Malou Hanou na severu odděluje Českomoravskou vysočinu od Brněnské vrchoviny – Bobravské vrchoviny na jihozápad a Dražanské vrchoviny na severovýchod od Brna. Bobravská vrchovina vytváří hřeben s nadmořskými výškami kolem 450 m, přerušovaný příčnými údolími Jihlavy, Bobravy a Svratky s Brněnskou přehradní nádrží. Od Dražanské vrchoviny je oddělena sníženinou Řečkovicko-kuřimského prolomu. Západní část Dražanské vrchoviny – Adamovská vrchovina je složena stejně jako Bobravská vrchovina z hornin brněnského plutonu. Parovina v tomto prostoru byla rozrušena tektonickými pohyby a činností řeky Svitavy, která protéká v hlubokém údolí se zaklesnutými meandry. Východní část Dražanské vrchoviny – Konická vrchovina – je složena z kulmských břidlic a drob a představuje zbytek paroviny zbroušené abrazí miocenního moře. Nejvyšších nadmořských výšek dosahuje severovýchodně od Boskovic. Nejvyšší vrchol Skalky (734 m n. m.) leží těsně za hranicí Jihomoravského kraje.

Mezi Adamovskou a Konickou vrchovinou je vklíněn Moravský kras. Je to pás devonských vápenců s bohatstvím krasových jevů – jeskyní, závrťů, krasových údolí a žlebů. Zřícením jeskynních stropů vznikla 138 m hluboká propast Macocha. Vodní toky protékající Moravským krasem se ztrácejí na okraji vápenců v ponorech a vyvěrají opět při hranici nekrasového podloží.

Geomorfologické jednotky České vysočiny jsou od vrchovin a pahorkatin Západních Karpat odděleny Vněkarpatskými sníženinami – Vyškovskou bránou na severovýchodě a Dyjsko-svrateckým úvalem na jih od Brna. Je to pásmo úrodných nížin s plochým terénem a mírnými terénními vlnami. Vnější Karpaty začínají na Západě nízkými hřbety a pahorkatinami při dolní Dyji a Moravě. V oblouku Dyje vystupují nápadně z okolních sníženin Pavlovské vrchy. Za údolím Dyje se prostírají pásma Středomoravských Karpat – Kyjovská pahorkatina, Ždánický les a Litenčická pahorkatina. Chříby zasahují na území Jihomoravského kraje jen okrajově.

Panonská provincie zabírá jihovýchodní část území, představuje ji Dolnomoravský úval jako nejsevernější výběžek Vídeňské pánve. Rovina Dyjsko-moravské nivy s nadmořskou výškou 150 – 170 m přechází k severu do mírně zvlněné Dyjsko-moravské pahorkatiny. Na modelaci terénu se výrazně podílejí váte písčiny, které na území mezi Brnem a Hodonínem vytvářejí přesypové valy až 13 m vysoké, uspořádané do směru jihozápad – severovýchod v souladu s převládajícím větrem.

Východně od Dolnomoravského úvalu zasahují na území Jihomoravského kraje Moravsko-slovenské Karpaty, představované Bílými Karpaty a Vizovickou vrchovinou. V pásmu Bílých Karpat je nejvyšší bod Jihomoravského kraje – trojmezí Jihomoravského kraje, Zlínského kraje a Slovenska (836 m n. m.).

seznam geomorfologických jednotek Jihomoravského kraje

soustava	podstava	celek	podcelek
Česká vysočina			
II	Českomoravská soustava		
II C		Českomoravská vrchovina	
II C-4			Hornosvratecká vrchovina
II C-4B			Nedvědícká vrchovina
II C-5			Křižanovská vrchovina
II C-5A			Bítešská vrchovina
II C-7			Jevišovská pahorkatina
II C-7B			Bitovská pahorkatina
II C-7C			Jaroměřická kotlina
II C-7D			Znojemská pahorkatina
II D		Brněnská vrchovina	
II D-1			Boskovická brázda
II D-1A			Oslavanská brázda
II D-1B			Malá Haná
II D-2			Bobravská vrchovina
II D-2A			Leskounská vrchovina
II D-2B			Lipovská vrchovina
II D-2C			Řečkovicko-kuřimský prolom
II D-3			Drahanská vrchovina
II D-3A			Adamovská vrchovina
II D-3B			Moravský kras
II D-3C			Konická vrchovina
Západní Karpaty			
VIII	Vněkarpatské sníženiny		
VIII A		Západní vněkarpatské sníženiny	
VIII A-1			Dyjsko-svratecký úval

soustava		podstava	celek	podcelek
VIII A-1A				Jaroslavická pahorkatina
VIII A-1B				Drnholecká pahorkatina
VIII A-1C				Dyjsko-svratecká niva
VIII A-1D				Dunajovické vrchy
VIII A-1E				Rajhradská pahorkatina
VIII A-1F				Pracká pahorkatina
VIII A-2			Vyškovská brána	
VIII A-2A				Rousínovská brána
VIII A-2B				Ivanovická brána
IX	Vnější Západní Karpaty			
IX A		Jihomoravské Karpaty		
IX A-1			Mikulovská vrchovina	
IX A-1A				Pavlovské vrchy
IX A-1B				Milovická pahorkatina
IX B		Středomoravské Karpaty		
IX B-1			Ždánický les	
IX B-1A				Hustopečská pahorkatina
IX B-1B				Boleradická vrchovina
IX B-1C				Dambořická vrchovina
IX B-2			Litenčická pahorkatina	
IX B-2A				Bučovická pahorkatina
IX B-2B				Orlovická vrchovina

A.1.1.2. Geologické poměry

Na území Jihomoravského kraje se stýkají dvě regionálně geologické jednotky prvního řádu – Český masiv a Karpatská soustava. Rozhraní mezi nimi prochází zhruba po linii Znojmo – Brno – Vyškov.

V Západní části Jihomoravského kraje se nachází horniny východní části Českého masivu. Ty tvoří převážně moldanubické granulity a hadce. Dále je zde pestrá série moravika skládající se z fylitů, svorů, rul, kvarcitů a mramorů. Geologicky významné jsou horniny brunovistulika, t. j. Brněnského plutonu a jeho pláště v podloží moravského devonu, karbonu a z části moldanubika. V uvedených horninách se utvořila hluboká vkleslina označená jako Boskovická brázda, která je vyplněna převážně karbonskými sedimenty, jako jsou slepence, pískovce, prachovce a jílovce s uhelnými slojemi.

V severní části kraje se nachází horniny devonu Moravského krasu (slepence, arkózové pískovce s významnými polohami vápenců a také břidlic). Devonské horniny přecházejí do břidlic a drob moravského kulmu. Ještě severněji zasahují do Jihomoravského kraje horniny Ústecké synklinály (pískovce, slínovce, spongilitové pískovce) jihovýchodního výběžku České křídové pánve.

Centrální část Jihomoravského kraje tvoří horniny brunovistulika. V Brněnském masivu jsou to hlubinné vyvřeliny – granity až diority. Dyjský masiv tvoří žuly, granodiority až diority s odmišninami aplitů, pegmatitů a diabasů.

Popsané horniny ukončují tu část Českého masivu, na níž nasedají horniny Karpatské předhlubně (pískovce, prachovcové jíly a jílovce), vnějšího flyše (slepence, droby, prachovce, pískovce a břidlice) a sedimenty vídeňské pánve zasahující až do Jihomoravského kraje (slepence, písky, jílovce). V neogenní výplni Vídeňské pánve se nachází ložiska nafty a přírodního plynu. Kvartérní horniny reprezentují deluviální hlinitopísčité až hlinito-kamenité usazeniny, místo fluviální až fluviodeluviální sedimenty a spraše až sprašové hlíny. Spraše převládají v jižní a také v jihovýchodní části Jihomoravského kraje.

A.1.1.2.1. Hydrogeologické poměry

Charakteristika hydrogeologických poměrů Jihomoravského kraje vychází z Hydrologické rajonizace České republiky (Česká geologická služba, 2006, Sborník geologických věd, sv. 23). Ta v dalším dodržuje toto členění:

Kvartér Dyje (rajon 1641) a kvartér Jevišovky (rajon 1642)

V kvartérních fluviálních uloženinách Dyje se nachází převážně podzemní vody s volnou hladinou. Uloženiny údolní nivy a nízkých teras mají průlinové podzemní vody v úrovni erozivní základny s hydrogeologickou spojitostí s povrchovým tokem. Oboustranně vyvinuté akumulace hlavní terasy mají podzemní vody nad úrovní erozivní základny bez spojitosti s tokem. Přímá dotace podzemních vod do neogénu Dyjsko-svrateckého úvalu se nepředpokládá. V údolní nivě převažují štěrkopísky překryté povodňovými hlínami. Koeficient filtrace je v řádech $n \cdot 10^{-3}$ až 10^{-4} m.s^{-1} . Zranitelnost podzemních vod je značná, jak vsakem tak vcezem.

V kvartérních fluviálních uloženinách Jevišovky se nachází průlinové podzemní vody. V údolní nivě jsou štěrkopísky překryté povodňovými hlínami. Koeficient filtrace je v řádech $n \cdot 10^{-3}$ až 10^{-4} m.s^{-1} . Přímá dotace podzemních vod do neogénu Dyjsko-svrateckého úvalu se jen předpokládá, je však pravděpodobná.

Kvartér Svratky (rajon 1643)

Kvartérní fluviální uloženiny tvoří štěrkopísky teras. Nejvýznamnější jsou Syrovicko-ivaňská terasa a Žabčická terasa. Terasy jsou převážně překryty sprašemi a sprašovými hlínami, v údolní nivě povodňovými hlínami. Koeficient filtrace je v řádech $n \cdot 10^{-3}$ až 10^{-4} m.s^{-1} . Přímá infiltrace do podložího neogénu je možná pouze v místech, kde na propustné terciérní písky nasedají přímo propustné kvartérní sedimenty. Zvodnění je spojitě.

Kvartér Jihlavy (rajon 1644)

Kvartérní fluviální uloženiny tvoří štěrkopísky několika terasových stupňů. Terasy jsou převážně překryty sprašemi a sprašovými hlínami. Údolní nivu vyplňují štěrkopísky překryté povodňovými hlínami. Koeficient filtrace štěrkopísků je v řádech $n \cdot 10^{-3}$ až 10^{-4} m.s^{-1} . Přímá infiltrace do podložího neogénu je možná pouze v místech, kde na propustné terciérní písky nasedají přímo propustné kvartérní sedimenty. Zvodnění je pak spojitě a intenzivní.

Kvartér Dolnomoravského úvalu (rajon 1651)

V kvartérních fluviálních uloženinách je převážně volná hladina podzemní vody. V údolních nivách jsou průlinové podzemní vody v úrovni erozivní báze ve spojitosti s povrchovým tokem. Ve zbytcích teras nad úrovní báze jsou podzemní vody bez této spojitosti. Kolektor tvoří mocné písčité štěrky. Koeficient filtrace je od $1,8 \cdot 10^{-3}$ až $1,2 \cdot 10^{-4} \text{ m.s}^{-1}$. Mocnost štěrku se zvětšuje při plynulém přechodu do neogenních písků. Povodňové hlíny jsou málo propustné.

Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje (rajon 1652)

Horním kolektorem průlinových podzemních vod s volnou hladinou v úrovni erozivní báze toků jsou štěrkopísky a písčité štěrky údolních niv. Ve zbytcích teras jsou podzemní vody málo významné. Jako izolátor fungují povodňové hlíny. Koeficienty filtrace jsou analogické s kvartérem Dolnomoravského úvalu, u povodňových hlín je však nižší $n \cdot 10^{-8} \text{ m.s}^{-1}$. Návaznost zvodnění v Dolnomoravském úvalu s fluviálními sedimenty v povodí Dyje bylo prokázáno. V rajonu je přírodní léčivý zdroj jodobromové vody v Charvátské Nové Vsi, který má stanovené ochranné pásmo.

Vyškovská brána (rajon 2230)

Tato tektonická vkleslina je vyplněna neogenními sedimenty. Na bazální štěrky (baden) se usadily vápenité jíly a jílovce. Také následující slídnaté jíly až jílovce Karpat jsou velmi mocné. V centrální Vyškovské depresi dosahují 100m. Ve výplni vklesliny se střídají kolektory a izolátory. Štěrk a písky mají koeficient filtrace $n \cdot 10^{-4}$ až $n \cdot 10^{-6} \text{ m.s}^{-1}$. Naproti tomu jíly a jílovce jsou prakticky nepropustné. Byly ověřeny i obzory podzemních vod spojené v kvartéru s neogénem, zejména v území infiltrace. Zranitelnost podzemních vod v rajonu je značná.

Dyjsko-svratecký úval (rajon 2241)

Tektonicky predisponované příčné i podélné sníženiny vyplňují neogenní sedimenty od bazálních štěrků a štěrkopísků až po vápnité jíly a jílovce. V profilu se střídají kolektory a izolátory. Dobře propustné jsou bazální štěrková a písčité klastika s udávaným koeficientem filtrace $n \cdot 10^{-5} \text{ m.s}^{-1}$. Vápnité jíly a jílovce mnohdy v mocnostech stovek metrů jsou prakticky nepropustné. Při Z a SZ okraji byly vymezeny i úseky přímé infiltrace i napájení neogenních hornin z kvartéru Jevišovky.

V rajonu je přírodní léčivý zdroj jodobromové vody u Pasohlávek, který má stanovená ochranná pásma

Kuřimská kotlina (rajon 2242)

V tektonickém prolomu Boskovické brázdy se nad karbonskými horninami uchovaly ve formě denudačních zbytků křídové sedimenty, pískovce, slepence, slínovce a jíly a dále i neogenní sedimenty: jíly a jílovce nad bází tvořenou písky, štěrky a slepenci. Koeficient filtrace křídových sedimentů se pohybuje od $n \cdot 10^{-4}$ až $n \cdot 10^{-6} \text{ m.s}^{-1}$, u neogenních bazálních písků od $n \cdot 10^{-6}$ až $n \cdot 10^{-7} \text{ m.s}^{-1}$.

Dolnomoravský úval (rajon 2250)

Rajon je vyplněn neogenními sedimenty vídeňské pánve. Systémem podélných a příčných zlomů je členěn na řadu dílčích ker, které jsou převážně vzájemně izolované. Převažující jemnozrnné písky uložené v jílech tvoří průlinové kolektory v izolátorech se samostatným odvodňováním i infiltrací. Koeficient filtrace u písků je $n \cdot 10^{-5}$ až $n \cdot 10^{-6} \text{ m.s}^{-1}$. Intenzivní odvodňování důlních děl ovlivňuje zejména Hodonínsko-gbelskou hrást, Mikulovskou kru a jižní část kry Rakvícké. Průzkum a těžba živců mají vliv na vodárenské využití podzemních vod. U Hodonína v okolí Lužice jsou přírodní léčivé zdroje jodo-bromových vod, které mají ochranná pásma.

Pavlovské vrchy a okolí (rajon 3110)

Centrum rajonu tvoří horniny jurského stáří – vápence, které byly tektonicky odloučeny od podloží rozpadavých vápnitých a písčitých klenutých vrstev. Vápence tvoří nejvyšší část bradel. V hlubokém podloží se nachází podmenilitové vrstvy – jílovce s rohovci a Ždánicko-hustopečské souvrství (vápnité pískovce a vápnité jíly až jílovce). Jurské vápence mají puklinovou až krasovou propustnost. Infiltrace srážkových vod je omezená. Přirozené prameny jsou vzácné a málo vydatné.

Středomoravské Karpaty (rajon 3230) a flyš v povodí Moravy (rajon 3222)

V rajonu se nachází horniny flyšových souvrství, pro něž je charakteristické rychlé střídání pískovců s jíly a jílovci. Hydrogeologickým kolektorem je přípovrchová zóna zvýšené propustnosti v pásmu zvětralin

a rozevřených puklin. Tento kolektor je nespojitý. Nádržní kolektory v horských oblastech jsou jen v osách údolí. Srážky na svazích se rychle odvodňují. Koeficient filtrace byl vypočten, nelze však považovat za regionálně platný.

V rajonu se nacházejí přírodní léčivé zdroje hořkých (síranových) vod u Šaratic, které mají ochranné pásma. Ta jsou dlouhodobě platná, je však nutné je zpřesňovat s ohledem na polohu a rozmístění exploatačních vrtů.

Ústecká synklinála a povodí Svitavy (rajon 4232)

Rajon tvoří jižní část Ústecké synklinály. Hydrogeologickými kolektory jsou křídové pískovce, slínovce a spongilitové slínovce bělohorského a vyššího jizerského souvrství. Mezi těmito souvrstvími je slínovcový izolátor. K odvodňování obou kolektorů dochází v okolí Březové nad Svitavou (jímací díla pro brněnský vodovod). Nejmladší propustné křídové sedimenty v písčité facii (coniak) jsou omezeny na okolí Svitav. Zvodnění je blízké kvarténním sedimentům s rychlým oběhem podzemních vod.

Velkoopatovická křída (rajon 4280)

Svrchnokřídové uloženiny na sedimentech boskovické brázdy jsou silně rozpukané. Hlavním kolektorem jsou vápnité spongilitové pískovce spodního turonu. Podzemní vody z něj dotují hlubší cenomanský kolektor s puklinou i průlinovou propustností o napjaté hladině. Nejvyšší kolektor je střednoturonský (glaukonitické pískovce, vápnité jílovce a spongilitové pískovce). Ten má puklinovou propustnost. Zvodnění střednoturonského kolektoru se odvodňuje k východu do Velkoopatovických pramenů.

Boskovická brázda severní část (rajon 5221) a jižní část (rajon 5222)

Boskovická brázda je nesouměrná tektonická pánev. Její výplň tvoří horniny permokarbonu – jílovce, prachovce, pískovce a slepence. Na permokarbonu se jako denudační zbytky uchovaly horniny křídové a v jejich nadloží i neogenní sedimenty. Tvoří Kuřimskou kotlinu, která rozděluje Boskovickou brázdu na severní a jižní část. Permokarbonská výplň pánve je slabě puklinově propustná – s koeficientem filtrace $n \cdot 10^{-7} \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$.

Kulm Dražanské vysočiny (rajon 6620)

V rajonu převažuje sedimentace moravskoslezského devonu, které začíná bazálními klastiky, pelitickými horninami s vložkami vápenců a vulkanickou facii s diabasy a diabasovými tufy. Nejmladším členem sedimentace jsou křemité břidlice s radiolarity, které přecházejí do spodního karbonu. Pro ten je typické střídání mocných sérií drob a břidlic s vrstvami slepenců. Významný je průlinovo-puklinový oběh podzemních vod v zóně zvětrání a rozevřených puklin, který je intenzivní především v tektonických zónách. Koeficient filtrace se pohybuje okolo $n \cdot 10^{-6} \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$.

Moravský kras (rajon 6630)

Devonský karbonátový komplex Moravského krasu je v pozici pláště Brněnského masivu. Jsou zde krasově a puklinově propustná velmi mocná souvrství devonských vápenců, která umožňují snadnou a rychlou infiltraci srážek i vsaky povrchových toků. Podzemní vody jsou přirozeně odvodňovány v relativně vysoké úrovni několika soustředěnými výrony při jihozápadním okraji rajonu. Při krasové propustnosti se koeficient filtrace nestanovuje. Ochrana podzemních vod je z hlediska vodohospodářského problematická.

Krystalinikum v povodí Dyje (rajon 6540)

V rajonu jsou výrazně zastoupeny horniny dyjského masivu (biotický granodiorit mnohdy zbřidličnatělý, žula, diorit) i jejich pláště (krystalické břidlice). Vytvořil se v nich jednokolektorový zvodněný systém tvořený v přípovrchové zóně zvětralin a rozevřených puklin. Z hlediska tvorby odtoku jsou zvětralin

obvykle významnější než rozpukané horniny. Nejčastěji se podzemní vody odvodňují skrytými výrony do údolních niv, případně přímo do vodotečí.

Krystalinikum v povodí Jihlavy (rajon 6550)

V rajonu převažují moldanulické pararuly a amfibolicko-biotitický granit Třebíčského masivu. Značnou část krystalinika tvoří Gföhlské ortoruly. Patří sem i Náměštsko-krumlovské granulitové těleso a Borský granulitový masiv. V těchto krystalinických horninách tvoří zvodnění nespojitý kolektor v přípovrchové zóně zvětralin a rozevřených puklin. Přirozené odvodnění se děje do údolních niv a přímo do vodotečí.

Krystalinikum v povodí Svatky (rajon 6560)

Převážnou část rajonu pokrývají horniny svratecké klenby: fylity, svory, kataklastické žuly s metabazity, kvarcity a krystalické vápence. V těchto horninách se vytvořil nespojitý kolektor podzemních vod v přípovrchové zóně zvětralin a rozevřených puklin. Z hlediska tvorby odtoku jsou podzemní vody odtékající ze zvětralin obvykle významnější než výrony z rozevřených puklin. Odvodňování se děje nejčastěji skrytými výrony do údolních niv případně přímo do vodotečí.

Krystalinikum brněnské jednotky (rajon 6570)

Jádrem rajonu je brněnský masiv, který tvoří žuly, granodiority a diority až k basickým diferenciatům. Plášť Brněnského masivu tvoří krystalické břidlice mnohdy kontaktně metamorfované. Do Brněnského masivu vkesly křídové sedimenty Valchovského a Blanenského prolomu. Na východě na krystalinikum nasedají sedimenty devonu a spodního karbonu. Brněnský masiv a krystalinikum mají v přípovrchové zóně zvětralin a rozevřených puklin nespojitý kolektor podzemních vod. Někteří autoři předpokládají i hlubší oběh podzemních vod, jelikož území je dosti tektonicky porušeno. Křídové sedimenty valchovského prolomu jsou podstatně propustnější (vodovod Boskovice). Z Blanenského prolomu je napájen vodovod Rájec-Jestřebí.

A.1.1.2.2. Svahové deformace

V Jihomoravském kraji je českou geologickou službou Geofondem registrováno několik oblastí, ve kterých se ve větší míře vyskytují sesuvná území a jiné svahové deformace (viz schéma č. 2). Narušená stabilita svahů představuje omezující faktor využití území, který podstatně ovlivňuje inženýrsko-geologické podmínky možné výstavby. Sesuvné pohyby většího rozsahu mohou působit i výrazné ztráty v lesní, případně i zemědělské produkci.

Častější výskyt sesuvů na území Jihomoravského kraje je v oblasti Západních Karpat. Nejintenzivněji jsou postiženy svahy Čupce v Bílých Karpatech, kde jsou flyšové horniny v důsledku intenzivního větrání pokryty deluvii mocnosti pět až deset metrů. Tyto sedimenty jsou většinou silně jílovité a málo ulehle. Svahová eroze spolu s náhlými změnami nasycení vodou je příčinou intenzivních sesuvů plošného a proudového typu.

Ve vrchovinách a pahorkatinách Západních Karpat jsou při méně dynamické modelaci povrchu a menším mocnostem deluviálního pokryvu příčinou sesuvů často boční eroze vodních toků a podmáčení svahových sutí. Nejintenzivněji je sesuvy postiženo západní úpatí Pavlovských vrchů. Poměrně častý je výskyt svahových deformací i v neogenních depresích. I zde se na vzniku sesuvů podílí zejména boční eroze vodních toků, často jsou vyprovokovány i technicky při zemních pracích. V oblasti Jihomoravské lignitové pánve svahové deformace souvisejí s vlivy poddolování.

V oblasti Českého masivu jsou na území Jihomoravského kraje registrovány sesuvy méně často. Většinou jsou koncentrovány do území Boskovické brázd, kde je permokarbonská sedimentární výplň intenzivně rozlámána systémy stupňovitých zlomů. Vznik svahových pohybů podmiňují málo zpevněné sedimenty (jílovce-prachovce). V oblasti Rosicko-oslavanské uhelné pánve jsou sesuvy vyprovokovány bývalou důlní činností. Grafický přehled aktivních a potenciálních sesuvů je uveden ve schématu č. 2, poddolovaná území ve schématu č. 4 grafické přílohy.

A.1.1.3. Nerostné suroviny

A.1.1.3.1. Ochrana výhradních ložisek

Ochrana výhradních ložisek je legislativně zajištěna stanovením chráněných ložiskových území (§ 17 zákona č. 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství, horní zákon v platném znění).

Výchozím podkladem pro hodnocení stavu a výhledu těžby nerostných surovin v kraji je dokument Regionální surovinová politika – Jihomoravský kraj, který byl aktualizován podle údajů ČGS – Geofondu. Grafický přehled dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území zobrazuje schéma č. 3 v grafické příloze.

A.1.1.3.2. Paliva

Černé uhlí

Ložisko černého uhlí v rosicko-oslavanské pánvi je součástí komplexu permokarbonských sedimentů vyplňujících Boskovickou brázdou. Tři větší a několik menších slojí je uloženo v hloubkách až přes 1300 m, mocnost se pohybuje zhruba mezi dvěma až třemi metry. Kvalitu snižuje značné podrcení, vyšší obsah síry a znečištění organickými proplásky. Těžba na ložisku Zbýšov – Jindřich definitivně skončila v roce 1991, zbytkové zásoby byly odepsány a vyřazeny z bilance.

Lignit

V moravské části vídeňské pánve byla těžena kyjovská sloj v okolí Kyjova a Hovorán a dubňanská sloj v prostoru od Dubňan přes Hodonín ke státní hranici. Většina zásob ostatních evidovaných ložisek lignitu je soustředěna rovněž v dubňanské sloji, na sloji kyjovské jsou asi jen 4%. S využitím těchto ložisek se v blízké budoucnosti nepočítá, jejich ochrana ale trvá – v dlouhodobém výhledu by lignit mohl představovat cennou chemickou surovinu.

Zemní plyn a ropa

Ložiska přírodních uhlovodíků – ropy a zemního plynu jsou vyvinuta jednak v miocénu Západních Karpat a jeho paleogenním podloží, jednak v předterciérních sedimentech na jihovýchodních svazích českého masivu. Obě suroviny se na většině ložisek vyskytují současně. Ložiska jsou roztroušena do mnoha dílčích struktur a produktivních obzorů, ležících převážně v hloubkách do 2800 m. Hlavní složkou zemního plynu je z 95 % metan. Ropa je většinou lehká, parafinická s vysokým obsahem benzinové frakce. Vyrábějí se z ní především mazadla pro železniční dopravu.

První nálezy s následným využitím ložisek byly v oblasti miocénu Západních Karpat, kde se také soustřeďuje nejvyšší počet těžených ložisek. Jsou to v okrese Břeclav ložiska Břeclav, Hrušky, Lanžhot, Lednice – Valtice, Podivín, Týnec, Velké Bílovice – Moravský Žižkov, Krumvíř a Poštorná – Charvátská Nová Ves, Tvrdonice v okrese Hodonín Dolní Janovice, Josefov, Karlín, Lužice, Poddvorov a Vracov. V pozdější době se geologický průzkum přírodních uhlovodíků přesunul na jihovýchodní a severozápadní svah Ždánického lesa, kde byla v podloží karpatského flyše zastížena dnes nejvýznamnější ložiska Dambořice – Uhřice 2 a Uhřice-jih. Ropa a plynonosné horizonty jsou vyvinuty v rozpukaných paleozoických horninách a v jurských klastikách a klastikách paleogénu. Na rozpukané horniny jihovýchodního svahu českého masivu je vázáno ložisko Ždánické Kloboučky a Mouřínov, ložisko Žarošice na jurské vápnité dolomity.

Životnost vytěžitelných zásob kolísá od několika až po stovky let. Jen několik málo let je životnost ložisek Dambořice – Uhřice 2, Dolní Bojanovice, Josefov, Lanžhot, Lužice, Lednice – Valtice a Týnec na Moravě. Životnost v desítkách let ložisek Hrušky, Vracov, Poddvorov, Podivín a Ždánice krystalinikum 1, ještě vyšší ložiska Kloboučky, Žarošice a Ždánice-miocén. Ložisková ochrana trvá i u vytěžených ložisek, která mohou být využita jako podzemní zásobníky plynu. Jedná se o lokality Hrušky, Dambořice, Dolní

Bojanovice, Velké Bílovice, Nové Hvězdlice, Prušánky, Ladná a Uhřice. Intenzivní geologický průzkum se i nadále soustředí na moravskou část Karpatské čelní předhlubně.

A.1.1.3.3. Nerudy

Vápence a cementářské korekční suroviny

Ložiska vápenců se v Jihomoravském kraji vyskytují ve dvou oblastech – v souvrství vápenců středního až svrchního devonu Moravského krasu a v jurských vápencích Pavlovských vrchů. Těží se vápence vysokoprocentní (Čebín, Mokrá u Brna, Mikulov), vápence ostatní, které slouží převážně pro výrobu cementu (Ochoz u Brna, Líšeň 2) a vápence pro zemědělství (Holštejn-Malá Dohoda). Výskyty vápenců mimo tyto oblasti nemají zdaleka takový význam. Ložisko Zblovce na hranici s krajem Vysočina se těží pro zemědělské účely a jako stavební kámen. Jako cementářská sialitická korekce mohou být využity různé typy hornin v okolí vápencových těles, nejčastěji břidlice. Těžba této suroviny probíhá v lomu Mokrá současně s těžbou vysokoprocentních a cementářských vápenců.

Životnost bilančních volných zásob ložisek vápenců je rozdílná. Dotěžují se ložiska Čebín a Holštejn-Malá Dohoda, životnost na ložisku Mikulov je do 10 let, na ložisku Ochoz u Brna kolem 30 let. Jediným ložiskem s velmi vysokou životností (stovky let) je ložisko Mokrá u Brna.

Vápencová území v Jihomoravském kraji jsou pro svou vysokou přírodní hodnotu prohlášena za chráněná území přírody Moravský kras a Pavlovské vrchy, proto těžba vápenců naráží na střety se zájmy ochrany přírody. Regionální surovinová politika navrhuje při využití ložisek tato opatření:

- Ochoz u Brna, Holštejn-Malá Dohoda, Mikulov: dotěžit a sanovat
- Ochoz u Brna-Skalka, Líšeň-Lesní Lom: přehodnotit zbytkové zásoby
- Horákov: ponechat jako rezervu
- Mokrá u Brna: těžit na základě nově vypracovaného plánu otvírky, přípravy a dobývání a EIA

Bentonit

Neogénní jíly byly krátce těženy jako slévárenský bentonit na ložisku Ivančice-Réna. Zásoby bentonitu jsou ověřeny jako doprovodná surovina cihlářských hlín v Poštorné.

Jíly

Z Pardubického kraje zasahují od severu do kraje Jihomoravského významná ložiska žáruvzdorných jíků na výrobu ostřiv vázané na vrstvy sladkovodního cenomanu, Březinka a Malonín. V těžbě je pouze ložisko Březinka, těžba probíhá kombinovaně hlubinně a povrchovým lomem. Perspektivní je oblast Letovicka (ložisko Letovice-Havírna) s velkými zásobami železoručních jíků a možností využití některých partií i k výrobě stavební, sanitní i dekorační keramiky. Předpokladem případné těžby je vyřešení střetu s ochranou podzemních vod. Bez větších perspektiv jsou zbytkové zásoby nežáruvzdorných keramických jíků v Dyjskosvrateckém úvalu na ložiskách Poštorná a Šatov.

Kaolin

Ložiska kaolinu na Znojemsku vznikla kaolinizací granodioritu, případně bítešské ortoruly. V současné době se kaolin netěží. Zbytkové zásoby na ložisku Únanov-sever 3, stejně jako geologicky ověřené zásoby na ložiscích Únanov-východ, Liščí Díra, Tvořihráz 2, Mašovice-Hradiště a Plenkovice jsou ložiskově chráněny, s jejich využitím se však zatím nepočítá pro dostatečné zásobení trhu kvalitnější surovinou.

Písky slévárenské

Ložiska slévárenských písků jsou roztroušena na poměrně rozsáhlém území na sever od Blanska. Jejich význam je nadregionální. Těžba probíhá na ložiskách Blansko 1- Jezírka, Nýrov, Rudice-Seč, Voděradý a Spešov-Dolní Lhota. Životnost těchto ložisek je vyšší než 50 let, u ložisek Spešov a Voděradý více než

200 let. U některých nevyužívaných ložisek jsou však střety s ochranou přírody (Rudice-Seč, Nýrov) nebo zdrojů vod (Spešov-Dolní Lhota). Regionální surovinová politika navrhuje z toho důvodu ložisko Rudice-Seč dotěžit v rámci schváleného plánu otvírky, přípravy a dobývání a sanovat.

Polodrahokamy

U Rašova severozápadně od Blanska je evidováno ložisko opálu, který je použitelný na šperkařství a výrobě ozdobných předmětů.

Živcová surovina

Ložiska živcové suroviny jsou ve štěrkopískových terasách řeky Jihlavy v okolí Ivančic a Hrušovan u Brna. Většinou tvoří doprovodnou surovinu při těžbě stavebních štěrkopísků a donedávna byly znehodnocovány. V současné době se již surovina získává odděleně. Životnost ložisek živcové suroviny je vysoká a jsou i bohaté zásoby v dosud netěžených ložiskách a prognózních oblastech.

A.1.1.3.4. Stavební suroviny

Štěrkopísky

Ložiska štěrkopísků jsou soustředěna v jižní části kraje, kde jsou vázána na fluvialní náplavy větších řek. Největší podíl zásob i produkce připadá na štěrkopísky řeky Jihlavy a Svratky v jižním okolí Brna s ložisky Bratčice, Hrušovany a Ledec-Hrušovany. Mocnost ložisek se pohybuje mezi 10 – 20 m, těží se nad hladinou podzemní vody.

Ve štěrkopískových akumulacích řeky Dyje a Jevišovky východně od Znojma jsou těžena ložiska Božice 2, Tasovice a Valtice. Z důvodů ochrany podzemních vod ani zde není většinou povolena těžba z vody. U lokality Božice je střet i s ochranou přírody. Množstvím rezervních zásob představují štěrkopísky této oblasti od Znojma až po soutok Dyje s Moravou obrovskou surovinovou základnu do budoucna. Terasové sedimenty řeky Svratky jsou spolu s podložními neogenními písky těženy na sucho na jihovýchodním okraji Brna (Černovice – Jenišova jáma) a v Žabčicích u Hrušovan.

Několik rezervních ložisek je vyhodnoceno na štěrkopískových akumulacích řeky Moravy v okolí Uherského Ostrohu. V této oblasti jsou využívány váte písky v okolí Bzence a Strážnice (ložiska Bzenec a Bzenec – Vracov). Životnost bilančních volných zásob jihomoravských ložisek štěrkopísků se pohybuje kolem 100 let, dotěžuje se pouze ložisko Valtice 2.

Kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu

V Moravském krasu jsou evidována tři ložiska mramorů – Jedovnice a Křtiny, dříve těžená ložiska se zbytkovými zásobami, a dosud netěžené ložisko Březina. Ve všech případech by byla těžba ve střetu se zájmy ochrany přírody. Regionální surovinová politika navrhuje u ložiska Křtiny jeho případnou těžbu bez použití trhacích prací, ložisko Březina a Jedovnice ponechat jako rezervu.

Stavební kámen

Ložiska stavebního kamene jsou soustředěna v severní, centrální a západní části kraje. Jako surovina pro výrobu drčeného kameniva jsou nejčastěji využívány granitoidní horniny a amfibolovce Brněnského masivu (ložiska Dolní Kounice, Lhota u Rapotína, Olbramovice, Želešice). Mezi další horniny těžené jako stavební kámen patří různé druhy rul a krystalické vápence Svratecké klenby, případně pláště Brněnského masivu (Lažánky, Omice, Předklášteří-Dřínová) a Moravského moldanubika severozápadně od Znojma (Pavlice). Jihovýchodně od Znojma u Tasovic se těží devonské pískovce a slepence. Jednou z nejvýhodnějších surovin pro stavební a silniční účely jsou kulmské droby, těžené v kamenolomech Luleč a Opatovice.

Těžená ložiska stavebního kamene v Jihomoravském kraji mají vesměs dlouhodobou životnost, nejnížší – zhruba dvacetiletou – mají kamenolomy Pavlice a Želešice. Značný objem mají i zbytkové zásoby na

nedotěžených ložiskách a zásoby ložisek dosud netěžených. V rezervě budou nadále ložiska Olšany, Černín, Štítary, Hostěradice, Jamolice a Křenůvky. Pro nevýhodné parametry se nepočítá s dotěžením ložiska Habrovany a využitím ložiska Žerůtky-Kravsko.

Cihlářská surovina

Těžba cihlářských surovin v Jihomoravském kraji představuje téměř čtvrtinu celorepublikové produkce. Jako surovina jsou využívány neogenní jíly a kvartérní sprašové hlíny. Nejvýznamnější oblastí těžby je Hodonínsko, další velké cihelny jsou ve Šlapanicích na Brněnsku, Hevlíně na Znojemsku a Novosedlech v okrese Břeclav. Životnost bilančních volných zásob na ložisku Novosedly je 12 – 15 let, nejvyšší je na lokalitách Hodonín-02, Hodonín-03 a Šlapanice, kde přesahuje 100 let. Bohaté jsou i zásoby na rezervních ložiskách, která jsou koncentrována rovněž zejména v jižních částech kraje.

Kromě výhradních ložisek nerostných surovin je v Jihomoravském kraji evidován značný počet nevýhradních ložisek. Mezi významné a do budoucnosti perspektivní suroviny nevýhradních ložisek patří štěrkopísky a cihlářské suroviny. Rozmístění evidovaných nevýhradních ložisek je většinou v oblastech dodatečně zásobovaných z ložisek výhradních, v deficitních oblastech chybějí, takže neslouží jako případná rezerva.

Prognózní zdroje jsou ČGS-Geofondem evidovány v okresech Blansko (Prostřední Poříčí, Březinka – žáruvzdorné jíly, Rudka-Kunštát – slévárenské písky) a v okrese Brno – venkov (Horákov-Mokrá – vápenec, Medlov-Smolín – živce). Jedná se o zjištěné zdroje nerostných surovin, o jejichž budoucím těžebním využití bude rozhodnuto až po provedení podrobnějšího geologického průzkumu.

A.1.1.3.5. Negativní vlivy těžby nerostných surovin

Vlivy těžby na životní prostředí jsou specifické pro jednotlivé druhy nerostných surovin. Při těžbě ropy a zemního plynu se jedná o rozptýlené plochy malé výměry s těžními věžemi a minimálními změnami terénu. Riziko představuje únik ropy a následné znečištění zemin, případně povrchových a podzemních vod v okolí havárie.

K výrazným a často rozsáhlým změnám terénu dochází při těžbě štěrkopísků, živcových a slévárenských písků a cihlářských surovin. Těžba cihlářských hlín je poměrně málo konfliktní, pravidelně dochází k průběžné nebo následné rekultivaci na zemědělskou půdu buď na snížené bázi, nebo po zavezení vhodným materiálem na původní úrovni terénu.

S většími problémy se setkává těžba štěrkopísků, protože jednou ze základních priorit Jihomoravského kraje jsou vodní zdroje a jejich ochrana. Z toho důvodu je těžba výhradních ložisek štěrkopísků povolována zpravidla nad hladinou podzemní vody, jen u některých nevýhradních ložisek (Hovorany, Oblekovice, Zaječí) dochází k těžbě z vody. Po ukončení těžby se na lokalitě Zaječí počítá s rekreačním a sportovním využitím, v Oblekovicích s rekultivací na ZPF.

Lomová těžba stavebního a dekoračního kamene představuje lokální zátěže, projevující se zábory půdního fondu, přetvářením reliéfu, prašnosti a hlučnosti v prostoru těžby a zvýšeným provozem na místních komunikacích. Rekultivace kamenolomů spočívá ve stabilizaci lomových stěn, jejich oživení zpravidla přirozeným náletem a v zalesnění vnitřních a vnějších odvalů, u jámových lomů v zatopení jejich báze.

Lomová těžba vápenců představuje stejný problém jako těžba kamene, ale v důsledku lokalizace většiny ložisek vápence v CHKO nebo v její těsné blízkosti může dojít k devastaci přírodně hodnotného území. Střety se zájmy ochrany přírody je nutno řešit již ve fázi vyhlášení dobývacích prostorů a vypracování a schvalování plánů otvírky, přípravy a dobývání ložisek.

Rovněž hlubinná těžba vyžaduje průběžné sanační zásahy od likvidace nebo rekultivace hald, výsypek a odkališť – až po komplexní úpravu vodního režimu. Nepříznivé vlivy hlubinné těžby setrvávají dlouho po jejím ukončení. Poddolovaná území představují omezující faktor při jakémkoliv výstavbě. Největší nebezpečí představuje poddolování z konce 19. a z 20. století. V Jihomoravském kraji se to týká dobývání

černého uhlí v Rosicko-Oslavanské pánvi, místní těžby hnědého uhlí v okolí Boskovic a Blanska, těžby lignitu na Kyjovsku a Hodonínsku a těžby žáruvzdorných jílu na Boskovicku.

GIS – Geofond eviduje na území kraje převážně v jeho severní a západní části četné staré dobývky rud. Z 20. století se jedná o těžbu niklu v okolí Jevišovic, Moravského Krumlova a Kunštátu a manganu západně od Veverské Bítýšky, ostatní těžba rud je staršího data. Nebezpečí těchto starých dobývek je v případě potřeby nutno odborně posoudit.

A.1.2. Vodní režim

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Podíl vodních ploch na celkové výměře katastru	5	–
Vodní útvary povrchových a podzemních vod	6	–
Znečištění vody ve vodních tocích v letech 1991 – 1992	7	–
Znečištění vody ve vodních tocích v letech 2007 – 2008	8	–
Zranitelné oblasti	9	–

A.1.2.1. Výchozí podmínky

Stav vodních poměrů Jihomoravského kraje je dán výrazně rozdílným přírodním charakterem a ekonomickou exploatací jeho jednotlivých oblastí. Pro vodní toky je charakteristické, že do kraje přitékají ze sousedních oblastí, z krajů Zlínského, Olomouckého, Pardubického, Vysočina, Jihočeského a z území Rakouska.

Po r. 1990 vstoupilo vodní hospodářství ČR do zcela nového období, kdy je dlouhodobě snižováno extenzivní využívání vodních zdrojů a dochází tak k výrazným poklesům odběrů vody i vypouštěného znečištění (komunálního i průmyslového). Současně se však zvyšují nároky na jakost vody a je zdůrazňována její nezastupitelná funkce v krajině a ekosystémech.

Státní politika v oblasti vod je zakotvena v Plánu hlavních povodí ČR, schváleném usnesením vlády ze dne 23. 5. 2007 č. 562. Závazná část tohoto plánu byla vyhlášena nařízením vlády ze dne 3. 10. 2007 č. 262. Plán byl zpracován podle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, která stanovuje rámec pro činnost společenství v oblasti vodní politiky – dlouhodobou koncepci, zároveň zaměřenou na období 2007 – 2013.

Plán hlavních povodí ČR vytvořil podmínky pro dlouhodobě udržitelné hospodaření s vodním bohatstvím i při jeho omezených zdrojích. Stanovuje cíle státní politiky v oblasti vod, které představují ochrana vod jako složky životního prostředí, ochrana před povodněmi a udržitelné užívání vodních zdrojů při hospodaření s vodou.

V souladu se schválenou závaznou částí Plánu hlavních povodí ČR byly zpracovány Plány oblastí povodí Dyje a Moravy, které pokrývají celé území Jihomoravského kraje. Cca 86 % území kraje spadá do oblasti povodí Dyje, cca 14 % patří do oblasti povodí Moravy. Koncem roku 2009 byl konečný návrh Plánu oblasti povodí Moravy a Plánu oblasti povodí Dyje schválen kraji Olomouckým, Zlínským, Jihomoravským, Pardubickým a Moravskoslezským podle jejich územní působnosti. Oba dokumenty představují nové pojetí v přístupech k hospodaření s vodou. Základním cílem plánů oblastí povodí je nezhoršovat současný stav vod a postupně dosáhnout dobrého stavu vod ve všech vodních útvarech v oblasti povodí, dosáhnout eliminace prioritních nebezpečných látek. Dobrého stavu vod by mělo být dosaženo do roku 2015, při možnosti časového posunu tohoto termínu (za určitých podmínek a okolností) až do roku 2027.

A.1.2.2. Povrchové a podzemní vody

Výskyt vody na území Jihomoravského kraje je závislý výhradně na atmosférických srážkách, využitelné zdroje podzemních i povrchových vod jsou silně rozkolísané v průběhu let i měsíců. Celkový objem srážek ČR kolísá v posledních 10 letech mezi minimem 40,7 mil. m³ v suchém roce 2003 a maximem 71,3 mil. m³ v nejvodnějšího roce 2002. Objemy srážek z mimořádně vodního roku 2010 zatím nebyly vyhodnoceny. Využitelné zdroje povrchových vod (stanovené jako průtok v hlavních povodích s 95% zabezpečeností) obdobně kolísaly mezi 3,7 a 6,5 mil. m³. Srovnatelných výkyvů dosahovaly i celkové vodní zdroje v Jihomoravském kraji.

Roční srážkové úhrny v kraji se pohybují v rozmezí hodnot 450 – 700 mm. Základní vodnost jednotlivých povodí jako srážko-odtokových oblastí charakterizují specifické odtoky. V povodí Dyje se pohybují od 1,2 l/s/km² v povodí Jevišovky až do 11,64 l/s/km² v povodí Jihlavy. V povodí Moravy dosahuje specifický odtok nejvyšší hodnoty 5,1 l/s/km² v oblasti nad soutokem s Dyjí. Dlouhodobé průměrné průtoky za padesátileté období 1931-1980 na hlavních tocích představují hodnoty Jihlava – Ivančice 11,5 m³/s, Svatka – Židlochovice 15,4 m³/s, Dyje – Láná 41,6 m³/s, Morava – Strážnice 59,5 m³/s.

Podíl vodních ploch na území Jihomoravského kraje podle obcí znázorňuje schéma č. 5 v grafické příloze.

A.1.2.2.1. Vodní útvary

Vodním útvarem se podle zákona č. 254/2001 Sb. (vodní zákon) míní vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí, charakterizované společnou formou výskytu, vlastnostmi a znaky hydrologického režimu. Článek 8 a příloha č. V. směrnice 2000/60/ES požadují, aby každý členský stát Evropského společenství zajistil souvislý a souhrnný přehled o stavu vod v každé oblasti povodí, využitelný pro veřejnou správu. K tomu bylo provedeno v r. 2006 zpřesněné vymezení vodních útvarů a bude vypracován systém hodnotící stav a ekologický potenciál vodních útvarů. Výsledné vyhodnocení vodních útvarů bude součástí Plánů oblastí povodí Moravy a Dyje – další viz kap. A.2.4. Přehled vodních útvarů povrchových a podzemních vod uvádí schéma č. 6 v grafické příloze.

Vodní útvary povrchových vod – tekoucí a stojaté. Nejmenší samostatnou jednotkou pro vodní útvar je tok 4. řádu s povodím minimálně 10 km². Toky vyšších řádů včetně jejich mezipovodí jsou samostatnými průtočnými vodními útvary. Vodní útvar pro stojaté vody je stanoven minimální plochou nádrže 0,5 km² a dobu zdržení v nádrži minimálně 5 dnů.

V oblasti povodí Dyje je vymezeno 130 vodních útvarů, z toho 117 v kategorii vod tekoucích (řeky) a 13 v kategorii vod stojatých (jezera). V oblasti povodí Moravy bylo vymezeno 189 útvarů, z toho pouze 3 v kategorii stojatých vod.

Vodní útvary podzemních vod jsou v současné době vymezeny podle nové hydrogeologické rajonizace, která zpřesnila hranice rajonů do měřítka 1 : 50 000. Celkem je v ČR vymezeno 173 útvarů podzemních vod, z toho v povodí Dyje 24 útvarů a v povodí Moravy 28 útvarů. Na ploše Jihomoravského kraje se vyskytuje (či zasahuje do ní) 25 hydrogeologických rajonů, z toho 18 jsou hydrogeologické rajóny základní vrstvy a 7 rajóny svrchní vrstvy.

A.1.2.3. Vodní toky a vodní nádrže

A.1.2.3.1. Vodní toky

Území Jihomoravského kraje patří do úmoří Černého moře. Hustota říční sítě zde činí 0,81 km/km² a přibližně odpovídá průměru ČR. Nejvýznamnějším recipientem kraje je řeka Dyje s levostrannými přítoky Svatkou a Jihlavou, vyústěnými do střední nádrže vodního díla Nové Mlýny. Téměř celý Jihomoravský kraj spadá do povodí Dyje, území kraje však představuje 45 % povodí Dyje (včetně části povodí mimo ČR). Do povodí řeky Moravy patří pouze 3 východní okrajové části kraje, především část jižně od Veselí nad Moravou, kde Morava přijímá na státní hranici pravostranný přítok Dyji.

Z celkové délky 12,5 tis. km říční sítě v povodí Dyje je ve správě hlavních správců toků cca 4,2 tis. km. Povodím Moravy, s. p. je z toho spravováno cca 2,1 tis. km (státní podnik spravuje povodí Moravy i Dyje). Vedle státních podniků Povodí spravují hustou síť drobných vodních toků Lesy ČR, s. p. (celkem cca 2 tis. km). Na základě příkazu MZe č. 27 z roku 2010 přešlo od 31. 12. 2010 správcovství vodních toků ve správě ZVHS do správy státních podniků Povodí a Lesů ČR, s. p..

Podle vyhlášky č. 267/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků, je na území Jihomoravského kraje celkem 63 toků této kategorie. Pro správce těchto toků jsou stanoveny jejich povinnosti při provozu a údržbě koryt toků a vodních děl včetně nakládání s vodami.

Cca 50 % vodních toků je v kraji upraveno. Vedle úprav nezbytných pro usměrnění vodního režimu na tocích v horních částech povodí (31 % délky upravených toků bylo provedeno jako hrazení bystřin) docházelo v minulých letech i k negativním antropogenním změnám jako zkrácení a zkapacitnění významných vodních toků (68 % upravených toků představuje stabilizaci koryt toků na ochranu proti erozi). Na rozsáhlých plochách bylo provedeno odvodnění a meliorační úpravy drobných vodních toků. Nepříznivé změny vodního režimu v krajině způsobují rozkolísání povrchového odtoku, změny splaveninového režimu, zrychlení odtoku velkých vod, zmenšení zásob podzemní vody, snížení samočisticí schopnosti toků a snížení migrace vodních živočichů.

A.1.2.3.2. Vodní nádrže

Hlavní hydrologické celky v Jihomoravském kraji povodí Dyje a povodí Moravy jsou z hlediska akumulací vody v nádržích zásadně odlišné. Celkový objem nádrží vybudovaných na samotné Dyji představuje cca 270 mil. m³, z toho retenční prostor činí cca 47 mil. m³. V souhrnu s ostatními nádržemi v povodí Dyje retenční prostory představují cca 5 % z průměrného ročního odtoku z povodí, v povodí Moravy je to pouze 0,3 % ročního odtoku. Vedle své ochranné protipovodňové funkce nádrže zajišťují dodávky pitné vody pro obyvatelstvo (nádrže Vír, Vranov, Znojmo, Opatovice a Boskovice), užitkovou vodu pro průmysl, energetiku a dostatečné průtoky v tocích pod nádržemi, pokrývající potřeby vodní fauny.

Charakteristické údaje o vodních nádržích na území Jihomoravského kraje

název nádrže	tok	stálé nadržení (mil. m ³)	zásobní objem (mil. m ³)	celkový retenční objem (mil. m ³)	celkový objem nádrže (mil. m ³)	zatopená plocha (ha)
Boskovice	Bělá	0,541	6,375	0,427	7,343	52,2
Brno	Svratka	7,6	10,8	2,6	21,0	233,0
Hlohovecký rybník	Včelínek		1,942		1,942	
Jarohněvický rybník	Kyjovka	0,800	0,250	0,650	1,700	
Jaroslavický dolní	Dyjsko – mlýnský náhon		1,840		1,840	
Jevišovice	Jevišovka	0,111	0,31	0,309	0,65	13,4
Letovice	Křetínka	1,56	9,015	1,068	11,644	104,0
Nesyt	Včelínek		4,329		4,329	
Nové Mlýny dolní	Dyje	23,75	49,5	14,5	87,75	1668,0
Nové Mlýny horní	Dyje	8,1	3,456	0,63	12,186	527,5
Nové Mlýny	Dyje	19,4	3,326	10,977	34,0	1030,9

<i>název nádrže</i>	<i>tok</i>	<i>stálé nadržení (mil. m³)</i>	<i>zásobní objem (mil. m³)</i>	<i>celkový retenční objem (mil. m³)</i>	<i>celkový objem nádrže (mil. m³)</i>	<i>zatopená plocha (ha)</i>
střední						
Novoveský rybník	Olbramovický potok		2,217		2,217	
Oleksovice	Skalička	0,177	0,339	0,391	0,907	45,5
Olšovec	Jedovnický potok		0,768		0,768	
Opatovice	Haná	1,6	7,784	0,483	9,687	67,5
Starý rybník	Mlýnský náhon		1,700		1,700	
Vranov	Dyje	31,84	79,668	21.188	132,696	730,0
Vrkoč	Mlýnský náhon	1,736	0,169	0,169	1,905	
Výrovice (SMS)	Jevišovka	0,209	3,364	0,659	4,232	62,1
Znojmo	Dyje	1,1	2,45	0,74	4,29	48,8

Uvedené vodní nádrže jsou ve správě Povodí Moravy, s. p.

Ve studii protipovodňových opatření na území Jihomoravského kraje z r. 2007 byl aktualizován seznam malých vodních nádrží včetně rybníků s plochou větší než 1 ha. Úhrnný součet ploch jejich hladin činil 7105 ha.

A.1.2.3.3. Lokality pro akumulaci povrchových vod

Lokality pro akumulaci povrchových vod byly poprvé vymezeny ve Směrném vodohospodářském plánu (dále SVP) z r. 1988 (publikace SVP č. 4), které na území Jihomoravského kraje v povodích Dyje a Moravy představovaly v úhrnu 25 územně hájených lokalit pro akumulaci povrchových vod. V roce 1997 vyšel Vodohospodářský sborník (Sborník SVP ČR 1995 – II. díl), Publikace SVP č. 44, který upřesňoval, mimo jiné, Možné výhledové akumulace vody – příloha č.32. Tento dokument nebyl schválen. Následně Ministerstva zemědělství a životního prostředí pořídila v dohodě podle Vodního zákona, ve znění pozdějších předpisů, Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod.

Souhrnný přehled lokalit pro akumulaci povrchových vod sledovaných v „Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod“ (uvedeno pořadové číslo dle Generelu LAPV) na území Jihomoravského kraje:

<i>ozn. dle LAPV</i>	<i>název lokality</i>	<i>vodní tok</i>
18.	Vysočany	Želetavka
20.	Čučice	Oslava
54.	Úsobrno	Úsobrnka
57.	Rychtářov	Velká Haná
58.	Otaslavice	Brodečka
61.	Plaveč	Jevišovka
62.	Kuřimské Jestřabí	Libochovka
63.	Želešice	Bobrava
64.	Horní Kounice	Rokytná

ozn. dle LAPV	název lokality	vodní tok
65.	Terezín	Trkmanka

Potřeba respektovat lokality, které jediné umožňují akumulovat vodu v povodí a jsou v zásadě nenahraditelné, vyplývá z dlouhodobé strategie hospodaření s vodou. Je nutno vzít v úvahu i možnost klimatických změn, které by podle pesimistických scénářů mohly způsobit výrazný pokles průměrných odtoků, snížení úrovně hladiny podzemních vod, zvýšení výparu a častější výskyt suchých období. K těmto kritickým změnám nemusí nutně dojít, je ale rozumné pro dlouhodobý výhled uplatňovat zásadu předběžné opatrnosti a ponechat si možnost současné zadržení vody v území podstatně zvýšit.

V územích chráněných pro akumulaci povrchových vod lze dle § 28a zákona č. 181/2008 Sb. měnit dosavadní využití, umísťovat stavby a provádět další činnosti pouze v případě, že neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod.

A.1.2.4. Ochrana vod jako složky životního prostředí

Pro ochranu vod platí sjednocující pravidla v rámci ES vycházející ze směrnice 2000/60/ES (Rámcová směrnice o vodě), která koordinují postup v integrované ochraně a využívání povrchových i podzemních vod až k r. 2027. Ochranná opatření budou realizována v přesněji specifikovaných a vymezených útvarech povrchových a podzemních vod.

K vyhodnocení ovlivnění vodního režimu na území Jihomoravského kraje byl zvolen jako souhrnný hodnotící ukazatel rizikovost vodních útvarů z hlediska jejich chemického a ekologického stavu. U povrchových vod byly pro specifikaci chemického stavu vybrány relevantní znečišťující látky, hodnocené standardním monitorováním. Pro vyhodnocení ekologického stavu byly použity abiotické ukazatele podle přílohy V. Rámcové směrnice o vodě, protože pro biotické složky (fytoplankton, fytoobentos, makrofyty a ryby) není k dispozici dostatek dat. Hodnocení rizikovosti vodních útvarů bylo provedeno jednak přímo podle dat z monitoringu, jednak nepřímým hodnocením (v útvarech byl hodnocen významný zdroj bodového nebo plošného znečištění). Kombinace obou hodnocení byla provedena pro BSK5 a celkový fosfor. Ve výsledku byly útvary povrchových vod zařazeny do tříd nerizikové, potenciálně rizikové a rizikové.

Vyhodnocení rizikovosti podzemních vod bylo provedeno z hlediska kvantitativního stavu (vztah odběrů k základnímu odtoku z vodního útvaru) a z hlediska chemického stavu (vstup látek z plošných zdrojů ze zemědělství – dusík, pesticidy, atrazin, dopady bodových zdrojů znečištění – staré zátěže). Výsledkem je zařazení útvarů podzemních vod do dvou tříd, nerizikové a rizikové.

Vodní útvary vymezené jako rizikové jsou ty, které pravděpodobně nedosáhnou dobrého stavu do r. 2015, pokud nebudou přijata příslušná opatření.

V oblasti povodí Moravy bylo ze 181 vodních útvarů povrchových vod tekoucích vyhodnoceno jako rizikové 79 útvarů. Na území kraje jsou tyto rizikové útvary v části oblasti povodí Moravy jižně od Vyškova a v oblasti mezi Veselím nad Moravou a Hodonínem. Do Jihomoravského kraje spadá pouze 10,3 % plochy oblasti povodí Moravy. Z celkového počtu 100 rizikových „pracovních jednotek“ útvarů podzemních vod v oblasti povodí Moravy není žádný na území kraje.

V oblasti povodí Dyje bylo v povrchových vodách tekoucích ze 117 vodních útvarů vyhodnoceno 95 rizikových, 19 potenciálně rizikových a pouze 3 nerizikové. Z 13 vodních útvarů vod stojatých bylo 7 rizikových, 5 potenciálně rizikových a 1 nerizikový. Z celkové plochy území oblasti povodí Dyje (tj. části povodí na území ČR) spadá do Jihomoravského kraje cca 6,2 tis. km², což je 55 % plochy.

Na území kraje byla do programu opatření na zlepšení stavu vodních útvarů v Plánu oblastí povodí Dyje, zahrnuta výstavba ČOV ve 32 obcích, výstavba kanalizací v 51 obcích a společná výstavba kanalizací a čistíren odpadních vod v dalších 67 obcích.

Celkové hodnocení útvarů povrchových vod v oblasti povodí Dyje podle ekologického a chemického stavu včetně dopadů opatření na stav vod je nepříznivé: vyhovující útvary jsou 2, potenciálně

vyhovujících je 26 a nevyhovujících 102. Výsledek hodnocení ovlivňuje použitá metodika, především to, že pro zařazení do nevyhovujících vodních útvarů postačí pouze jediná nevyhovující složka z řady posuzovaných ukazatelů a údajů. Některá z opatření mají přitom dlouhodobou účinnost, která se projeví až později než byl vyhodnocovaný horizont r. 2015. Celkové hodnocení útvarů podzemních vod z hlediska kvantitativního a chemického stavu zařadilo 4 útvary jako vyhovující, 5 potenciálně vyhovující a 15 nevyhovujících (ty ovšem představují 71 % plochy území oblasti povodí Dyje). I zde je zařazení ovlivněno obdobně jako u vod povrchových.

A.1.2.4.1. Stav povrchových a podzemních vod

Jakost povrchové vody v tocích se v JMK v posledním období výrazně zlepšila. Při porovnání jakosti vod v tocích v letech 1991 – 1992 s jakostí 2007 – 2008 (hodnocení podle ČSN 757221, základní klasifikace do tříd I. – V.) je zřejmý významný posun z V. a IV. třídy u Jihlavy, Oslavy, Svatky pod Brnem, Dyje, Moravy a Kyjovky do nižších tříd. K obdobnému příznivému vývoji došlo i na horních úsecích hlavních toků v sousedních krajích, které k jakosti vod v Jihomoravském kraji přispívají. Graficky je tento pozitivní vývoj vyjádřen ve schématech č. 7 a 8 v grafické příloze.

Podrobné hodnocení znečištění podle uvedené ČSN bylo provedeno na profilech státní sítě sledování jakosti povrchových vod. Celkem byly sledovány 4 skupiny ukazatelů (nejčastěji obecné, fyzikální a chemické ukazatele) v 5 třídách jakosti (neznečištěná až velmi znečištěná voda). Významné vodní toky v Jihomoravském kraji mají své nejméně znečištěné horní úseky toků mimo území kraje. K více znečištěným patří málo vodné toky, protékající průmyslovými aglomeracemi, jako je dolní tok Svatky (vysoký celkový fosfor, halogenované organické sloučeniny, olovo, suma polychromovaných bifenyly – v profilu Židlochovice jsou v bentických organismech opakovaně naměřeny nejvyšší hodnoty v ČR). Převážně do III. – IV. třídy čistoty patří Jihlava, Svatka, Svitava a dolní toky Dyje a Moravy, do V. třídy čistoty patří Rokytná, Trkmanka a Litava.

Též v r. 2006 docházelo ke eutrofizaci vody ve vodních nádržích vlivem nadbytku minerálních živin, především sloučenin fosforu a dusíku. Větší problémy se vyskytly jak na vodárenských nádržích (Boskovice) tak na nádržích nevodárenských (Vranov, Nové Mlýny-střední nádrž, Jevišovice, Brněnská přehrada – zde byl vydán i dočasný zákaz koupání). Jakost podzemních vod je sledována ve státní monitorovací síti pramenů (oblast krystalinika a místní odvodnění křídý) a dále mělkých vrtů v aluviích řek Dyje a Moravy. Aluvia řek jsou antropogenní činností nejvíce ovlivněny, jde o oblasti snadno zranitelné s rychlým rozšiřováním znečištění. Nejvýraznějšími původci znečištění jsou dusíkaté látky, chloridy a kovy (především hliník).

Od roku 2009 probíhá v souvislosti s projektem Čisté povodí Svatky postupná realizace dílčích opatření a zásahů, které by měly přispět k vyřešení problému dlouhotrvající špatné kvality vody v Brněnské přehradní nádrži vlivem opakujícího se sezónního přemnožení sinic – cyanobakterií.

A.1.2.4.2. Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Jsou to oblasti s příznivými přírodními podmínkami pro nahromadění významných zásob podzemních nebo povrchových vod. Je v nich zakázáno významně zmenšovat rozsah lesních pozemků, odvodňovat a provádět zemní práce, těžit radioaktivní suroviny a ukládat odpady.

Do JMK zasahuje chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) kvartér řeky Moravy, vyhlášený nařízením vlády č. 85/1981 Sb. Celková rozloha CHOPAV v povodích Moravy a Dyje činí 1041 km². Tuto oblast od Kroměříže po Hodonín vytváří sedimenty Dolnomoravského úvalu. Další významné podzemní zdroje představují niva řeky Dyje mezi Hodonínem a Tasovicemi po Znojmo, niva řeky Svitavy (Rájec-Jestřebí) a řeky Jihlavy (Ivančice, Moravské Bránice).

A.1.2.4.3. Zranitelné oblasti

Územní vymezení zranitelných oblastí podle jednotlivých katastrů je dáno Nařízením vlády č. 103 ze dne 3. března 2003 o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech. Nařízení bylo vydáno k provedení vodního zákona č. 254/2001 Sb. a uvedení do souladu s právem Evropských společenství.

Druhá revize zranitelných oblastí je uplatněna novým nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem, s účinností od 01. 08. 2012.

Druhou revizí v roce 2012 nebyly na území Jihomoravského kraje zrušeny žádné zranitelné oblasti. Rozšířeny byly o následující katastrální území:

- okres Blansko: Kozárov.
- okres Brno-venkov: Dolní Loučky, Horní Loučky, Kaly, Střemchoví.
- okres Hodonín: Hodonín, Lužice u Hodonína, Mikulčice, Ratíškovice, Rohatec, Strážnice na Moravě, Vracov.
- okres Vyškov: Bohdalice, Hlubočany, Chvalkovice, Kozlany u Vyškova, Kučerov, Lysovice, Nové Hvězdlice, Pavlovice, Rostěnice, Staré Hvězdlice, Zvonovice.

Ve zranitelných oblastech je používání dusíkatých hnojiv v určitých obdobích zakázáno, případně upraveno s pohledem na půdně-klimatické podmínky. Množství dusíku aplikovaného na zemědělskou půdu je omezeno. Nařízení vlády upravuje i skladování hnojiv a provádění protierozních opatření. Vymezení zranitelných oblastí je znázorněno ve schématu č. 9 v grafické příloze.

A.1.2.4.4. Ochranná pásma vodních zdrojů

Stanovení ochranných pásem vodního zdroje je veřejným zájmem. Vodoprávní úřad je stanovuje k ochraně vydatnosti a jakosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod, využívaných pro zásobování pitnou vodou. Dělí se podle vodního zákona na ochranná pásma I. a II. stupně. V současné době jsou nově vymezována, v řadě míst však dosud platí pásma původní včetně pásem III. stupně. Časový termín pro nová stanovení ochranných pásem dosud není určen, jde o dlouhodobý problém.

Krajský úřad JMK stanovil formou veřejné vyhlášky – rozhodnutí pouze následující ochranná pásma vodních zdrojů:

Ochranná pásma vodního zdroje povrchových vod – vodárenské nádrže Znojmo, č.j. JMK 5369/2004 OŽP – Mo; stanovená ochranná pásma 1. a 2. stupně a podmínky jejich ochrany byly změněny rozhodnutím č.j. JMK 110130/2008

Ochranná pásma 1. a 2. stupně vodárenské nádrže Opatovice, č.j. JMK 89286/2006; rozsah těchto ochranných pásem byl upraven veřejnou vyhláškou – opravným usnesením č.j. JMK 55782/2007.

Rozhodnutí příslušných vodoprávních úřadů, které vyhlášovaly všechna ochranná pásma vodních zdrojů povrchových i podzemních vod v minulých desetiletích jsou dnes vesměs v revizi a centrální přehled rozhodnutí podle jednotlivých ORP není k dispozici.

A.1.2.5. Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

Vznik povodní na území Jihomoravského kraje je vyvoláván především kritickými srážkami (letní povodně způsobené regionálními srážkami o velké intenzitě) v oblastech Jeseníků, Beskyd a Vysočiny. Povodňové katastrofy z let 1997 a 1998 vyvolaly vypracování Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR, schválené vládou. Další kritické povodně v letech 2002 a 2006 vyvolaly potřebu její aktualizace a nutnost zlepšovat všechny možnosti prevence před povodněmi a konkrétní protipovodňovou ochranu, dnes podrobně specifikovanou v Plánech oblastí povodí Moravy a Dyje.

Dosud nedokončená protipovodňová ochrana způsobuje, že v řadě měst a obcí jsou ohroženy až tisíce obyvatel. Nejzávažnější místa tvoří Svratka v Brně (ohroženo je až 30 tis. obyvatel), Svitava

v Brně-Husovicích (až 1 500 obyvatel), Svitava v Blansku (až 1 600 obyvatel), Svratka v Tišnově (až 1 000 obyvatel), Litava v Bučovicích (až 1 000 obyvatel) a Kyjovka v Kyjově (až 2 900 obyvatel).

Realizace technických protipovodňových opatření na vodních tocích je zajišťována prostřednictvím Programu prevence před povodněmi II (PPPP) v gesci Ministerstva zemědělství. Druhá etapa programu schválená vládou na období 2007 – 2012 zahrnuje v kraji 33 opatření k ochraně sídel. Dosud provedená protipovodňová opatření však ochraňují především větší sídla na větších tocích. Ochránit zbývá dnes spíše menší sídla na méně vodných tocích.

K základním opatřením na ochranu území před extrémními vodními stavy patří odstranění kritických míst (zkapacitnění koryt, zřízení hrází, vytváření umělých retencí), hájení nezastavěných míst vhodných k řízeným rozlivům povodní a provádění revitalizací toků.

Mimo resort MZE jsou součástí plánů oblastí povodí desítky návrhů na protipovodňovou ochranu od jednotlivých obcí. Území určená k rozlivům povodní jsou dnes situovaná jednak podél neohrázovaných vodních toků na lučních pozemcích nebo v lužních lesích, jednak podél stávajících ochranných hrází i v prostoru za nimi, když současné hráze poskytují nepřiměřeně vysokou ochranu zemědělským pozemkům.

Plán hlavních povodí ČR stanovil zpracovat v hlavním povodí Moravy na území JMK koncepcí přírodně blízkých protipovodňových opatření v následujících vybraných prioritních oblastech:

- povodí Dyje
- povodí Svratky

Závaznou částí Plánu oblasti povodí Dyje a Moravy pro území Jihomoravského kraje byly vytýčeny hlavní cíle ochrany vod – tyto cíle jsou stanoveny pro následující oblasti vodního hospodářství:

A) Ochrana vod jako složky životního prostředí

B) Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod (především sucha a eroze)

C) Plnění požadavků na vodohospodářské služby

Konkrétní opatření jsou součástí návrhu Plánu oblasti povodí Dyje a Moravy, které jsou zpracovány na období 2010 – 2015. Závazná část Plánu oblasti povodí Dyje a Moravy pro území Jihomoravského kraje byla vydána Nařízením Jihomoravského kraje ze dne 26. 11. 2009. Z této dokumentace nevyplývají opatření krajského významu.

Prokazuje se, že efektivní formou ochrany před povodněmi jsou rovněž preventivní opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci vody v území a zpomalují povodňové odtoky. Pro zajištění obnovy a stabilizace vodního režimu krajiny je využíván Operační program životní prostředí, který zahrnuje dotační tituly Omezování rizika povodní a Optimalizace vodního režimu krajiny.

A.1.2.5.1. Záplavová území

Součástí Programu prevence před povodněmi II. je podprogram „Vymezování záplavových území a studie odtokových poměrů“. Rozsah záplavového území je dán rozlivem stoleté velké vody Q_{100} . Na návrh správce vodního toku stanovuje záplavové území vodoprávní úřad.

Záplavová území představují zásadní územní limit, který je nutno při umísťování všech aktivit v území respektovat. Uvnitř záplavového území je vymezována jeho aktivní zóna, místo soustředění průtoku s velkou rychlostí a unášecí silou. Omezení staveb a činností v záplavových územích stanovuje vodní zákon (je zde nutno vyloučit veškeré aktivity, které by zhoršovaly odtokové poměry).

Vymezení a aktualizace záplavových území na hlavních tocích je součástí návrhů Plánů oblastí povodí Moravy a Dyje. V oblasti povodí Moravy a Dyje je na území JMK vyhlášeno celkem 58 záplavových území na tocích ve správě Povodí Moravy, které představují cca 80 % celkové délky toků ve správě Povodí. Další záplavová území jsou k stanovení připravována. Přehled současně stanovených záplavových území na území JMK udává následující tabulka.

Záplavová území vyhlášená KrÚ JMK

<i>tok</i>	<i>sp. zn.</i>	<i>datum stanovení</i>	<i>od (ř. km)</i>	<i>do (ř. km)</i>	<i>poznámka</i>	<i>účinnost</i>	<i>aktivní zóna</i>
Bělá	JMK 69688/2006-Bu	27. 06. 2007	0,000	7,173			ANO
Bobrava	JMK 38746/2005 OŽP-Fr	14. 12. 2005	0,000	37,340			ANO
Bobruvka (Loučka)	JMK 154428/2007-Pol	30. 05. 2008	0,000	20,310			ANO
Bobruvka (Loučka)	JMK 39300/2012-Ci	28. 06. 2012	4,570	5,277	aktualizace z. ú. a AZZU – k. ú. Dolní Kounice	18. 07. 2012	ANO
Daníž	JMK 66947/2010-Bu	29. 07. 2010	0,000	23,266			ANO
Daníž	Probíhá aktualizace k. ú. Dyjákovičky + Šatov						
Dyje	JMK 16815/2004 OŽPZ-Hm	09. 08. 2004	59,351	193,964			
Dyje	JMK 71140/2009 OŽP-Ci	09. 07. 2009	18,283	42,000	sout. Dyje s odl. ram. pod BV–hráz VD NM		ANO
Dyje	JMK 44609/2009 OŽP-Bu	18. 08. 2009	0,000	18,283			ANO
Dyje	JMK 111901/2010 OŽP-Ci	31. 01. 2011	59,351	117,959	VD NM – VD Znojmo		ANO
Dyje	JMK 174453/2011 OŽP-Ci	08. 03. 2012	–	–	změna z. ú. k. ú. Oblekovice	28. 03. 2012	
Haná	JMK 142924/2009-Hm	22. 03. 2010	18,481	35,278			ANO
Jevišovka	JMK 13912/2005 OŽP-Cr	31. 08. 2005	0,000	69,610			
Jihlava	JMK 1303/2006-Mi	10. 01. 2007	1,325	54,477			ANO
Jihlava	JMK 10227/2008-Cr	21. 01. 2008	1,325	54,176	aktualizace AZZU		ANO
Jihlava	JMK 70622/2008-Cr	28. 05. 2008	–	–	aktualizace AZZU k. ú. Cvrčovice, Odrovce		ANO
Křetínka	JMK 165013/2007-Bu	01. 03. 2008	0,000	12,207		31. 01. 2012	ANO
Křtinský potok	JMK 121488/2011-Ci	12. 01. 2012	0,000	4,950			ANO
Kuřimka	JMK 38222/2005 OŽP-Cr	23. 01. 2006	0,000	12,827	Kuřimka Q ₁₀₀ je součástí Svratka Q ₁₀₀		
Kuřimka	JMK 84121/2012 OŽP-Ci	02. 01. 2013	0,000	13,300		18. 01. 2013	ANO

<i>tok</i>	<i>sp. zn.</i>	<i>datum stanovení</i>	<i>od (ř. km)</i>	<i>do (ř. km)</i>	<i>poznámka</i>	<i>účinnost</i>	<i>aktivní zóna</i>
Kyjovka	JMK 6148/2004 OŽP-Hm	26. 04. 2004	10,000	70,400	na k. ú. Lanžhot, Kostice, Tvrdonice, Týnec, M. N. Ves, Mikulčice stanoveno jen Q ₅		
Kyjovka	JMK 44609/2009 OŽP-Bu	18. 08. 2009	0,000	28,750			ANO
Leskava	JMK 38290/2007-Da	19. 03. 2008	0,000	9,810	chybně ozn jako 19. 03. 2007 – správně rok 2008		ANO
Litava	JMK 43001/2005 OŽP-Mi	27. 01. 2006	0,000	51,010			ANO
Litava	JMK 39810/2008 OŽP-Bu	16. 09. 2008	22,794	25,613	Q ₁₀₀ – akt. Ku Slovkov + AZZU celá Litava		ANO
Litava	JMK 142937/2009 OŽP-Bu	11. 12. 2009	31,850	32,000	aktualizace k. ú. Marefy + soutok s Litavou + k. ú. Rajhradice		ANO
Litava	JMK 24199/2010 OŽP-Bu	21. 04. 2010	–	–	k. ú. Měnin – aktualizace AZZU		ANO
Litava	Probíhá aktualizace na k. ú. Slavkov + Újezd u Brna						
Malá Hana	JMK 142924/2009-Hm	22. 03. 2010	0,000	4,068			ANO
Morava	JMK 8993/2005 OŽP-Hm	24. 05. 2005	121,110	131,650			
Morava	JMK 8993/2005 OŽP-Hm	24. 05. 2005	121,110	133,020			
Morava	JMK 44609/2009 OŽP-Bu	18. 08. 2009	69,450	121,110			ANO
Morava	JMK 135924/2010 OŽP-Vi	14. 01. 2011	–	–	k. ú. Mikulčice, lokalita Trapíkov – aktualizace AZZU		
Morava	JMK 162826/2010 OŽP-Hm	02. 05. 2012	121,110	133,020		03. 04. 2012	ANO
odl. r. Moravy	JMK 8993/2005 OŽP-Hm	24. 05. 2005	0,000	5,940			
Oslava	JMK 11316/2004 OŽP-Fr	20. 07. 2004	0,000	17,290			
Polní potok	JMK 42098/2009 OŽP-Ci	15. 06. 2009	5,000	10,849	od státních hranic po soutok s Mikulovkou		ANO
Rakovec	JMK 2796/2005 OŽP-Hm	15. 04. 2005	9,488	20,485			
Rakovec	JMK 151415/2006 OŽP-Ci	19. 02. 2007	0,000	9,488			

<i>tok</i>	<i>sp. zn.</i>	<i>datum stanovení</i>	<i>od (ř. km)</i>	<i>do (ř. km)</i>	<i>poznámka</i>	<i>účinnost</i>	<i>aktivní zóna</i>
Rakovec	JMK 39809/2008 OŽP-Ci	25. 06. 2008	0,000	20,485	aktualizace AZZU		ANO
Rokytná	JMK 84123/2012 OŽP-Ci	07. 01. 2013	0,000	49,320		26. 01. 2013	ANO
Svitava	JMK 30644/2003 OŽPZ-Hm	16. 01. 2004	0,000	64,313			
Svitava	JMK 141994/2006 OŽP-Ci	20. 02. 2007	64,313	68,410			ANO
Svitava	JMK 50976/2007-Ci	18. 05. 2007	–	–	aktualizace AZZU k. ú. Skrchov		ANO
Svitava	JMK 142939/2009-Ci	29. 01. 2010	0,000	14,743			ANO
Svratka	JMK 151413/2006-Pol	24. 10. 2007	8,758	40,050			
Svratka	JMK 22636/2005 OŽP-Cr	28. 11. 2005	65,520	97,800	Q ₁₀₀ + AZZU vyhl. na k. ú. Tišnov + Předklášteří		ANO
Svratka	JMK 142939/2009-Ci	29. 01. 2010	29,289	47,810			ANO
Svratka	JMK 121837/2007-Bu	25. 09. 2007	–	–	aktualizace AZZU na k. ú. Předklášteří		ANO
Svratka	JMK 28719/2012-Ci	27. 06. 2012	75,929	76,292	úprava AZZU k. ú. Tišnov	18. 07. 2012	ANO
Svratka	Probíhá aktualizace v k. ú. Komárov + Horní Heršpice						
Syrovinka	JMK 160359/2006 OŽP-Bu	05.04.2007	0,000	14,250			ANO
Trkmanka	JMK 61103/2011 OŽP-Ci	26.10.2011	0,000	41,285			ANO
Valchovka	JMK 46614/2005 OŽP-Fr	20.02.2006	0,000	3,810			ANO
Velička	JMK 34682/2005 OŽP-Cr	20.12.2005	k. ú. Strážnice		AZZU na k. ú. Strážnice		ANO
Velká Haná	JMK 142924/2009-Hm	22.03.2010	35,278	37,921			ANO
Želetavka	JMK 16889/2005 OŽP-Hm	10.06.2005	0,000	15,045			

*AZZU – aktivní zóny záplavových území
záplavová území vyhlášená před vznikem KrÚ*

<i>tok</i>	<i>vyhlásil</i>	<i>datum</i>	<i>km od</i>	<i>km do</i>
Jevíčka	ŽP vod1637/94-Ba-OÚ Blansko	19. 07. 1994	14,000	23,650

<i>tok</i>	<i>vyhlásil</i>	<i>datum</i>	<i>km od</i>	<i>km do</i>
Rokytná	Brno venkov ŽP/874/93/Tr	14. 04. 1993	0,000	8,000
Rokytná	ONV – Znojmo Vod 187/235/90	08. 02. 1990	8,000	50,200
Říčka (Zl. potok)	Brno venkov	01. 06. 1993	0,000	31,000
Říčka (Zl. potok)	Brno město	07. 10. 1991	16,000	21,500
Štinkovka (Stinkava)	OÚ Břeclav	09. 03. 1993	1,950	11,600

Záplavová území stanovená ORP

<i>tok</i>	<i>vyhlásil</i>	<i>datum</i>	<i>km od</i>	<i>km do</i>
Kobylský potok	MěÚ Mikulov, č. j.: MUMI 09037718	09. 09. 2009	0,000	0,657
Polní Potok	MěÚ Mikulov, č. j.: MUMI 09037718	09. 09. 2009	0,000	5,000
Přítoky Kuřimky	projednává se	05. 07. 1905		

A.1.3. Hygiena životního prostředí

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Imisní znečištění životního prostředí	10	–
Hlukové zatížení	11	10

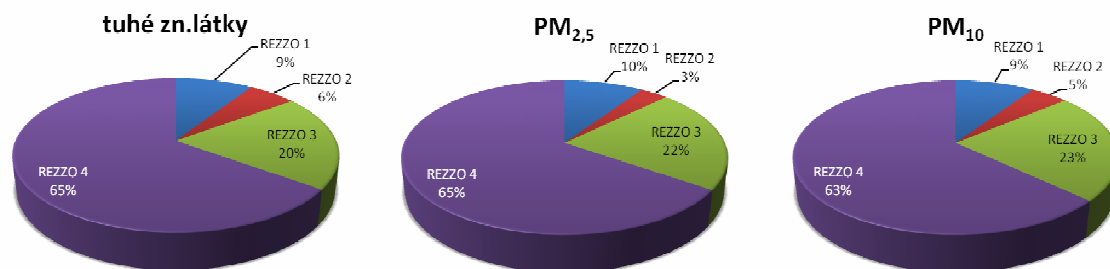
A.1.3.1. Ovzduší

Hodnocení stávajícího znečištění ovzduší vychází z dokumentu „Vyhodnocení imisního zatížení na území Jihomoravského kraje“ v návaznosti na nový zákon č. 201/2012 Sb., o ovzduší“ (dále „VIZ“), zpracovaného 2013 jako podklad pro územně plánovací podklady JMK na základě § 28 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Jedná se o vyhodnocení imisního zatížení území Jihomoravského kraje na základě klasifikace ČHMU z publikace „Znečištění ovzduší na území České republiky“.

A.1.3.1.1. Zdroje znečišťování ovzduší**Tuhé znečišťující látky**

Tuhé znečišťující látky (TZL) nemají určen emisní strop pro rok 2012 a dále, přesto se jedná o důležitou škodlivinu vzhledem k měření PM_{10} a $PM_{2,5}$ v ovzduší a návaznosti na legislativu (přílohu č. 1 zákona č. 201/2012 Sb.). Hodnocení škodlivin PM_{10} a $PM_{2,5}$ je základním parametrem hodnocení kvality ovzduší v České republice. Hlavním zdrojem částic je v Jihomoravském kraji doprava. Na druhém místě jsou malé zdroje (vytápění domácností), které za rok vyprodukují 23 % všech tuhých znečišťujících látek v Jihomoravském kraji. Vzhledem k tomu, že jsou v provozu jen cca půl roku (topná sezóna), jedná se o velmi významný zdroj prachu v chladné části roku. Zvláště velké, velké a střední zdroje se na celkovém znečištění TZL v Jihomoravském kraji podílí jen cca 10 %.

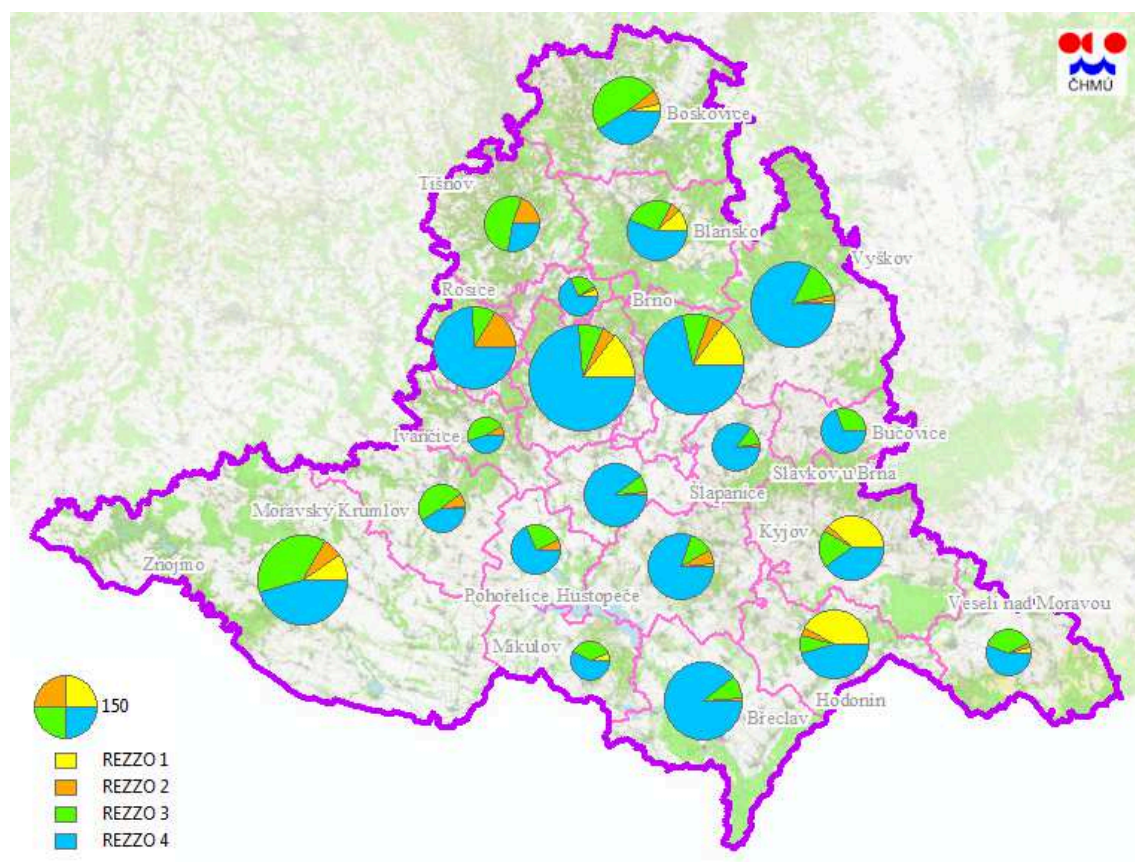
graf 1 Podíl jednotlivých zdrojů znečištění ovzduší na celkových emisích tuhých znečišťujících látek v Jihomoravském kraji v roce 2010:

Z grafu (graf 1) vyplývá, že majoritním zdrojem znečištění TZL v Jihomoravském kraji jsou mobilní zdroje. Velmi významným zdrojem jsou však také malé zdroje, především lokální topeniště pro vytápění domácností, které produkují větší množství tuhých látek, než zvláště velké, velké a střední zdroje dohromady, které jsou nově zákonem č. 201/2012 Sb., nazývány vyjmenované zdroje znečišťování ovzduší.

V jednotlivých oblastech, vztažených k obcím s rozšířenou působností, však není situace vždy stejná, jak to uvádí následující mapka (graf 2). V případě nevyjmenovaných zdrojů nebudou součty po ORP dávat celkovou sumu emisí za TZL za veškeré tyto zdroje, neboť v ní nejsou započteny emise TZL z chovů zvířat. Ty jsou rozpočítávány pouze do úrovně krajů, tzn. že do úrovně ORP nejsou zahrnuty.

graf 2 Emise TZL v zóně Jihomoravský kraj podle kategorií zdrojů v jednotlivých ORP

Z mapky vyplývá, že např. v oblastech spadajících pod ORP Tišnov nebo Boskovice, jsou majoritním zdrojem TZL nevyjmenované zdroje (REZZO3 dle dřívější kategorizace zdrojů), tedy především vytápění domácností. Ve většině ORP je však převládajícím zdrojem tuhých látek doprava (REZZO4 dle dřívější kategorizace zdrojů).

Následující

tabulky

(tab. 1,

tab. 2,

tab. 3) znázorňují pro jednotlivé kategorie stacionárních zdrojů 10 nejvýznamnějších zdrojů tuhých znečišťujících látek v Jihomoravském kraji včetně množství emisí (t/rok).

tab. 1: Deset vyjmenovaných zdrojů TZL s nejvyššími emisemi TZL (t/rok) v Jihomoravském kraji

p. č.	provozovna	tuhé látky (t/r)	poléťavý prach PM_{10} (t/r)	poléťavý prach $PM_{2,5}$ (t/r)
1	ČEZ, a. s. – Teplárny Hodonín, Poříčí, Tisová a Vítkovice – elektrárna Hodonín	63,76	54,19	35,07
2	Vetropack Moravia Glass, akciová společnost	60,04	55,20	49,18
3	Českomoravský cement, a. s., nástupnická společnost – Cementárna Mokrá	43,35	22,68	7,37
4	Stavební recyklace s. r. o. – kamenolom Rosice u Brna	39,20	19,99	5,88
5	Eligo a. s. - odštěpný závod Brno	24,24	14,56	8,51
6	DSB Euro s. r. o.	15,33	8,07	2,73
7	František Matlák – Kamenolom Lažánky	14,03	7,16	2,10
8	Saint-Gobain Vertex, s. r. o. závod 3 Hodonice	11,36	10,46	9,33
9	Madest, s. r. o. – kamenolom, Pavlice	10,14	6,08	3,55
10	Moravskoslezské cukrovary, a. s. – závod Hrušovany n. Jev.	8,81	6,87	5,28

tab. 2: Deset vyjmenovaných zdrojů s nejvyššími emisemi TZL (t/rok) v Jihomoravském kraji

REZZO2	název	obec	TZL (t/rok)
1	Českomoravský štěrk, a. s. – kamenolom Luleč	Luleč	79,80
2	Českomoravský štěrk, a. s. – kamenolom Rosice	Příbram na Moravě	52,55
3	Českomoravský štěrk, a. s. – kamenolom Vyškov	Vyškov	26,73
4	František Matlák – kamenolom Lažánky	Lažánky	15,56
5	Moravské keramické závody a. s. – provozovna Rájec-Jestřebí	Rájec-Jestřebí	12,15
6	Českomoravský štěrk a. s. – kamenolom Olbramovice	Olbramovice	9,73
7	Ploma, a. s. – divize Hodonín	Hodonín	9,12
8	Stapo Morava, a. s. – Modřice	Modřice	6,81
9	Agrostav Znojmo, a. s. – kamenolom Zblovce	Zblovce	6,54
10	P – D Refractories CZ a. s. Velké Opatovice	Velké Opatovice	6,28

tab. 3: Deset nevyjmenovaných zdrojů s nejvyššími emisemi TZL (t/rok) v Jihomoravském kraji

REZZO3	název	TZL (t/rok)
1	Brno	26,36
2	Letovice	12,98
3	Znojmo	11,15
4	Boskovice	8,13
5	Pohořelice	7,74
6	Bučovice	7,45
7	Moravský Krumlov	5,79
8	Vyškov	5,57
9	Lomnice	4,78
10	Velké Opatovice	4,72

Vyhodnocení automatizovaného imisního monitoringu

Průměrná roční koncentrace PM_{10}

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 21 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 15 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 6 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty průměrné roční koncentrace PM_{10} uvádí tab. 4 a tab. 5, graficky jsou pak znázorněny na graf 3 a graf 4. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

tab. 4: Průměrná roční koncentrace PM_{10} , aglomerace Brno, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Arboretum	55,5	32,7	24,6	26,6		34,7	27,7	26,2	37,6	40,4	
Brno-Lány		42,7	36,0		39,7			25,6	33,1	35,1	31,3
Brno-Svatoplukova	56,6	43,6		50,0	39,7		40,2	40,9	43,7	39,0	34,6
Brno-Výstaviště	18,4	31,9	33,1	39,5			34,9	33,3	36,2	37,8	
Brno-Zvonařka	63,5		41,2	46,0	36,8		34,4	35,0	35,7	31,3	
Brno-Masná						34,8	33,6	34,5	31,4	29,5	
Brno-střed		49,4		47,9	45,0	35,2	34,4	35,9	38,2	39,1	37,5
Brno-Kroftova	26,3	31,7	28,8	32,1	40,2	21,1	23,1	25,5	27,7	29,6	
Brno-Úvoz (hot spot)							44,0	30,2	34,5	30,7	30,3
Brno-Tuřany	34,2	39,5	31,4	33,4	36,2	27,8	25,9	27,5	30,4	29,4	26,2
Brno-Dobrovského	39,0		35,2	34,0	26,5	22,8	23,2	27,8	21,6	17,9	
Brno-Krasová ul.	30,9	33,9	27,3	25,6							
Brno-Soběšice	24,0	24,0	23,5	25,4	27,4	19,2	17,9	21,0	22,9	24,1	21,2
Brno-Hůskova	31,3	30,5									

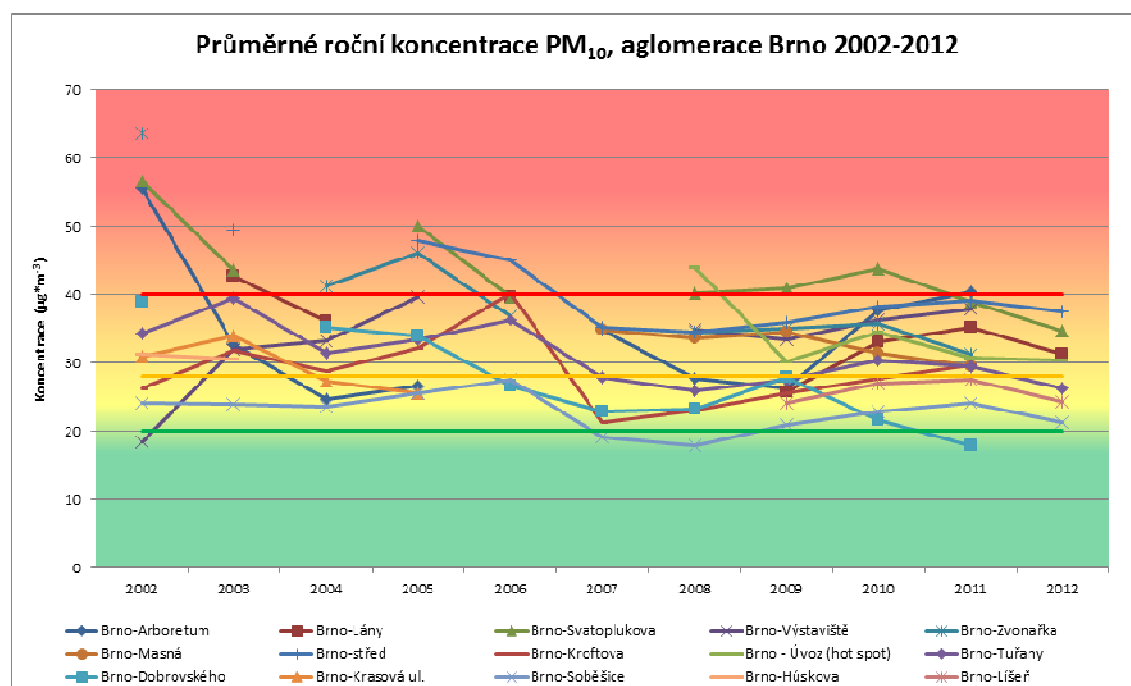
Brno-Líšeň								24,0	26,9	27,5	24,2
------------	--	--	--	--	--	--	--	------	------	------	------

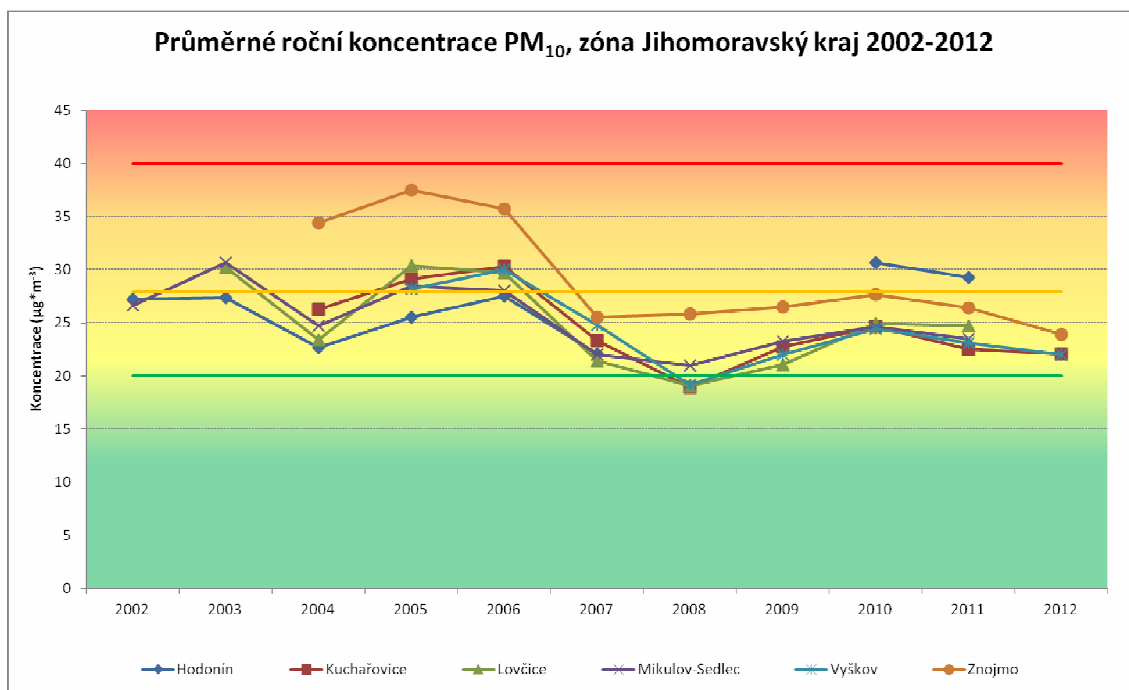
tab. 5: Průměrná roční koncentrace PM_{10} , zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hodonín	27,2	27,4	22,7	25,6	27,5	22,1			30,7	29,3	
Kuchařovice			26,3	29,1	30,3	23,3	18,9	22,7	24,7	22,5	22,1
Lovčice		30,2	23,4	30,4	29,8	21,5	19,1	21,0	25,0	24,7	
Mikulov-Sedlec	26,7	30,7	24,7	28,5	28,0	22,0	21,0	23,2	24,6	23,5	
Vyškov				28,1	30,1	24,8	19,1	22,0	24,4	23,1	22,0
Znojmo			34,4	37,5	35,7	25,5	25,8	26,5	27,7	26,4	23,9

Z dat vyplývá, že zatímco v aglomeraci Brno dochází (pouze na dopravních stanicích) k překračování imisního limitu, v zóně Jihomoravský kraj k překračování imisního limitu na stanicích imisního monitoringu nedochází.

Rovněž jednotlivé trendy se v zóně Jihomoravský kraj pohybují v užším intervalu koncentrací – mimo aglomeraci Brno je situace z hlediska kvality ovzduší podobnější. Brno se liší zejména díky vyššímu zatížení dopravou – emise z dopravy jsou majoritním zdrojem tuhých znečišťujících látek v Jihomoravském kraji (67 %), přičemž v aglomeraci Brno se může jednat až o 87 %.

graf 3: Průměrné roční koncentrace PM_{10} , aglomerace Brno

graf 4: Průměrné roční koncentrace PM_{10} , zóna Jihomoravský kraj**Průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$**

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 9 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 6 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 3 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty průměrné roční koncentrace PM_{10} uvádí tab. 6 a tab. 7, graficky jsou pak znázorněny na graf 5 a Obrázek 13. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

tab. 6: Průměrná roční koncentrace $PM_{2,5}$, aglomerace Brno, 2002 – 2012

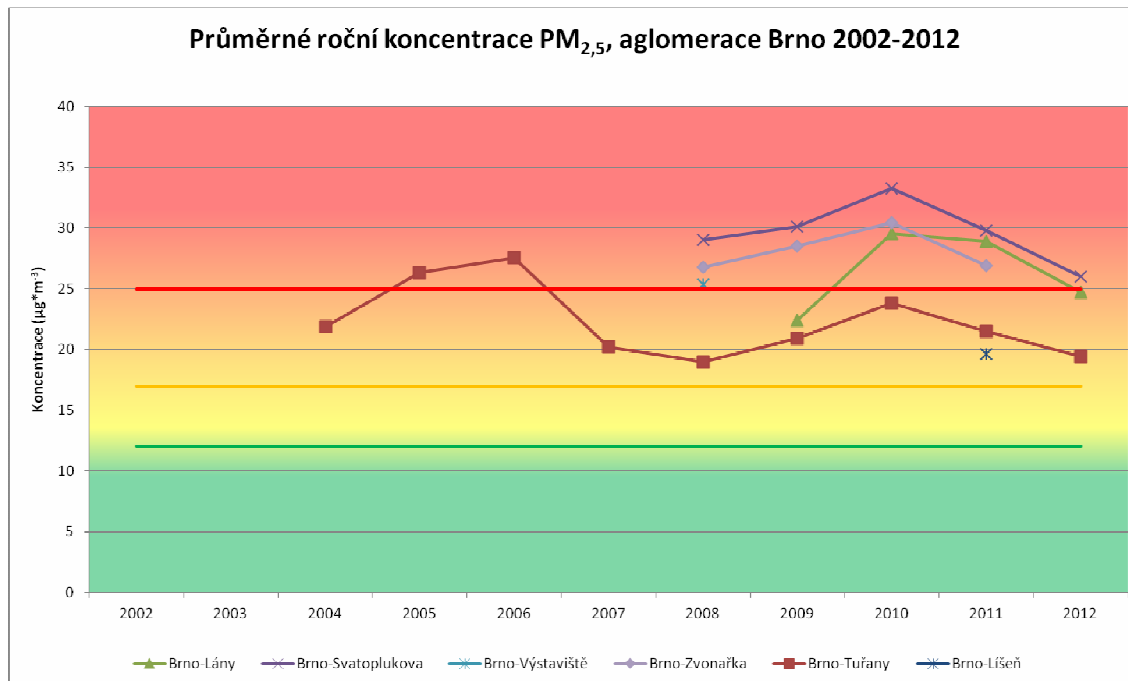
lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Lány								22,4	29,5	28,9	24,7
Brno-Svatoplukova							29,0	30,1	33,3	29,8	26,0
Brno-Výstaviště							25,3				
Brno-Zvonařka							26,8	28,5	30,4	26,9	
Brno-Tuřany			21,9	26,3	27,6	20,2	19,0	20,9	23,8	21,5	19,4
Brno-Líšeň										19,6	

tab. 7: Průměrná roční koncentrace $PM_{2,5}$, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

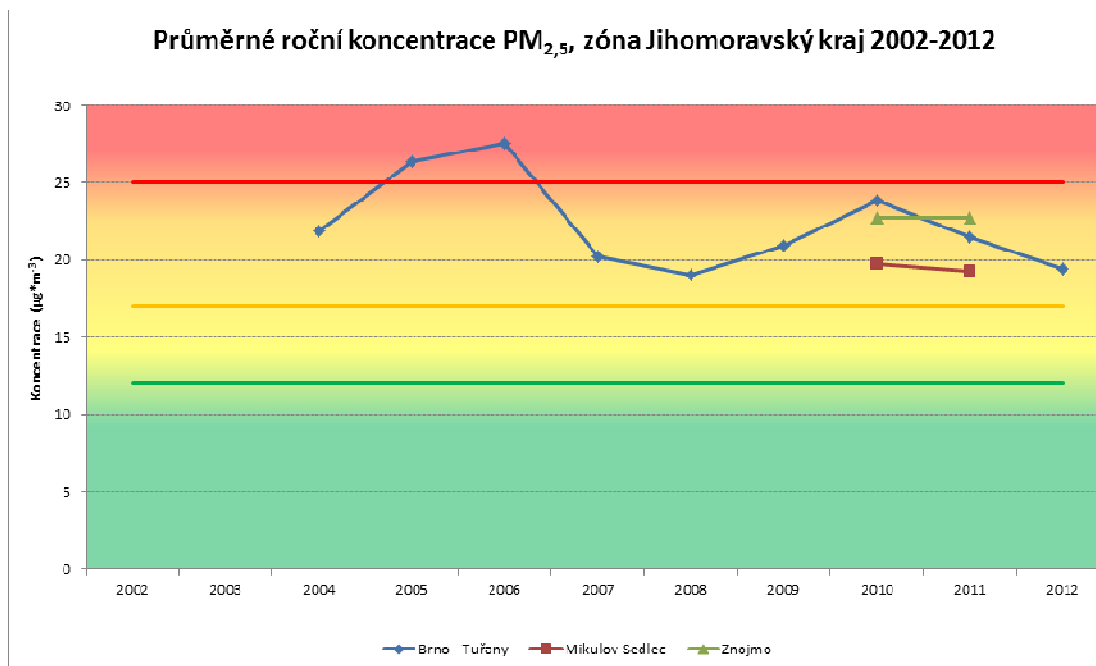
lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Tuřany			21,9	26,3	27,6	20,2	19,0	20,9	23,8	21,5	19,4
Mikulov-Sedlec									19,7	19,3	
Znojmo									22,7	22,7	

V tab. 7 je kromě stanic zóny Jihomoravský kraj uvedena i stanice Brno – Tuřany. Je to kvůli naznačení dlouhodobého trendu $PM_{2,5}$, protože jak lokalita Mikulov-Sedlec, tak lokalita Znojmo měří teprve od roku 2010. Navíc je lokalita Brno-Tuřany reprezentativní i pro oblasti ležící v zóně Jihomoravský kraj (Šlapanicko atp.).

graf 5: Průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$, aglomerace Brno

graf 6: Průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$, zóna Jihomoravský kraj

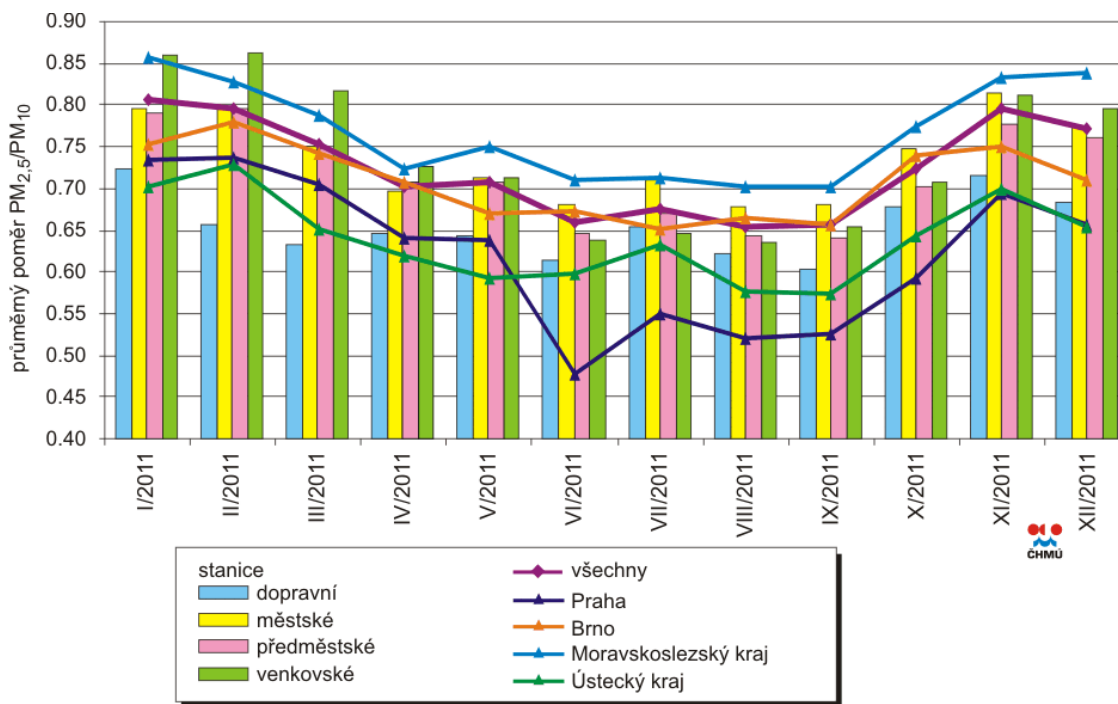

Z tabulek i grafů je opět patrná horší situace na dopravních stanicích. Pozadřová lokalita Brno-Tuřany by v případě platnosti limitu v roce 2005 a 2006 překročila tento limit, v ostatních letech se pohybuje pod hladinou imisního limitu. Další pozadřová lokalita Brno – Lány by limit překročila i v letech 2010 a 2011 – tato lokalita je však více ovlivněna dopravou jak ukáží i koncentrace NO_2 .

Lokality zóny Jihomoravský kraj stanovený limit nepřekračují.

Srovnání aglomerace Brno s dalšími aglomeracemi resp. Českou Republikou a rozdělení podle typu lokalit v roce 2011 zobrazuje graf 7. Na všech lokalitách je patrný konvexní roční chod zastoupení $PM_{2,5}$ v PM_{10} vycházející z vlivu meteorologických podmínek.

graf 7: Průměrné měsíční poměry $PM_{2,5}/PM_{10}$ v roce 2011

36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM_{10}

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 19 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 13 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 6 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM_{10} uvádí tab. 8 a tab. 9, graficky jsou pak znázorněny na graf 8 a graf 9. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

Již z tabulek je patrné, že imisní limit je překračován jak v aglomeraci Brno, tak v zóně Jihomoravský kraj. Zatímco na dopravních stanicích v aglomeraci Brno dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinovou koncentraci PM_{10} pravidelně, v případě pozadových stanic hraje velmi významnou úlohu meteorologické podmínky v zimním období. Jedná se zejména o přítomnost a délku období s inverzním charakterem počasí, během nichž dochází pod hranicí inverze k stabilizaci atmosféry a tudíž kumulaci škodlivin (nejsou rozptylovány prouděním vzduchu).

Z hlediska 24hodinových koncentrací PM_{10} byly ve sledovaném období nejhorší roky 2005 a 2006, kdy došlo k překročení imisního limitu na většině stanic aglomerace Brno a zóny Jihomoravský kraj – dokonce i na regionální pozadové stanici Mikulov-Sedlec. Za roky s výrazněji zhoršenou kvalitou ovzduší lze považovat i roky 2010 a 2011. Naopak roky 2007 – 2009 byly z hlediska koncentrací PM_{10} příznivé – k překračování docházelo takřka výhradně na dopravních lokalitách, pozadové lokality naopak překročení imisního limitu nevykazovaly.

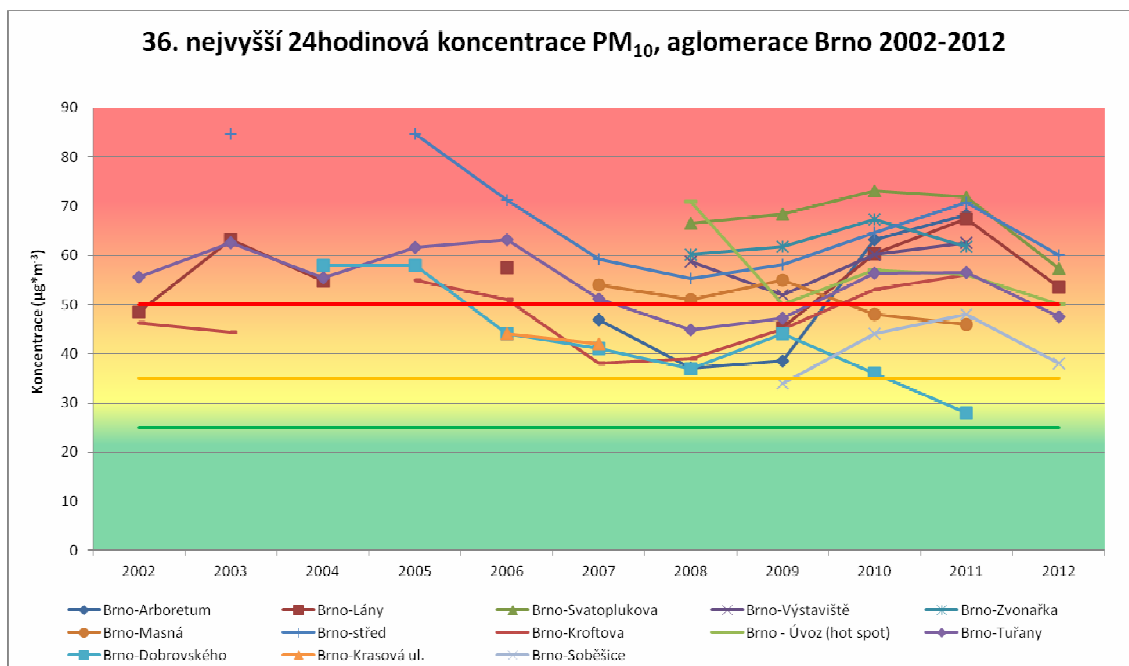
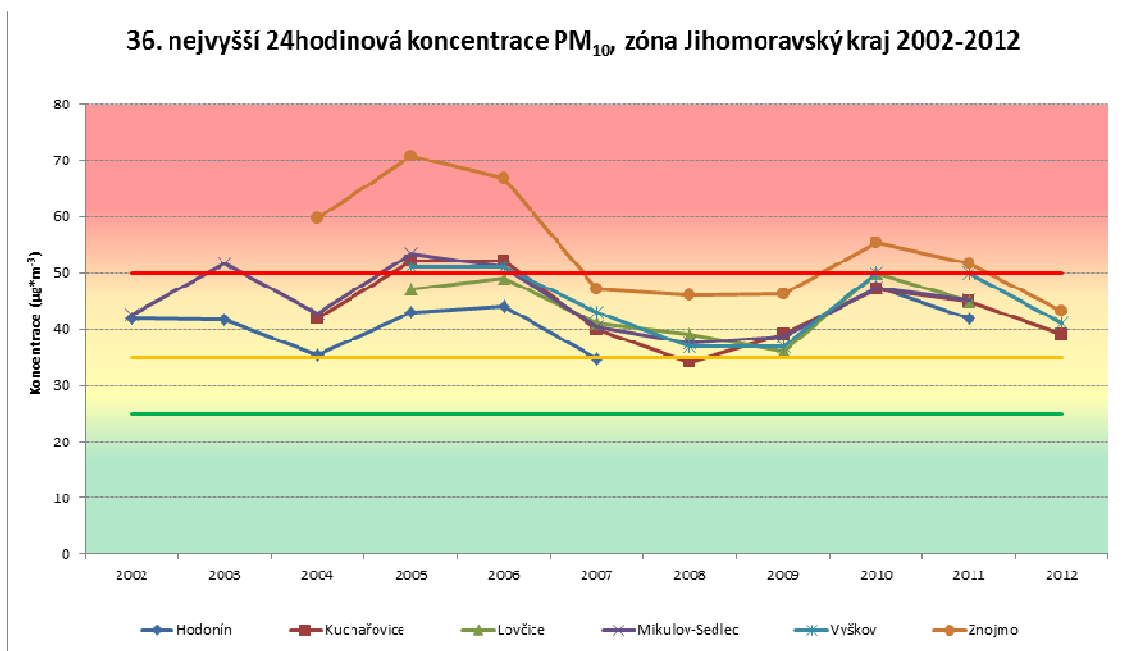
Rok 2012 se z hlediska koncentrací PM_{10} podobá roku 2009 – lze tedy očekávat, že překročení imisních limitů bude vyhodnoceno především na dopravních stanicích aglomerace Brno.

tab. 8: 36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM_{10} , aglomerace Brno, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Arboretum						47,0	37,1	38,5	63,1	68,2	
Brno-Lány	48,6	63,2	54,9		57,5			45,3	60,4	67,5	53,5
Brno-Svatoplukova							66,4	68,4	73,2	71,9	57,4
Brno-Výstaviště							58,8	52,0	60,2	62,6	
Brno-Zvonařka							60,1	61,7	67,3	61,8	
Brno-Masná						54,0	51,0	55,0	48,0	46,0	
Brno-střed		84,7		84,7	71,3	59,2	55,3	58,1	64,5	70,8	60,1
Brno-Kroftova	46,2	44,4		55,0	51,0	38,0	39,0	45,0	53,0	56,0	
Brno-Úvoz (hot pot)							71,0	50,0	57,0	56,0	50,0
Brno-Tuřany	55,6	62,6	55,4	61,6	63,1	51,3	44,9	47,2	56,4	56,5	47,5
Brno-Dobrovského			58,0	58,0	44,0	41,0	37,0	44,0	36,0	28,0	
Brno-Krasová ul.					44,0	42,0					
Brno-Soběšice								34,0	44,0	48,0	38,0

tab. 9: 36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM_{10} , zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012 dtto u tab.8

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hodonín	41,9	41,6	35,3	43,1	44,0	34,7			47,6	41,9	
Kuchařovice			42,0	52,0	52,0	40,0	34,0	39,0	47,0	45,0	39,0
Lovčice				47,0	49,0	41,0	39,0	36,0	50,0	45,0	
Mikulov-Sedlec	42,6	51,8	42,8	53,3	51,1	40,3	37,5	38,7	47,4	45,2	
Vyškov				51,0	51,0	43,0	37,0	37,0	50,0	50,0	41,0
Znojmo			59,6	70,8	66,9	47,1	46,1	46,2	55,4	51,6	43,3

graf 8: 36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM_{10} , aglomerace Brnograf 9: 36. nejvyšší 24hodinová koncentrace PM_{10} , zóna Jihomoravský kraj

V Brně, stejně jako v jiných velkých městech Jihomoravského kraje a České republiky, je zásadním znečišťovatelem ovzduší automobilová doprava. V Brně a okolí má zásadní podíl průjezdní automobilová doprava ve směru z Jihu na sever po několika různých dopravních trasách. Tyto dopravní trasy jsou více než zaplněny, kapacitně nestačí, a dochází zde k významným dopravním kongescím (především malý městský a velký městský okruh). Tyto dopravní trasy jsou základem nadlimitně znečištěného ovzduší ve městě Brně. Obecně lze říci, že nejvyšší přínos ke zvýšení kvality ovzduší má výstavba nové komunikace v případě, kdy napomůže vymístění dopravy ze silně zatíženého průtahu hustě obydlenou oblastí na kapacitně lépe disponovanou komunikaci. Tím dojde ke snížení zátěže ovzduší emisemi z dopravy v tomto místě, s čímž je spojeno také snížení možných negativních dopadů škodlivin na zdraví obyvatel. Na druhou stranu je zřejmé, že dojde pouze k přesunu emisí do nové trasy, nikoliv k jejich eliminaci. Z pohledu kvality ovzduší v obytných oblastech je využití dálnic a rychlostních komunikací přínosné,

neboť jsou budovány, pokud je to možné, v dostatečné odstupové vzdálenosti od zastavěných oblastí, anebo jsou u nich zavedena opatření pro snížení negativní zátěže na obyvatelstvo.

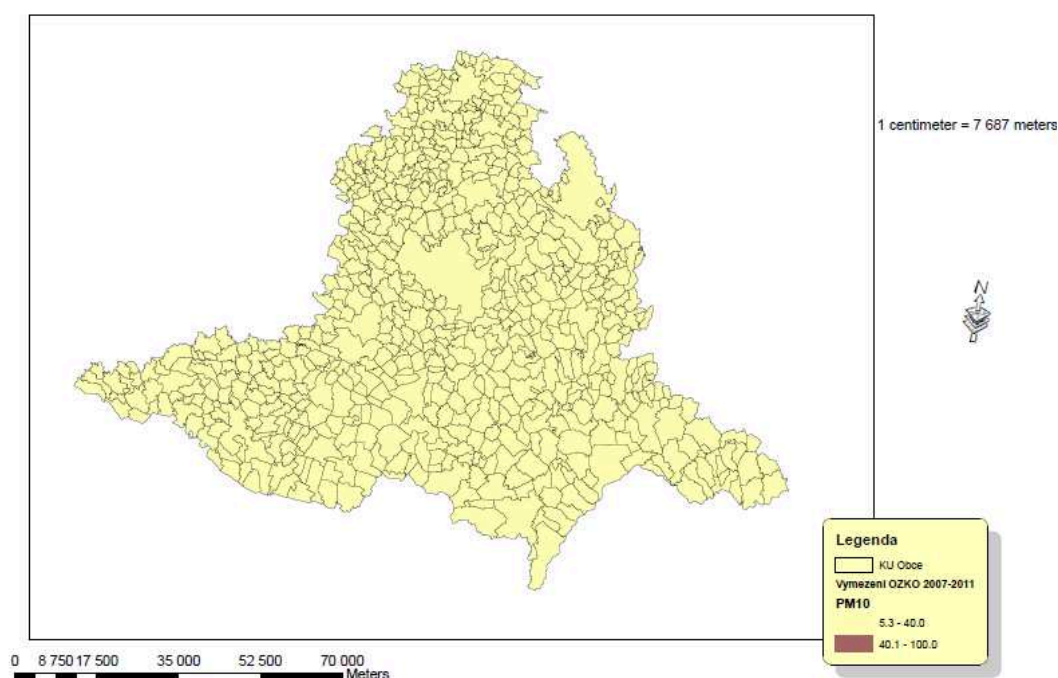
Vyhodnocení imisního zatížení škodlivinami PM₁₀ a PM_{2,5} na základě vymezení OZKO 2007 – 2011

Stávající imisní zatížení území bylo vyhodnoceno na základě § 11 bod 6 zákona č. 201/2012 Sb., „K posouzení, zda dochází k překročení některého z imisních limitů podle odstavce 5, se použije průměr hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let. Tyto hodnoty ministerstvo každoročně zveřejňuje pro všechny zóny a aglomerace způsobem umožňujícím dálkový přístup“.

Na území Jihomoravského kraje, z hlediska pětiletých průměrů PM₁₀ není vymezena ani jedna lokalita s překročením imisního limitu (oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší, OZKO).

obr. 1: Vymezení OZKO, PM₁₀

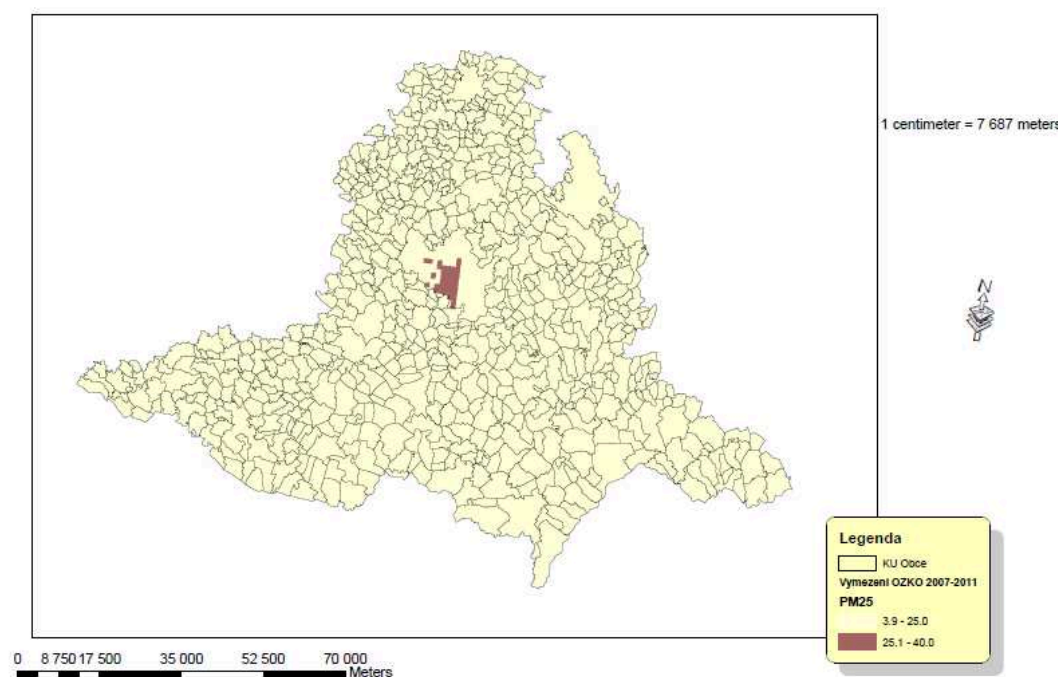
Vymezení OZKO 2007-2011

Pro průměrné roční koncentrace PM_{2,5} již tak jednoduchá situace není. Jak vyplývá z následujícího obrázku, v rámci statutárního města Brna jsou ve střední a jižní části města území s překročeným imisním limitem pro škodlivinu PM_{2,5}. Ostatní části jihomoravského kraje jsou bez překročení imisního limitu pro tuto škodlivinu.

obr. 2: Vymezení OZKO, $PM_{2,5}$

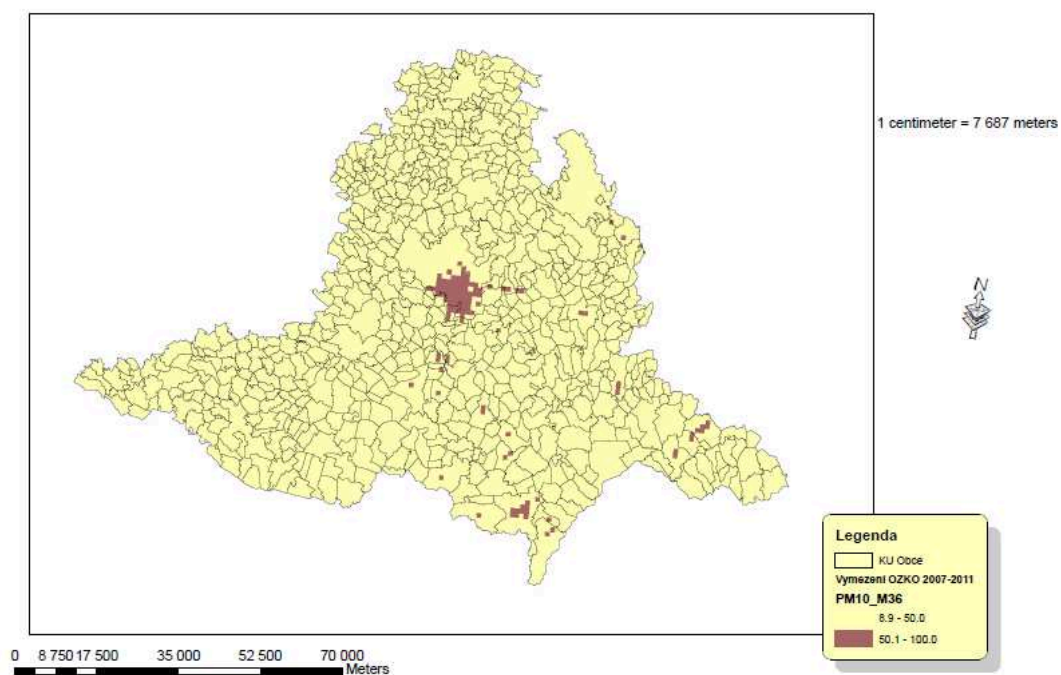
Vymezení OZKO 2007-2011

Nejsložitější je otázka překročení imisního limitu pro 36. nejvyšší denní koncentraci PM_{10} . Ta je významným způsobem závislá na klimatických podmínkách toho kterého roku. Jsou léta s minimem území s vymezenou OZKO, a jsou roky s nadpolovičním pokrytím OZKO. Na základě vyhodnocení pětiletých průměrů 36. nejvyšší denní koncentrace PM_{10} byly stanoveny OZKO tak, jak je uvedeno na obr. 3.

obr. 3: Vymezení OZKO, 36. nejvyšší 24hodiný průměr PM_{10}

Vymezení OZKO 2007-2011

Prakticky celá jižní polovina Brna se nachází v území OZKO. Dále pak jsou klasifikovány jako OZKO lokality s významnou automobilovou dopravou, především podél dálnic D1 a D2.

Vyhodnocení imisního zatížení škodlivinami PM_{10} a $PM_{2,5}$ na základě Generální rozptylové studie Jihomoravského Kraje

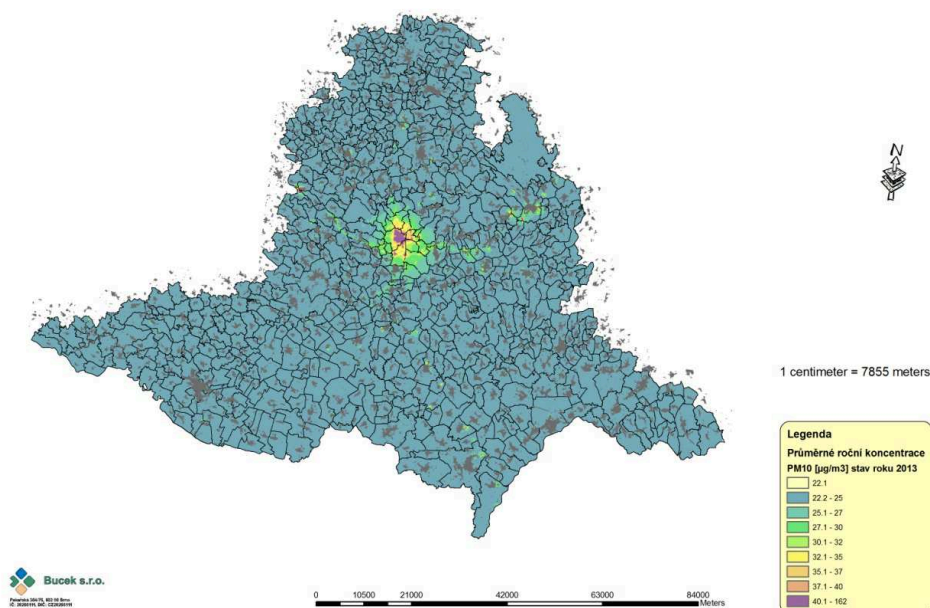
Závěry Generální rozptylové studie – průměrné roční koncentrace PM_{10} , předpoklad 2013

Pro průměrné roční koncentrace lze konstatovat, že model potvrdil překračování platných imisních limitů pro některé části Jihomoravského Kraje, především v centrální části města Brna. V některých lokalitách větších měst, především Vyškov a Znojmo, jsou vypočtené koncentrace pro průměrné roční koncentrace PM_{10} jen o málo nižší než $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Největším problémem obecně bude Brno, kde průměrné roční koncentrace PM_{10} jsou na úrovni okolo $55 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tedy o celou $\frac{1}{4}$ výše než je platný imisní limit. Jediným možným řešením je odvedení automobilové dopravy mimo centrální části Brna.

Doprava se podílí na imisním zatížení nejméně 0,3 % a její podíl je průměrně na úrovni 15,6 %, pokud budeme uvažovat resuspenzi vlivem automobilové dopravy, pak její podíl bude od 18,6 do 93 %. Malé zdroje se na imisním zatížení podílejí od 21 do 53 % a velké od 0,4 do 11,3 %. Podíl středních zdrojů je minoritní.

obr. 4: Průměrná roční koncentrace PM_{10} , stav 2013

Rozptylová studie Jihomoravského Kraje - stav k roku 2013

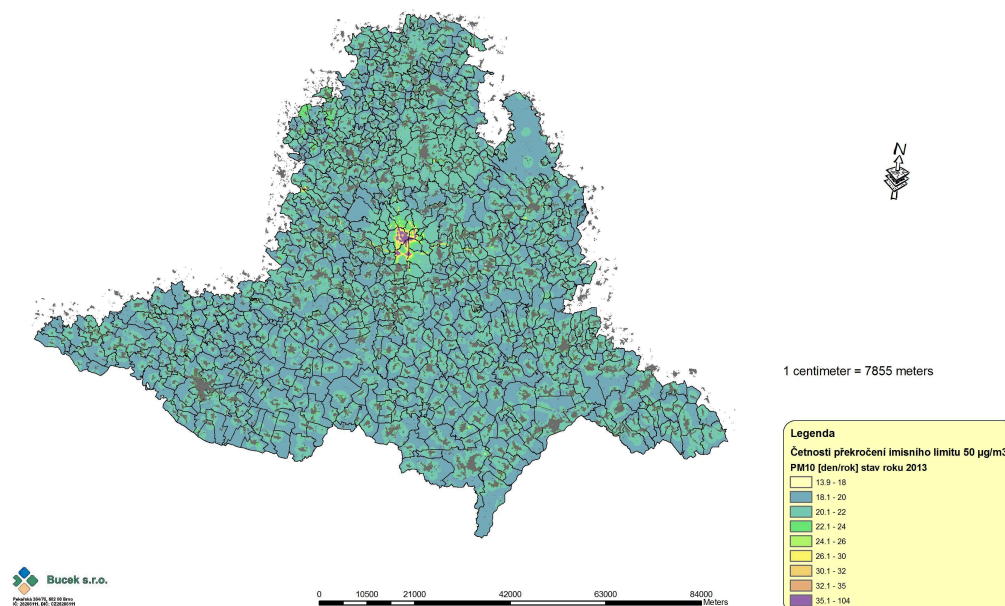

Závěry Generální rozptylové studie – nejvyšší denní koncentrace PM_{10} , předpoklad 2013

Znečišťující látka TZL (jako PM_{10}) překračuje imisní limit pro denní průměrnou koncentraci ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ve všech referenčních bodech. Pokud ale budeme uvažovat povolenou dobu překračování imisního limitu stanovenou 201/2012 Sb., která je na úrovni 35 dnů za rok, tak k překračování bude docházet pouze na 5 915 výpočtových bodech, a to především v centrální části Brna, podél dálnice D1 a jejich křížení s dálnicí D2 a komunikací Vídeňská. Tedy zásadní vliv na imisní zatížení touto škodlivinou má resuspenze vlivem automobilové dopravy. Na imisním zatížení se významně podílí doprava (50–80 %) a zdroje REZZO3 (10–20 %). Podíl zdrojů REZZO1 je vyšší v okolí Brna (cca 10 %). Jinak se pohybuje na úrovni 5–10 %.

obr. 5: Průměrné koncentrace PM_{10} v jednotlivých obcích Jihomoravského kraje, stav 2013

Rozptylová studie Jihomoravského Kraje - stav k roku 2013

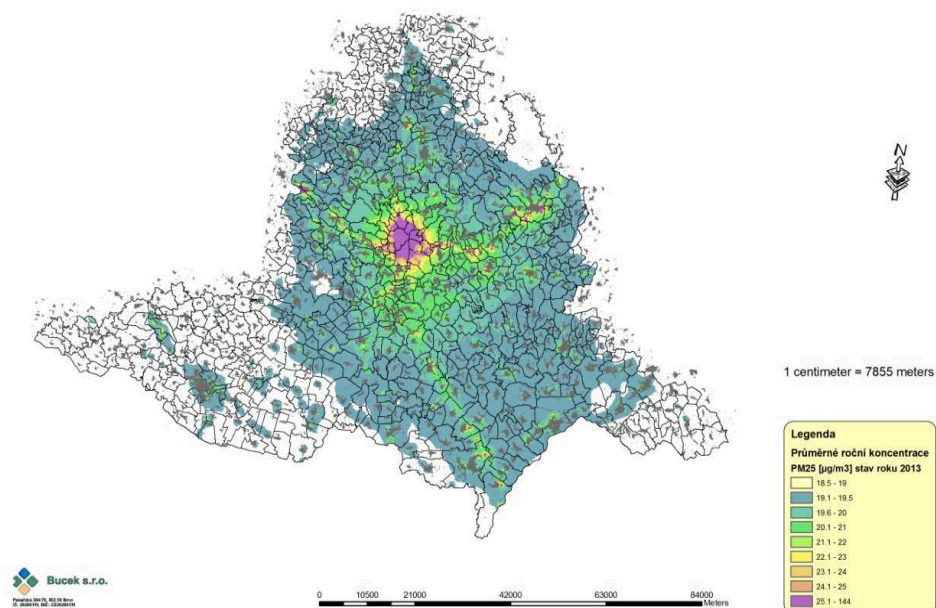

Závěry Generální rozptylové studie – průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$, předpoklad 2013

Lze jednoznačně konstatovat, že do budoucna nejproblematictější škodlivinou bude škodlivina $PM_{2,5}$. Při aplikaci nového imisního limitu podle zákona 201/2012 Sb. s hodnotou 25 µg/m³, bude významná část území města Brna a Jihomoravského kraje nadlimitně zatížena.

obr. 6: Mapa vypočtených koncentrací pro $PM_{2,5}$, stav 2013

Rozptylová studie Jihomoravského Kraje - stav k roku 2013

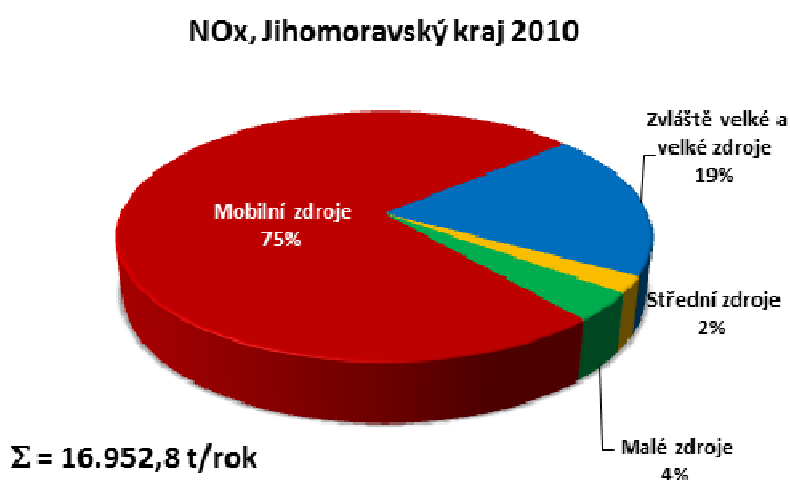

Z hlediska průměrných ročních koncentrací se předpokládá překračování platných imisních limitů pro tuto škodlivinu v dopravně zatížených lokalitách především v centrální části Brna na výjezdu hlavních silničních tahů směr Praha, Bratislava a Vídeň. Dále pak ve všech větších městech, především jejich intravilánech. Zásadní podíl na této skutečnosti má resuspence vlivem automobilové dopravy a malých spalovacích zdrojů.

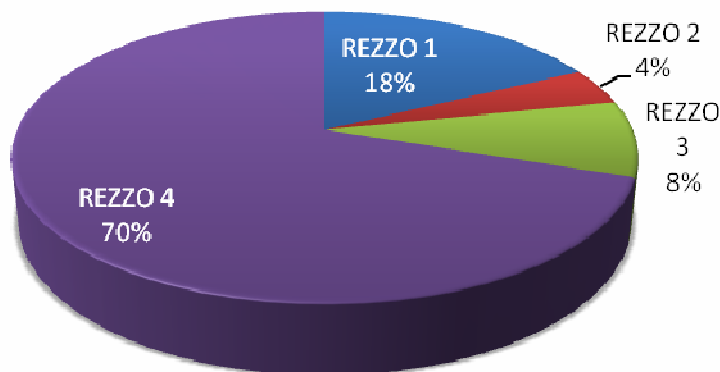
Oxid dusičitý NO₂

Oxidy dusíku jsou v Jihomoravském kraji, obdobně jako v celé ČR, emitovány zejména z dopravy (mobilních zdrojů REZZO 4, 75 %). Dalším relevantním zdrojem emisí jsou rovněž zvláště velké a velké zdroje (REZZO 1, 19 %). Při sledování a hodnocení kvality venkovního ovzduší se pod termínem oxidy dusíku NO_x rozumí směs oxidu dusnatého NO a oxidu dusičitého NO₂. Imisní limit pro ochranu zdraví lidí je stanoven pro NO₂, limit pro ochranu ekosystémů a vegetace je stanoven pro NO_x.

graf 10: Emisní bilance NO_x, Jihomoravský kraj, 2010

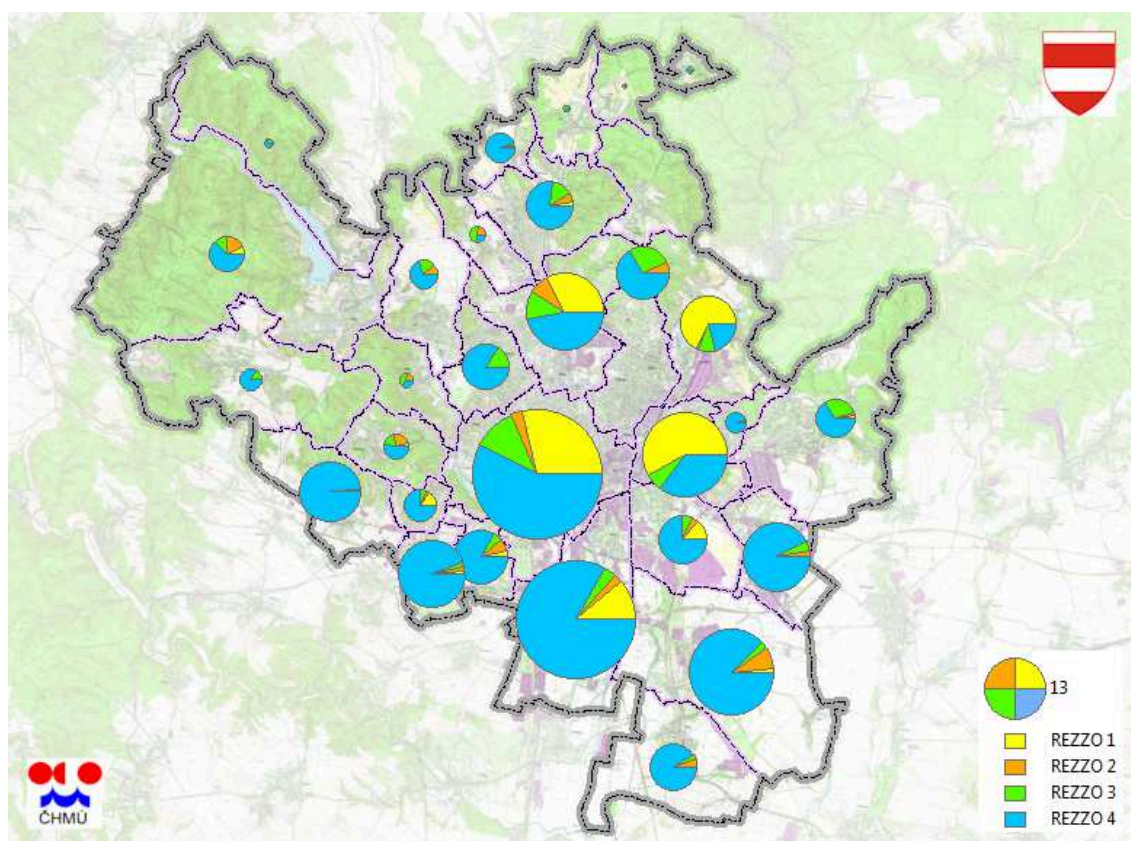

graf 11: Emisní bilance NO_x, statutární město Brno, 2010

Z grafu (graf 11) vyplývá, že majoritním zdrojem znečištění oxidy dusíku v aglomeraci Brno jsou mobilní zdroje (REZZO 4). Dalším významným zdrojem jsou zvláště velké a velké zdroje (REZZO 1, 18 %).

V jednotlivých městských částech však není situace vždy stejná. Z obrázku (obr. 7) je patrné, že s výjimkou městských částí Maloměřice-Obřany a Židenice je majoritním zdrojem emisí oxidů dusíku doprava (REZZO 4). V městských částech Brno-střed, Brno-Královo Pole a Brno-jih je významný rovněž příspěvek zvláště velkých a velkých zdrojů REZZO 1.

obr. 7: Podíl kategorií REZZO na emisích NO_x, statutární město Brno, členěno dle městských částí, 2010

Vyhodnocení automatizovaného imisního monitoringu

Průměrná roční koncentrace NO₂

Na většině území České republiky se kvalita ovzduší hodnocená zatížením NO₂ pohybuje pod dolní mezí pro posuzování. Zvýšené koncentrace jsou měřeny pouze v aglomeracích silně zatížených dopravou (Praha, Brno, Ostrava), popř. zvýšené koncentrace jsou rovněž měřeny na dopravních stanicích – zástupcem hot-spot dopravní stanice v Jihomoravském kraji je stanice Brno – Úvoz (hot-spot) a dále se jedná zejména o stanice Města Brna – lokality Brno-Svatoplukova, Zvonařka, Výstaviště.

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 20 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 14 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 6 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty průměrné roční koncentrace NO₂ uvádí tab. 10 a tab. 11, graficky jsou pak znázorněny na obrázku 12 a obrázku 13. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

Již z tabulek je patrné, že na dopravních lokalitách aglomerace Brno (Brno-Úvoz (hot-spot), Brno-střed, Brno-Svatoplukova) dochází k pravidelnému překračování imisního limitu pro průměrnou roční koncentraci NO₂. Další (lépe provětrávané) dopravní lokality (Brno-Zvonařka, Brno-Výstaviště) překračují imisní limit jen v některých letech. Naproti tomu pozadové lokality zóny Jihomoravského kraje se pohybují hluboko pod dolní mezí pro posuzování, pozadové lokality aglomerace se rovněž pohybují pod dolní mezí pro posuzování resp. v její blízkosti.

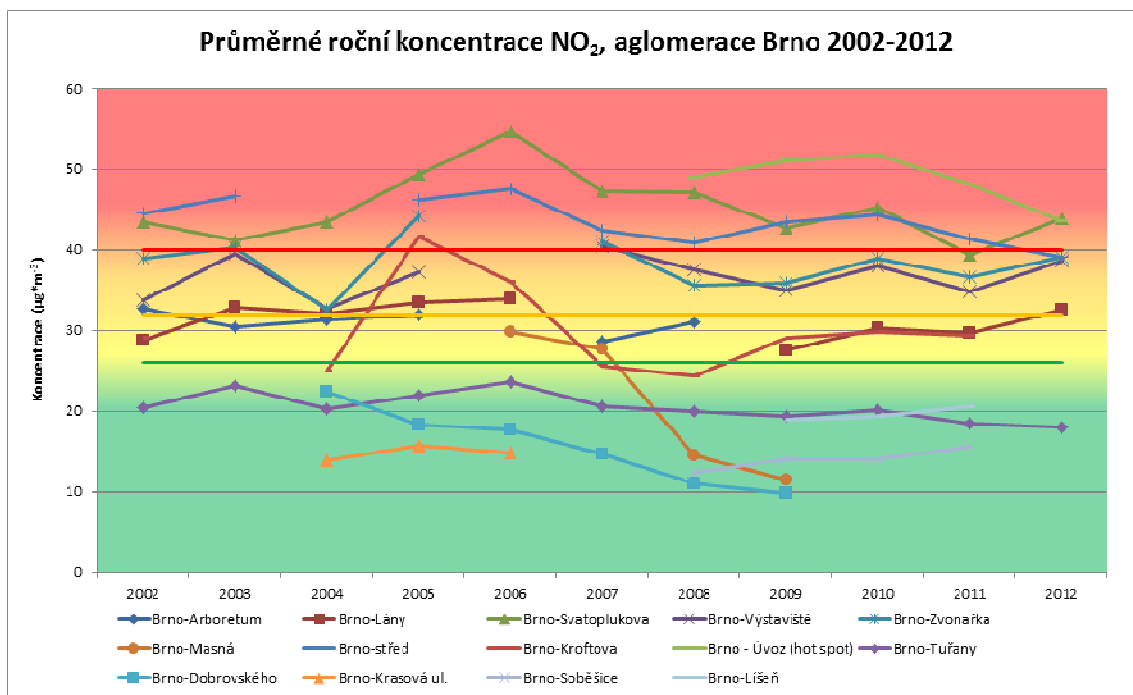
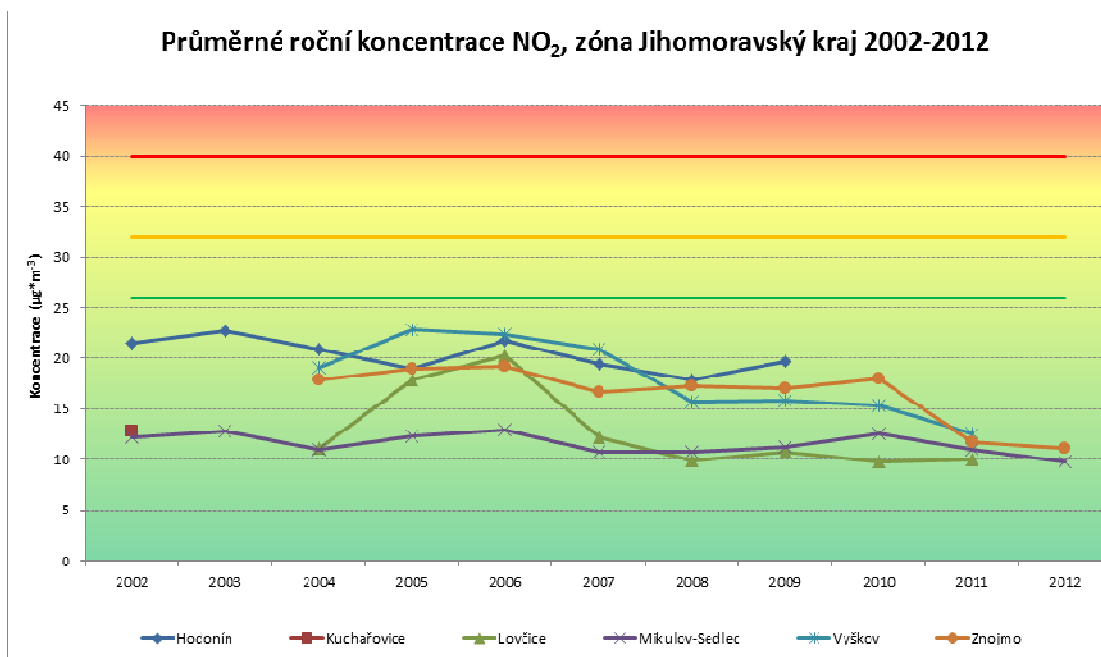
tab. 10: Průměrná roční koncentrace NO₂, aglomerace Brno, 2002 – 2012

lokality	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Arboretum	32,7	30,4	31,3	32,0		28,5	31,0				

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Lány	28,8	32,8	32,1	33,4	33,9			27,6	30,2	29,6	32,5
Brno-Svatoplukova	43,4	41,2	43,4	49,3	54,7	47,3	47,0	42,8	45,2	39,4	43,9
Brno-Výstaviště	33,8	39,5	32,6	37,2		40,4	37,5	35,0	37,9	34,8	38,6
Brno-Zvonařka	38,9	40,3	32,5	44,3		41,0	35,6	35,9	38,9	36,7	39,1
Brno-Masná					29,8	27,6	14,4	11,4			
Brno-střed	44,6	46,7		46,1	47,5	42,4	40,9	43,5	44,3	41,4	39,1
Brno-Kroftova	29,1		25,0	41,7	35,9	25,5	24,4	29,0	29,9	29,4	
Brno - Úvoz (hot spot)							49,0	51,0	51,8	48,2	43,6
Brno-Tuřany	20,4	23,1	20,2	21,8	23,6	20,5	20,0	19,4	20,2	18,5	18,0
Brno-Dobrovského			22,4	18,3	17,6	14,7	11,0	9,9			
Brno-Krasová ul.			13,8	15,7	14,8						
Brno-Soběšice							12,4	14,1	14,1	15,6	
Brno-Líšeň								18,8	19,4	20,5	

tab. 11: Průměrná roční koncentrace NO₂, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hodonín	21,5	22,7	20,9	18,9	21,7	19,4	17,8	19,7			
Kuchařovice	12,8										
Lovčice			11,1	17,9	20,2	12,2	9,9	10,7	9,7	10,0	
Mikulov-Sedlec	12,2	12,8	11,0	12,3	12,9	10,8	10,8	11,3	12,6	11,0	9,8
Vyškov			19,1	22,8	22,4	20,9	15,7	15,8	15,3	12,6	
Znojmo			17,8	19,0	19,2	16,7	17,3	17,0	18,0	11,7	11,1

graf 12: Průměrná roční koncentrace NO_2 , aglomerace Brnograf 13: Průměrná roční koncentrace NO_2 , zóna Jihomoravský kraj

19. nejvyšší hodinová koncentrace NO_2

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 13 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 9 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 6 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené 19. nejvyšší 1hodinové koncentrace NO_2 uvádí tab. 12 a tab. 13, graficky jsou pak znázorněny na obr. 23 a obr. 24. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

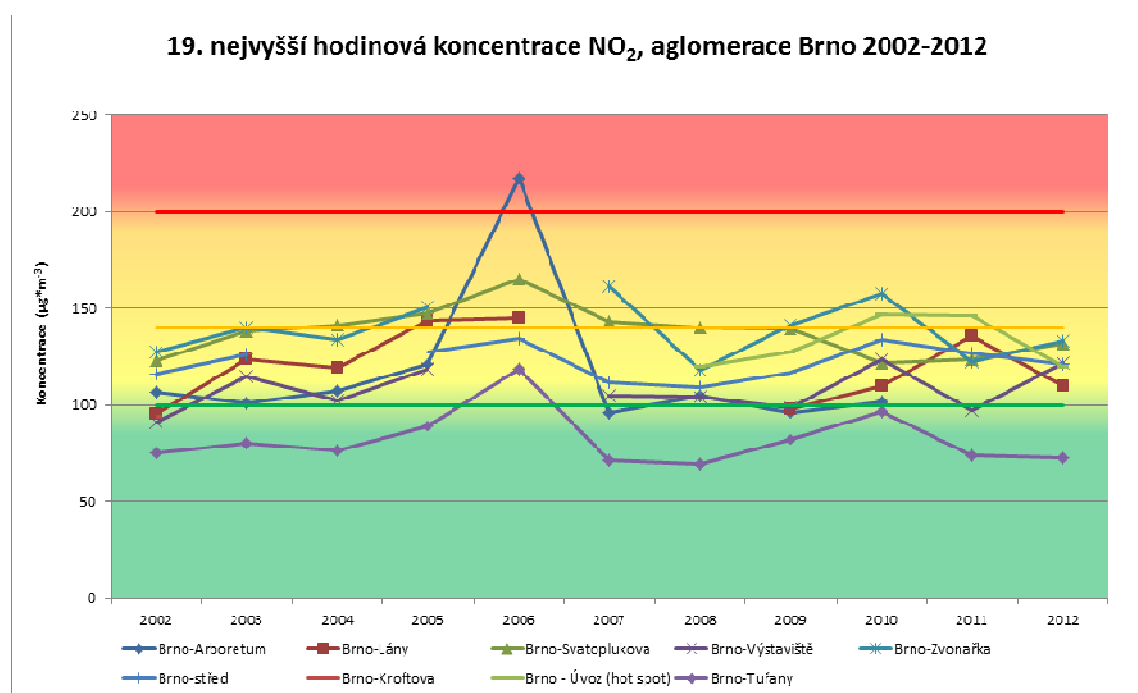
tab. 12: 19. nejvyšší 1hodinová koncentrace NO₂, aglomerace Brno, 2002 – 2012

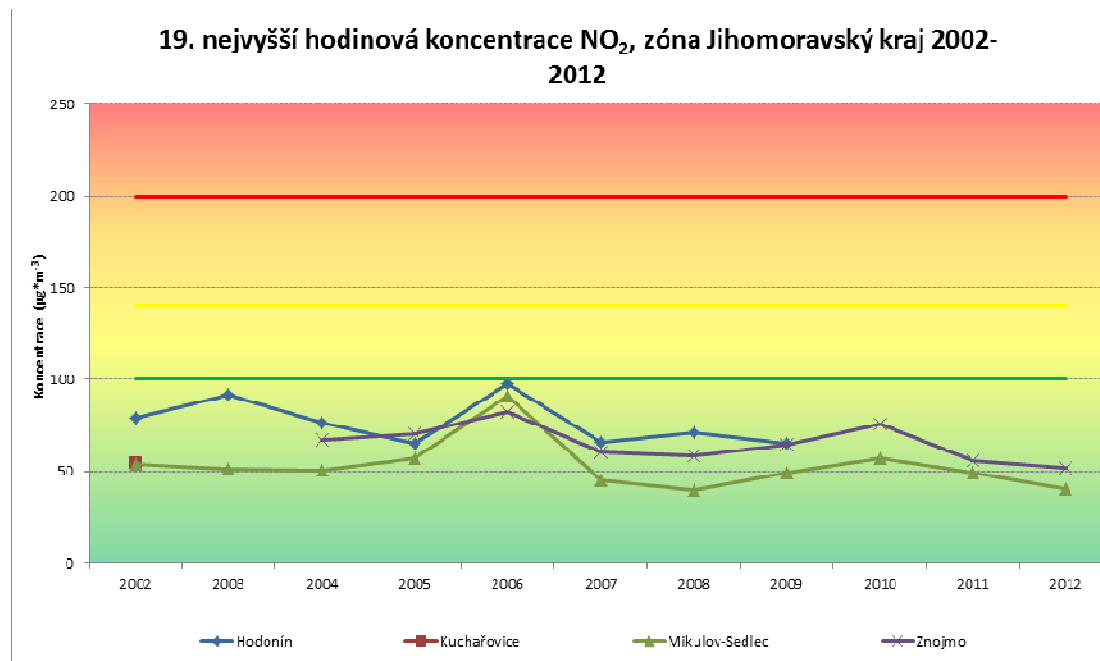
lokality	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Arboretum	106,6	100,9	107,1	121,0	217,2	96,0	104,8	96,2	101,8		
Brno-Lány	95,3	123,5	119,6	144,0	144,8			97,7	109,8	135,6	109,8
Brno-Svatoplukova	123,3	138,2	141,4	147,8	165,5	143,5	140,0	139,6	121,7	124,0	131,6
Brno-Výstaviště	91,1	114,7	102,6	119,0		104,8	104,3	98,3	123,8	97,6	122,0
Brno-Zvonařka	127,5	139,9	133,7	150,6		161,3	118,2	141,4	157,8	122,2	133,3
Brno-střed	116,0	126,5		127,6	134,5	111,9	109,0	117,1	133,7	127,0	121,3
Brno-Kroftova	93,9										
Brno-Úvoz (hot spot)							119,9	127,8	146,7	146,3	119,9
Brno-Tuřany	75,4	80,3	76,3	89,0	118,6	71,4	69,8	82,4	96,4	74,0	72,9

tab. 13: 19. nejvyšší 1hodinová koncentrace NO₂, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

lokality	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hodonín	79,3	91,7	76,5	65,0	97,6	66,0	70,8	65,0			
Kuchařovice	54,3										
Mikulov-Sedlec	54,0	51,1	50,7	57,2	91,2	45,3	39,6	49,2	57,4	49,0	41
Znojmo			67,0	70,6	82,6	60,3	58,2	64,5	75,8	55,9	52

V případě hodinových koncentrací není patrný nárůst v roce 2012, jako v případě průměrných ročních koncentrací. Z toho vyplývá, že na zvýšených průměrných ročních koncentracích na dopravních lokalitách se nepodílí krátkodobé extrémní hodnoty, ale spíše postupný trvalejší nárůst koncentrací. Ten může být způsoben narůstající intenzitou dopravy.

graf 14: 19. nejvyšší hodinová koncentrace NO₂, aglomerace Brno

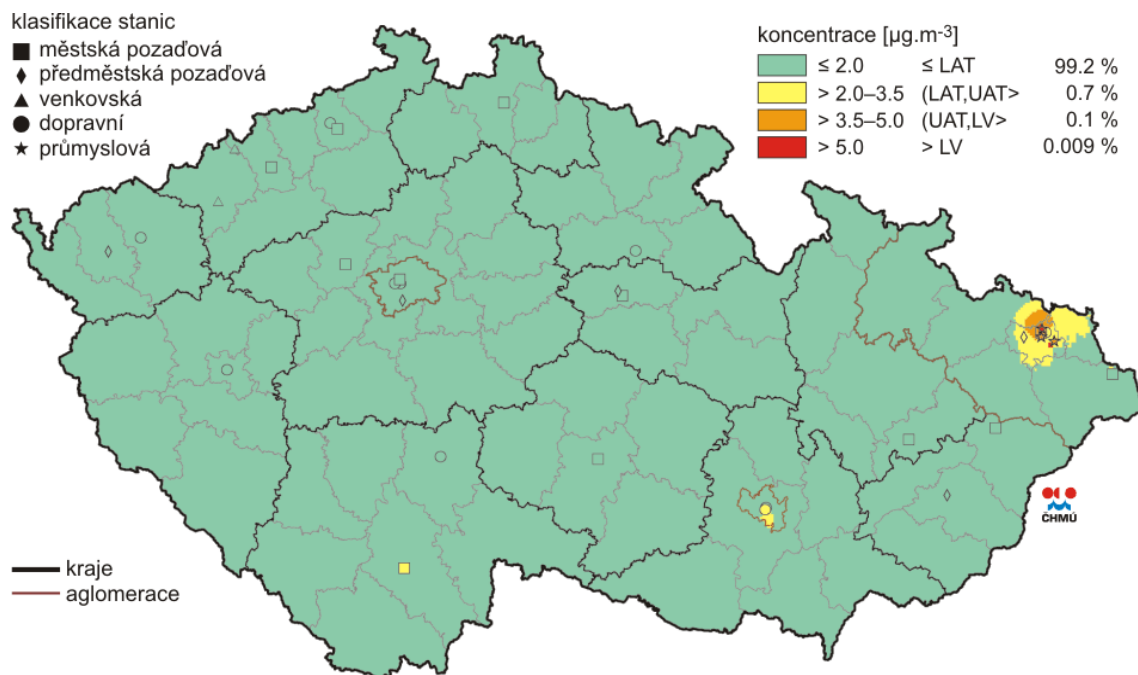
graf 15. 19. nejvyšší hodinová koncentrace NO₂, zóna Jihomoravský kraj

Benzen

Hlavním zdrojem emisí benzenu jsou spalovací procesy, především mobilní zdroje. Mobilní zdroje představují cca 85 % celkových antropogenních emisí aromatických uhlovodíků, přičemž převládající část připadá na emise z výfukových plynů. Odhaduje se, že zbývajících 15 % emisí pochází ze stacionárních zdrojů. Benzen obsažený ve výfukových plynech je především nespálený benzen z paliva. Dalším příspěvkem k emisím benzenu z výfukových plynů je benzen vzniklý z nebenzenových aromatických uhlovodíků, popř. z nearomatických uhlovodíků obsažených v palivu.

Imisní limit byl v ČR v roce 2011 překročen pouze v průmyslové lokalitě Ostrava – Přívoz. V Brně na dopravních lokalitách dochází k překračování dolní meze pro posuzování, v ostatních lokalitách nebyla překročena ani dolní mez pro posuzování (obr. 8).

obr. 8: Pole průměrné roční koncentrace benzenu, ČR, 2011

Průměrná roční koncentrace benzenu

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 3 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 2 stanic pokrývá aglomeraci Brno a 1 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty průměrné roční koncentrace benzenu uvádí tab. 14 a tab. 15, graficky jsou pak znázorněny na Obr. 26 a Obr. 27. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

tab. 14: Průměrná roční koncentrace benzenu, aglomerace Brno, 2002 – 2012

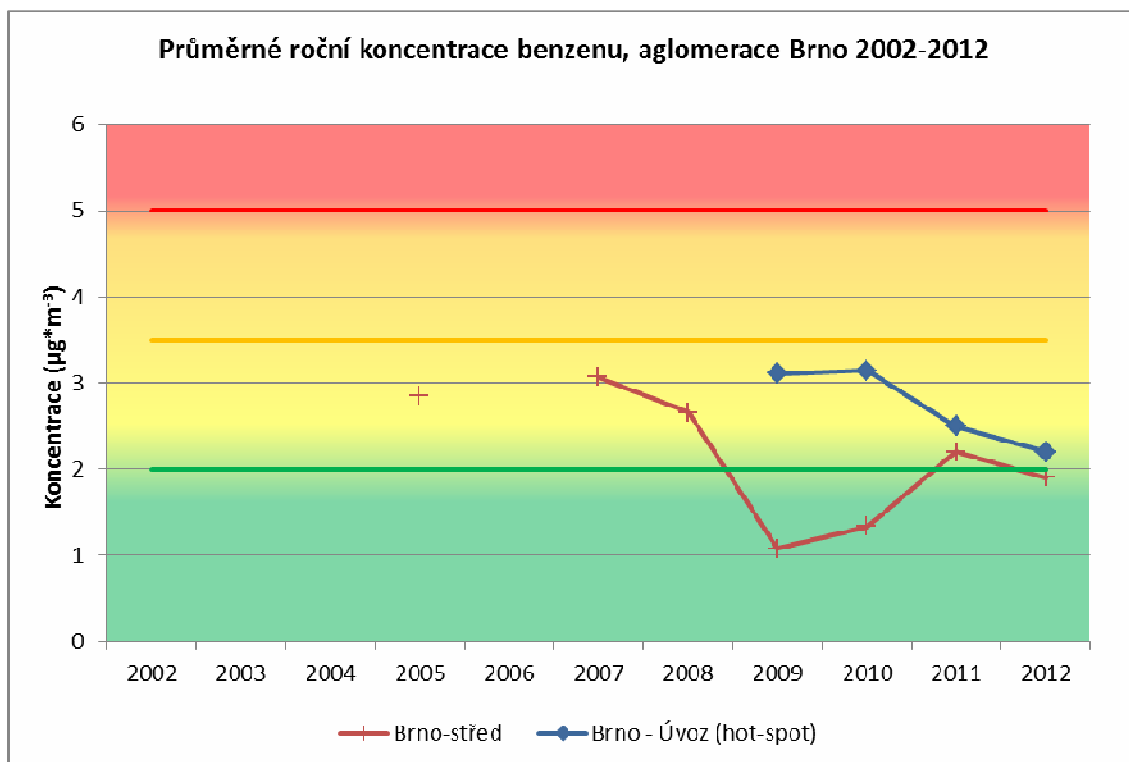
lokality	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-střed				2,9		3,1	2,7	1,1	1,3	2,2	1,9
Brno-Úvoz (hot-spot)								3,1	3,1	2,5	2,2

tab. 15: Průměrná roční koncentrace benzenu, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

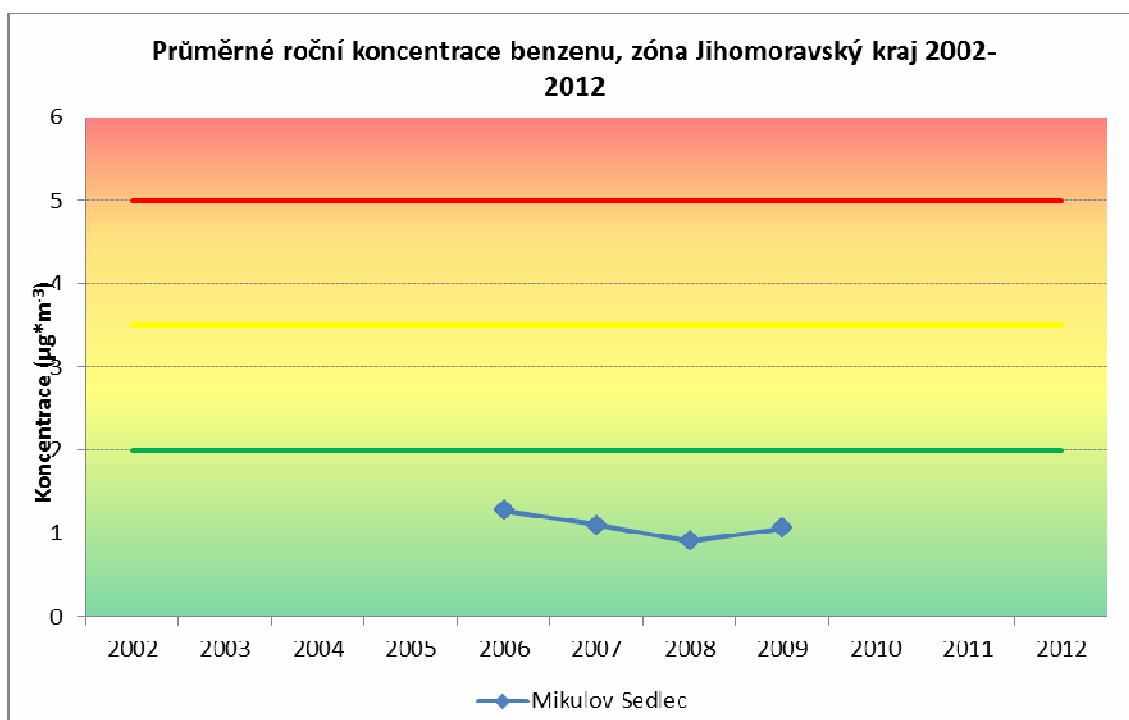
lokality	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mikulov-Sedlec					1,28	1,10	0,91	1,06			

Jak je patrné z tabulek a grafů, imisní limit nikde překročen nebyl. Hodnoty nad dolní mezí pro posuzování byly naměřeny na dopravních lokalitách Brno-Úvoz (hot-spot) a Brno-střed, ale i ty již postupně klesají a lokalita Brno-střed nepřekročila v roce 2012 dolní mez pro posuzování. Koncentrace v lokalitě Mikulov-Sedlec jsou dlouhodobě pod dolní mezí pro posuzování.

graf 16: Průměrná roční koncentrace benzenu, aglomerace Brno, 2002 – 2012

obr. 9: Průměrná roční koncentrace benzenu, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

Benzo(a)pyren

Přírodní hladina pozadí benzo(a)pyrenu může být s výjimkou výskytu lesních požárů téměř nulová. Jeho antropogenním zdrojem, stejně jako ostatních polycyklických aromatických uhlovodíků (PAH), je jednak nedokonalé spalování fosilních paliv jak ve stacionárních (domácí topeniště), tak i v mobilních zdrojích (motory spalující naftu), ale také výroba koksu, železa a obalovny živiničných směsí.

Průměrná roční koncentrace benzo(a)pyrenu

Pro potřeby hodnocení byla použita data z 3 stanic imisního monitoringu na území Jihomoravského kraje za roky 2002 – 2012. Z toho 2 stanice pokrývají aglomeraci Brno a 1 zónu Jihomoravský kraj. Naměřené hodnoty průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu uvádí tab. 16 a tab. 17, graficky jsou pak znázorněny na obrázku 17 a obrázku 18. Červeně označené buňky v tabulce značí překročení imisního limitu. Legislativní meze v grafu jsou vyznačeny červenou (imisní limit), oranžovou (UAT) a zelenou (LAT) přímkou, s kterými rovněž koresponduje pozadí grafu.

tab. 16: Průměrná roční koncentrace benzo(a)pyrenu, aglomerace Brno, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno-Masná					1,0	0,9	1,4	1,2	1,2	1,1	1,2
Brno-Kroftova				1,5	2,2	1,3	1,3				
Brno-Hůskova	0,5	0,5	0,8	1,4							
Brno- Líšeň								0,5	0,8	0,7	

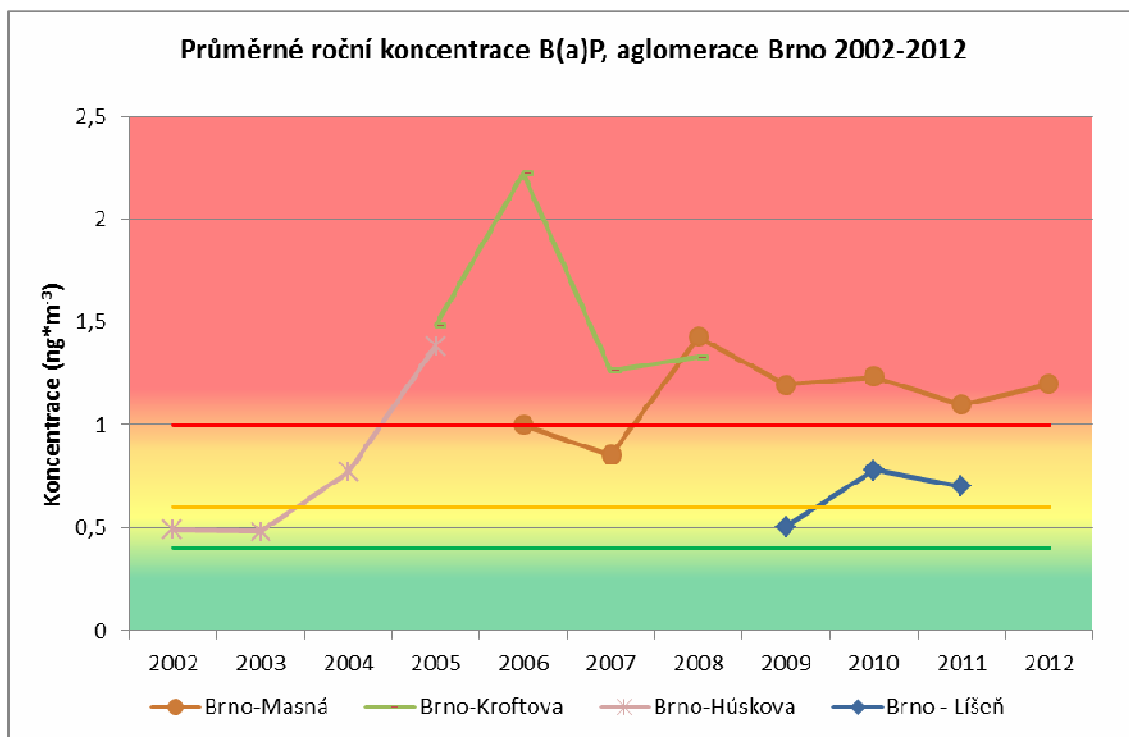
tab. 17: Průměrná roční koncentrace benzo(a)pyrenu, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

lokalita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vyškov						0,9	0,9	1,1	1,3	1,1	
Znojmo						0,9	0,9	0,9	1,1		
Kuchařovice										0,6	

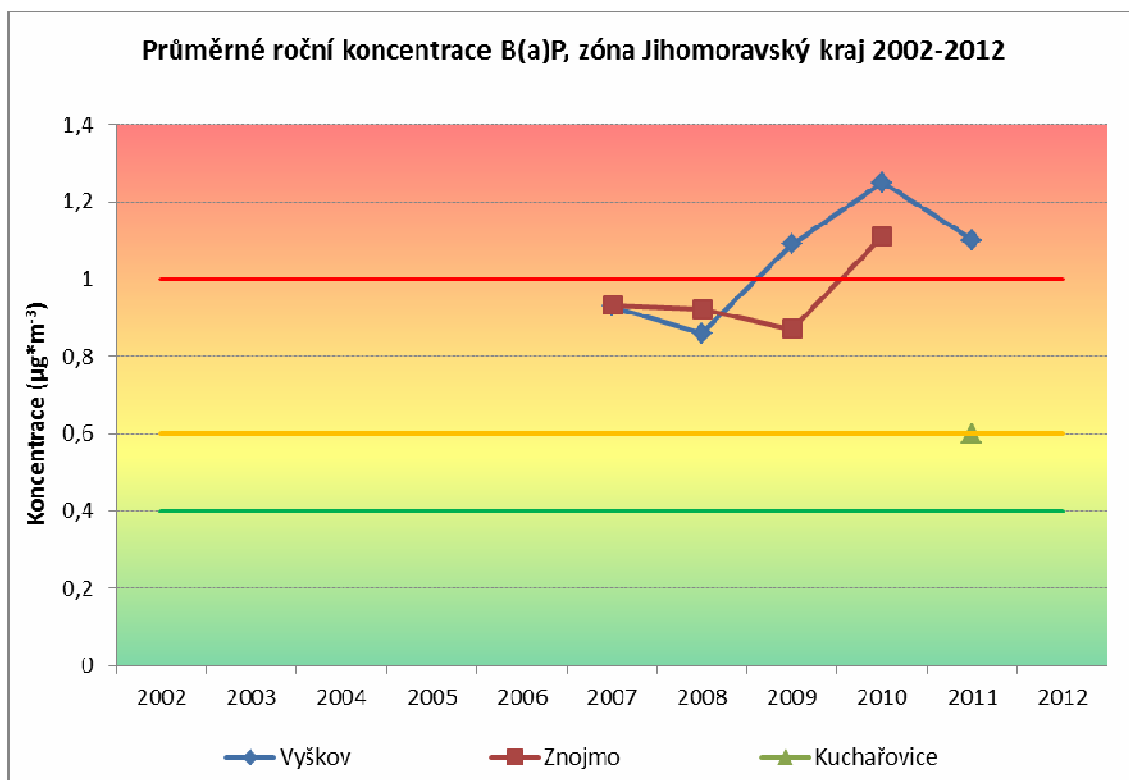
Z uvedených tabulek a grafů je patrné, že v aglomeraci Brno pravidelně překračuje imisní limit dopravou zatížena lokalita Brno-Masná. Naproti tomu požadová lokalita Brno-Líšeň nepřekročila imisní limit ještě ani jednou. Z hlediska zóny Jihomoravský kraj se v blízkosti limitu pohybují Vyškov a Znojmo. Venkovská požadová lokalita Kuchařovice limit nepřekročila.

Data z roku 2012 doposud nejsou v databázi, ale vzhledem ke snížení koncentrací PM₁₀ na požadových lokalitách zhruba na úroveň roku 2009 se dá předpokládat zlepšení i u koncentrací benzo(a)pyrenu.

graf 17: Průměrná roční koncentrace benzo(a)pyrenu, aglomerace Brno, 2002 – 2012

graf 18: Průměrná roční koncentrace benzo(a)pyrenu, zóna Jihomoravský kraj, 2002 – 2012

A.1.3.1.2. Celkové vyhodnocení imisního zatížení Jihomoravského kraje

Z výše uvedených údajů vyplývá, že určitá část území JM kraje je významně zatížená několika škodlivinami. Aby bylo možné klasifikovat jednotně znečištění území ve vztahu ke všem znečišťujícím látkám byla zvolena následující klasifikace území:

třída	význam	klasifikace
I.	imisní hodnoty všech sledovaných látek jsou nejvýše rovny polovině imisních limitů IHx	čisté – téměř čisté ovzduší
II.	imisní hodnota některé z látek je větší než 0,5 IHx, ale žádný limit není překročen	mírně znečištěné ovzduší
III.	imisní limit jedné látky je překročen, imisní hodnoty ostatních sledovaných látek jsou nejvýše rovny polovině imisních limitů IHx	znečištěné ovzduší
IV.	imisní limit jedné látky je překročen, imisní hodnoty některých dalších látek $0,5 > \text{IHx}$, ale $< \text{IHx}$	silně znečištěné ovzduší
V.	imisní limit více než jedné látky je překročen	velmi silně znečištěné ovzduší

Popis stavu znečištění ovzduší výčtem úrovní imisních charakteristik látek, měřených v dané lokalitě a jejich poměru k stanoveným imisním limitům je relativně komplikovaný. Pro klasifikaci zájmového území jsme použili klasifikaci z publikace „Znečištění ovzduší na území České republiky“, kterou vydal Český hydrometeorologický ústav Praha. Klasifikace se provádí dle 5 tříd, které představuje výše uvedená tabulka.

Grafická část obsahuje grafické výstupy vyhodnocení imisního zatížení dle výše uvedené tabulky (schéma č. 10).

Ve schématu jsou zhodnoceny i vlivy nestandardních klimatických podmínek v letech 2005 a 2006. Pokud bychom tyto nestandardní klimatické stavy neuvažovali, pak by se kategorie IV a V týkala pouze centrální části města Brna a dálnic a dálničních křižovatek.

Vývoj OZKO v zóně Jihomoravský kraj a aglomeraci Brno

Jihomoravský kraj má na svém území vymezeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Procentuální vyjádření území s překročenými imisními limity (resp. cílovými imisními limity) z plochy celého kraje je uvedeno v tab. 18 a tab. 19.

tab. 18: Procento plochy aglomerace Brno s překročeným imisním limitem resp. cílovým imisním limitem

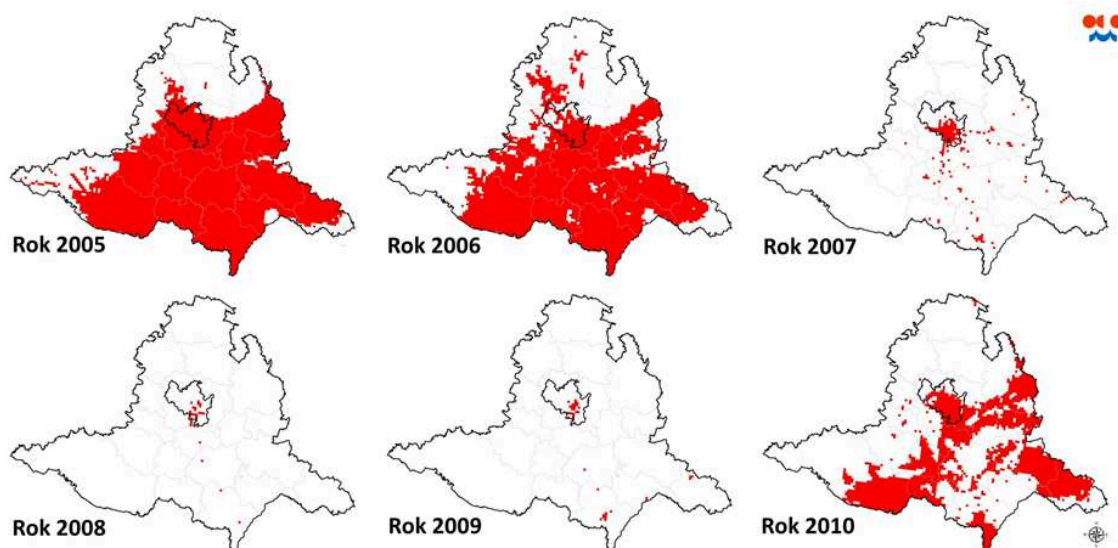
rok	PM_{10} (d IL)	PM_{10} (r IL)	NO_2 (r IL)	celkem	B(a)P	O_3
2001	40,7%	–	–	40,7%	–	n.a.
2002	64,4%	3,4%	–	64,4%	–	47,5%
2003	50,8%	–	–	50,8%	–	100,0%
2004	10,0%	–	–	10,0%	–	100,0%
2005	96,9%	3,0%	–	96,9%	78,0%	77,0%
2006	62,9%	2,1%	5,2%	62,9%	76,8%	100,0%
2007	31,5%	–	2,6%	31,5%	11,8%	100,0%
2008	7,4%	–	1,7%	8,3%	58,1%	100,0%
2009	9,3%	–	3,3%	10,4%	23,5%	60,9%
2010	59,7%	–	3,3%	59,7%	65,0%	0,1%
2011	39,2%	–	2,5%	39,2%	34,9%	58,7%

tab. 19: Procento plochy zóny Jihomoravský kraj s překročeným imisním limitem resp. cílovým imisním limitem

rok	PM_{10} (d IL)	PM_{10} (r IL)	celkem	B(a)P	O_3
2001	2,00 %	0,10 %	2,00 %	n.a.	66,5 %
2002	7,70 %	0,20 %	7,70 %	n.a.	91,4 %
2003	9,00 %	–	9,00 %	n.a.	100,0 %
2004	0,40 %	–	0,40 %	n.a.	100,0 %
2005	65,10 %	0,10 %	65,10 %	n.a.	100,0 %
2006	58,20 %	–	58,20 %	7,00 %	100,0 %
2007	1,40 %	–	1,40 %	1,00 %	100,0 %
2008	0,15 %	–	0,15 %	0,22 %	100,0 %
2009	0,24 %	–	0,24 %	0,69 %	97,5 %
2010	30,10 %	–	30,10 %	7,00 %	11,5 %
2011	14,74 %	–	14,74 %	6,70 %	84,1 %

V některých letech docházelo na území zóny Jihomoravský kraj a aglomerace Brno k překročení imisního limitu na poměrně velmi významné ploše, jak je zobrazeno na obr. 10. Z obrázků je patrné, že ve sledovaném období byly z hlediska kvality ovzduší nejhorší roky 2005 a 2006, a to především kvůli několika déletrvajícím epizodám s nepříznivými rozptylovými podmínkami. Naopak v letech 2007 – 2009 se plocha OZKO Jihomoravského kraje pohybuje v jednotkách procent.

obr. 10: Vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, Jihomoravský kraj, 2005 – 2010

Celkově lze situaci v Jihomoravském kraji shrnout do konstatování, že největším problémem je v současnosti PM_{10} , která pochází v Brně především z dopravy a ve zbytku Jihomoravského kraje převládají mezi zdroji doprava a vytápění domácností. Doprava se rovněž podílí v aglomeraci Brno na překračování imisního limitu pro NO_2 na dopravních lokalitách. Dalším velmi vážným problémem jsou koncentrace benzo(a)pyrenu, které na několika místech Jihomoravského kraje překračují imisní limit – jedná se zejména o lokality s vyšším počtem spalovacích zdrojů.

Celkové hodnocení kvality ovzduší

Z výše uvedených údajů vyplývá, že určitá část území JMK Kraje je významně zatížená několika škodlivinami. Aby bylo možné klasifikovat jednotně znečištění území ve vztahu ke všem znečišťujícím látkám, byla zvolena následující klasifikace území:

třída	význam	klasifikace
I.	imisní hodnoty všech sledovaných látek jsou nejvýše rovny polovině imisních limitů IH_x	čisté-téměř čisté ovzduší
II.	imisní hodnota některé z látek je větší než 0,5 IH_x , ale žádný limit není překročen	mírně znečištěné ovzduší
III.	imisní limit jedné látky je překročen, imisní hodnoty ostatních sledovaných látek jsou nejvýše rovny polovině emisních limitů IH_x	znečištěné ovzduší
IV.	imisní limit jedné látky je překročen, imisní hodnoty některých dalších látek $>IH_x$, ale $<IH_x$	silně znečištěné ovzduší
V.	imisní limit více než jedné látky je překročen	velmi silně znečištěné ovzduší

Popis stavu znečištění ovzduší výčtem úrovní imisních charakteristik látek, měřených v dané lokalitě a jejich poměru k stanoveným imisním limitům je relativně komplikovaný. Pro klasifikaci zájmového území jsme použili klasifikaci z publikace „Znečištění ovzduší na území České republiky“, kterou vydal Český hydrometeorologický ústav Praha. Klasifikace se provádí dle 5-ti tříd, které představuje výše uvedená tabulka.

Do hodnocení byly vzaty do úvahy všechny dostupné a výše popsané informační zdroje za posledních pět let. Tedy údaje mezi roky 2007 – 2011.

A.1.3.2. Hluková zátěž

Za současné situace je pro životní prostředí člověka a hlukovou zátěž venkovního prostoru rozhodujícím zdrojem hluk z dopravy na pozemních komunikacích.

Základní požadavky na ochranu zdraví před vlivy hluku a povinnosti provozovatelů zdrojů hluku jsou stanoveny platným zněním zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Zákonem jsou rovněž definovány druhy venkovních prostorů, pro které se ochrana zdraví před vlivy hluku stanovuje a prováděcím předpisem nařízením vlády č. 272/2011 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací jsou pro ochranu zdraví člověka určeny hodnoty hygienických limitů hluku.

Hygienické limity hluku

Hodnoty hluku se pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích, s výjimkou účelových komunikací, a drahách, a pro hluk z leteckého provozu vyjadřují ekvivalentní hladinou akustického tlaku $LA_{eq,T}$ a stanoví se pro celou denní ($LA_{eq,16h}$) a celou noční dobu ($LA_{eq,8h}$).

Pro definované chráněné venkovní prostory se hygienický limit hluku v ekvivalentní hladině akustického tlaku A, s výjimkou hluku z leteckého provozu a vysokoenergetického impulsního hluku, stanovuje součtem základní hladiny akustického tlaku $A_{LA_{eq,T}} = 50 \text{ dB}$ a korekcí přihlížejících ke druhu chráněného prostoru a denní a noční době podle přílohy č. 3 k tomuto nařízení.

Korekce pro stanovení hygienických limitů hluku v chráněném venkovním prostoru staveb a v chráněném venkovním prostoru

druh chráněného prostoru	korekce (dB)			
	1)	2)	3)	4)
Chráněný venkovní prostor staveb lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	-5	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	0	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor ostatních staveb a chráněný ostatní venkovní prostor	0	+5	+10	+20

Korekce uvedené v tabulce se nesčítají.

Pro noční dobu se pro chráněný venkovní prostor staveb přičítá další korekce -10 dB, s výjimkou hluku z dopravy na železničních drahách, kde se použije korekce -5 dB.

Vysvětlivky:

1) Použije se pro hluk z provozu stacionárních zdrojů, hluk z veřejné produkce hudby, dále pro hluk na účelových komunikacích a hluk ze železničních stanic zajišťujících vlakotvorné práce, zejména rozřaďování a sestavu nákladních vlaků, prohlídku vlaků a opravy vozů.

2) Použije se pro hluk z dopravy na silnicích III. třídy a místních komunikacích III. třídy a drahách.

3) Použije se pro hluk z dopravy na dálnicích, silnicích I. a II. třídy a místních komunikacích I. a II. třídy v území, kde hluk z dopravy na těchto komunikacích je převažující nad hlukem z dopravy na ostatních pozemních komunikacích. Použije se pro hluk z dopravy na dráhách v ochranném pásmu dráhy.

4) Použije se v případě staré hlukové zátěže z dopravy na pozemních komunikacích s výjimkou účelových komunikací a dráhách uvedených v bodu 2) a 3). Tato korekce zůstává zachována i po položení nového povrchu vozovky, prováděné údržbě a rekonstrukci železničních drah nebo rozšíření vozovek při zachování směrového nebo výškového vedení pozemní komunikace, nebo dráhy, při kterém nesmí dojít ke zhoršení stávající hlučnosti v chráněném venkovním prostoru staveb nebo v chráněném venkovním prostoru, a pro krátkodobé objízdné trasy. Tato korekce se dále použije i v chráněných venkovních prostorech staveb při umístění bytu v přístavbě nebo nástavbě stávajícího obytného objektu nebo víceúčelového objektu nebo v případě výstavby ojedinělého obytného, nebo víceúčelového objektu v rámci dostavby proluk, a výstavby ojedinělých obytných nebo víceúčelových objektů v rámci dostavby center obcí a jejich historických částí.

Pozn. Stará hluková zátěž je stav hlučnosti působený dopravou na pozemních komunikacích a drahách, který v chráněných venkovních prostorech staveb a v chráněném venkovním prostoru vznikl do 31. 12. 2000.

A.1.3.2.1. Hluk z dopravy na pozemních komunikacích na území JMK

Hluk emitovaný motorovým vozidlem do okolního venkovního prostoru je závislý zejména na rychlosti vozidla – u nižších rychlostí je rozhodujícím zdrojem hluku motor, se stoupající rychlostí se zvyšuje význam hluku emitovaného z převodové soustavy, ve vyšších rychlostech začíná převažovat hluk ze styku pneumatika – vozovka a u velmi vysokých rychlostí je rozhodující aerodynamický hluk. Mezi další faktory, které ovlivňují hluk z pozemních komunikací, patří stáří vozidel a jejich technický stav, kvalita povrchu vozovky, podélný profil komunikace, způsob jízdy apod. Při významnějším dopravním zatížení působí pozemní komunikace na okolní venkovní prostor jako liniový (přímkový) zdroj hluku.

Pro zpracování hlukové problematiky v předchozí aktualizaci ÚAP JMK (2011) bylo využito sčítání dopravy z roku 2005 a strategické hlukové mapy pro pozemní komunikace Jihomoravského kraje (2005) a pro aglomeraci Brno (2007). Při posuzování hlukové problematiky jsou údaje ze sčítání dopravy hrubá orientační data. Strategické hlukové mapy pořizované Ministerstvem zdravotnictví se zpracovávají podle legislativy EU a nejsou kompatibilní s legislativou ČR. Jejich využitelnost pro analýzu „dopravního“

hlukového zatížení na území Jihomoravského kraje je tudíž sporná. Zásadním principem pro analýzu hlukového zatížení z dopravy v aktualizaci ÚAP JMK 2013 je zjistit, kde nastává problém než „prezentovat“ nepřesná data.

Pro identifikaci problematických míst na území Jihomoravského kraje jsou tudíž lépe vypovídající časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku pro silnice (dále také ČOP) vydaná KHS JMK (v řízeních dle § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Na silničních úsecích, pro které byla ČOP vydána, dochází opakovaně k nedodržení hygienického limitu hluku pro chráněné venkovní prostory staveb.

Silniční úseky, na kterých byla vydána časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku pro silnice vydaná KHS na sledovaném území, jsou souhrnně vyznačeny v přehledové tabulce č. 9 a graficky zobrazeny ve schématu č. 11.

A.1.3.2.2. Hluk z letecké dopravy na území JMK

Plánovaný rozvoj letiště a zvyšování počtu letů je spojeno se zvyšováním imisního zatížení obyvatel a to zejména hlukem. Studie Ekola Group: Letiště Brno-Tuřany – dopracování akčního hlukového plánu 2008 posuzovalo dopady do území pro varianty konzervativního a maximálního rozvoje. Dle vyhodnocení se jeví jako reálný konzervativní model rozvoje a pro tento stav je záměrem vedení letiště dosáhnout vyhlášení nového ochranného hlukového pásma v území, zasaženého hlukem nad 50 dB v noci. Tento záměr je převzat do ÚAP JMK s cílem usměrnit rozvoj v dotčeném území tak, aby nedošlo ke zbytečným novým střetům s budoucím ochranným pásmem letiště. Výhledové hlukové pásmo je zobrazeno ve výkrese A.3. Výkres záměrů na provedení změn v území. Jeho velikost je do 1 800 m ve směru přistávací dráhy a do 200 m ve směru kolmém na přistávací dráhu.

A.1.4. Ochrana přírody a krajiny

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Koeficient ekologické stability KES	12	–
Hranice bioregionů a biochor	13	–
Hranice klimatických regionů	14	–
Chráněná území	15	–

A.1.4.1. Biodiverzita a ekosystémy

A.1.4.1.1. Zvláště chráněná území přírody

Jako podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území Jihomoravského kraje byly shromážděny údaje o velkoplošných zvláště chráněných územích (VZCHÚ) – Národním parku Podyjí, Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, Chráněné krajinné oblasti Moravský kras, Chráněné krajinné oblasti Pálava – a všech maloplošných zvláště chráněných územích (MZCHÚ) na území Jihomoravského kraje v kategoriích národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace, přírodní památka.

Základním podkladem jsou údaje poskytnuté Krajským úřadem Jihomoravského kraje a dále údaje z „Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje“ (KOP JMK; Atelier Fontes, s. r. o., Brno, 2004, dílčí aktualizace KRÚ JMK 2007 a 2012).

Celkově je na území Jihomoravského kraje k 31. 12. 2012 vyhlášeno 291 maloplošných zvláště chráněných území přírody, z toho 2 chráněná území mají územní přesah do sousedního Kraje Vysočina. V rámci 2. úplné aktualizace územně technických podkladů Jihomoravského kraje byla aktualizována

data o vyhlášení přírodních rezervací Březinka, Čihadlo, Dřínová, U Brněnky, U výpustku na území CHKO Moravský kras.

V kategoriích „národní“ (národní přírodní rezervace, národní přírodní památka), pro něž je příslušným orgánem ochrany přírody MŽP, je vyhlášeno celkem 31 území; v ostatních kategoriích (přírodní rezervace, přírodní památka) na území národního parku (včetně ochranného pásma) a chráněných krajinných oblastí, pro něž je příslušným orgánem ochrany přírody správa NP (CHKO), celkem 31 území; pro ostatní kategorie na ostatním území Jihomoravského kraje, pro něž je příslušným orgánem ochrany přírody Krajský úřad Jihomoravského kraje, celkem 229 území.

Nejvyšší zastoupení (plošné i početní) ZCHÚ je v území severně od Brna (Tišnovsko, širší prostor Moravského krasu), tzn. v severní části okresu Brno-venkov a v okrese Blansko. Další významná území se nachází v periferních částech kraje; jedná se o širší oblasti s centry v NP Podyjí, CHKO Pálava, CHKO Bílé Karpaty. Naopak nejmenší zastoupení ZCHÚ je v zemědělsky intenzivně využívaném území v centrální oblasti kraje, jižně od Brna. Žádné ZCHÚ není vyhlášeno na území Vojenského újezdu Březina v severovýchodním cípu kraje (okres Vyškov), ačkoliv se jedná o území relativně přírodovědecky (např. botanická lokalita Buchtelka) a krajinářsky významné.

Ochranná pásma u MZCHÚ vyhlášená (výrazně menší část MZCHÚ) či stanovená ze zákona (50 m od okraje MZCHÚ – výrazně větší část MZCHÚ) nejsou v úrovni územně plánovací dokumentace kraje, zejména s ohledem na měřítko grafické části (1 : 100 000), uvedena.

Charakteristika národního parku a chráněných krajinných oblastí

Národní park Podyjí

Zřízen byl nařízením vlády ČR č. 164/1991 Sb. ze dne 20. 3. 1991, s platností od 10. 5. 1991, na území okresu Znojmo. Chráněno je zalesněné území (lesnatost 84 %) podél hluboce zařiznutého toku řeky Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem, na rakouské straně navazuje Nationalpark Thayatal (zřízen k 1. 1. 2000). Výměra NP Podyjí není ve zřizovacím předpisu uvedena, udávána je 63 km², u ochranného pásma 29 km². Území NP Podyjí je rozčleněno do tří zón odstupňované ochrany přírody – přísné přírodní (I), řízené přírodní (II), okrajové (III). Před ustanovením NP Podyjí existovala v daném území v roce 1978 vyhlášená CHKO Podyjí (Výnos MK ČSR č. 22 927/78 registrovaný v částce č. 4/1979 Sb.) o celkové výměře dle zřizovacího předpisu 103 km².

Chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty

Zřízena byla v roce 1980 Výnosem MK ČSR č. 17 644/80, s platností od 18. 2. 1981 (registrace v částce č. 3/1981 Sb.), na území okresů Hodonín, Uherské Hradiště a Gottwaldov (Zlín). V současnosti se nachází na území Jihomoravského kraje a Zlínského kraje, na Slovensku navazuje CHKO Biele Karpaty. Chráněno je unikátní území odlesněných ploch s rozptýlenými dřevinami (bělokarpatské květnaté louky) a přirozených listnatých lesů. Celková rozloha CHKO Bílé Karpaty je dle zřizovacího dokumentu 715 km². Území CHKO Bílé Karpaty je rozčleněno do čtyř zón odstupňované ochrany přírody.

Chráněná krajinná oblast Moravský kras

Zřízena byla v roce 1956 Výnosem MŠK č. 18.001/55-A6 ze dne 4. 7. 1956, Výnosem MŠK č. j. 74.900/57-D/1 ze dne 25. 2. 1958 byla upravena část její jižní hranice – CHKO byla mírně zmenšena. Jedná se o plošně největší a nejlépe vyvinuté krasové území v Česku. Chráněné území je z 55% zalesněno porosty různé ekologické kvality, nejceněnější jsou nelesní lesostepní a stepní plochy. Nachází se na území okresů Blansko a Brno-venkov, okrajově i na území města Brna. Výměra není ve zřizovacím dokumentu ani jeho novele uvedena, udávána je 92 km². Území CHKO Moravský kras je rozčleněné do tří zón odstupňované ochrany přírody.

Chráněná krajinná oblast Pálava

Zřízena v roce 1976 Výnosem MK ČSR č. 5790/76, s platností od 3. 5. 1976 (registrace v částce č. 8/1976 Sb.), název uveden „Palava“. Chráněné území zahrnuje vápencové bradlo Pavlovských vrchů s cennými stepními, lesostepními a skalními společenstvy a lužní lesy u řeky Dyje. Nachází se na území okresu Břeclav, v krátkém úseku se dotýká státní hranice s Rakouskem. Výměra je dle zřizovacího dokumentu 70 km². Území CHKO je rozčleněno do čtyř zón odstupňované ochrany přírody. Dlouhodobě je připravováno rozšíření CHKO.

A.1.4.1.2. Územní systém ekologické stability

Příslušnými orgány ochrany přírody pro územní systém ekologické stability (ÚSES) krajiny jsou MŽP pro nadregionální úroveň ÚSES, příslušná správa NP/CHKO pro regionální úroveň ÚSES na území NP včetně ochranného pásma/CHKO, a Krajský úřad Jihomoravského kraje pro regionální úroveň ÚSES mimo území NP včetně ochranného pásma a CHKO.

V Jihomoravském kraji byl v roce 2003 zpracován „Generel regionálního a nadregionálního ÚSES na území Jihomoravského kraje“ (AGERIS, s. r. o., Brno), jehož řešení je koncepčním materiálem pro vymezování skladebných částí ÚSES a zejména pro jejich koordinaci na místní úrovni. Na tomto materiálu je také založeno „Koncepční vymezení regionálního a nadregionálního územního systému ekologické stability“, které je poskytován jako odvětvový podklad orgánu ochrany přírody v rámci podkladů pro ÚAP.

V rámci 2. aktualizace ÚAP JMK byl převzat Odvětvový podklad orgánů ochrany přírody vymezující prvky R a NR ÚSES (červenec 2012). Jedná se o koncepční vymezení prvků R a NR ÚSES dle § 4 zákona č. 114/1992 Sb. pro území JMK poskytované dle dohody všech sedmi věcně a územně příslušných (§ 77a – 79 zákona č. 114/1992 Sb.) orgánů ochrany přírody. Stanoveny jsou metodické zásady pro aplikaci v procesu územního plánování:

Zásady uplatňované při uspořádání a využití území:

1. Vymezené plochy a koridory pro ÚSES v ÚPD je nezbytné chránit před změnou ve využití území, která by znamenala snížení stupně ekologické stability uvnitř vymezených ploch a koridorů oproti současnému stavu, popř. by znemožnila založení vymezené skladebné části ÚSES v budoucnosti. Zejména je třeba chránit území vymezená jako biokoridory před zástavbou či změnami ve využití území, které by v budoucnosti znemožnily souvislé propojení biokoridorem, ačkoliv v současnosti územní předpoklady pro souvislé propojení existují.
2. Vymezení skladebných částí ÚSES dle tohoto odvětvového podkladu v územně plánovacích dokumentacích obcí není taxativním důvodem pro případné neuskutečnění těžby v ložisku nerostných surovin.
3. Při těžbě musí být v maximálně možné míře respektována funkce ÚSES ve stanoveném rozsahu. V případě omezení funkce ÚSES v důsledku těžby v dokumentacích Povolení k hornické činnosti a Plán dobývání je nezbytné navrhnout a následně realizovat rekultivační opatření dle pokynů příslušného orgánu ochrany přírody
4. Vymezení skladebných částí ÚSES dle tohoto odvětvového podkladu v územně plánovacích dokumentacích nebrání v pokračování i zavedení využití částí tohoto území pro intenzivní zemědělskou produkci (např. pole, vinice, zahrady, sady, louky, pastviny)

Komentář k předchozímu bodu:

V případě vymezování regionálních a nadregionálních biocenter v územních plánech obcí není vždy možné dosáhnout stavu, aby pro tento typ biocentra požadované reprezentativní plochy, které zajistí správnou funkci biocentra, byly vymezeny jako plochy přírodní, a je tedy nezbytné vymezovat pro biocentra i jiné plochy. Vzhledem k jejich hlavní funkci, založené na vztahu abiotických podmínek a potenciálních ekosystémů, je možné do biocentra zahrnout i ornou půdu, vinice, další obdělávané plochy, pastviny, sady, zahrady, parky apod. Stávající zemědělské, vinařské, sadařské, pastevecké

a lesnické hospodaření není v rozporu s funkcí biocentra a na pozemcích do něj zahrnutých lze hospodařit jako doposud. Při upřesnění vymezení biocenter v územních plánech dotčených obcí je doporučeno zpracovat do podmínek pro přípustné využití vymezované plochy možnost zachování stávajícího obhospodařování.

V územních plánech by se plochy zahrnuté do biocenter měly vymezovat zpravidla jako plochy přírodní (§16 odst. 1 a 2 vyhlášky 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v platném znění), ale v případě R a NR biocenter toto není vždy možné z důvodu jejich velikosti. Pak je možné zahrnout i plochy s jiným funkčním využitím s výjimkou zastavěného území a zastavitelných ploch (např. plochy smíšené nezastavěného území), pokud se nejedná o místní komunikace apod., kde by měly být funkce řešeny překryvně, neboť porosty na obou stranách jsou funkčně provázány a propojeny bez ohledu na místní komunikaci.

Do územních plánů by měla být upřesněna hranice podle vymezení v tomto odvětvovém dokumentu a to s ohledem na měřítko, a dále na hranice parcel či krajinných rozhraní s ohledem na dříve schválené zájmy v území – např. plochy určené pro čistírny odpadních vod, které zasahují do biocenter, by měly být vyjmuty, aby bylo možné záměry uskutečnit a nedocházelo k rozporům vymezených funkcí regionálních a nadregionálních biocenter.

Cíle pro územní plánování při vymezování prvků R a NR:

1. V ÚPD obcí zpřesňovat vymezení skladebných částí (biocenter, biokoridorů) nadregionálního a regionálního ÚSES v dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody.

2. Zpřesňování v ÚPD obcí provádět při dodržení principů projektování ÚSES (právní normy, metodiky), zejména je nezbytné

- pro biocentra: dodržet lokalizaci dle odvětvového podkladu OPK a upřesnit hranice biocentra v daném měřítku s ohledem na zabezpečení jeho funkčnosti
- pro biokoridory: tyto skladebné prvky ÚSES vymezovat přednostně uvnitř vymezeného koridoru dle odvětvového podkladu OPK a v případě existence vhodnějšího prostorového vymezení i mimo něj do vzdálenosti až 600 m od osy vymezení v odvětvovém podkladu OPK
- při zpřesňování vymezení skladebných částí ÚSES preferovat řešení, které nebude znamenat střet se zájmy ochrany ložisek nerostných surovin, zejména v případech, kdy územní podmínky umožňují upřesnit vymezení biokoridoru mimo ložisko nerostu
- koordinovat vymezování skladebných částí ÚSES všech úrovní významnosti (nadregionální, regionální, lokální – místní) v ÚPD obcí tak, aby byla dodržena návaznost a propojenost systému
- respektovat schválené plochy a koridory pro biocentra a biokoridory ÚSES na regionální a nadregionální úrovni jako nezastavitelné s výjimkou umísťování liniových staveb dopravní a technické infrastruktury, pokud bude přípustnost takového umístění dostatečně prokázána v příslušných řízeních dle stavebního zákona

A.1.4.1.3. Přírodní parky

Viz kapitola Krajina – charakter, ráz a identita, území se zvýšenou ochranou znaků a hodnot krajinného rázu

A.1.4.1.4. Natura 2000

Evropsky významné lokality

Příslušnost orgánů ochrany přírody je složitým způsobem členěna mezi MŽP, AOPK ČR (Správy CHKO), Správu NP Podyjí a KRÚ JMK. Seznam evropsky významných lokalit (EVL) vytvářené soustavy Natura 2000 je k datu zpracování Rozboru udržitelného rozvoje území dán nařízením vlády č. 132/2005 Sb.,

kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb. a č. 371/2009 Sb. Seznam je dostupný na webových stránkách Ministerstva vnitra České republiky, v sekci legislativa.

Do národního seznamu je na území Jihomoravského kraje zařazeno celkem 195 EVL, u 10 z nich dochází k územnímu přesahu do sousedních krajů. Územní vymezení EVL je provedeno převzetím podkladu z Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Na rozdíl od stávajících MZCHÚ se EVL na území Jihomoravského kraje vyskytují rovnoměrněji, plošný rozsah je zcela opačně oproti stávajícím MZCHÚ významnější v jižní části kraje. Na území vojenského újezdu Březina se nevyskytuje žádná EVL.

Ptačí oblasti

Příslušnost orgánů ochrany přírody je složitým způsobem členěna mezi MŽP, AOPK ČR (Správy CHKO), Správu NP Podyjí a KRÚ JMK podle charakteru daného území a typu předmětné činnosti. Na území Jihomoravského kraje je jednotlivými Nařízeními vlády z přelomu let 2004 a 2005 vymezeno celkem 8 ptačích oblastí (PO). Toto vymezení je platné i k datu zpracování Rozboru udržitelného rozvoje území.

Územní vymezení PO je provedeno převzetím podkladu z Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Údaje o výměře nejsou součástí příslušných nařízení vlády, převzaty jsou z Ústředního seznamu ochrany přírody ČR.

Na území Jihomoravského kraje je vymezeno 41 042,5 ha území v celkem 8 ptačích oblastech, což je 5,7 % z celkové rozlohy Jihomoravského kraje (719 630 ha). Všechny PO se nacházejí v jižní části Jihomoravského kraje. Seznam a charakteristiky PO jsou dostupné on-line na Webových stránkách <http://www.nature.cz/>.

Týká se ostatních položek podle přílohy č. 1, část B, ÚAP kraje – podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území, k vyhlášce č. 500/2006 Sb.:

- B30 – koeficient ekologické stability KES
- B33 – hranice bioregionů a biochor
- B34 – hranice klimatických regionů

Z přílohy č. 1, části A vyhlášky, ÚAP obcí byla pro dané účely vybrána položka č. A33 – biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO.

Koeficient ekologické stability KES

Koeficient ekologické stability (KES) je snadno zjistitelným údajem, který podává orientační informaci o zastoupení ploch s potenciálně vyšší úrovní ekologické stability, resp. o vzájemném poměru mezi plochami ekologicky relativně stabilnějšími (trvalými kulturami – ekosystémy) a labilnějšími (technoantropocenózami).

Výpočet vychází z údajů evidence druhů pozemků v Katastru nemovitostí ČR. Ve vzorci dle metody ČSÚ jsou v čitateli (stabilnější plochy) druhy pozemků: lesy, vodní plochy, trvalé travní porosty, pastviny, zahrady, ovocné sady, vinice a chmelnice, ve jmenovateli (labilnější plochy): orná půda, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Problematické je zařazení vinic a chmelnic do stabilnějších ploch a zohlednění ostatních ploch, reálně může být v konkrétních případech hodnocení i opačné.

Orientační údaj KES pro území Jihomoravského kraje byl vypočten na 0,78. Dle metody Míchala je možno globálně hodnotit území Jihomoravského kraje jako intenzivně využívanou kulturní krajinu s výrazným uplatněním (agro)industriálních prvků (rozpětí KES 0,4 – 0,9). Regionální a lokální rozdíly v hodnotě KES jsou v těsné korelaci s rozdíly v lesnatosti a v procentu zornění zemědělské půdy – viz příslušná kapitola textu. Hodnota KES za území ČR je 1,26.

Schéma č. 12 (KES) v grafické příloze diferencuje území kraje tak, že se odlišují velké ucelené oblasti intenzivně využívané zemědělské krajiny sníženin Dyjskosvrateckého a Dolnomoravského úvalu a okrajů vrchovin a pahorkatin (nivy řek Moravy a Dyje do těchto ploch nepatří), zejména okraje Českomoravské

vrchoviny v povodí Svitavy, Svatky, Oslavy, Jevišovky a Dyje, Dražanské vrchoviny a Moravského krasu a dále Žďánického lesa.

Hranice bioregionů a biochor

Hranice byly převzaty z Datového modelu Jihomoravského kraje. Mají význam jako jeden z řady podkladů pro případné vymezování nadregionálního a regionálního ÚSES. Hranice bioregionů a biochor na území Jihomoravského kraje jsou znázorněny ve schématu č. 13 v grafické příloze.

Biosférická rezervace UNESCO

V rámci OSN, programu Man and the Biosphere UNESCO (1970), jsou na území Jihomoravského kraje mezinárodně chráněna jako biosférické rezervace (BR, 1974, revize koncepce 1995) dvě území. Jedná se o BR Dolní Morava, vzniklou v roce 2003 (8. – 11. 7. 2003) rozšířením původní BR Pálava (16. 6. 1986) o území Lednicko-valtického areálu a lužních lesů při soutoku Moravy a Dyje, a BR Bílé Karpaty (15. 4. 1996). Každá BR je tvořena třemi zónami – jádrovou, nárazníkovou a přechodovou. Hranice obou BR byly převzaty z Datového modelu Jihomoravského kraje.

Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Ochrana lokalit výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem vyplývá především ze znění § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 odst. 1 a § 16 odst. 1 prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z ustanovení uvedených ve zmíněných paragrafech a odstavcích vyplývá, že základem ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je komplexní ochrana jejich stanovišť (t. j. lokalit jejich výskytu). Vymezení lokalit bylo převzato z Datového modelu Jihomoravského kraje.

A.1.4.1.5. Charakter, ráz a identita krajiny

Významnou hodnotou území a součástí vlastností spoluvytvářejících kvalitu životního prostředí je charakter krajiny. Charakter je vyjádřen určitými atributy (charakteristickými znaky a vlastnostmi), které tu či onu krajinu odlišují od jiné, nebo které jsou naopak pro různé krajiny společné. V krajině architektuře a krajině plánování vyjadřuje tento pojem určitou množinu znaků terénu, vodních toků a ploch, vegetačního krytu a znaků souvisejících s osídlením a hospodářskou činností. Při popisu charakteru krajiny je třeba proto věnovat pozornost především trvalým krajinným strukturám – georeliéfu a hydrografické síti a dále proměnným a vlivem lidské činnosti se vyvíjejícím strukturám – aktuálnímu stavu vegetačního krytu, osídlení, technické infrastruktury a hospodářskému využití krajiny.

V legislativě ČR je charakter krajiny petrifikován jako krajinný ráz (§ 12 zák. č. 114/1992 Sb.). Přes specifické zabarvení tohoto českého výrazu (zřejmě z odvozených slov „rázovitý“, „svěrázný“, vyjadřujících výraznou odlišnost či zvláštnost) odpovídá termínu „charakter krajiny“ tak, jak se tento termín používá v terminologii cizojazyčné. Podle odst. (1) § 12 zákona platí, že krajinný ráz je dán zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristikou určitého segmentu krajiny (místa či oblasti).

Přírodní, kulturní a historická charakteristika se projevuje soustavou znaků, které je možno v krajině identifikovat. Tyto znaky mají dvojí charakter. Je to na jedné straně přítomnost určitého jevu a jeho význam ve struktuře přírodních nebo civilizačních složek, a na straně druhé vizuální projev takového jevu v krajině scéně, přičemž vizuální projev (uplatnění v krajině scéně) může vytvářet estetické hodnoty, harmonické měřítko a harmonické vztahy v krajině. Smysl slovního spojení „ráz krajiny“ tkví významově především v rovině vizuální a estetické.

Ráz krajiny se projevuje především jako obraz krajiny nebo krajinná scéna, která na člověka působí emocionálně (prostorové formy, tvary prvků, barevnost, vůně, zvuky) i rozumově (hodnocení jednotlivých jevů, myšlenkové asociace a vzpomínky). Ráz krajiny souvisí též s významem určitých míst krajiny, se stopami historického vývoje, s historickými událostmi a osobami, spoluvytvářející zakotvení k určitému regionu, osobní vztah a identitu. Hovoříme o identitě krajiny vyplývající z výraznosti a

nezaměnitelnosti krajinné scény a z nehmotných vlastností určitých míst. Identita krajiny může být proto dána rázovitostí a nezaměnitelností krajinné scény, přítomností viditelných stop kulturního vývoje, kulturním, historickým či symbolickým významem míst.

A.1.4.1.6. Obecné rysy charakteru krajiny Jihomoravského kraje – prostorové členění, hlavní znaky přírodní charakteristiky, hlavní znaky kulturní a historické charakteristiky

Charakter krajiny Jihomoravského kraje je rozmanitý a v hlavních rysech vytvářejících ráz a identitu krajiny je v různých částech území velmi odlišný. Základní vlastnosti krajiny, projevující se v prostorové struktuře a v krajinné scéně – v rázu krajiny – jsou dány jak výraznou různorodostí přírodních podmínek, tak vývojem osídlení, kultivace a hospodářského využití krajiny. Oproti ostatním krajům ČR (s výjimkou Moravskoslezského kraje), které leží v jednom geomorfologickém subsystému, jsou zde přítomny segmenty krajiny patřící rozdílným geomorfologickým subsystémům (Hercynská pohoří, Karpaty, Panonská pánev) a z hlediska bioty rozdílným biogeografickým podprovinciím (Hercynské, Karpatské a Panonské). Základní prostorové členění je dokresleno výrazně vějířovým uspořádáním vodních toků – Svitavy, Svatky, Jihlavy a Dyje svádějících vodu z Brněnské a Českomoravské vrchoviny v západní části kraje a mohutné povodí Moravy ve východní části kraje.

Základní prostorové členění Jihomoravského kraje je patrné z materiálu *Obraz krajiny ČR* z hlediska jednotlivých typů krajiny (Löw a spol., 2006). Zřetelně vystupuje členění na krajinu sníženin a mírných pahorkatin zemědělských a vinařských oblastí – s matricí starosídelních otevřených krajin, a na krajinu členitých lesoplných a lesnatých území Českomoravské vrchoviny – s matricí středověkých polootevřených krajin. Krajinným pólem je Pálava – nepřehlédnutelná terénní dominanta Dyjsko-Svrateckého i Dolnomoravského úvalu, krajinnými póly jsou též drobné avšak výrazné dominanty Velkého a Malého Chlumu na okraji Boskovické brázdy – dominanty působící v otevřenější části lesnatého segmentu Jihomoravského kraje – Brněnské vrchoviny. Vedlejším krajinným ohraničením je hřeben Dražanské vrchoviny, v severojižním směru oddělující prostorově Hornomoravský úval od západních částí Brněnské vrchoviny a podtržený výraznými lesnatými srázy spadajícími do sníženiny Vyškovské brány (hlavní krajinné ohraničení). Ve východní části kraje dominuje vůči sníženinám úvalů výrazný lesnatý masiv Chřibů, který pouze okrajově zasahuje jako hlavní krajinné ohraničení do Jihomoravského kraje. V lesnaté krajině povodí Svatky působí jako hlavní krajinné ohraničení část Pernštejnské a Skotské vrchoviny.

Indikátorem přítomnosti přírodních hodnot krajinného rázu jsou území chráněná z hlediska ochrany přírody. Při ochraně krajinného rázu se vychází z předpokladu, že velkoplošná zvláště chráněná území (NP, CHKO) a přírodní parky chrání vedle přírodních hodnot i harmonické utváření krajiny a tím i harmonický charakter krajiny. Na území Jihomoravského kraje leží Národní park Podyjí a tři CHKO – Moravský kras, Bílé Karpaty a Pálava. Pálava s územím Břeclavska a Bílé Karpaty jsou biosférickými rezervacemi.

Na území kraje je 20 přírodních parků, chránící typický krajinný ráz především v lesnaté a členitější krajině.

Osídlení spoluvytváří charakter krajiny jak podobou kulturních dominant krajiny, měst s historickými jádry a typickými siluetami, tak i vesnicemi s typickou lidovou architekturou. Jedná se přitom o sídla v rozdílném krajinném rámci – v lesních krajinách vrchovin a pahorkatin včetně zařízených údolí, v otevřených krajinách intenzivně zemědělsky obhospodařované krajiny úvalů a v koridorech Moravy a Dyje. Typickým rysem identity krajiny je vinohradnictví v rozsáhlých vinařských oblastech. Významnou součástí kulturních hodnot a znaků krajinného rázu jsou krajinářské úpravy a krajiny s významným historickým a památkovým významem. Krajina Jihomoravského kraje je bohatá na nemovité kulturní památky a na významné archeologické lokality (AR Staré Zámky u Líšně, Břeclav-Pohansko). V obrazu krajiny, v krajinných panoramatech nebo v dílčích scénériích se objevují objekty panských sídel – hradů, tvrzí a zámků, církevní objekty jako jsou kláštery, kostely, fary a synagogy, urbanistická struktura a objekty městských jader se projevují v prostorových vztazích a siluetách městských památkových

rezervací a zón (MPR Brno, Mikulov, Znojmo, MPZ Boskovice, Doubravník, Ivančice, Jevišovice, Kyjov, Lomnice, Moravský Krumlov, Slavkov u Brna, Strážnice, Valtice, Veselí nad Moravou, Vyškov).

Pro charakter zemědělské krajiny je v některých územích důležitý vizuální projev a přítomnost architektonických hodnot lidové architektury chráněných též včetně urbanistické struktury v rámci vesnických památkových rezervací a zón (VPR Blatnice-Stará Hora, Pavlov, Petrov-Plže, Stará huť, VPZ Brno Tuřany – Brněnské Ivanovice, Javorník-Kopánky, Lysovice, Šatov, Vápenky, Veselka, Vratěšín, Zvonovice).

Tři krajinné památkové zóny, z nichž Lednicko-Valtický areál je zapsán na Listině světového kulturního dědictví (památky UNESCO), jsou velmi rozdílné, protože každá z nich leží v jiném typu krajiny a chrání jiný druh památkových hodnot (KPZ Lednicko-Valtický areál, Slavkov – Bojiště bitvy u Slavkova, Vranovsko – Bítovsko).

A.1.4.1.7. Klasifikace krajiny – typologie kulturní krajiny, krajinářská regionalizace

Na evropské úrovni leží JMK v krajinných megatypu 11 – semibosage (polootevřená zemědělská krajina) a především v megatypu 17 – central collective openfields (otevřená krajina středoevropských scelených polí). Megatyp č. 17 (66,18 % území) je v kraji tvořen pouze jedním makrotypem CZ 17.2 – pravěké sídelní krajiny pannonica. Megatyp č. 11 (33,82 % území) je v kraji tvořen čtyřmi makrotypy, z toho první převažuje, další tři jsou okrajové:

- CZ 11.1 – středověké sídelní krajiny hercynica (30,25 % území JMK)
- CZ 11.2 – středověké sídelní krajiny carpatica (1,63 % území JMK)
- CZ 11.3 – pozdně středověké sídelní krajiny (1,61 % území JMK)
- CZ 11.5 – novověké sídelní krajiny carpatica (0,33 % území JMK)

Podrobnější je členění makrotypů na jednotlivé mezotypy členěné na ose les – pole a na 6 zvláštních mezotypů, které jsou výjimečné geologickou stavbou a procesy v ní probíhajícími. Těmto podmínkám odpovídá výjimečné utváření georeliéfu, půd a ekosystémů.

Na území Jihomoravského kraje je vymezeno 20 mezotypů krajiny ve smyslu Evropské úmluvy o krajině. I když pro jednotlivé mezotypy na území kraje lze odvodit zásady péče o charakter krajiny, nemá tato typologie dostatečnou vypovídací schopnost pro diferenciaci krajiny z hlediska výraznosti či cennosti znaků krajinného rázu (rázovitosti). Může být jedním z východisek pro vymezení oblastí krajinného rázu a po definování hlavních znaků krajinného rázu. Pro hodnocení zásahů do krajinného rázu např. v územně plánovací dokumentaci je nutno mít k dispozici členění krajiny na individuální segmenty vycházející z prostorové a charakterové diferenciaci.

Kvalitativní hodnocení krajiny na území Jihomoravského kraje

Vzhledem k tomu, že nejdůležitější znaky charakteru neurbanizované krajiny (která tvoří převážnou plochu území kraje) spočívají v základních přírodních podmínkách – georeliéfu a charakteru vegetačního krytu, je možno za relevantní podklad po vymezení segmentů krajiny se soustředěnými přírodními hodnotami krajinného rázu považovat Regionalizaci území Jihomoravského kraje podle kvality přírodního prostředí (AGERIS) uvedenou v materiálu Analýza územně technických podmínek a limity využití území (UAD 12/2003). Cílem tohoto materiálu je vymezení typů s relativně stejnými aktuálními přírodními podmínkami pro rozvoj socioekonomických aktivit, a to především na základě vertikální a horizontální členitosti reliéfu (základních podmínek prostorového členění a měřítka krajiny) a vztahu zalesněných a odlesněných území. Členění dále vychází z porovnání zastoupení velkoplošných a maloplošných krajinných struktur a stávající legislativní ochrany území z hlediska přírody a krajiny. Vzniká regionalizace s následujícími typy krajiny:

- I. typ – oblasti s mimořádně vysokou kvalitou přírodního prostředí

Mimořádně cenná území, většinou s dostatečně zabezpečenou legislativní ochranou. Obecně jde o menší plochy s výrazně členitým reliéfem (často s výchozy skalního podloží), podmiňujícím relativně velmi nízkou hospodářskou využitelnost. Ve stávajícím využití převažují přírodě blízké až přirozené lesy a přírodě blízká bylinná společenstva. Výjimkou ohledně členitosti reliéfu je rovinatá oblast společné říční nivy při soutoku Moravy a Dyje.

- II. typ – oblasti s vysokou kvalitou přírodního prostředí

Převážně větší lesní celky až ucelené lesní komplexy, v jednotlivých případech významněji doplněné navazujícími souvislejšími plochami bylinných společenstev. Obvykle se plochy tohoto typu nachází v relativně členitém reliéfu, v některých případech však jsou zastoupena i území plochá až rovinatá (oblasti vátek písků a dochovaných říčních niv Moravy a Dyje). Rozhodující pro zařazení do této kategorie je především celistvost území z hlediska sledovaných přírodních hodnot (zejména lesních celků, v říčních nivách také lučních porostů a dochovaných původních říčních ramen). Skutečná ekologická hodnota může být dosti různorodá.

- III. typ – oblasti s proměnlivou kvalitou přírodního prostředí

Specifický typ zahrnující z hlediska využití značně heterogenní území s vysokým zastoupením maloplošných krajinných struktur (drobných lesíků, remízků, lad i zemědělsky obhospodařovaných pozemků). Pestrost využití je většinou podmíněna relativně členitým reliéfem, nezřídka s velkým podílem exponovaných poloh (prudkých svahů, výchozů skalního podloží apod.). Maloplošné krajinné struktury zde mají značný krajinnotvorný význam a často jsou cenné i jako ekologicky stabilizační prvky.

- IV. typ – oblasti se sníženou kvalitou přírodního prostředí

Převážně zemědělsky využívaná území s výraznou převahou velkoplošně obhospodařovaných ploch, místně doplněných maloplošnými krajinnými strukturami (zejména drobnými zemědělsky obhospodařovanými pozemky, vzácněji i lesíky, remízky a ladi). Z hlediska reliéfu jde o území celkově nepřilíživě členitá, s dílčími členitějšími partiemi (na něž jsou často vázány maloplošné struktury). Maloplošné krajinné struktury zde mají značný krajinnotvorný význam a v některých případech jsou cenné i jako ekologicky stabilizační prvky.

- V. typ – oblasti s nízkou kvalitou přírodního prostředí

Intenzivně zemědělsky využívaná plochá území s výraznou převahou velkoplošně obhospodařovaných ploch a rozsáhlá urbanizovaná území se zcela nepatrným podílem maloplošných krajinných struktur s vyšší aktuální přírodní hodnotou.

Z popisu jednotlivých typů je zřejmé, že přírodní hodnoty (znaky a hodnoty přírodní charakteristiky) jsou soustředěny především v oblastech I. a II. typu. Oblasti prvního typu zauímají pouze velmi omezenou část území kraje, oblasti II. typu zauímají však poměrně značnou část území, což odpovídá kvalitě přírodního prostředí potvrzené přírodními parky a zvláště chráněnými územími. Tyto dvě kategorie jsou vyznačeny ve výkrese hodnot. Oblasti III. typu jsou popisovány jako krajina s určitými atributy krajinářsko-estetických hodnot, tedy jako krajina se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, nikoliv však se soustředěnými znaky a hodnotami.

Typologické hodnocení krajiny na území Jihomoravského kraje

Pro Jihomoravský kraj je k dispozici územní studie „Vymezení cílových charakteristik krajiny Jihomoravského kraje“, Ageris, 12/2010. Cílem územní studie bylo vymezit oblasti se shodnou cílovou charakteristikou krajiny, včetně popisu jejich základních charakteristik, stanovení cílových charakteristik pro jednotlivé typy oblastí a požadavků na využití krajiny v souladu s Evropskou úmluvou o krajině. Ve smyslu této úmluvy bude cílová charakteristika krajiny akceptovat přání a požadavky obyvatel týkajících se charakteristických rysů krajiny, v níž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány. Účelem vymezení oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny je potřeba územně diferencované péče o krajinu Jihomoravského kraje. Krajina – charakter, ráz a identita, území se zvýšenou ochranou znaků a hodnot krajinného rázu.

Na území Jihomoravského kraje jsou územní studií vymezeny následující typy oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny:

- Nivní zemědělská krajina
- Nivní lesozemědělská krajina
- Nivní zemědělskolesní krajina
- Nivní lesní krajina
- Nivní městská a příměstská krajina
- Plochá jezerní krajina
- Plochá rybníční krajina
- Plochá až mírně zvlněná zemědělská krajina
- Plochá až mírně zvlněná viniční krajina
- Plochá až mírně zvlněná lesozemědělská krajina
- Plochá až mírně zvlněná zemědělskolesní krajina
- Plochá až mírně zvlněná lesní krajina
- Plochá až mírně zvlněná městská a příměstská krajina
- Výrazně zvlněná zemědělská krajina
- Výrazně zvlněná až členitá viniční krajina
- Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělská krajina
- Výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní krajina
- Výrazně zvlněná až členitá lesní krajina
- Výrazně zvlněná až členitá městská a příměstská krajina
- Vyvýšená zemědělská až lesozemědělská krajina
- Vyvýšená stepolesní krajina
- Údolní lesozemědělská krajina
- Údolní zemědělskolesní krajina
- Údolní lesní krajina

Územní studie definuje mimo hranic jednotlivých oblastí i podrobnou specifikaci a zásady pro jednotlivé vymezené typy oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny, které je nutno zohlednit při hodnocení zásahů do krajinného rázu a při řešení územně plánovací dokumentace.

A.1.4.1.8. Krajina – charakter, ráz a identita, území se zvýšenou ochranou znaků a hodnot krajinného rázu

Ochrana krajinného rázu, charakteru krajiny, je zakotvena v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v obecné ochraně. Týká se tedy veškerého území. Existují však území, ve kterých je ochrana krajinného rázu výslovně zakotvena. Takovými územími jsou přírodní parky, vyhlášené podle odst. (3) § 12 zák. č. 114/1992 Sb.: (3) K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona (pozn.: kategorie zvláště chráněných území – národní parky, CHKO, NPR, PR, NPP, PP), může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

Přírodní parky jsou zřizovány k ochraně krajinného rázu na územích s významným soustředěním estetických a přírodních hodnot. Příslušným orgánem ochrany přírody je Krajský úřad Jihomoravského

kraj. Seznam přírodních parků je převzat z „Koncepce ochrany přírody na území Jihomoravského kraje“ (2004, 2007), územní vymezení z Datového modelu kraje.

Na území Jihomoravského kraje se nachází celkem 20 vyhlášených přírodních parků:

- Přírodní park Baba
- Přírodní park Bobrava
- Přírodní park Halasovo Kunštátsko
- Přírodní park Jevišovka
- Přírodní park Lysicko
- Přírodní park Mikulčický luh
- Přírodní park Niva Dyje
- Přírodní park Niva Jihlavy
- Přírodní park Oslava
- Přírodní park Podkomorské lesy
- Přírodní park Rakovecké údolí
- Přírodní park Rokytná
- Přírodní park Řehořkovo Kořenecko
- Přírodní park Říčky
- Přírodní park Strážnické Pomoraví
- Přírodní park Střední Pojhlaví
- Přírodní park Svratecká hornatina
- Přírodní park Údolí Bílého potoka
- Přírodní park Výhon
- Přírodní park Ždánický les

Všechny tyto přírodní parky byly zřízeny ještě před zánikem okresních úřadů, do konce roku 2002, buď původně okresními národními výbory dle tehdy platné legislativy jako oblasti klidu (celkem 11 přírodních parků), nebo později (po 1. 6. 1992 – nabytí účinnosti zákona č. 114/1992 Sb.) okresními úřady jako přírodní parky (zbývajících 9 přírodních parků a několik původních oblastí klidu s novými zřizovacími předpisy).

V roce 2010 přehlásil Krajský úřad Jihomoravského kraje Přírodní park Bobrava a Přírodní park Údolí Bílého potoka (účinnost vyhlášovacího předpisu od 18. 6. 2010). V roce 2011 přehlásil Krajský úřad Jihomoravského kraje Přírodní park Oslava (účinnost vyhlášovacího předpisu od 1. 6. 2011) a Přírodní park Říčky (účinnost vyhlášovacího předpisu od 15. 10. 2011). V roce 2012 přehlásil Krajský úřad Jihomoravského kraje Přírodní park Strážnické Pomoraví (účinnost vyhlášovacího předpisu od 4. 1. 2012), Přírodní park Střední Pojhlaví (účinnost vyhlášovacího předpisu od 9. 4. 2012) a Přírodní park Niva Jihlavy (účinnost vyhlášovacího předpisu od 1. 9. 2012). V roce 2013 přehlásil Krajský úřad Jihomoravského kraje Přírodní park Jevišovka (účinnost vyhlášovacího předpisu od 1. 1. 2013) a Přírodní park Rokytná (účinnost vyhlášovacího předpisu od 1. 1. 2013).

Rovněž velkoplošná zvláště chráněná území mají vedle přírodních hodnot v předmětu ochrany též charakter a vzhled krajiny. V nařízení vlády č. 164/1991 Sb. o zřízení NP Podyjí je v § 2 mj. uvedeno: „posláním národního parku je ...zachování typického vzhledu krajiny...“. U chráněných krajinných oblastí je ochrana rázu a charakteru krajiny vyjádřena pregnantně v § 25 zákona č. 114/1992 Sb.: „Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti“.

Z hlediska poslání ochrany jsou pro charakter krajiny a pro krajinnou scénu důležité i významné krajinné prvky (VKP). S výjimkou větších celků lesních porostů je měřítko VKP malé k měřítku kraje řešeného v rámci ÚAP JMK. VKP jako území zvýšené ochrany krajinného rázu by měly být brány v úvahu až na úrovni hodnocení krajinného rázu správního území obcí s rozšířenou působností.

Přírodní hodnoty jsou nesporně soustředěny též v biosférických rezervacích UNESCO, jednou z jejichž základních funkcí je péče o životní prostředí a zachování přírodní a kulturní různorodosti. Ve směrnici programu M&B pro výběr území BR se uvádí mimo jiné: „Každá BR bude obsahovat...(3) ukázky harmonického využívání přírodních zdrojů místním obyvatelstvem“. Je možné dovodit, že předmět ochrany území biosférických rezervací koresponduje se smyslem § 12 zák. č. 114/1992 Sb. zejména co se týká přírodních hodnot krajiny, harmonických vztahů v krajině a hodnot kulturní a historické charakteristiky.

Kvalitní segmenty kulturní krajiny lze podle památkového zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, vyhlásit za krajinnou památkovou zónu: „Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, může Ministerstvo kultury po projednání krajským úřadem prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany“. Je evidentní, že v takové zóně jsou soustředěny znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky. Jedná se tedy mj. o ochranu charakteru a identity kulturní krajiny, což po věcné stránce koresponduje s určitými aspekty ochrany krajinného rázu.

Krajina zahrnutá do území přírodních parků, národních parků a chráněných krajinných oblastí vyhlášených dle zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, do území biosférických rezervací UNESCO vyhlášených v rámci programu M&B a do krajinných památkových zón vyhlášených dle zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (památkový zákon), představuje území se soustředěnými znaky a hodnotami přírodní kulturně-historické a vizuální charakteristiky a je možno ji označit za krajinu se zvýšenou ochranou znaků a hodnot krajinného rázu.

A.1.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze		
sledovaný jev	grafická příloha schéma č.	tabulková příloha tabulka č.
Podíl zemědělské půdy z celkové výměry obcí	16	–
Podíl nejkvalitnějších půd na ZPF	17	–
Podíl jednotlivých třídy ochrany na ZPF	18	–
Podíl orné půdy ze zemědělské půdy	19	–
Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy	20	–
Podíl speciálních kultur ze zemědělské půdy	21	–
Podíl zastavěných a ostatních ploch na výměře obcí	22	–
Přírodní lesní oblasti	23	–
Podíl lesů na výměře obcí	24	–
Stupeň přirozenosti lesních porostů	25	–
Celková bilance půdního fondu na území Jihomoravského kraje	–	2

A.1.5.1. Zemědělský půdní fond

Jihomoravský kraj má značný podíl zemědělské půdy z celkové výměry území (59,5 %, průměr ČR 54 %) – viz schéma č. 16 v grafické příloze. Podíl orné půdy na celkové rozloze území (49 % rozlohy, ČR 38 %) má

zásadní význam pro hospodářskou orientaci velké části venkovského prostoru kraje. Hlavním důvodem jsou přírodní podmínky na území kraje – velké zastoupení ploch v nížinných polohách úrodných úvalů Dyjskovrateckého a Dolnomoravského s pedologicky i klimaticky výhodnými podmínkami pro zemědělskou výrobu.

Rozložení zemědělské půdy v rámci kraje je nerovnoměrné. Mezi ORP má největší % zastoupení ZPF území ve správních obvodech ORP Židlochovice (81 %), Hustopeče (76 %), Pohořelice (72,5 %), Slavkov u Brna (72 %), Moravský Krumlov (71 %). Nejnižší podíly ploch zemědělské půdy mají ORP s vyššími podíly ploch lesnatých a ploch zastavěných sídel, aglomerací a průmyslových oblastí. Nejmenší podíly ZPF na celkové výměře – méně než 40 % – mají ORP Brno a ORP Blansko. Absolutní minimum (34 %) má Brno, naopak největší podíl ZPF (přes 81 %) je v ORP Židlochovice (absolutní maximum).

Zemědělská půda v kraji má navíc vysoký stupeň zornění, především na Vyškovsku a na Znojemsku. Z ORP mají největší zornění (více než 90 %) Bučovice, Moravský Krumlov, Pohořelice, Slavkov u Brna, Vyškov, Znojmo.

Z hlediska půdního fondu je možno konstatovat, že Jihomoravský kraj je v rámci ČR krajem s nejvyšší mírou zornění (celková výměra orné půdy činí 355 249 ha, což odpovídá podílu orné půdy z celkového ZPF kraje 83 %. Z krajů ČR (s výjimkou Prahy) má Jihomoravský kraj naopak nejmenší zastoupení trvalých travních porostů (7 % z výměry ZPF a 4 % z celkové výměry).

Vedle plošných charakteristik pozemků a půdního fondu je důležité zaměření zemědělské výroby. Kromě standardní zemědělské prvovýroby (v kraji se pěstují obiloviny, řepka olejka, cukrovka, brambory, luštěniny) se kraj v porovnání s ostatními regiony ČR vyznačuje důležitými obory speciální produkce, především ovocnářské a vinařské (zvláště na Znojemsku, Hodonínsku, Břeclavsku). Celkem významná je v kraji též produkce ryb a živočišná výroba (především chov prasat a drůbeže). Donedávna měla značný význam i produkce zelinářská a květinářská.

A.1.5.1.1. Ohrožení větrnou a vodní erozí a další ohrožení půd

Plochy zemědělsky intenzivně obhospodařované půdy bez trvalého vegetačního krytu jsou v různé míře vystaveny erozi půdy. Vznik a rozšíření větrné eroze je podmíněno zejména otevřeným terénem s malým podílem vzrostlé dřevinné vegetace, náhyností půdy k působení větrné eroze a příhodnými větrnými a vlhkostními poměry. Nejvíce ohroženy větrnou erozí jsou návětrné svahy a obnažená temena hřbetů.

Ohroženost ZPF větrnou erozí je podle problémové studie „Větrná eroze půdy v Jihomoravském kraji a návrh jejího řešení“ (Agroprojekt PSO, s. r. o., VÚMOP, 05/2005) zejména na Znojemsku a Břeclavsku (10 – 13 % výměry okresů), dále též na Hodonínsku (cca 6 % výměry okresu). Na Břeclavsku je ohroženo více než 50 % výměry orné půdy. Problém větrné eroze je spojen rovněž se znečišťováním ovzduší – s nadměrnou prašností v těchto prostorech. K eliminaci větrné eroze je doporučena výsadba ochranných lesních pásů v návrších územních systémů ekologické stability. V rámci pozemkových úprav je nutné provádět též návrhy systémů agrotechnických opatření.

Míra působení vodní eroze na zemědělské půdě závisí na řadě faktorů (zejména na sklonu a délce neděleného svahu, charakteru půdy, způsobu obhospodařování, druhu pěstované plodiny a intenzitě a délce srážek) a nelze ji bez podrobných analýz detailně specifikovat. Vodní eroze nepostihuje pouze samotnou půdu její degradací a zemědělskou výrobu snížením výnosů a poškozením plodin. Erozi přenášený materiál je následně ukládán v silničních příkopech, korytech vodních toků a ve vodních nádržích, podílí se na zhoršování kvality povrchových vod. Území potenciálně nejohroženější vodní erozí je prostor Dražanské vrchoviny, Bobravské vrchoviny (okresy Blansko a Brno-venkov) a území ve flyšovém pásmu Západních Karpat – v Bílých Karpatech a ve Ždánickém lese (okresy Vyškov, Hodonín – severní a východní část, resp. severní část okresu Břeclav).

Půda v okolí dálnic a silnic může být též kontaminována z různých příčin: zasažení kontaminanty z výfukových plynů (hlavně PAU a některými těžkými kovy), havárií kamionů, přepravujících nebezpečné látky, apod.

A.1.5.1.2. Pedologická charakteristika

Jihomoravský kraj se vyznačuje rozmanitým povrchem od rovin a pahorkatin, přes vrchoviny (východní část Českomoravské vrchoviny – Dražanská a Bobravská vrchovina, Hornosvratecká vrchovina, jižněji Jevišovická pahorkatina, na jihu Mikulovská vrchovina, na východě Bílé Karpaty, Ždánický les), které náleží k vnějšímu flyšovému pásnu Západních Karpat. Severní a jižní části území se od sebe podstatně liší geologicky (odlišným horninovým podložím) i geomorfologickým vývojem. Tyto rozdíly měly a mají vliv na ráz půdního pokryvu. Území kraje je z těchto důvodů pedologicky velmi různorodé.

Kromě činitelů přírodních (matečná hornina, povrch, podnebí, vodní režim, vegetace aj.) je půda utvářena a modifikována působením přímých lidských zásahů a imisní zátěží. V důsledku těžební činnosti a aktivit s ní souvisejících vznikly na významné části území kraje půdy antropogenního původu, s přemíslenými půdními horizonty (kultizemě). Acidifikace kyselými dešti změnila chemismus půd. Půda, zemědělská i lesní, je poškozována také mechanicky, především erozí vodní, pro Jihomoravský kraj i specifickou erozí větrnou. Ke zvýšenému odnosu půdy a živin (humusu) dochází často rovněž v důsledku užívání těžké zemědělské techniky a nevhodných agrotechnických postupů. Tyto destruktivní jevy se projevují zvláště výrazně v době mimořádných hydrometeorologických situací, mnohdy jsou spojeny s gravitačními procesy na svazích (sesuvy).

Půdní typy

Půdní typ je souhrn půd stejného vývojového stupně, jejichž půdotvorné procesy byly vyvolány a řízeny obdobnými půdotvornými faktory; proto mají souhlasné znaky i půdní horizonty. V nejurodnějších oblastech jižních částí Jihomoravského kraje se vyskytují typy černozemních půd, k hlavním typům půd Českomoravské vrchoviny a západního flyšového pásma Karpat (Ždánický les, Bílé Karpaty) náleží hnědé půdy, rendziny, místy hnědé půdy kyselé až podzoly, v územích silně ovlivněných podzemní vodou – podél vodních toků, v okolí pramenišť – se nachází glejové půdy a fluvizemě.

Kódy BPEJ mají 2. a 3. číslo v pořadí, které vyjadřuje hlavní půdní jednotku (HPJ). Nejvíce zastoupenými HPJ (ve smyslu součtu ploch příslušných HPJ na území celého kraje) jsou následující, ke kterým je uvedena základní charakteristika.

<i>hlavní půdní jednotky na území Jihomoravského kraje nejvíce zastoupené</i>	
<i>hpj</i>	<i>základní charakteristika</i>
01	Černozemě (typické i karbonátové) na spraši, středně těžké s převážně příznivým vodním režimem
04	Černozemě nebo drnové půdy černozemní na píscích, mělké překryvy spraše na píscích, lehké velmi výsušné půdy
05	Černozemě vytvořené na středně mocné vrstvě spraší uložené na píscích, event. i nivní půdy na nivní uloženině s podložím písku, lehčí středně výsušné půdy
06	Černozemě typické, karbonátové a lužní na slinitých a jílovitých substrátech, těžké půdy avšak s lehčí a těžkou spodinou, občasné převlhčené
08	Černozemě, hnědozemě i slabě oglejené, vždy však erodované, převážně na spraších, zpravidla ve vyšší svažitosti, středně těžké
10	Hnědozemě (typické, černozemní), včetně slabě oglejených forem na spraši, středně těžké, s těžší spodinou, s příznivým vodním režimem půd
12	Hnědozemě, příp. hnědé půdy nasycené a hnědé půdy illimerizované včetně slabě oglejených forem na svahových hlínách, středně těžké s těžší spodinou, vodní poměry příznivé, ve spodině se projevuje místy převlhčení
20	Rendziny, rendziny hnědé a hnědé půdy na slínech, jílech a na usazeninách karpatského flyše, těžké až velmi těžké, málo vodo propustné

hlavní půdní jednotky na území Jihomoravského kraje nejvíce zastoupené	
hpj	základní charakteristika
29	Hnědé půdy a hnědé půdy kyselé a jejich slabě oglejené formy, převážně na rulách, žulách a svorech a na výlevných kyselých horninách, středně těžké až lehčí, mírně šterkovité, většinou s dobrými vláhovými poměry
32	Hnědé půdy a hnědé půdy kyselé na žulách, rulách, svorech a jim podobných horninách a výlevných kyselých horninách, lehké, většinou slabě až středně šterkovité s vyšším obsahem hrubšího písku, značně vodopropustné, vláhové poměry velmi závislé na vodních srážkách
37	Mělké hnědé půdy na všech horninách, lehké, v ornici většinou středně šterkovité, kamenité, v hloubce 30 cm silně kamenité až pevná hornina, výsušné půdy (kromě vlhkých oblastí)
56	Nivní půdy na nivních uloženinách, středně těžké, s příznivými vláhovými poměry
58	Nivní půdy glejové na nivních uloženinách, středně těžké, vláhové poměry méně příznivé, při odvodnění příznivé
60	Lužní půdy na nivních uloženinách a spraši, středně těžké, vláhové poměry příznivé, až sklony k převlhčení

Plošně nejrozšířenějším půdním typem jsou v Jihomoravském kraji černozemě (HPJ 01). Tvoří pás v JZ-SV směru s nejurodnějšími půdami jižně až jihozápadně od Brna: Vyškov – Šlapanice – Židlochovice – Pohořelice – Hustopeče – Znojmo. Černozemě a hnědozemě oglejené (HPJ 08) a rovněž černozemě HPJ 05 tvoří velmi četné menší plochy na území kraje. Dalšími častě zastoupenými půdními typy jsou hnědozemě a hnědé půdy, místy oglejené formy (HPJ 10 a 29). Půdami Českomoravské vrchoviny jsou hnědé půdy včetně kyselých forem, mělkých hnědých půd (HPJ 29 a 37). V nížinných a nivních oblastech jsou zastoupeny nivní půdy, nivní půdy glejové a půdy lužní (HPJ 56, 58, 60).

Půdní druhy

Charakter podložních hornin a jejich zvětralin (především zrnitost) vedly ke vzniku různých půdních druhů. Ve vrchovinných oblastech západní a severní části území Jihomoravského kraje na metamorfovaných horninách (Českomoravská vrchovina) a ve východní části na flyši (Žďánický les a Bílé Karpaty) převládají hlinitopísčité a písčitolhinité půdy s obsahem skeletu v rozmezí 10 – 50 %. V pahorkatinách mají půdy zrnitost převážně jílovitohlinitou. V níže položených územích (Dyjskosvratecký a Dolnomoravský úval) převládají půdy hlinité.

A.1.5.1.3. Ochrana zemědělského půdního fondu

Podkladem pro posouzení kvality půd a s tím související ochranou zemědělského půdního fondu (dále ZPF) při územně plánovací činnosti jsou bonitované půdně ekologické jednotky (BPEJ). Pomocí kódu určeného vyhláškou č. 327/1998 Sb. se přiřazuje jednotlivým BPEJ třída ochrany zemědělské půdy I. až V. Pro ÚAP JMK byly převzaty půdy řazené do I. a II. třídy ochrany ve smyslu výše uvedeného metodického pokynu. Podíl I. a II. třídy ochrany zastoupené v jednotlivých katastrálních územích znázorňuje schéma č. 17. Do I. třídy ochrany ZPF jsou zařazeny bonitně nejcennější půdy v jednotlivých klimatických regionech, které je možno odejmout ze ZPF pouze výjimečně, převážně pro záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu. Do II. třídy ochrany jsou zařazeny půdy s nadprůměrnou produkční schopností v jednotlivých klimatických regionech jen podmíněně odnímatelné.

Nejkvalitnější zemědělské půdy se na území Jihomoravského kraje vyskytují především v Dyjsko-svrateckém úvalu. Z hlediska správního členění se jedná o významné části ORP Moravský Krumlov, Pohořelice a Slavkov u Brna.

Podíl I. – V. třídy ochrany aktualizovaný dle dat z r. 2012 a vyhodnocený dle vyhl. MŽP č. 48/2011 Sb., zastoupené v jednotlivých územích obcí je znázorněn ve schématu č. 18 v grafické příloze. Následující tabulka ukazuje zastoupení tříd ochrany ZPF v členění podle obcí s rozšířenou působností (ORP) Jihomoravského kraje.

ORP	třídy ochrany ZPF (v %)				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Blansko	14,4	16,8	17,2	22,4	29,2
Boskovice	19,3	11,6	15,5	22,0	31,6
Brno	34,1	25,0	17,4	14,2	9,2
Břeclav	23,8	20,3	37,3	17,9	0,8
Bučovice	20,3	20,5	22,0	26,6	10,6
Hodonín	15,3	15,4	19,5	46,7	3,2
Hustopeče	16,1	22,2	28,7	23,7	9,2
Ivančice	56,0	15,5	6,0	11,4	11,2
Kuřim	32,6	19,6	24,9	15,1	7,7
Kyjov	12,8	21,2	25,1	35,3	5,6
Mikulov	28,0	18,3	28,2	20,2	5,3
Moravský Krumlov	46,7	22,4	14,4	8,9	7,6
Pohořelice	27,3	12,9	27,4	25,6	6,8
Rosice	19,0	25,8	19,5	14,9	20,8
Slavkov u Brna	29,9	30,8	16,2	17,3	5,8
Šlapanice	29,7	30,0	18,1	9,5	12,7
Tišnov	14,8	12,9	19,4	9,6	43,3
Veselí nad Moravou	12,5	13,2	20,7	40,8	12,8
Vyškov	38,5	16,7	21,3	15,3	8,1
Znojmo	37,8	18,4	21,4	14,4	8,0
Židlochovice	19,4	21,4	33,9	17,8	7,4

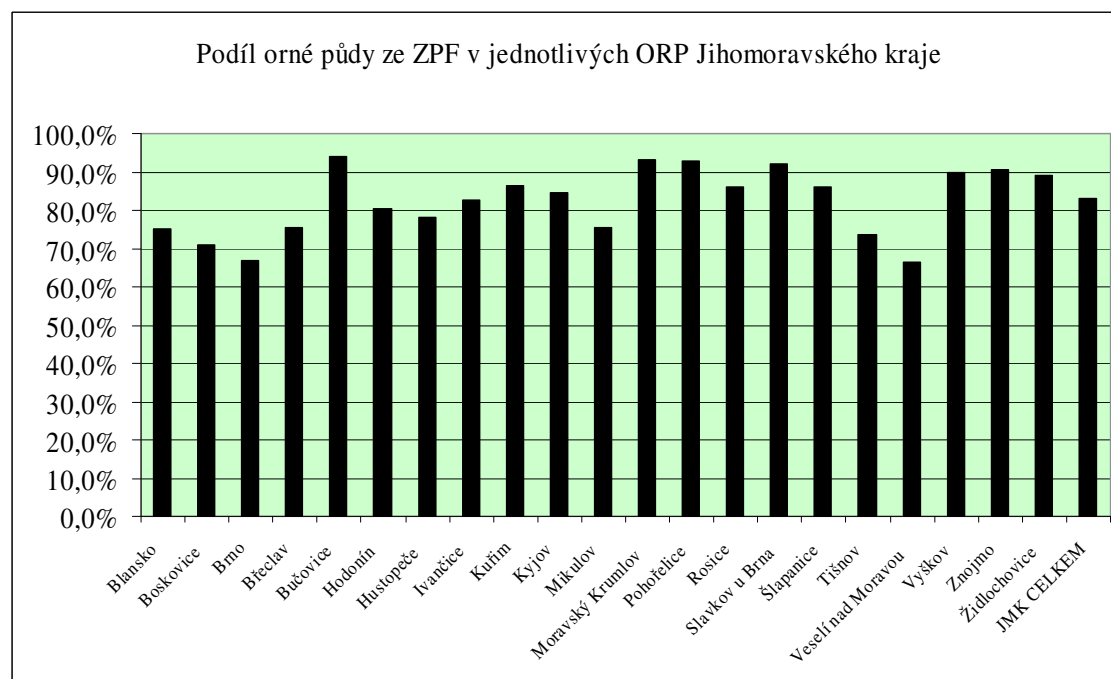
A.1.5.1.4. Struktura zemědělského půdního fondu

Orná půda

Jihomoravský kraj má 353 742 ha orné půdy (ČSÚ, k 30. 6. 2012), což představuje 49,1 % z celkové výměry kraje. Procento zornění ZPF (82,1 %) je v rámci ČR (71,3 %) nadprůměrné, nejvyšší spolu se Středočeským krajem. Hlavním důvodem vyššího než průměrného zastoupení orné půdy jsou na území Jihomoravského kraje především přírodní podmínky (klimatické, geomorfologické, pedologické). Podíl orné půdy ze zemědělské půdy znázorňuje schéma č. 19 v grafické příloze.

Intenzita zemědělského hospodaření je do značné míry charakterizována procentem zornění ZPF. Ve většině správních území ORP kraje přesahuje procento zornění výrazně celostátní průměr (nejvíce na území ORP Bučovice – 93,7 %). Nejnížší poměry orné půdy k celkovému ZPF (pod celostátním průměrem) jsou na území ORP Veselí nad Moravou (66,2 %), Brno (66,4 %) a Boskovice

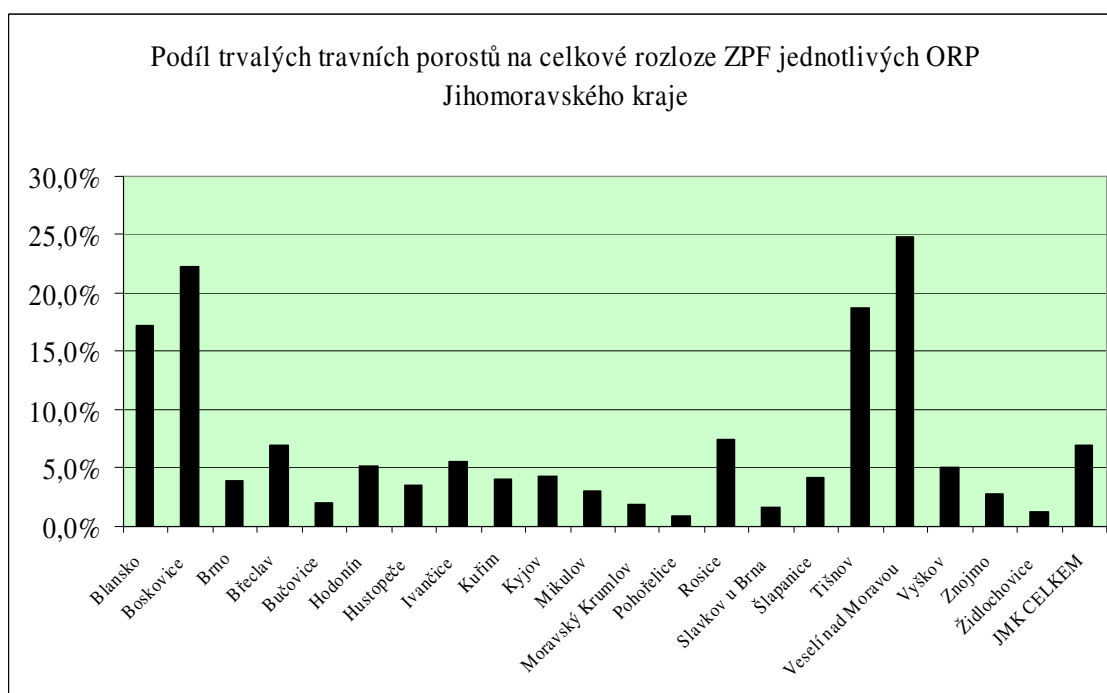
(70,8 %).

Trvalé travní porosty

Jihomoravský kraj má relativně malou celkovou rozlohu trvalých travních porostů (TTP) 29 990 ha (k 30. 6. 2012), což představuje pouze 4,1 % z celkové výměry. Procento zatravnění ZPF 7,1 % je oproti průměru za ČR (23,1 %) také velmi nízké. Hlavním důvodem nízkého zastoupení TTP jsou přírodní podmínky na území kraje, atraktivní pro intenzivní zemědělskou rostlinnou výrobu. Podíl TTP z celkové výměry zemědělské půdy znázorňuje schéma č. 20 v grafické příloze.

Z ekologických, protierozních a jiných důvodů dochází v některých oblastech k nárůstu zastoupení TTP (okresy Vyškov, Blansko a Brno-venkov) a tím i ke snížení celkového zornění, zatím však nedostatečnou měrou. Největší procentuální zastoupení TTP v rámci ZPF mají území ORP Veselí nad Moravou (25,2 %), Boskovice (22,3 %), Tiřnov (18,8 %) a Blansko (17,5 %). Nižší podíl TTP než 2 % z celkové výměry ZPF má území celkem 7 ORP: Pohořelice (1,0 %), Židlochovice (1,3 %), Slavkov u Brna (1,5 %) a Moravský Krumlov (1,9 %).

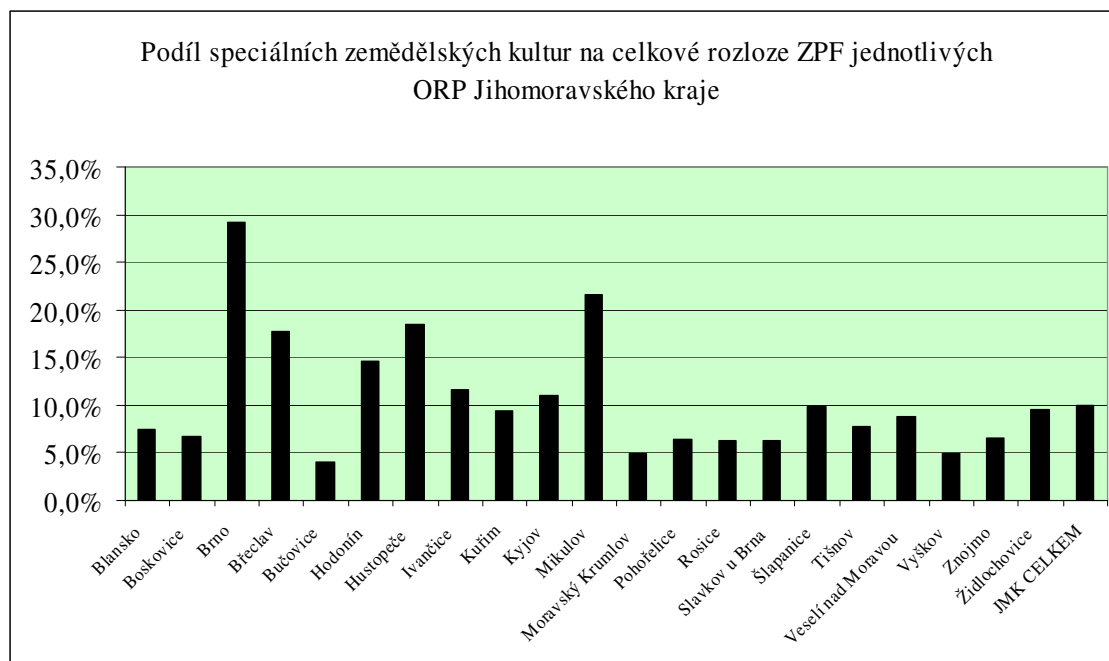

Speciální zemědělské kultury

Speciální zemědělské kultury zahrnují ovocné sady, zahrady, vinice, chmelnice.

Jihomoravský kraj má celkovou rozlohu zahrad, ovocných sadů, chmelnic a vinic 42 989 ha (k 30. 6. 2012), což představuje 5,97 % z jeho celkové výměry. Podíl na výměře zemědělské půdy (téměř přesně 10 %) je, vzhledem k průměru ČR (5,6 %), relativně vysoký. Největší podíly ze speciálních zemědělských kultur zaujímají vinice (4,2 % z výměry ZPF a 2,4 % z celkové výměry) a zahrady (3,8 % z výměry ZPF a 2,3 % z celkové výměry). Významný je též podíl ovocných sadů (2,1 % z výměry ZPF a 1,3 % z celkové výměry), zatímco podíl chmelnic je zanedbatelný. Zastoupení vinic je vlivem přírodních přírodních podmínek v rámci ČR zcela mimořádné (necelých 92 % z celkové výměry vinic ČR). Podíl speciálních zemědělských kultur z celkové výměry zemědělské půdy znázorňuje schéma č. 21 v grafické příloze.

Největší podíly na celkové výměře ZPF v rámci kraje mají speciální kultury na území ORP Brno (29,3 %), Mikulov (23,5 %), Hustopeče (18,6 %) a Břeclav (17,8 %). Z republikového hlediska podprůměrný je podíl speciálních kultur na celkové výměře ZPF na území ORP Bučovice (4,1 %), Moravský Krumlov (4,9 %) a Vyškov (4,9 %). Nejvyšší zastoupení vinic v rámci ZPF má území ORP Mikulov (20,7 %), zatímco na území ORP Blansko, Boskovice, Kuřim, Rosice a Tišnov nejsou vinice zastoupeny vůbec. Z relativně rovnoměrného zastoupení zahrad v jednotlivých ORP (v rozmezí 1 – 7 % výměry ZPF) se vymyká území ORP Brno, kde zahrady zaujímají 26,3 % výměry ZPF. Ještě rovnoměrnější je zastoupení ovocných sadů s nejvyšším podílem na území ORP Hustopeče – 5,9 % výměry ZPF.

Viniční trati zastoupené v jednotlivých vinařských podoblastech jsou podchyceny v grafické části dokumentace A.2 Vykres hodnot území.

A.1.5.1.5. Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti

Podle metodického návodu MMR k vyhlášce č. 500/2006 Sb. se jedná o stavby a zařízení pro protierozní ochranu, optimalizaci vodního režimu a revitalizaci krajiny a drobných vodních toků. V Jihomoravském kraji převažují závlahové systémy nad odvodňovacími. Podrobná a z hlediska území kraje celoplošná evidence těchto zařízení není k dispozici, zpracovává se pouze po dílčích územích (Zemědělská vodohospodářská správa Brno).

Velkoplošné závlahové systémy byly budovány na okresech Brno-venkov, Břeclav, Hodonín a Znojmo. Pro tyto soustavy byly budovány nákladné stavby, jako kanály (kanál Krhovice – Hevlín), čerpací stanice, vodní nádrže. Nejkomplikovanější, nejdražší a nejméně rentabilní je závlahová soustava jižně pod Brnem na okrese Brno-venkov.

V současné době je velká část závlahových soustav prodána soukromým subjektům, které je využívají rozmanitým způsobem. Perspektiva závlah je různá, lze však předpokládat jejich budoucí využití pro závlahu zemědělských pozemků, zejména speciálních kultur v okresech Znojmo, Břeclav a Hodonín, pro revitalizaci krajiny a ochranu přírody v okrese Znojmo, pro sportovní rybolov a rekreaci v okresech Znojmo, Hodonín, Břeclav, omezeně i Brno-venkov. Závlahové soustavy tvoří velké propojené celky, jejichž funkční celistvost je třeba respektovat při urbanizaci území.

Vzhledem k charakteru klimatu a pedologických poměrů Jihomoravského kraje by bylo prohloubení znalostí o závlahových soustavách důležitým tématem, kterému by v budoucnu měla být věnována pozornost. Řešení vztahu této problematiky by se mělo provádět mj. ve vztahu k ochraně životního prostředí – především vod.

A.1.5.2. Pozemky určené k plnění funkcí lesa, lesní porosty

Faktor snižování podílu orné půdy posiluje pozici lesnictví. Nevyhnutelná restrukturalizace zemědělství vytváří cenné možnosti pro zvyšování hospodářské úlohy lesnictví. Lze předpokládat zalesňování dále nevyužitelné zemědělské půdy. Také je možné počítat, při využití půdně klimatických podmínek, s cílenou produkcí dřevní hmoty jako obnovitelného zdroje energie.

Lesy musí uspokojovat stále rostoucí nároky na funkce mimoprodukční, vodohospodářské, půdoochranné, krajinné, klimatické a rekreační. V současné době se lesy člení na kategorie lesů hospodářských, ochranných a zvláštního určení. Vzhledem k těmto rozmanitým funkcím je lesní hospodářství důležité zvláště pro venkovské oblasti Jihomoravského kraje.

Následujících šest kritérií (Koncept ochrany přírody a krajiny Jihomoravského kraje – 3. Stav lesních ekosystémů, Atelier Fontes, s. r. o.) upřesňuje tato obecná chápání trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Kritéria trvale udržitelného hospodaření v lesích:

- Udržení a přiměřené zvyšování lesních zdrojů a jejich příspěvek ke globálnímu koloběhu uhlíku
- Zachování zdraví a životaschopnosti lesních ekosystémů
- Zachování a podpora produkčních funkcí lesů (produkce dřeva a ostatních produktů)
- Zachování, ochrana a vhodné rozšíření biologické diverzity lesních ekosystémů
- Udržování a vhodné zvyšování ochranných funkcí v lesním hospodářství (zejména pokud jde o půdu a vodu)
- Zachování dalších společensko-hospodářských funkcí a podmínek

Údaje o stavu lesa jsou v současné době zpracovávány podle nové legislativy ve formě „Oblastních plánů rozvoje lesů“ (OPRL). OPRL jsou zakotveny v zákoně č. 289/1995 Sb., o lesích, a ve Vyhlášce MZe č. 83/1996 Sb. OPRL obsahují souhrnné údaje o stavu lesů, potřebách plnění funkcí lesů jako veřejného zájmu a doporučení o způsobech hospodaření v ekosystémovém pojetí. Vycházejí z principu trvale udržitelného obhospodařování lesů a vytvářejí předpoklady pro minimalizaci střetu mezi celospolečenskými zájmy a zájmy jednotlivých vlastníků lesů. OPRL jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky. Tvoří podklad pro vypracování lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov.

A.1.5.2.1. Přírodní lesní oblasti

Oblastní plány rozvoje lesů jsou zpracovávány podle tzv. přírodních lesních oblastí (PLO), kterých bylo v ČR identifikováno 41.

PLO je souvislé území s obdobnými přírodními a produkčními podmínkami. Charakter určité oblasti se projevuje především v zastoupení některých dřevin a v jejich potenciální produkci, ve vyhraněných ekotypích dřevin přizpůsobených místním podmínkám odolností, růstem a kvalitou, a z velké části i současným hospodářským stavem porostů.

Do území Jihomoravského kraje zasahuje 8 přírodních lesních oblastí. Hranice přírodních lesních oblastí znázorňuje schéma č. 23 v grafické příloze. Téměř třetina lesních lokalit patří do PLO 33 – Předhoří Českomoravské vrchoviny. Do PLO 30 – Dražanská vrchovina patří 31 % území. PLO 35 – Jihomoravské úvaly se podílejí 18,6 % na rozloze lesů JMK a PLO 36 – Středomoravské Karpaty zaujímají 8,6 % plochy. Další PLO – Českomoravská vrchovina, Českomoravské mezihoří a Bílé Karpaty a Vizovické vrchy se podílejí méně – celkem 8,8 % rozlohy.

A.1.5.2.2. Lesnatost

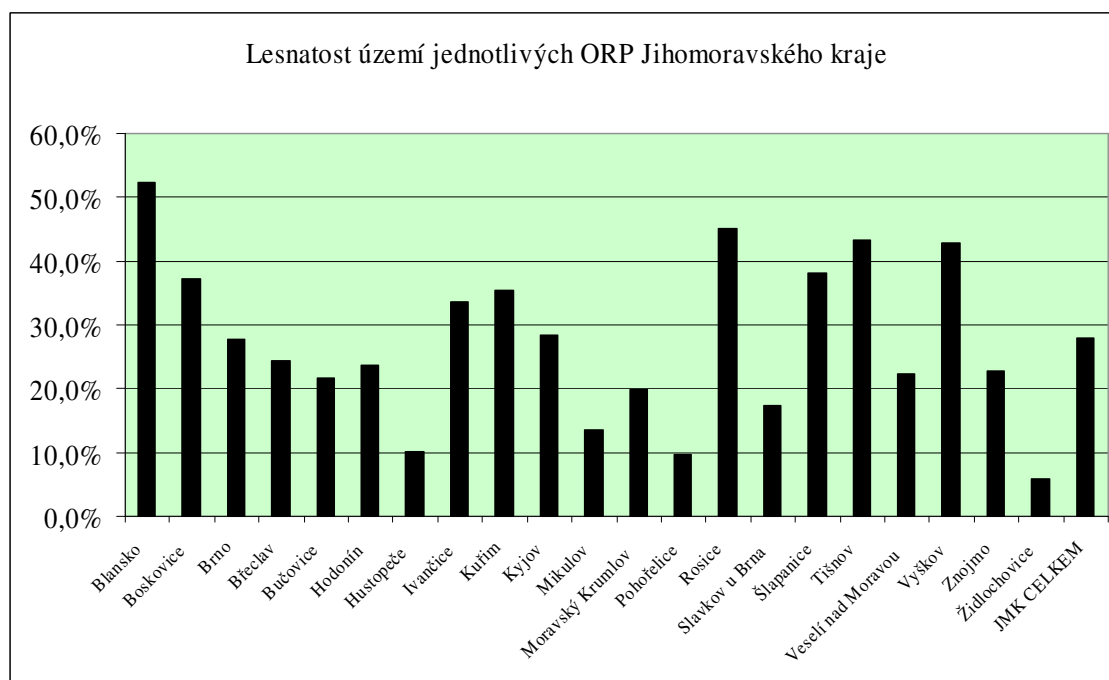
Jihomoravský kraj patří v ČR k územím s nejnižším zastoupením lesních pozemků. Pozemky určené k plnění funkce lesa pokrývají v současnosti výměru asi 201 866 ha (stav k 30. 6. 2012) – podíl lesních pozemků na výměře kraje dosahuje 27,4 %, což je méně než celostátní průměr 33,6 %. Lesnatost území jednotlivých ORP je ovšem dosti proměnlivá a pohybuje se v rozmezí 5,9 % (ORP Židlochovice) až 52,3 % (ORP Blansko). Podíl lesů na celkové výměře katastru ukazuje schéma č. 24 v grafické příloze.

Největší zalesněnost vykazuje území Dražanské vrchoviny – východní část okresu Blansko a západní okraj Vyškova. Velmi nízkou lesnatostí se vyznačují především rozsáhlé oblasti na území úvalů. Jde o oblasti s intenzivně zemědělsky využívanou krajinou, kde se lesní porosty nacházejí pouze na 1 – 5 %

plochy území (především v menších celcích v nivách vodních toků, na strmých svazích teras a v síti větrolamů).

Specifickým typem lesních porostů jsou větrolamy. Většina větrolamů dožívá a bude nutné v nejbližším období řešit jejich obnovu. S ohledem na nedořešené vlastnické vztahy však bude i nadále tato situace velmi obtížná.

V kraji je doložitelný trend postupného zalesňování zemědělsky obtížně využitelných ploch. Rozsah tohoto zalesňování mírně převyšuje výměru pozemků trvale odnímaných z pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) pro různé účely investiční výstavby, případně pro těžbu surovin (Strategie rozvoje JMK, 2006).

A.1.5.2.3. Druhovú skladbu lesů, střední věk porostů, stupeň přirozenosti

Druhovú skladbu lesních porostů Jihomoravského kraje se vyznačuje více odlišným charakterem než v jiných oblastech ČR. Procentuální poměr listnatých a jehličnatých porostů je zhruba 50 : 50, v jednotlivých okresech se však výrazně liší. Z porostních ploch lesů kraje 191 285,8 ha tvoří 98 111 ha lesy jehličnaté, jejichž podíl činí cca 51 % oproti hodnotě 76 % za ČR. Listnaté lesy zabírají 90 990 ha. Největší podíl jehličnatých lesů je v okrese Blansko (81 %), listnaté lesy dominují v okrese Břeclav (90 %). V ostatních okresech se tyto podíly pohybují mezi 40 – 60 %.

Střední věk porostů v kraji je 63 let, což odpovídá průměru ČR, není to však příznivý stav. Takto vysoký věk signalizuje příliš velkou výměru lesů blízko mýtnímu věku (stoleté obmýtí). Výrazně nejstarší porosty se nacházejí v okrese Brno-město (74 let). Podíl mladých porostů do 50 let je nepřiměřeně nízký.

Relativně ekologicky stabilní lesní porosty se nacházejí na lužních stanovištích kolem větších řek, zejména Moravy, Dyje, ve východní části kraje vůbec. Na okrese Hodonín a Břeclav v oblasti vátných písků a štěrkopísků je téměř stoprocentně zastoupena borovice, případně dub. Se stoupající nadmořskou výškou stoupá zastoupení jehličnanů, v některých lokalitách jde i o čisté monokultury smrku.

Největší podíl v zastoupení dřevin má smrk ztepilý se 26,8 % jedinců s výčetní tloušťkou 12 cm a větší, borovice mají podíl 15,2 %, modřín 6 %. Jehličnanů celkem je necelých 50 %. Na listnaté dřeviny připadá 50,5 % jedinců, z nich jsou nejčastěji zastoupeny duby 19,1 % všech stromů, dále buky 6,7 %. Velký podíl na druhové skladbě Jihomoravského kraje má habr 6,2 %, akát 5,1 % a lípa 4 %. Značné zastoupení listnáčů je v souladu s dominantním rozsahem nižších lesních vegetačních stupňů v Jihomoravském kraji.

Porosty s podílem přirozené druhové skladby do 30 % zaujímají 44,5 % plochy, monokultury s podílem přirozené druhové skladby 31 – 50 % zaujímají 14,8 %. Lesní porosty se stupněm přirozenosti nad 71 % se vyskytují na 27,4 % plochy lesních porostů Jihomoravského kraje. Stupeň přirozenosti lesních porostů znázorňuje schéma č. 25 v grafické příloze.

Téměř 60% lokalit lesních porostů Jihomoravského kraje leží v nadmořské výšce 300 – 500 m n. m., 15,7 % lokalit se vyskytuje v nadmořské výšce nad 500 m n. m., 25 % lesních ploch se nachází v nadmořské výšce do 300 m n. m.

Při inventarizaci lesů se rovněž hodnotí, zda péče o lesní porosty probíhá řádným způsobem, nebo zda je pěstební péče v dané části lesa nějakým způsobem zanedbána. Ke zjištění, zda se určité pěstební opatření řádně plní, je nutné vzít v úvahu i bezprostřední část porostu přiléhajícího k podploše. Stavem péče o porosty se rozumí míra plnění pěstebních opatření. Základním kritériem zanedbanosti porostů je ohrožení jejich stability – zda není ohrožena sama existence porostů. Lesy v Jihomoravském kraji na 47 % plochy nevykazují žádné nedostatky v péči. Naopak podíl plochy se zanedbaným porostem je téměř 17 % (dle Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, 2006).

A.1.5.2.4. Kategorizace lesů, funkce lesů

V zákoně o lesích č. 289/1995 Sb. ze 3. 11. 1995, který nabyl účinnosti 1. 1. 1996, byly provedeny v kategorizaci lesů některé změny. Do kategorie lesů ochranných (§ 7 zákona) se zařazují a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích, b) vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech, c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni. Lesy zvláštního určení (§ 8 zákona) jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se a) v pásmech hygienické ochrany přírodních vodních zdrojů I. stupně, b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a minerálních stolních vod, c) na území národních parků a národních přírodních rezervací.

Mezi lesy zvláštního určení lze dále zařadit a) lesy v prvních zónách CHKO a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách, b) lesy lázeňské, c) lesy příměstské, d) další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, lesy pro lesnický výzkum a lesnickou výuku, e) lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinnou, f) lesy potřebné pro zachování biologické rozmanitosti, g) lesy v uznaných oborech a samostatných bažantnících, h) lesy, ve kterých jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. Les může plnit a plnit i několik funkcí současně. V takovém případě dochází i k několikanásobnému překryvu kategorií lesa.

Z hlediska kategorizace lesů je v Jihomoravském kraji nižší procento lesů hospodářských, než je průměr ČR, avšak u lesů zvláštního určení je tomu naopak. Dle Strategie rozvoje JMK (2006) je zařazeno 68,6 % lesních porostů kraje mezi lesy hospodářské (ČR 76,8 %), 29,6 % připadá na lesy zvláštního určení (ČR 20,5 %) a 1,8 % na lesy ochranné (ČR 3,4 %).

kód	kategorie lesů	subkategorie lesů
10	hospodářský	lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení
21a	ochranný	lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích
21b		vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech
21c		lesy v klečovém lesním vegetačním stupni
31a	zvláštního určení	lesy v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně
31b		lesy v ochranném pásmu zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod
31c		lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací
32a		lesy v 1. zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách

kód	kategorie lesů	subkategorie lesů
32b		lázeňské lesy
32c		příměstské a další lesy se zvýšenou funkcí rekreační
32d		lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce
32e		lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnou
32f		lesy pro zachování biologické rozmanitosti
32g		lesy v uznaných oborech a samostatných bažantnících
32h		lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření

Za významné oblasti či lokality typické pro danou kategorii lesů jsou dle Koncepce ochrany přírody a krajiny Jihomoravského kraje (kap. 3. Stav lesních ekosystémů) jsou označena následující území:

Lesy ochranné

- Pavlovské vrchy, údolí Oslavy, Jihlavy, Rokytné.

Lesy zvláštního určení

- V pásmech hygienické ochrany zdrojů podzemní vody a zdrojů a povrchové pitné vody;
- Zvláště chráněná území: NP Podyjí, CHKO Pálava, CHKO Moravský kras, CHKO Bílé Karpaty;
- Maloplošná zvláště chráněná území: Zvláště chráněná území a památné stromy (pouze některé na PUPFL);
- Přírodní parky: Baba, Bobrava, Jevišovka, Rokytná, Svratecká hornatina, Halasovo Kunštátsko, Lysicko, Mikulčický Luh, Strážnické Pomoraví, Niva Dyje, Niva Jihlavy, Výhon, Řehořkovo Kořenecko, Říčky, Rakovecké údolí, Střední Pohlaví, Oslava, Podkomorské lesy, Údolí Bílého potoka, Ždánický les;
- Genové základny: Soutok – genová základna pro dub letní (DB slavonský) a jasan ztepilý, Rendezvous – genová základna pro dub cer;
- Lesy s deklarovanou funkcí intenzivního chovu zvěře (příklady):
- uznané obory: Termanec, Bulhary, Klentnice, Soutok, Moravský Krumlov,
- samostatné bažantnice: Rumunská, Cihelna, Luh, Kurdějov, Knížecí les, Dlouhá leč, Vranovický les, Rajhrad, Studýnková, Vnorovy, Mistřín-Jarohněvice, Očov,
- uznané bažantnice: Lednice, Horní Bojanovice, Vranovice-Přibice, Dyjákovice.

Plochy se zvýšeným rekreačním potenciálem

- Lednicko-valtický areál a Soutok, CHKO Pálava – Pavlovské kopce, Mikulčický památník, Napoleonská bojiště u Slavkova, Novomlýnské nádrže a toky;
- Pouzdřanská step – Kolby;
- Lesy v okolí města Brna (Tišnov) a Znojma;
- NP Podyjí (řízená rekreace).

Lesy sloužící lesnickému výzkumu a výuce

- Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.

A.1.5.2.5. Struktura vlastnictví

Vzhledem k tomu, že nejsou k dispozici v současné době aktuální podklady o vlastnictví lesů na území Jihomoravského kraje, vycházíme z podkladů Strategie rozvoje JMK, 2006. Rozdělení z pohledu vlastnictví lesů dokumentuje rozhodující podíl vlastnictví státu (141 tis. ha, tj. 72 %). Státní lesy pod

správou LČR (Lesy České republiky) zabírají 57,1 % plochy lesních lokalit Jihomoravského kraje, 10,0 % jsou státní lesy pod správou VLS (Vojenské lesy a statky). Ostatní státní lesy byly zjištěny na 4,7 % rozlohy kraje, státní lesy v národních parcích zaujímají 2,3 % plochy. V majetku fyzických osob je 11,6 % ploch. Na 11,5 % ploch jsou obecní nebo městské lesy. Družstevní forma vlastnictví byla zjištěna u 2,1 % ploch. Církevní lesy zaujímají jen 0,1 % rozlohy kraje. Lesní hospodářství je doménou velkých podniků a pro jeho efektivitu je správa velkých celků nezbytná.

Nejvýznamnější vlastníci lesů v Jihomoravském kraji jsou:

- Lesy České republiky s. p. (Lesní správy Bučovice, Náměšť nad Oslavou, Tišnov, Strážnice, Znojmo a Lesní závod Židlochovice;
- Správa národního parku Podyjí;
- Vojenské lesy a statky;
- MZLU v Brně, Školní lesní podnik Křtiny;
- Statutární město Brno;
- Město Znojmo;
- Město Kyjov;
- MADREV s. r. o., Hlína;
- Lesní majetek rodiny Belcredi;
- Lesní majetek rodiny Mensdorffů;
- Lesní majetek rodiny Salmů (dosud vydáno cca 700 ha z celkových 8 000 ha);
- Ostatní – městské, obecní a soukromé lesy.

A.1.5.2.6. Pásma ohrožení imisemi

Pásma ohrožení imisemi (POIM) jsou definována vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 78/96 Sb. Vzhledem k tomu, že nejsou k dispozici v současné době aktuální podklady ÚHUL o stavu imisního ohrožení lesních porostů, čerpáme v rámci této kapitoly z řešerší této problematiky.

Lesní společenstva ve vrcholových partiích Dražanské vrchoviny jsou poškozena dálkovým přenosem škodlivin v ovzduší. K lokálnímu poškození lesních porostů dochází na návětrných polohách Letovicka, Lomnicka, kolem městské aglomerace Brno, dálnice, Blanska a Mokré.

Vzhledem k členitému terénu a druhové skladbě trpí hlavně smrkové porosty větrnými kalamitami a jihovýchodní partie předhoří Českomoravské vrchoviny poškozením jinovatkou a námrazou. Poškození lesů kůrovcem je každý rok závislé na průběhu teplot a srážek.

V jižní a jihovýchodní části sledovaného území se nedá přehlédnout zhoršený zdravotní stav dubových porostů (důvodem jsou např. tracheomykózy). Stabilitu a kvalitu lesních porostů negativně ovlivňují také škody způsobené zvěří, a to zejména loupání a ohryz, které přispívají k rozvoji hnilob (dle Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, 2006).

A.1.6. Veřejná infrastruktura

A.1.6.1. Dopravní infrastruktura

A.1.6.1.1. Širší přepravní vztahy a souvislosti

Jihomoravský kraj s jádrovou Brněnskou aglomerací představuje silně urbanizovaný prostor s koncentrací významných transevropských, mezinárodních a vnitrostátních přepravních vztahů tranzitního, zdrojového i cílového charakteru. Poloha kraje v nadřazených multimodálních dopravních

sítích a evropských strukturách, propojujících významné sídelní a ekonomické póly střední a východní Evropy, je základním potenciálem pro jeho dynamický rozvoj a socioekonomickou stabilitu.

Transevropské multimodální koridory (TEMK) transevropské dopravní sítě TEN-T (Trans European Network – Transport) procházející Jihomoravským krajem:

- IV. TEMK: Berlín – Praha – Brno – Břeclav – Vídeň/Bratislava – Budapešť – Sofie – Istanbul,
- Větev VIb. TEMK: Gdaňsk – Katowice – Ostrava – Vídeň (s návaznostmi na II., III. a IV. TEMK).

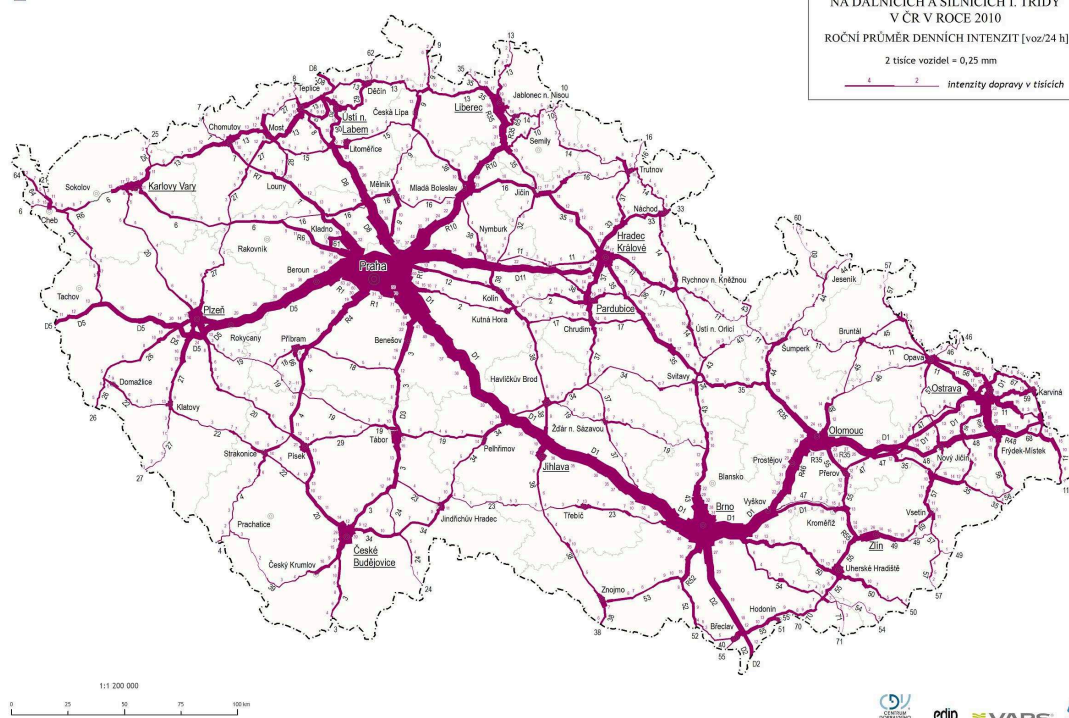
Součástí IV. TEMK na území Jihomoravského kraje jsou stávající dálnice D1 (úsek Praha – Brno), navazující dálnice D2 Brno – hranice ČR/SR a I. železniční tranzitní koridor (dále TŽK) – trať č. 260 a 250. V návrhu je tento koridor posílen připravovanou rychlostní silnicí R43 (s návazností na R35 a D11) a výhledově sledovanou vysokorychlostní tratí (VRT) s větví Praha – Brno – Břeclav.

Součástí větve VIb. TEMK jsou dálnice D1 (úsek Brno – Ostrava – hranice ČR/PR), navazující I/52 a II. TŽK – trať č. 330. V návrhu je tento koridor posílen sledovanými rychlostními silnicemi R55 a R52, výhledově vysokorychlostní železnicí a vodní cestou D-O-L, pro niž je v ÚPD sledována dlouhodobá územní ochrana. Součástí obou TEMK je stávající veřejné mezinárodní letiště Brno-Tuřany, situované do uzlového prostoru nadřazených multimodálních dopravních koridorů.

Územím kraje jsou vedeny následující mezinárodní tahy sítě E, které přenášejí vybrané dálnice a silnice:

- E50: D1 (Praha) – Brno – Holubice, I/50 Holubice – Uherské Hradiště – Slovensko);
- E59: I/38 (Jihlava – Hatě – Rakousko);
- E65: D1 (Praha) – Brno (MÚK D1 × D2), D2 Brno – Břeclav – Slovensko;
- E461: I/43 (Svitavy, I/35) – Brno, II/640 Brno – Brno, I/42 Brno – Brno, D1 Brno – Brno, I/52 Brno – Mikulov – Rakousko, I/46 Vyškov – Olomouc.
- E462: D1 Brno – Vyškov, I/46 Vyškov – Olomouc.

Rozhodující objemy přepravy a intenzity dopravy jsou vázány na dálniční a silniční síť I. třídy. Základní relace hlavních přepravních proudů silniční dopravy na území ČR a Jihomoravského kraje ukazuje následující schéma (Zdroj: Výsledky celostátního sčítání dopravy na silniční síti v ČR v roce 2010, ŘSD ČR):

Největší koncentrace přepravních vztahů a z toho vyplývajících nároků na kapacitu a kvalitu dopravní infrastruktury v Jihomoravském kraji je soustředěna do jádrové oblasti Brna, na dálnice D1 a D2, rychlostní silnici R46, do příměstských úseků nadřazené silniční síti, prioritně I/52 – R52, I/43 a I/50. Z hlediska tangenciálních vztahů jsou významné koncentrace silniční dopravy v prostoru Pomoraví – silnice I/55 s vazbou na dálnici D2.

Severozápadní, severovýchodní a jihovýchodní části Jihomoravského kraje jsou svými přepravními vztahy a objemy výrazně mírnější. V jižní a jihozápadní části Jihomoravského kraje se v relacích Jihlava – Znojmo (silnice I/38) a Brno – Znojmo (I/53) ztelněji projevuje zdrojová a cílová doprava s vazbou jak k sídelnímu centru Znojmu, tak ke krajskému městu Brnu, v přeshraničních vztazích pak tranzitní doprava na silnicích I/38 a I/52 směřující na Vídeň.

Pro analýzu směrovosti rozhodujících vnitrostátních přepravních vztahů a dělby přepravní práce mezi silniční a železniční dopravou jsou v následujících tabulkách uvedeny základní srovnávací ukazatele, vztažené k území Jihomoravského kraje.

Silniční nákladní doprava – vnitrostátní

Vývoz a dovoz zboží po silnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok)		dovoz a vývoz zboží celkem
	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2006 / 2007
Hl. město Praha	296,1	664,4 / 531,5	419,1	661,3 / 568,3	1 325,7 / 1099,8
Středočeský	413,0	644,7 / 470,2	458,3	716,1 / 464,1	1 360,8 / 934,3
Jihočeský	143,9	296,4 / 250,5	239,7	228,4 / 252,7	524,8 / 503,2
Plzeňský	134,7	186,7 / 185,9	198,4	173,9 / 153,5	360,6 / 339,4

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok)		dovoz a vývoz zboží celkem
	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2006 / 2007
Karlovarský	105,5	79,0 / 31,6	0	108,5 / 50,1	187,5 / 81,7
Ústecký	198,2	107,6 / 67,7	70,4	278,4 / 223,2	385,4 / 290,9
Liberecký	66,3	102,5 / 22,1	30,0	45,6 / 39,5	118,1 / 61,6
Královehradecký	306,8	237,1 / 250,8	277,8	98,3 / 241,3	335,4 / 492,1
Pardubický	678,9	454,1 / 259,8	578,2	293,8 / 516,7	747,9 / 776,5
Vysočina	761,7	1 334,1 / 968,3	826,1	796,2 / 576,7	2 130,3 / 1545,4
Olomoucký	739,6	1688,8 / 1160,3	797,2	1195,5 / 1196,9	2 887,3 / 2357,2
Zlínský	1 076,7	980,7 / 1240,2	943,1	1 261,2 / 635,7	2 241,9 / 1875,9
Moravskoslezský	437,9	912,3 / 784,9	543,0	798,6 / 654,7	1 710,9 / 1439,6
JMK celkem	5 359,3	7688,5 / 6224,2	5 381,3	6655,7 / 5573,4	14344,2 / 11797,6

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2007

Vývoz a dovoz zboží po silnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz a vývoz zboží celkem
	r. 2005	r. 2008 / 2009	r. 2005	r. 2008 / 2009	r. 2008 / 2009
Hl. město Praha	658,3	526,6 / 443,6	622,8	564,8 / 466,6	1 091,3 / 910,2
Středočeský	483,7	413,5 / 472,3	767,5	606,5 / 697,9	1 020,0 / 1 170,2
Jihočeský	273,2	420,9 / 304,4	168,3	434,6 / 257,1	855,5 / 561,5
Plzeňský	264,0	92,4 / 135,7	235,8	123,2 / 66,3	215,6 / 202,0
Karlovarský	40,1	54,0 / 65,8	75,1	66,4 / 37,7	120,4 / 103,5
Ústecký	206,0	162,5 / 140,5	242,1	227,8 / 218,5	390,3 / 359,0
Liberecký	23,3	90,6 / 35,2	29,4	52,3 / 42,4	142,9 / 77,6
Královehradecký	169,9	192,1 / 155,3	141,0	256,8 / 117,4	448,8 / 272,7
Pardubický	338,7	443,7 / 208,3	320,6	433,0 / 260,1	876,7 / 468,4
Vysočina	1 548,1	1 224,9 / 892,1	841,2	832,2 / 765,2	2 057,1 / 1 657,3
Olomoucký	1 325,9	1170,2 / 1040,7	1 335,9	1248,4 / 1245,6	2 418,5 / 2 286,3
Zlínský	525,9	937,1 / 478,2	590,4	737,3 / 782,5	1 674,3 / 1 260,7
Moravskoslezský	893,5	830,8 / 609,7	820,7	810,4 / 396,2	1 641,2 / 1 005,9
JMK celkem	6 750,5	6559,1 / 4981,8	6 190,7	6393,5 / 5353,2	12952,6 / 10335,0

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011, Poznámka: údaje o silniční přepravě osob nejsou ve statistice MD ČR sledovány

Vývoz a dovoz zboží po silnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz a vývoz zboží celkem
	r. 2005	r. 2010 / 2011	r. 2005	r. 2010 / 2011	r. 2010 / 2011
Hl. město Praha	658,3	535,5 / 559,9	622,8	575,6 / 633,7	1 111,1 / 1 193,6
Středočeský	483,7	554,8 / 695,2	767,5	869,3 / 841,5	1 424,1 / 1 536,8
Jihočeský	273,2	411,8 / 434,6	168,3	313,7 / 278,7	725,6 / 713,3
Plzeňský	264,0	155,0 / 148,7	235,8	144,0 / 93,5	299,0 / 242,3
Karlovarský	40,1	51,7 / 43,1	75,1	38,0 / 46,7	89,7 / 89,8
Ústecký	206,0	189,0 / 110,8	242,1	223,3 / 253,6	412,3 / 364,5
Liberecký	23,3	79,0 / 121,8	29,4	88,5 / 64,9	167,5 / 186,7
Královehradecký	169,9	207,6 / 138,4	141,0	212,2 / 216,2	419,8 / 354,6
Pardubický	338,7	230,8 / 385,2	320,6	513,0 / 427,5	743,8 / 812,7
Vysočina	1 548,1	1 149,9 / 997,8	841,2	690,9 / 759,0	1 840,8 / 1 756,7
Olomoucký	1 325,9	989,7 / 1 132,6	1 335,9	1 369,1 / 1 196,2	2 358,9 / 2 328,8
Zlínský	525,9	622,1 / 613,4	590,4	592,1 / 626,6	1 214,2 / 1 240,0
Moravskoslezský	893,5	661,4 / 652,7	820,7	648,6 / 604,5	1 309,9 / 1 257,2
JMK celkem	6750,5	5 838,3 / 6 034,2	6 190,7	6 278,4 / 6 042,7	12 116,6 / 12 076,8

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011, Poznámka: údaje o silniční přepravě osob nejsou ve statistice MD ČR sledovány

Z výsledků je patrný nárůst vývozu a dovozu zboží k roku 2006 oproti roku 2000 o cca 33 %. Od roku 2006 dochází kromě přepravy zboží mezi Jihomoravským, Pardubickým a Královehradeckým krajem k patrnému poklesu přepravy po silnici, což může signalizovat počátek nově se formující změny v dělbě přepravní práce. Od roku 2010 dochází k opětovnému nárůstu přepravy po silnici. Nejsilnější kooperace v přepravě nákladu jsou mezi Jihomoravským krajem a sousedními kraji Olomouckým, Zlínským a Vysočinou, ale i krajem Moravskoslezským, Středočeským a Hl. městem Prahou. Sousední kraj Pardubický výrazně zaostává. Otázkou zůstává, jaký podíl zde sehrává jeho ztížená dostupnost daná nízkou úrovní a kapacitou stávajícího silničního spojení (silnice I/43).

Silniční nákladní doprava – vnitrokrajská

Přeprava zboží po silnici v rámci Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)

Jihomoravský kraj celkem	r. 2000 / 2005	r. 2006 / 2007	r. 2008 / 2009	r. 2010 / 2011
	20 854,5 / 35 273,3	32 108,2 / 32 257,2	33 454,0 / 26 362,6	22 048,8 / 20 019,5

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Trend nárůstu vnitrokrajské silniční nákladní dopravy ukazují statistické údaje, kde nárůst objemu přepravy k roku 2007 oproti roku 2000 tvoří cca 53 %, v období mezi roky 2006 – 2009 – 2011 však již s patrným snížením meziletečního nárůstu.

Železniční nákladní doprava – vnitrostátní*Vývoz a dovoz zboží po železnici do/z jednotlivých krajů ČR*

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		vývoz a dovoz zboží celkem
	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2006 / 2007
Hl. město Praha	13,2	18,2 / 41,1	15,8	18,4 / 21,8	36,4 / 62,9
Středočeský	48,9	365,4 / 404,6	117,6	70,9 / 69,9	436,3 / 474,5
Jihočeský	47,8	21,1 / 20,1	56,0	34,3 / 69,7	55,4 / 90,8
Plzeňský	41,1	8,4 / 8,5	44,0	8,2 / 20,2	16,6 / 28,7
Karlovarský	48,0	11,6 / 10,8	83,7	28,7 / 14,9	40,3 / 25,7
Ústecký	116,0	57,8 / 39,4	201,6	154,5 / 124,1	212,3 / 163,5
Liberecký	33,2	3,0 / 3,4	51,4	68,7 / 58,8	71,7 / 62,2
Královehradecký	35,7	25,5 / 10,8	54,9	7,0 / 8,7	32,5 / 19,5
Pardubický	34,2	22,1 / 31,0	49,4	89,5 / 95,5	111,6 / 126,5
Vysočina	111,7	31,0 / 30,0	111,8	21,9 / 25,2	52,9 / 55,2
Olomoucký	174,8	48,7 / 150,4	167,3	70,5 / 170,6	139,2 / 321,0
Zlínský	78,8	49,0 / 62,5	75,1	21,4 / 24,6	70,4 / 87,1
Moravskoslezský	243,1	251,3 / 278,2	317,1	372,3 / 388,6	623,6 / 666,8
JMK celkem	1 026,5	932,9/1 090,9	1 345,6	966,3/1 092,6	1 899,2 / 2 183,5

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2007

Vývoz a dovoz zboží po železnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		vývoz a dovoz zboží celkem
	r. 2005	r. 2008 / 2009	r. 2005	r. 2008 / 2009	r. 2008 / 2009
Hl. město Praha	28,1	16,5 / 31,7	36,3	17,8 / 6,6	34,3 / 38,3
Středočeský	241,3	478,3 / 310,2	73,6	69,8 / 72,2	548,1 / 382,4
Jihočeský	22,4	14,8 / 12,7	37,7	32,8 / 23,2	47,6 / 35,9
Plzeňský	14,9	10,6 / 10,1	6,7	1,5 / 2,3	12,1 / 12,4
Karlovarský	10,1	11,2 / 2,5	5,6	8,3 / 16,9	19,5 / 19,4
Ústecký	71,8	38,0 / 39,3	107,5	90,3 / 196,7	128,3 / 236,0
Liberecký	2,2	2,4 / 0,8	67,0	54,5 / 51,2	56,9 / 52,0
Královehradecký	20,1	9,5 / 5,4	5,3	7,1 / 0,7	16,6 / 6,1
Pardubický	55,1	123,5 / 5,1	54,5	108,9 / 81,4	232,4 / 86,5
Vysočina	30,3	28,2 / 15,2	20,7	10,3 / 8,5	38,5 / 23,7
Olomoucký	57,4	49,6 / 28,6	60,3	38,1 / 31,8	87,7 / 60,4
Zlínský	54,4	58,4 / 45,7	20,7	12,8 / 6,6	71,2 / 52,3

Moravskoslezský	246,8	220,7 / 119,7	304,8	388,0 / 254,2	608,7 / 373,9
JMK celkem	854,8	1061,9/626,9	800,7	840,2 / 752,2	1 902,1 / 1 379,1

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Vývoz a dovoz zboží po železnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	vývoz zboží z Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		dovoz zboží do Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)		vývoz a dovoz zboží celkem
	r. 2005	r. 2010 / 2011	r. 2005	r. 2010 / 2011	r. 2010 / 2011
Hl. město Praha	28,1	35,9 / 15,1	36,3	9,0 / 25,8	44,9 / 40,9
Středočeský	241,3	221,4/256,9	73,6	65,9 / 62,0	287,2 / 318,9
Jihočeský	22,4	16,8 / 8,0	37,7	9,5 / 4,3	26,4 / 12,3
Plzeňský	14,9	6,5 / 7,0	6,7	1,6 / 2,0	8,1 / 9,0
Karlovarský	10,1	3,7 / 3,0	5,6	6,7 / 4,5	10,4 / 7,5
Ústecký	71,8	49,5 / 40,2	107,5	251,3 / 247,1	300,8 / 287,2
Liberecký	2,2	0,5 / 0,0	67,0	61,1 / 53,9	61,5 / 53,9
Královehradecký	20,1	4,1 / 1,4	5,3	1,1 / 4,4	5,2 / 5,8
Pardubický	55,1	5,1 / 5,6	54,5	49,1 / 49,3	54,2 / 54,9
Vysočina	30,3	22,3 / 39,0	20,7	4,5 / 2,7	26,8 / 41,7
Olomoucký	57,4	45,9 / 48,8	60,3	25,2 / 39,3	71,1 / 88,0
Zlínský	54,4	54,3 / 33,3	20,7	3,0 / 6,4	57,3 / 39,7
Moravskoslezský	246,8	107,2/207,6	304,8	224,7 / 286,9	331,9 / 494,5
JMK celkem	854,8	573,0/665,9	800,7	712,6 / 788,4	1 285,6 / 1 454,2

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

V železniční nákladní přepravě je v období r. 2000 – 2006 patrný klesající trend. Pokles objemu nákladní přepravy v roce 2006 oproti roku 2000 představuje cca 20 %. U většiny přepravních vztahů v roce 2007 nastává nárůst přepravy zboží po železnici, avšak následující roky vykazují značný pokles přepravy.

Nejsilnější mezikrajské kooperační vazby jsou mezi Jihomoravským krajem a kraji Moravskoslezským, Středočeským, Pardubickým a Ústeckým. Zde se jednoznačně projevuje kvalita sítě daná realizovanou modernizací tranzitních železničních koridorů.

Železniční nákladní doprava – vnitrokrajská

Přeprava zboží po železnici v rámci Jihomoravského kraje (tis. t/rok/rok)

Jihomoravský kraj	r. 2000 / 2005	r. 2006 / 2007	r. 2008 / 2009	r. 2010 / 2011
celkem	590,2 / 453,5	657,6 / 980,4	660,7 / 439,2	44,7 / 32,0

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Obdobně jako u vnitrostátní železniční přepravy se ukazuje mírný nárůst vnitrokrajské železniční dopravy, tzn. dopravy na krátké vzdálenosti. Rok 2006 vykazuje oproti roku 2000 nárůst objemu přepravy zboží po železnici o cca 11 %. Nárůst k roku 2007 již činí cca 66 %, avšak od roku 2009 nastává velmi výrazný pokles.

Železniční osobní doprava – vnitrostátní*Výjezdy a příjezdy osob po železnici do/z jednotlivých krajů ČR*

kraj	výjezdy cestujících z Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		příjezdy cestujících do Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		výjezdy a příjezdy celkem
	r. 2003*	r. 2006/ 2007	r. 2003	r. 2006 / 2007	
Hl. město Praha	123,0	189,0 / 200,0	109,0	188,0 / 204,0	377,0 / 404,0
Středočeský	34,0	63,0 / 55,0	41,0	63,0 / 54,0	126,0 / 109,0
Jihočeský	45,6	57,0 / 58,0	45,9	58,0 / 57,0	115,0 / 113,0
Plzeňský	11,0	14,0 / 11,0	12,0	14,0 / 11,0	28,0 / 22,0
Karlovarský	4,0	6,0 / 4,0	5,0	5,0 / 4,0	11,0 / 8,0
Ústecký	17,0	23,0 / 19,0	19,0	25,0 / 20,0	48,0 / 39,0
Liberecký	10,0	12,0 / 12,0	10,0	12,0 / 11,0	24,0 / 23,0
Královehradecký	41,0	73,0 / 81,0	39,0	68,0 / 76,0	141,0 / 157,0
Pardubický	191,0	308,0 / 314,0	243,0	288,0 / 308,0	596,0 / 622,0
Vysočina	510,0	885,0 / 709,0	979,4	824,0 / 692,0	1 709 / 1 401
Olomoucký	316,0	500,0 / 514,0	436,0	486,0 / 508,0	986,0 / 1 022,0
Zlínský	663,0	641,0 / 632,0	477,0	624,0 / 603,0	1 265 / 1 235
Moravskoslezský	270,0	450,0 / 452,6	323,2	440,3 / 443,9	890,0 / 896,5
JMK celkem	2 236,5	3 221,0/3 061,6	2 739,5	3 095,3/2 991,9	6316,3/6053,5

* údaj sledován až od roku 2003, Zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2007

Výjezdy a příjezdy osob po železnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	výjezdy cestujících z Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		příjezdy cestujících do Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		výjezdy a příjezdy celkem
	r. 2005	r. 2008 / 2009	r. 2005	r. 2008 / 2009	
Hl. město Praha	262,9	241,0 / 232,0	249,1	223,0 / 227,0	464,0 / 459,0
Středočeský	72,4	65,0 / 63,0	63,9	66,0 / 64,0	131,0 / 127,0
Jihočeský	60,1	59,0 / 54,0	50,3	62,0 / 57,0	121,0 / 111,0
Plzeňský	13,6	11,0 / 11,0	12,3	11,0 / 12,0	22,0 / 23,0
Karlovarský	5,4	3,0 / 5,0	4,7	3,0 / 4,0	6,0 / 9,0
Ústecký	24,5	22,0 / 48,0	23,4	23,0 / 38,0	45,0 / 86,0
Liberecký	12,2	14,0 / 16,0	9,7	14,0 / 15,0	28,0 / 31,0
Královehradecký	82,4	97,0 / 89,0	62,0	96,0 / 86,0	193,0 / 175,0
Pardubický	344,7	380,0 / 363,0	283,9	380,0 / 362,0	760,0 / 725,0
Vysočina	1 146,7	662,0 / 617,0	884,4	666,0 / 609,0	1328,0 / 1226,0
Olomoucký	569,0	535,0 / 467,0	489,8	537,0 / 465,0	1 072,0 / 932,0
Zlínský	692,3	653,0 / 601,0	623,8	622,0 / 578,0	1275,0 / 1179,0

Moravskoslezský	541,5	526,5 / 473,4	456,9	542,8 / 483,7	1 069,3 / 957,1
JMK celkem	3 827,6	3 268,5/3039,4	3 214,2	3245,8/3000,7	6514,3 / 6040,1

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Výjezdy a příjezdy osob po železnici do/z jednotlivých krajů ČR

kraj	výjezdy cestujících z Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		příjezdy cestujících do Jihomoravského kraje (tis. osob/rok)		výjezdy a příjezdy celkem (tis. osob/rok)
	r. 2005	r. 2010 / 2011	r. 2005	r. 2010 / 2011	
Hl. město Praha	262,9	237,0 / 305,0	249,1	241,0 / 298,0	478,0 / 603,0
Středočeský	72,4	58,0 / 64,0	63,9	60,0 / 66,0	118,0 / 130,0
Jihočeský	60,1	47,0 / 50,0	50,3	49,0 / 52,0	96,0 / 102,0
Plzeňský	13,6	9,0 / 12,0	12,3	10,0 / 12,0	19,0 / 24,0
Karlovarský	5,4	4,0 / 4,0	4,7	3,0 / 3,0	7,0 / 7,0
Ústecký	24,5	78,0 / 70,0	23,4	73,0 / 74,0	151,0 / 144,0
Liberecký	12,2	14,0 / 17,0	9,7	14,0 / 17,0	28,0 / 34,0
Královéhradecký	82,4	84,0 / 96,0	62,0	82,0 / 93,0	166,0 / 189,0
Pardubický	344,7	344,0 / 367,0	283,9	341,0 / 363,0	685,0 / 730,0
Vysočina	1 146,7	587,0 / 566,0	884,4	574,0 / 553,0	1161,0/1119,0
Olomoucký	569,0	441,0 / 453,0	489,8	442,0 / 454,0	883,0 / 907,0
Zlínský	692,3	585,0 / 589,0	623,8	565,0 / 578,0	1 150,0 / 1 167,0
Moravskoslezský	541,5	427,0 / 462,0	456,9	437,0 / 471,0	864,0 / 933,0
JMK celkem	3 827,6	2 915,0/3 055,0	3 214,2	2891,0 / 3034,0	5806,0/6089,0

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Železniční osobní doprava – vnitrokrajská

Přeprava osob po železnici v rámci Jihomoravského kraje (tis.osob /rok)

Jihomoravský kraj	r. 2003* / 2005	r. 2006 / 2007	r. 2008 / 2009	r. 2010 / 2011
celkem	15303,0/16864,8	27716,0/27422,0	25003,0/22014,0	21563,0/22080,0

* údaj sledován až od roku 2003, Zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2011

Počet přepravených osob po železnici v rámci mezikrajských cest i v rámci vnitrokrajské přepravy osob po železnici vykazuje od sledovaného roku 2003 trvale vzestupný trend, který však v roce 2007 – 2011 ve většině přepravních relací ukazuje stagnaci až mírný pokles. Tato bilance zatím nemůže být rozhodující pro konstatování možných trvalejších vývojových změn a tendencí využívání železnice v osobní dopravě v následujících letech.

Ze statistických údajů o přepravních objemech osob i nákladu vázaných na Jihomoravský kraj vyplývají výrazné vztahy mezi Jihomoravským krajem a sousedními kraji Vysočinou, Olomouckým, Zlínským, ale i krajem Moravskoslezským. Zásadně oslabeny jak v železniční, tak v silniční dopravě jsou kooperační vztahy se sousedním krajem Pardubickým.

Nákladní doprava v Jihomoravském kraji*Mezioborové srovnání veškerých přepravních výkonů*

druh dopravy	přepravní výkony (v tis. t /rok)		
	r. 2000	r. 2006 / 2007	r. 2008 / 2009
Silniční nákladní doprava	31 595,10	46 452,4 / 44 054,8	46 406,6 / 36 697,6
Železniční nákladní doprava	2 962,30	2 556,8 / 3 163,9	2 562,8 / 1 818,3

zdroj: Ročenka dopravy, MD ČR 2009 (v době zpracování ÚAP JMK nebyly aktuální údaje dosud zveřejněny)

V přepravních výkonech ve vnitrostátní dopravě v roce 2000 zajišťovala cca 91 % přepravy doprava silniční. Do roku 2009 se podíl dopravy silniční stále posiluje a tvoří cca 95 % celkové přepravy.

Letecká osobní doprava v Jihomoravském kraji – mezinárodní a vnitrostátní

letecká doprava	přepravní výkony			
	r. 2000 / 2005	r. 2006 / 2007	r. 2008 / 2009	r. 2010 / 2011 / 2012
Počet pohybů letadel	6 289 / 16 126	20105/22893	29 303/30513	25027 / 26837 / 29885
Počet odbavených cestujících	112797/315672	393686/415276	506174/440850	396589 / 557952 / 534968

zdroj: web www.airport-brno.cz

Ze statistických údajů osobní letecké dopravy je jednoznačné patrný rozvojový trend letecké dopravy na území Jihomoravského kraje. Rok 2008 vykazuje oproti roku 2000 až téměř pětinasobný nárůst počtu pohybů a počtu odbavených cestujících, který je způsoben rozvojem mezinárodního letiště Brno-Tuřany a rozšířením destinací pravidelných mezistátních linek. Roky 2009 a 2010 vykazují pokles, v posledních letech však opět dochází k nárůstu počtu pohybů a počtu odbavených cestujících.

A.1.6.2. Silniční doprava

Jihomoravský kraj má ve srovnání se sousedními kraji nejdelší provozovanou dálniční síť a relativně hustou silniční síť. To dokumentuje následující tabulka.

Přehled délek dálnic a silnic ve vybraných krajích

kraj	dálnice (km)	rychlostní silnice (km)	I. třída (km)	II. třída (km)	III. třída (km)	celkem (km)
Jihomoravský	134,5	25,8	422,1	1 468,2	2 426,0	4 476,7
Jihočeský	15,4	6,7	651,7	1 633,0	3 816,7	6 123,5
Vysočina	92,5	–	427,4	1 627,3	2 939,2	5 086,4
Pardubický	8,8	3,1	453,6	912,3	2 219,1	3 597,0
Olomoucký	36,2	90,5	342,9	923,7	2 170,8	3 564,0
Zlínský	16,6	16,4	342,2	512,1	1 254,9	2 142,3

zdroj: ŘSD ČR, stav k 1. 7. 2012

Podrobnější analýzu silniční sítě v rámci Jihomoravského kraje a jeho územních jednotek – okresů udává následující tabulka.

Přehled délek dálnic a silnic v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje

okres	dálnice (km)	rychlostní silnice (km)	I. třída (km)	II. třída (km)	III. třída (km)	celkem (km)
Blansko	–	–	50,5	198,9	360,7	610,1
Brno-město	18,0	–	40,6	54,5	63,1	176,1
Brno-venkov	41,6	16,9	47,8	370,3	619,5	1 096,0
Břeclav	44,5	–	51,9	199,1	273,2	568,7
Hodonín	–	–	115,4	152,9	279,4	547,8
Vyškov	30,5	8,9	50,9	111,7	290,8	492,9
Znojmo	–	–	65,1	380,8	539,3	985,1
JMK celkem	134,5	25,8	422,1	1 468,2	2 426,0	4 476,7

zdroj: ŘSD ČR, stav k 1.7.2012

ÚAP kraje pro tematický okruh veřejné dopravní infrastruktury v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb. v platném znění a příslušnými vyhláškami sledují dálniční a silniční síť republikové a nadmístní úrovně. V průmětu do území Jihomoravského kraje je předmětem dálniční a silniční síť těchto úrovní a významů:

- republikový význam: dálnice, rychlostní silnice, silnice I. třídy;
- nadmístní význam: vybrané silnice II., případně III. třídy – tzv. „krajské tahy“.

Výběr silnic nadmístního významu – krajské tahy vychází z dokumentace „Generel krajských silnic Jihomoravského kraje (2008); Souhrn návrhů generelu krajských silnic a jeho aktualizace“ (KrÚ JMK, odbor dopravy) – dále generel, který byl schválen Usnesením Rady Jihomoravského kraje v prosinci 2006 a přeschválen v říjnu 2008. Jednotlivé krajské tahy jsou v souladu s generelem označeny písmeny X a K a doplněny pořadovým číslem 01 – 07 (řada X – silniční tahy mezinárodního a celostátního významu) a 01 – 36 (řada K – silniční tahy krajského významu).

Řadou X jsou v Generelu krajských silnic označovány silniční tahy krajského významu doporučené Generelem dopravy JMK k přeřazení mezi významově vyšší silniční tahy – silnice I. třídy (tahy mezinárodního a republikového významu). V současné době již není přeřazení do vyšší kategorie sledováno u silničních tahů X01, X02 a X03 a zůstává význam krajský.

Souhrnný přehled silničních tahů mezinárodního a celostátního významu – dle generelu krajských silnic Jihomoravského kraje se popis omezuje pouze na silniční tahy krajského významu doporučené generelem dopravy JMK k přeřazení mezi významově vyšší silniční tahy:

- X01 – silniční tah Hodonín – Čejč – Brno (stávající silnice II/380)
- X02 – silniční tah Lipůvka – Blansko – Boskovice – Sebranice (stávající silnice II/379, II/374, II/150)
- X03 – silniční tah Brno-Žabovřesky – Brno-Bystrc (stávající silnice II/384 – napojení území na silniční tahy vyššího významu)
- X04 – silniční tah I/42 (VMO Brno) Komárov – Líšeň – Královo Pole – Žabovřesky – Komárov (zapojení silnic II/373 a II/374 do tahu I/42 – VMO)
- X05 – silniční tah R43 Troubsko – Sebranice – hranice JMK (zapojení části silnic do tahu R43 – III/3844 Brno-Bystrc – Brno-Kohoutovice, II/150 Sebranice – Svitávka)
- X06 – silniční tah I/38 Hatě – Znojmo – hranice JMK (zařazení části silnice II/412 do tahu I/38 – Znojmo, obchvat)
- X07 – silniční tah I/19 Sebranice – hranice JMK (zařazení části silnice II/362 do tahu I/19 – Rozseč, přeložka)

Dle poskytnutých podkladů pořizovatele došlo na základě podrobnějších dokumentací nebo jednání ke zpřesnění některých záměrů. Jsou zařazeny i záměry nové (nebo staré ale dříve nesledované) a tudíž Radou Jihomoravského kraje neschválené. Oproti schválenému Generelu krajských silnic některé záměry naopak chybí – záměry, které byly vyloučeny v rámci ÚPO nebo projednání.

Silnice II. a III. třídy, které jsou v „Generelu krajských silnic Jihomoravského kraje“ vymezeny jako silniční tahy oblastního a lokálního významu nejsou do ÚAP JMK z důvodů jejich nízkého přepravního významu (v úrovni nadmístní) zahrnuty. Jejich řešení bude předmětem územně plánovací dokumentace v úrovni obcí.

Souhrnný přehled stávající dálniční a silniční sítě republikového a nadmístního významu na území Jihomoravského kraje

souhrnný přehled dálniční a silniční sítě republikového významu	
ozna- čení	vedení tahu
Dálnice	
D1	(Praha –) Příbram – Brno – Ivanovice na Hané (– Lipník nad Bečvou – Ostrava – Bohumín hranice ČR/Polsko)
D2	Brno (D1) – Břeclav – hranice ČR/SR (– Bratislava)
Rychlostní silnice (dle UV ČR č. 741/1999)	
R43	v návrhu variantně D1 – Kuřim – Boskovice – Velké Opatovice – hranice kraje (Staré Město R35)
R46	Vyškov (D1) – Pustiměř – (Olomouc R35)
R52	Rajhrad – Pohořelice (etapa) v návrhu variantně Pohořelice – Mikulov – hranice ČR/Rakousko
R55	v návrhu variantně Olomouc R35 – Hulín – Břeclav D2
Ostatní silnice I. třídy	
I/19	(Nezbavětice I/20 – Tábor – Pelhřimov) – Kunštát – Sebranice (I/43)
I/23	(Dráčov I/3 – Jindřichův Hradec – Třebíč) – Vysoké Popovice – Kývalka (D1) – Brno-západ (D1) – Brno-Pisárky (I/42)
I/38	(Jestřebí I/9 – Kolín – Žďár nad Sázavou – Jihlava) – Blížkovice – Znojmo (I/53) – hranice ČR/Rakousko
I/40	Mikulov (I/52) – Břeclav /I/55)
I/41	Brno (VMO I/42) – Brno (MÚK D1 x D2)
I/42	Velký městský okruh – Brno (VMO)
I/43	Brno-Královo Pole (I/42) – Letovice (– Svitavy – Lanškroun – Červená Voda I/11 – Králíky – hranice ČR/Polsko)
I/50	Brno (I/42) – Holubice – Slavkov u Brna (I/54) – (Staré Město I/55 – Uherské Hradiště – hranice ČR/Slovensko)
I/51	Hodonín (I/55) – hranice ČR/Slovensko
I/52	Brno (I/42) – Modřice (R52), Pohořelice – Mikulov (I/40) – hranice ČR/Rakousko
I/53	Znojmo (I/38) – Pohořelice (I/52)
I/54	Slavkov u Brna (I/50) – Kyjov – Veselí nad Moravou (I/55) – hranice ČR/Slovensko
I/55	(Olomouc R35, R46 – Přerov – Hulín) – Veselí nad Moravou (I/54) – Hodonín (I/51) – Břeclav (D2 km

souhrnný přehled dálniční a silniční sítě republikového významu	
ozna- čení	vedení tahu
	48) – hranice ČR/Rakousko
I/70	Petrov (I/70) – hranice ČR/Slovensko
I/71	Uherský Ostroh /I/55 – Blatnice pod Sv. Antonínkem (I/54) – Velká nad Veličkou – hranice ČR/Slovensko

Souhrnný přehled silničních tahů nadmístního významu – „krajské tahy“

označení krajského tahu dle generelu, vedení tahu	
čísla silnic daného tahu	vedení silnice
K01 (Jemnice – hranice kraje) – Chvalatice – Štítary – Šumná – Lesná – Milíčovice – Citonice (I/38)	
II/408	hranice kraje – Chvalatice – Štítary – Šumná – Lesná – Milíčovice – Citonice (I/38)
K02 Vranovská Ves (I/38) – Šumná – Lesná – Vranov nad Dyjí – Šafov – Uherčice – Vratěšín (hranice ČR/Rakousko – Drosendorf)	
II/398	Vranovská Ves (I/38) – Šumná – Lesná – Vranov nad Dyjí – Šafov
II/409	Šafov – Uherčice – Vratěšín – hranice ČR/Rakousko
K03 Dobšice (I/53) – Hodonice – Hrádek – Hevlín – Hrabětice – Hrušovany nad Jevišovkou – Novosedly – Mikulov (I/40, R52)	
II/408	Dobšice (I/53) – Hodonice – Hrádek – Hevlín
II/414	Hrušovany nad Jevišovkou – Novosedly – Mikulov (I/40, R52)
II/415	Hevlín – Hrabětice – Hrušovany nad Jevišovkou
K04 Trnové Pole (I/53) – Jiřice u Miroslavi – Hrušovany nad Jevišovkou – Hevlín – hranice ČR/Rakousko (– Laa a. d. Thaya)	
II/415	Trnové Pole (I/53) – Jiřice u Miroslavi – Hrušovany nad Jevišovkou – Hevlín – hranice ČR/Rakousko
K05 Znojmo (I/38) – Prosiměřice – Vítonice – Hostěradice – Dobelice – Moravský Krumlov – Rokytná (II/152)	
II/413	Znojmo (I/38) – Prosiměřice – Vítonice – Hostěradice – Dobelice – Moravský Krumlov
III/4135	Moravský Krumlov – Rokytná (II/152)
K06 Miroslav (I/53) – Hostěradice – Višňová – Tavíkovice – Rozkoš – Hostim (hranice kraje – Zvěrkovice I/38)	
II/400	Miroslav (I/53) – Hostěradice – Višňová – Tavíkovice – Rozkoš – Hostim – hranice kraje
K07 Znojmo (I/38) – Hluboké Mašůvky – Jevišovice – Rozkoš (II/400) – hranice kraje – Jaroměřice nad Rokytnou)	
II/361	Znojmo (I/38) – Hluboké Mašůvky – Jevišovice – Rozkoš (II/400) – hranice kraje
K08 Znojmo (I/38) – Nový Šaldorf-Sedlešovice – Hnanice (hranice ČR/Rakousko – Mitterretzbach)	
II/413	Znojmo (I/38) – Nový Šaldorf-Sedlešovice – Hnanice – hranice ČR/Rakousko
K09 Moravský Krumlov – Jamolice (hranice kraje – Dukovany II/392)	
II/152	Moravský Krumlov – Jamolice – hranice kraje
K10 Mikulov (I/40, R52) – Velké Pavlovice – Kobylí – Terezín (II/380) – Násedlovice – Žarošice (I/54)	

označení krajského tahu dle generelu, vedení tahu	
čísla silnic daného tahu	vedení silnice
II/419	Terezín (II/380) – Násedlovice – Žarošice (I/54)
II/421	Mikulov (I/40, R52) – Velké Pavlovice – Kobylí – Terezín (II/380)
K11 (Brodské – hranice ČR/Slovensko –) Lanžhot (D2) – Břeclav (I/55) – Velké Pavlovice – Hustopeče – Velké Němčice – Židlochovice – Rajhrad (I/52)	
II/425	hranice ČR/Slovensko – Lanžhot (D2) – Břeclav (I/55) – Velké Pavlovice – Hustopeče – Velké Němčice – Židlochovice – Rajhrad (I/52)
K12 Mikulov (I/40, R52) – Perná – Pasohlávky – Pohořelice (I/53)	
II/395	Pohořelice (I/53)
III/38616	Mikulov (I/40, R52) – Perná – Pasohlávky – Pohořelice
K13 Břeclav (I/55) – Moravská Nová Ves – Mikulčice – Lužice – Hodonín (I/51, II/431, II/432)	
III/05531	Břeclav (I/55) – Morav. Nová Ves – Mikulčice – Lužice – Hodonín (I/51, II/431, II/432)
K14 Hodonín (R55, I/51) – Dubňany – Svatobořice-Mistřín – Kyjov (I/54)	
II/422	Mistřín – Kyjov (I/54)
II/431	Hodonín – Dubňany – Svatobořice-Mistřín
II/380	Hodonín (I/51)
K15 Hovorany (II/380) – Šardice – Svatobořice-Mistřín – Kyjov (I/54) – hranice kraje (– Koryčany)	
II/422	Hovorany (II/380) – Šardice – Svatobořice-Mistřín – Kyjov (I/54)
II/432	Kyjov (I/54) – hranice kraje
K16 Hodonín (R55, I/51) – Rohatec – Sudoměřice – Strážnice – Veselí nad Moravou (I/54) – hranice kraje (– Uherské Hradiště)	
II/432	Hodonín (I/51)
III/432 37	Hodonín – Rohatec – Sudoměřice – Strážnice – Veselí nad Moravou (I/54) – hranice kraje
K17 Vyškov (II/430) – Jedovnice – Blansko (II/374)	
II/379	Vyškov (II/430) – Jedovnice – Blansko (II/374)
K18 Vyškov – Pustiměř – Drysice (R46) – hranice kraje (– Prostějov)	
III/0462	Vyškov – Pustiměř – Drysice (R46) – hranice kraje
K19 Ždánice (I/54) – Bučovice (I/50) – Bohdalice-Pavlovice – Vyškov (D1, II/430)	
II/379	Vyškov (D1, II/430)
II/431	Ždánice (I/54) – Bučovice (I/50) – Bohdalice-Pavlovice – Vyškov
K20 Čebín (R43) – Kuřim – Lipůvka – Černá Hora – Bořitov – Sebranice (R43, I/43, I/19)	
II/385	Čebín (R43) – Kuřim
II/386	Kuřim – Lipůvka – (Černá Hora – Bořitov – Sebranice R43, I/19)
K21 Rájec-Jestřebí (II/374) – Černá Hora – Bořitov (I/43) – Lysice – Kunštát (I/19) – Rozseč nad Kunštátem – Olešnice – hranice kraje – Nyklovice II/375)	
II/362	Rozseč nad Kunštátem – Olešnice – hranice kraje

označení krajského tahu dle generelu, vedení tahu	
číslo silnice daného tahu	vedení silnice
II/376	Bořitov (I/43) – Lysice – Kunštát (I/19)
II/377	Rájec-Jestřebí (II/374) – Černá Hora – Bořitov (I/43)
K22 Brno (I/42 VMO) – Ochoz u Brna (II/383) – Křtiny – Jedovnice – Senetářov – Lipovec (hranice kraje – Drahany II/377)	
II/373	Brno (I/42 VMO) – Ochoz u Brna (II/383) – Křtiny – Jedovnice – Senetářov – Lipovec
II/378	Lipovec – hranice kraje
II/379	Jedovnice
K23 Boskovice (II/150) – Vážany – Šebetov – Uhřice – hranice kraje (– Jevíčko)	
II/374	Boskovice (II/150) – Vážany – Šebetov – Uhřice – hranice kraje
K24 Boskovice (II/374) – Ludíkov – Žďárná – hranice kraje (– Protivanov)	
II/150	Boskovice (II/374) – Ludíkov – Žďárná – hranice kraje
K25 Moravský Krumlov (II/413) – Ivančice – Rosice (I/23)	
II/152	Moravský Krumlov (II/413) – Ivančice
II/394	Ivančice – Rosice (I/23)
K26 (Velká Bíteš –) hranice kraje – Přibyslavice – Lesní Hluboké – Domašov – Ostrovačice (D1, I/23) – Troubsko (D1, R43) – Brno, západ (I/23)	
II/602	Velká Bíteš –) hranice kraje – Přibyslavice – Lesní Hluboké – Domašov – Ostrovačice (D1, I/23) – Troubsko (D1, R43) – Brno, západ (I/23)
K27 Ivančice (II/394) – Moravské Bránice (II/395) – Dolní Kounice – Pohořelice	
II/152	Ivančice (II/394) – Moravské Bránice (II/395)
II/395	Moravské Bránice (II/395) – Dolní Kounice – Pohořelice
K28 Moravské Bránice – Silůvky – Ořechov – Modřice (I/52, jižní tangenta, D2) – Brno, Chrlice (II/380)	
II/152	Moravské Bránice – Silůvky – Ořechov – Modřice (I/52, jižní tangenta, D2) – Brno, Chrlice (II/380)
III/152 82	Modřice
K29 (Štěpánov n. S. –) hranice kraje – Nedvědice – Borač – Předklášteří (II/385) – Tišnov – Čebín (R43)	
II/385	Předklášteří (II/385) – Tišnov – Čebín (R43)
II/387	hranice kraje – Nedvědice – Borač – Předklášteří (II/385)
K30 Předklášteří (II/387) – Pernštejské Jestřabí – Olší – hranice kraje (– Nové Město na Moravě)	
II/385	K30 Předklášteří (II/387) – Pernštejské Jestřabí – Olší – hranice kraje
K31 Ostrovačice (I/23, D1) – Veverská Bítýška – Kuřim (II/385) – Čebín	
II/385	Kuřim (II/385) – Čebín
II/386	Ostrovačice (I/23, D1) – Veverská Bítýška – Kuřim (II/385)
II/602	Ostrovačice (I/23, D1)
K33 Tišnov (II/385) – Deblín – Svatoslav – hranice kraje (– Velká Bíteš)	

označení krajského tahu dle generelu, vedení tahu	
čísla silnic daného tahu	vedení silnice
II/379	Tišnov (II/385) – Deblín – Svatoslav – hranice kraje
K34 Pohořelice (I/53, R52) – Hrušovany u Brna – Vojkovice (II/425) – Blučina – Měnín (II/380) – Újezd u Brna – Křenovice – Slavkov u Brna (I/54)	
II/416	Pohořelice (I/53, R52) – Hrušovany u Brna – Vojkovice (II/425) – Blučina – Měnín (II/380) – Újezd u Brna – Křenovice – Slavkov u Brna (I/54)
K35 Brno, Slatina (I/50, II/417 – přeložka) – Šlapanice – Holubice – Rousínov (D1) – Vyškov (D1, R46) – Ivanovice na Hané – hranice kraje (– Kroměříž)	
II/430	Brno, Slatina (I/50, II/417 – přeložka) – Šlapanice – Holubice – Rousínov (D1) – Vyškov (D1, R46) – Ivanovice na Hané – hranice kraje
K36 Brno, Slatina (I/50) – Šlapanice (D1) – Ponětovice – Prace – Křenovice (II/416)	
II/417	Prace – Křenovice (II/416)
III/4178	Ponětovice – Prace
III/15286	Brno, Slatina (I/50) – Šlapanice (D1)
III/15287	Šlapanice (D1) – Ponětovice
III/15289	Brno, Slatina
K37 Hodonín (I/55) – Mutěnice – Čejč – Brno, Tuřany (JVT) – Brno, Slatina (D1) – Brno, Černovická terasa (VMO)	
II/380	Hodonín – Brno
III/15383	Brno, Slatina
K38 Lipůvka (I/43) – Blansko – Rájec-Jestřebí – Boskovice – Sebranice (I/19)	
II/379	Lipůvka – Blansko – Jedovnice – Vyškov
II/374	Blansko – Rájec-Jestřebí – Boskovice
II/150	Sebranice – Boskovice
K40 Jižní a Jihovýchodní tangenta (Modřice – Tuřany)	
K41 Jihovýchodní tangenta (Tuřany – Kobylnice – Jiřkovice – D1)	

Základní charakteristiky dálniční sítě republikového významu:

Dálnice D1 (Praha –) Přibyslavice – Brno – Ivanovice na Hané (– Lipník nad Bečvou D47 – Ostrava – Bohumín hranice ČR / Polsko), součást mezinárodních tahů E50, E65, E462 je na území Jihomoravského kraje realizována již v plném rozsahu. Je nejzatíženější dopravní trasou, v dotyku s jádrovou aglomerací metropole Brna, se sloučenými funkcemi tranzitními a obslužnými (v r. 2010 celkem 65 016 voz./den, zdroj ŘSD). Tento úsek včetně uspořádání a polohy některých mimoúrovňových křižovatek, je již pro stávající potřeby nevyhovující a vyžaduje zásadnější přestavbu.

V současné době je v přípravě ŘSD ČR rozšíření (zkapacitnění) dálničního úseku MÚK Kývalka – MÚK Holubice na šestipruhové uspořádání včetně přestavby vybraných mimoúrovňových křižovatek a nových křižovatek MÚK Brno – Černovická terasa a MÚK Tvarožná. MÚK Brno – Černovická terasa umožní přímé napojení dynamicky se rozvíjejícího prostoru mezinárodního letiště Brno-Tuřany s přilehlou zónou Černovické terasy. MÚK Tvarožná, která souvisí s generální přestavbou křižovatky MÚK Holubice, bude součástí útvorové křižovatky se zajištěním plnohodnotného napojení silnice II/430 z dálnice D1 do všech

směrů. Ze strany ŘSD ČR je sledováno výhledové zkapacitnění dálnice v plném rozsahu v úseku Mirošov (kraj Středočeský) – Kývalka s vazbou na již připravované zkapacitnění úseku Kývalka – Holubice.

Dálnice D2 Brno – Břeclav – hranice ČR/SR (– Bratislava), navazující v prostoru Brna na dálnici D1 (MÚK Brno, jih) je v plném rozsahu realizována (na území Jihomoravského kraje – 5 dálničních křižovatek). V jádrovém prostoru, který je z hlediska dopravní zátěže na dálnici D2 nejsilnější, dosahuje průměrná denní intenzita dopravy okolo 48 300 voz./den. S ohledem na rozvojové aktivity v přilehlém prostoru jsou záměrem uvedeným v aktualizaci ÚAP ORP Hustopeče dvě nové mimoúrovňové křižovatky, které by zajistily napojení navazující silniční sítě a nadřazenou obslužnou funkci přilehlého území (MÚK Velké Němčice a MÚK Velké Pavlovice).

Rychlostní silnice R43 Troubsko (D1) – Staré Město (R35), v evropských souvislostech součástí doplňkové sítě TEN-T, je zakotvena v usnesení vlády č. 741/1999 Sb. a sledována k realizaci jako součást dálnic a rychlostních silnic ČR. Rychlostní silnice propojuje dálnice D1, D2 a rychlostní silnici R52 s plánovanou rychlostní silnicí R35 (Liberec – Olomouc – Hranice) v relaci Brno – Moravská Třebová / Svitavy.

R43 – úsek D1 (Troubsko / Ostrovačice) – Kuřim

V minulosti byla zpracována velká řada studií a prověřovacích dokumentací, jejichž cílem bylo vyhledat optimální a dopravně účinný koridor pro vedení této kapacitní silnice. Jako výchozí varianta byla trasa rychlostní silnice R43 v úseku Troubsko (D1) – Kuřim ve stopě „německé dálnice“ – „Bystrcká varianta“. Trasa je vedena přes prostor Bystrce a dále v novém koridoru směřovaném na Boskovice – Velké Opatovice, s pokračováním na území Pardubického kraje a napojením na R35 v prostoru Moravské Třebové.

Poloha úseku Troubsko (D1) – Kuřim přes prostor Bystrce vychází z předpokladu, že se tento úsek současně významným způsobem propojí a funkčně začlení jako součást vnějšího komunikačního systému města Brna a napomůže potřebnému prostorovému rozložení zdrojové a cílové dopravy směřující do Brna s cílem omezení rostoucího zatížení jádrového území. Tento předpoklad se opírá o výsledky analýzy a modelování tranzitní, zdrojové a cílové dopravy v prostoru Brna, kde je zjištěno, že tranzitní doprava představuje pouze cca 25 % všech přepravních vztahů. Převažující podíl (75 %) představuje doprava zdrojová a cílová, směřující do krajského města a jeho urbanizovaného příměstského prostoru. Na tato zjištění reaguje i poloha přímo navazující jihozápadní tangenty – rychlostní silnice R52 (D1 – MÚK Troubsko) a navazující jihovýchodní tangenty, které umožňují mimo jiné přímou obsluhu rozvíjejícího se jižního sektoru města Brna. Trasa „Bystrcké varianty“ je záměrem uvedeným v aktualizaci ÚAP Brno.

Dlouhodobě sledovaný a schválený koridor R43 v úseku Troubsko – Kuřim, vedený městskou částí Bystrce a rekreační oblastí Brněnské přehrady, je předmětem trvalých sporů. Doporučovanou alternativní trasou je ze strany odpůrců „Bystrcké varianty“ varianta R43 „Boskovická“ vedená od dálnice D1 z MÚK Ostrovačice Boskovickou brázdou přes Veverskou Bítýšku s napojením do základní trasy v prostoru severozápadně od Kuřimi. Pro prověření tohoto alternativního koridoru byla v roce 2005 zpracována „Vyhledávací studie trasy silnice R43 Boskovickou brázdou v úseku mezi Troubskem a Kuřimi“. Po jejím prověření byly konstatovány následující rozhodující výsledky hodnocení, která budou zohledněny ve výběru výsledného koridoru rychlostní silnice R43 v úseku D1 – Kuřim:

- odsunutá poloha trasy R43 ve variantě „Boskovická“ nedosahuje výkonnosti varianty „Bystrcké“;
- nepříznivá terénní konfigurace členitého a napříč zvlněného území vyvolává náročné technické řešení s řadou mostních objektů, vysokých násypů, hlubokých zářezů, případně tunelů;
- vedení trasy ve variantě „Boskovická“ vyžaduje přestavbu dvou útvarových dálničních křižovatek na D1 – MÚK Ostrovačice, MÚK Troubsko (kolektory, zrušení MÚK Kývalka, prodloužení zkapacitnění D1 až po MÚK Ostrovačice);
- z hlediska územní ochrany a schváleného koridoru v ÚPD je varianta „Boskovická“ zcela nepřipravená – vyvolává zcela novou organizaci související silniční sítě.

Zpracovatel v závěru studie konstatuje, že i když je varianta „Boskovická“ za zmíněných podmínek realizovatelná, studie nepovažuje za přínosné její podrobné rozpracování a přípravu její realizace.

Varianta „Optimalizovaná MŽP“ vzešla ze studie pořizované MŽP. Podle pořizovatele a zpracovatele této studie je základní premisou této varianty dodržení díkce Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1692/96/ES, o hlavních směrech Společenství pro rozvoj transevropské dopravní sítě, jehož má být R43 součástí. Koridor R43 je podle pořizovatele a zpracovatele této studie navržen jako skutečný obchvat nejen města Brna, ale míjí v dostatečném odstupu všechny hlavní sídelní útvary v dotčeném území a současně se v maximální míře vyhýbá i chráněným a jinak hodnotným územím přírody a krajiny. Varianta „Optimalizovaná MŽP“ v úseku D1 (MÚK Ostrovačice) – Čebín až na drobné prostorové odchylky sleduje koridor varianty „Boskovické“ s tím rozdílem, že východní obchvat Veverské Bítýšky ve je navržen ve vztahu k obytnému území šetrněji s tunelovým úsekem pod masivem Břenčák o délce cca 1,200 km a alternativně bez tunelu v poloze západního obchvatu Veverské Bítýšky. Alternativa je oproti východnímu vedení o téměř 2,5 km delší a vyžaduje náročnější technické řešení. Z tohoto důvodu byla sledována pouze jako alternativa, která při výběru výsledného koridoru není rozhodující.

V úseku Čebín – Kuřim je koridor ve variantě „Optimalizovaná MŽP“ veden v poloze severního obchvatu Kuřimi s ukončením tohoto úseku kolektorovou MÚK Kuřim sever. Poloha MÚK umožňuje jak napojení na nižší silniční síť a město Kuřim, tak krátkou spojkou ve funkci silničního přivaděče s návazností na silnici I/43 Česká – Kuřim (MÚK Kuřim východ). Poloha R43 v prostoru Kuřimi vychází z principu maximálního zkrácení délky napojení na stávající I/43 ve směru od severu na Brno a současně snížení vzdálenosti R43 od stávající I/43 tak, aby umožnila výraznější omezení dopravy na stávající I/43 s průchodem přes obce Lipůvka a Lažany.

Návaznost na nižší síť ve var. „optimalizovaná MŽP“ v úseku Ostrovačice (D1) – Kuřim zajišťují MÚK; Ostrovačice (D1 – podmíněno zrušením MÚK Kývalka a realizací nové MÚK v odsunuté poloze a dále prodloužení úseku zkapacitněním dálnice D1 na 6-ti pruh až po MÚK Ostrovačice), dále Veverská Bítýška, Čebín (v případě varianty jižního obchvatu Kuřimi), Kuřim sever (kolektorová – podmíněno obchvatem Kuřimi ve var. „Severní obchvat optimalizovaný MŽP“).

Ve vztahu k navrhovaným variantám obchvatu Kuřimi varianta „Optimalizovaná MŽP“ předpokládá pouze krátké propojení od R43 (MÚK Kuřim sever) na stávající I/43, tj. var. „Severní obchvat optimalizovaný MŽP“. Toto řešení se ukazuje problematické pro velmi frekventované spojení Brno – Tišnov, realizované po silnici II/385 přes Kuřim. V tomto koncepčním pojetí by regionální doprava zůstávala na stávajícím kolizním průtahu Kuřimi, případně by pro míjení Kuřimi musela využívat dílčí úsek R43 mezi MÚK Kuřim sever a MÚK Čebín s vazbou na stávající II/385 (zpoplatněný – tedy s nízkou atraktivitou pro regionální dopravu).

Návaznost koridoru R43 na jihozápadní tangentu je ve var. „Optimalizovaná MŽP“, shodně s var. „Boskovickou“, umožněno nepřímou, tj. s částečnou peáží po dálnici D1 v úseku MÚK Ostrovačice – MÚK Troubsko.

R43 – úsek Kuřim – Černá Hora

Trasa R43 v poloze „německé dálnice“ byla potvrzena srovnávací studií „Rychlostní silnice R43, Kuřim – Sebranice“ zpracovanou firmou Transconsult s. r. o. Hradec Králové v říjnu 1994. Následně v roce 2002 byly zpracovány investiční záměry „R43 Kuřim – Černá Hora“ a „R43 Černá Hora – Sebranice“. V říjnu 2006 a červnu 2012 pak byla zpracována aktualizace technické studie pod názvem „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ firmou HBH Projekt spol. s r. o. Na základě zjišťovacího řízení byl proces EIA doplněn o další dvě nové varianty (2, 3), pro které byla zpracována v červenci 2007 vyhledávací studie a následně v prosinci 2007 zveřejněna dokumentace EIA. Všechny tři zmíněné varianty jsou obsaženy v ÚAP JMK a dále byly doplněny variantou „Optimalizovanou MŽP“, která vychází ze zmíněného konceptu studie „Optimalizace trasy R43 v úseku D1 – Kuřim – Černá Hora“.

R43 – Varianta „Německá“

Trasa navazuje v MÚK Čebín na předchozí varianty v úseku R43-1. V koridoru „německé dálnice“ prochází mezi obcemi Drásov a Malhostovice. Přírodní památku Krkatá Bába překračuje estakádou, východně míjí obec Žernovník. Přírodní památce Čtvrtky za Bořím se vyhýbá odchýlením trasy od původní stopy. Návaznost na nižší silniční síť a obsluhu území zajišťují MÚK Čebín (II/385) a MÚK Černá Hora (II/376).

R43 – Varianta „Malhostovická“

Z hlediska koncepce představuje pouze podvariantu k variantě „Německé“. Koridor se odklání od stopy var. „Německé“, pokračuje z východní strany prostorem Malhostovic, západně míjí Nuziřov. Trasa je vedena v zářezu hloubky až 18 m. Koridor západně míjí Újezd u Černé Hory, kde je trasa vedena v zářezu hloubky až 20 m, pokračuje náročným technickým řešením s mosty, estakádami a dalšími zářezy hloubky 23 až 27 m. Přírodní památku Čtvrtky za Bořím míjí západně. Návaznost na silniční síť nižšího řádu a obsluhu území zajišťují MÚK Čebín.

R43 – Varianta „Obchvatová“

Varianta „Obchvatová“ byla ze strany MŽP uplatněna u ŘSD ČR jako požadavek na doplnění hodnocení vlivů stavby na životní prostředí v rámci projektové přípravy stavby rychlostní silnice R43, vedené ve stávajícím koridoru silnice I/43 v úseku Černá Hora – Česká s napojením do stávající trasy a s jejím odklonem u Ivanovic. Z hlediska funkce, technických požadavků, normových parametrů rychlostní silnice i dopadů na komunikační systém a obytnou funkci města Brna lze tuto variantu hodnotit jako zásadně kolizní. Mimo jiné by toto řešení neumožnilo odklonit dopravu mimo centrální část města Brna a způsobilo by zásadní přetížení připravovaného VMO – I/42, který výhledově vyžaduje „kapacitní posilu“ v podobě vnějšího dopravního koridoru, který může převzít R43 ve variantě „Bystrcké“. Napojení na nižší silniční síť a obsluhu území v této variantě zajišťují MÚK Lipůvka a Černá Hora.

R43 – Varianta „Optimalizovaná MŽP“

Varianta „Optimalizovaná MŽP“ vychází z kolektorové křižovatky MÚK Kuřim sever, boční hřbet masivu Zlobice podchází východně raženým tunelem dl. 480 m. Obce Lipůvka a Lažany míjí západně v dostatečné vzdálenosti a výšce nad oběma obcemi. V krátkém úseku před Černou Horou se dostává do společného koridoru se zbývajícími třemi variantami. V prostoru MÚK Černá Hora společný koridor opouští. Poloha MÚK je situována tak, že umožňuje návaznost na další úsek pouze ve variantě D3-A. Návaznost na případnou variantu D3-B tato poloha vylučuje.

R43 – úsek Černá Hora – Svitávka – hranice Jihomoravského a Pardubického kraje

Základní varianta, dlouhodobě sledovaná v koridoru Kuřim – Boskovice – Velké Opatovice (– Staré Město u Mor. Třebové R35), využívá relativně příznivé terénní konfigurace Boskovické brázdy.

Na základě úkolu, stanoveného usnesením vlády ČR č. 929 v rámci schválení Politiky územního rozvoje (PÚR) 2008, je pod bodem 121 úkol prověřit vymezení koridoru kapacitní silnice R43 Brno – Svitavy/Moravská Třebová. Ten má zajistit Ministerstvo dopravy společně s Ministerstvem životního prostředí, Pardubickým krajem a Jihomoravským krajem. Na základě tohoto požadavku byla HBH Projektem zpracována vyhledávací studie, jejímž závěrem je, že varianta vedení R43 směrem na Svitavy je nepřijatelná, zejména z těchto důvodů:

- 1) Hydrogeologická a inženýrsko-geologická rešerše, která je součástí vyhledávací studie prokazuje, že průchod rychlostní silnice II. ochranným pásmem vodního zdroje březovského vodovodu, který je významným zdrojem pitné vody pro Brněnskou aglomeraci je z hlediska jeho ochrany nepřijatelný.
- 2) Varianta MŽP je vedena přes dobývací prostor výhradního ložiska Březinka, které tvoří významnou surovinu pro výrobu žáruvzdorných hmot. Tento zásah do dobývacího prostoru dle vyjádření Obvodního

báňského úřadu v Trutnově a zamítavého stanoviska těžební firmy P-D Refractories CZ a. s. je technicky neakceptovatelný a navíc by muselo dojít k odepsání zásob nerostných surovin v k. ú. Horní Smržov.

Zástupci MŽP a MD na jednání 16. září 2010 se s ohledem na uvedené skutečnosti dohodli, že vyhledávací studie prokazuje nevýhodnost navržené trasy R43 směrem na Svitavy a souhlasí, aby nadále byla sledována varianta dle ŘSD, vedená směrem k připojení na R35 v prostoru Starého Města u Moravské Třebové. Varianta R43 směrem na Svitavy není v ÚAP JMK zakreslena.

Varianta „nulová“ – ze strany MŽP byl u ŘSD ČR dále uplatněn požadavek na doplnění hodnocení vlivů stavby na životní prostředí v rámci projektové přípravy stavby o variantu rychlostní silnice R43 vedenou ve stávajícím koridoru silnice I/43 v úseku Černá Hora – Česká s napojením do stávající trasy s průtahem silnice městem Brnem. Z hlediska funkce, technických požadavků, normových parametrů rychlostní silnice i dopadů na komunikační systém a obytnou funkci města lze tuto variantu hodnotit jako zásadně kolizní. Mimo jiné by toto řešení neumožnilo odklonit dopravu mimo centrální část města Brna a způsobilo by zásadní přetížení i připravovaného VMO – I/42 (velkého městského okruhu), který vyžaduje „kapacitní posilu“ v oddálené vnější poloze v podobě dílčího úseku R43. Varianta „nulová“ je společně s předchozími variantami R43 zpracovaná do ÚAP JMK.

Rychlostní silnice R46 Vyškov (D1) – Pustiměř – (Olomouc R35), navazující ve Vyškově na dálnici D1, umožňuje kapacitní mezikrajské spojení Brno – Olomouc (jižní Morava – střední Morava) s propojením dálnice D1 a rychlostní silnice R35. Rychlostní silnice, realizovaná jako jedna z prvních rychlostních silnic v ČR, má výrazné závady především v připojení některých mimoúrovňových křižovatek. Přestavba těchto problémových úseků je sledována v harmonogramu přestavby dálniční a silniční sítě ŘSD ČR do roku 2013 (UV ČR č. 1064/2007).

Rychlostní silnice R52 Rajhrad – Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko je součástí severojižního mezinárodního kapacitního spojení Brno (D1) – Vídeň. V současné době je v provozu rychlostní úsek Rajhrad – Pohořelice. Návazný úsek Pohořelice – hranice ČR je zakotven a stabilizován v UV ČR č. 735/2008, k přípravě a výstavbě kapacitní pozemní komunikace v úseku Pohořelice – státní hranice s Rakouskem. Vláda potvrzuje návazný úsek koridoru R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR/Rakousko (– Drasenhofen) s návazností na rakouskou dálnici A5 ve směru na Vídeň a souhlasí s dalším pokračováním příprav k realizaci. Dne 23. ledna 2009 byla ve Vídni podepsána dohoda mezi Rakouskou spolkovou vládou a vládou České republiky o propojení rakouské dálnice A5 a české rychlostní silnice R52. Dokument vymezuje místo propojení české a rakouské dálniční sítě v katastrálním území obcí Mikulov a Drasenhofen. Úsek R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR/Rakousko bude ve značném rozsahu své trasy sledovat stopu stávající silnice I/52 (včetně doprovodných komunikací) a navazuje na stávající provozovaný úsek rychlostní komunikace R52 Rajhrad – Pohořelice s ukončením v MÚK Pohořelice (I/52 x I/53). V rámci ÚAP JMK jsou navrženy dvě varianty. Varianta ŘSD v maximální míře využívá stávající koridor I/52, vedený přes vodní nádrž Nové Mlýny. Alternativní západní varianta se v prostoru Nové Vsi odklání od stávající silnice I/52 západním směrem mimo vodní nádrž Nové Mlýny do trasy Nová Ves – Brod nad Dyjí – Mikulov.

Problémem je v současné době stávající úsek silnice I/52 MÚK Brno, centrum (D1) – Modřice – Rajhrad (na výjezdu z Brna vedený ulicí Vídeňskou), který ve vztahu k silně urbanizovanému území jižně od Brna již v současné době vykazuje řadu problémů s výhledově nedostatečnou kapacitou pro souběžnou obslužnou i tranzitní funkci. Tento úsek by měl být pro dálkovou a nadmístní dopravu nahrazen novým koridorem, vedeným jihozápadním segmentem tohoto prostoru tzv. Jihozápadní tangentou. Ta by měla v návaznosti na plánovanou rychlostní silnici R43 nahradit úsek vedený v trase stávající silnice I/52 ve spojení MÚK Brno, centrum (D1) – Modřice – Rajhrad (ulice Vídeňská).

Jihozápadní tangenta (JZT) – poloha koridoru JZT (součást silnice R52, případně R43) byla v souvislosti s rozvojem celého jihozápadního a jižního segmentu urbanizovaného prostoru města Brna dlouhodobě prověřována řadou studií, koncepčních scénářů a zátěžových modelů. Na základě výsledků mnoha předchozích studií je v současné době zpracována aktuální variantní koncepce uspořádání nadřazené

dopravní sítě jihozápadního sektoru Brna v dokumentaci „Územní studie v oblasti jihozápadně města Brna“ (UAD, spol. s r. o. & PK Ossendorf, spol. s r. o.).

Studie předkládá dvě základní variantní trasy možného vedení koridoru jihozápadní tangenty v úseku MÚK Troubsko (D1) – Rajhrad, doplněné variantou „nulovou“, vedenou ve stávajícím koridoru silnice I/52 po ulici Vídeňské.

Společný koridor obou variant, tj. varianty 1 – Modřické a varianty 2 – Želešické navazuje na dálnici D1 a plánovanou R43 v MÚK Troubsko a invariantně směřuje do prostoru Nebovid. Zde se koridor rozděluje do dvou tras:

Varianta 1 – Modřická se maximálně přibližuje stávající R52 v úseku Modřice – Rajhrad, kde se západně od Rajhradu napojuje do stávající R52.

Varianta 2 – Želešická zůstává v odtažené poloze, západně tunelovým úsekem míjí Želešice a napojuje se na stávající R52 východně od Syrovic. Oddálená poloha varianty 2 umožňuje příznivější směrové vedení v severojižním přepravním směru a vhodnější rozložení mimoúrovňových křižovatek v návaznosti na jihovýchodní tangentu a obsluhu území. Vedení koridoru zachovává potřebné křižovatky jihovýchodní tangenty se stávající I/52 v prostoru Modřic (výkonnější pro návaznost na ostatní silniční síť a obsluhu území).

Obě varianty vycházejí z předpokladu, že v 1. etapě dojde ke zkapacitnění dálnice D1 v úseku Kývalka – Holubice včetně dostavby nové MÚK Černovická terasa. Ve 2. etapě bude realizována JZT a propojení dálnice D1 se stávající R52 směrem na Mikulov a Vídeň tak, aby mohly být rozděleny přepravní proudy podle jejich charakteru – tranzitní x zdrojové a cílové.

Varianta nulová – po ulici Vídeňské; v rámci koncepce dopravního uspořádání jižního sektoru bylo prověřováno variantní vedení rychlostní silnice v rozšířeném koridoru stávající silnice I/52 – ulice Vídeňské bez možnosti odlehčení křižovatkového uzlu na dálnici D1 – MÚK Brno – centrum a bez odlehčení dnes již přetížené stávající ulice Vídeňské. Ta je s ohledem na charakter zástavby a přilehlého území typickou městskou komunikací s potřebou nabídky základní obsluhy území, s vedením hromadné dopravy, pěších, cyklistů apod. Tato varianta by vyžadovala přestavbu silnice v parametrech rychlostní silnice s polohou a vzdálenostmi křižovatek splňující požadavky ČSN pro rychlostní silnice. Dosažení potřebných parametrů rychlostní silnice zásadním způsobem naruší současné uspořádání území. Realizace by byla podmíněna řadou rozsáhlých přestaveb a koncepčních změn, které by zásadním způsobem negativně zasáhly do již stávajícího uspořádání dopravního systému a obsluhy jižního segmentu města Brna – např. zrušení tramvajové trati do Modřic, zrušení napojovacích bodů na stávající souběžné komunikace, vyloučení napojení MÚK Moravanská a potřeba nového řešení napojení přilehlého území apod. Variantu lze hodnotit z hlediska udržitelnosti rozvoje území jako zásadně negativní. Pro úplnost je promítnuta v grafické části ÚAP JMK.

Jižní tangenta Modřice / Želešice (JZT) – Chrlice (D2) v návaznosti na JZT v kategorii čtyřpruhové silnice I. třídy zajišťuje kapacitní silniční propojení jižního segmentu příměstského prostoru Brna. V širších souvislostech je součástí tangenciálního propojení nadřazených dopravních tras, tj. dálnice D1 (MÚK Troubsko) – dálnice D2 (MÚK Chrlice II). Jižní tangenta umožňuje převedení významné tranzitní dopravy v relaci Praha – Bratislava (a naopak) mezi D1 – JZT – JT – D2 se sdruženou funkcí dopravního zpřístupnění a obsluhy ekonomicky se rozvíjejícího jižního sektoru Brna, jehož tangenciálně orientovaná silniční a komunikační síť je již v současné době nedostatečná. Podle výsledků MODELU 2009 zjištěné výhledové intenzity na JVT (27,0 – 37,0 tis. voz./den) vyvolávají nutnost čtyřpruhového uspořádání. Bez realizace této silnice není možné využít potenciál rozvojového území městských částí Brno-Chrlice, Brno-Tuřany a Šlapanic.

Jihovýchodní tangenta (JVT) – záměr kapacitního tangenciálního silničního propojení nadřazených dopravních tras D1 – JZ tangenta – R52 – D2 – D1 v poloze jižně od dálnice D1 vyvolaný výrazným rozvojovým potenciálem širšího prostoru mezinárodního letiště Brno-Tuřany, Černovické terasy a Šlapanic (Urbanistická studie rozvojových zón letiště Brno-Tuřany, Černovická terasa a Šlapanice, TKB,

Kovoprojekta Brno, a. s. 2006) nebyl státem akceptován. Zmíněný prostor má pro svoji atraktivní polohu nejprůzračnější podmínky a předpoklady rozvoje v celém urbanizovaném prostoru města Brna. Oblast koncentruje nadřazené dopravní systémy mezinárodního i republikového významu, které mohou zajistit přímé návaznosti území na tyto nadřazené sítě a systémy.

Koncepce JVT je provázána s celým navrhovaným systémem jižního segmentu města, především s realizací jižní tangenty. S ohledem na rozvojový potenciál celého jižního a jihovýchodního segmentu Brna a okolí je zcela jednoznačná a prokazatelná výhledová nedostatečnost stávající silniční sítě. Otevřenou otázkou zatím zůstává přepravní funkce JVT v jejích jednotlivých úsecích ve vztahu k rozvojovým ambicím a dynamice celého prostoru i koncentraci hlavních transevropských multimodálních koridorů. Vzhledem k postoji státu je JVT sledována jako silnice II. třídy na úrovni tahu krajského významu, určená především pro napojení segmentu na vyšší dopravní síť.

Rychlostní silnice R55 Olomouc (R35) – Hulín – Břeclav (D2), procházející silně zatíženým územím Pomoraví, je součástí sítě dálnic a rychlostních silnic dle UV č. 741/1999. Na území sousedního Zlínského kraje je koridor stabilizován a vymezen jako veřejně prospěšná stavba ve vydaných ZÚR Zlínského kraje. Koridor R55 v základní trase (dlouhodobě sledovaný ŘSD ČR), vedený v souběhu s koridorem železniční tratí, má na území Jihomoravského kraje s výjimkou stavby Rohatec – Břeclav (rozšíření) vydáno souhlasné stanovisko MŽP k hodnocení vlivů na životní prostředí (stanovisko EIA z 31. 8. 2010 s platností 5 let pro úsek Bzenec-Přívoz – Rohatec).

Na základě námětu Českého a Slovenského dopravního klubu a Děti Země z června 2006 byla zadána studie prověření alternativní, případně optimalizované trasy R55, která koridor základní trasy v úseku Rohatec – Napajedla odklání mimo Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví (součást soustavy Natura 2000). Ptačí oblast, kterou základní trasa R55 v dílčím úseku prochází, je tvořena borovými lesy na vátných písčích (Bzenecká Doubrava) a údolní nivou řeky Moravy (Strážnické Pomoraví).

V grafické části ÚAP JMK je vedle základní trasy podchycen koridor alternativní trasy R55 podle zpracované „Vyhledávací studie trasy rychlostní silnice R55 mimo Ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví“ (Ing. Jiří Kalčík, 2007). Výsledky vyhledávací studie, která odklání alternativní trasu východně od stávající silnice I/55 do zcela volné krajiny, jsou spolu s oficiálním návrhem R55 v současné době předmětem hodnocení vládou ustanovené expertní komise. Předběžné výsledky směřují k původnímu koridoru s podmínkou takových technických řešení, která minimalizují negativní vlivy stavby a provozu na soustavu Natura 2000.

Silnice I/19 (Nezbavětice I/20 – Tábor – Pelhřimov) – Kunštát – Sebranice ve vztahu ke kraji Vysočina (I/43) zajišťuje mezikrajská spojení s návazností na silnici I/43. Intenzita dopravy je umírněná – cca 3538 voz./den v r. 2010. V současné době je sledována homogenizace silnice v celém rozsahu s obchvaty sídel Rozseč nad Kunštátem a přeložky silnice v úsecích Sebranice – Svitávka. V Kunštátu bude modernizován průtah. Po realizaci rychlostní silnice R 43 bude upravená silnice I/19 ukončena na R43 (MÚK).

Silnice I/23 (Dráčov I/3 – Jindřichův Hradec – Třebíč) – Vysoké Popovice – Kývalka (D1) – Brno-západ (D1) – Brno-Pisárky (I/42) je mezikrajským tahem, propojujícím kraje Jihočeský, Vysočinu a Jihomoravský. Pro širší prostor Rosicka je tato silnice páteřní osou s vazbou na D1 (MÚK Kývalka) a velký městský okruh v Brně (I/42). Intenzita dopravy zde v roce 2010 dosahovala hodnot cca 12 130 voz./den. ŘSD ČR je sledována přestavba silnice v úseku Zastávka – Zakřany včetně obchvatu sídla Zastávka a obchvaty sídel Vysoké Popovice a Rosice.

Silnice I/38 (Jestřebí I/9 – Kolín – Jihlava) – Znojmo – hranice ČR / Rakousko je jednou z páteřních silnic Znojemska, zajišťující mezikrajské vztahy s vazbou na krajské město Jihlavu a dále návaznost na dálnici D1. V přeshraničních dálkových vztazích je silnice součástí mezinárodního tahu E59 s přímou návazností na Vídeň. V dokumentu „Strategie rozvoje Dolního Rakouska“ je tento tah jednou ze dvou hlavních rozvojových os směřujících od Vídně na území Jihomoravského kraje. Silnice má ve své trase řadu problémových úseků a průtahů sídly, které je nezbytné řešit. ŘSD ČR sleduje kontinuální přestavbu úseku Vranovská Ves – Olbramkostel a obchvaty sídel Pavlice, Žerůtky, Znojmo včetně přestavby hraničního úseku Hatě.

Silnice I/40 Mikulov (I/52) – Břeclav (I/55) tvoří tangenciální příhraniční propojení dálnice D2 – silnice I/52 a silnice I/52 (R52) s napojením a obsluhou Valtic. Intenzita dopravy se pohybuje v rozmezí cca 3 200 – 4 800 voz./den (r. 2010). Silnice je v úseku Mikulov – Břeclav sledována v plném rozsahu k přestavbě. Záměr na obchvat Valtic je uveden v aktualizaci ÚAP ORP Břeclav, spojení Břeclav – Mikulov bylo prověřováno ve vyhledávací studii „Rychlostní silnice R55 Břeclav (D2) – hranice ČR/Rakousko“ pro ŘSD v roce 2008 (HBH projekt).

Silnice I/41 Brno (VMO I/42) – Brno (MÚK D1xD2) je jednou z hlavních vstupních radiál jižní části města Brna od dálnic D1 a D2 s návazností na velký městský okruh (silnice I/42). Současné nevyhovující vedení je sledováno k zásadní přestavbě v nové stopě, tzv. „Bratislavská radiála“.

Silnice I/42 – velký městský okruh (VMO) je kontinuálně vedeným silničním okruhem města Brna. V parametrech vícepruhové segregované kapacitní silnice je v současné době realizován pouze v dílčích úsecích. ŘSD ČR a městem Brno je sledována postupná přestavba na vícepruhový segregovaný okružní systém s návaznostmi radiálně zaústěných nadřazených silnic. V úrovni kapacitní silnice I. třídy umožní rozvádět zásadní objemy zdrojové a cílové dopravy na komunikační systém města s cílem částečného uvolnění vnitřního dopravního systému. Ukončena je realizace stavby Dobrovského B – tunely. V ÚAP JMK je vymezen záměr celkové přestavby VMO na kapacitní silnici.

Silnice I/43 Brno-Královo Pole (I/42) – Letovice (– Svitavy – Lanškroun – Červená Voda I/11 – Králíky – hranice ČR / Polsko) v současné době zajišťuje mezikrajské přepravní vztahy s propojením dálnice D1 a silnice I/35. Po realizaci rychlostní silnice R43 převezme páteřní obsluhu území s doprovodnou funkcí k R43. Současný nevyhovující stav je sledován k postupné přestavbě s možnými obchvaty Lažan a Lipůvky a s přeložkami úseků Krhov – Voděradý, Sebranice – Svitávka (Zboněk), Letovice – Rozhraní.

Silnice I/50 Brno (I/42) – Holubice – Slavkov u Brna (I/54) – (Staré Město I/55 – Uherské Hradiště – hranice ČR / Slovensko), součást mezinárodního tahu E50, je jednou z významných přepravních os napojujících sídelní strukturu střední části Pomoraví (Uherskohradištsko) na dálnici D1 (MÚK Holubice) a krajské město Brno. V širších přeshraničních vztazích ve směru na Slovensko zajišťuje vazbu na oblast Pováží a prostor Trenčína. Nevyhovující průtahy Bučovicemi, Brankovicemi a Kožušicemi jsou sledovány k přestavbě a to v několika variantách. V ÚAP JMK je tedy nadále evidováno variantní řešení. Lze očekávat, že silnice bude i po dobudování dálniční a rychlostní sítě přenášet relativně významné objemy dálkové přepravy s vazbou na slovenský prostor Trenčína a Pováží.

Silnice I/51 Hodonín (I/55) – hranice ČR / Slovensko je krátkou spojnicí od silnice I/55 a Hodonína s přeshraničními návaznostmi na Slovensko ve směru na Holíč a dále na Trnavu. Sledován je jihozápadní obchvat Hodonína s návazností na výhledovou R55.

Silnice I/52 Brno (I/42) – Rajhrad (R52), Pohořelice – Mikulov (I/40) – hranice ČR / Rakousko. Úsek Brno (I/42) – Modřice – Rajhrad (R52) v současné době zajišťuje jak funkci obslužné komunikace jižní části Brna (ulice Vídeňská) a rozvíjejícího se příměstského prostoru v úseku Brno – Modřice – Rajhrad, tak funkci dálkové silnice s návazností na již realizovaný úsek rychlostní silnice R52 Rajhrad – Pohořelice (součást mezinárodního tahu E461). Navazující úsek dvoupruhové silnice Pohořelice – Mikulov – hranice ČR/Rakousko přenáší dálkové mezinárodní přepravní vztahy vedené přes přechod Mikulov / Drasehofen ve směru na Vídeň. Po realizaci zbývajících úseků rychlostní silnice R52 budou dálkové vztahy přesměrovány na kapacitní silnici a dílčí úseky stávající dvoupruhová silnice s dostavbou nových propojovacích úseků (součást stavby R52) převezme funkci doprovodné silnice k R52 s obsluhou přilehlého území. Stávající úsek Brno – Rajhrad je v současné době připravován k postupné zásadní rekonstrukci.

Silnice I/53 Znojmo (I/38) – Pohořelice (I/52) je páteřní osou pro zpřístupnění a obsluhu Znojemska ve směru od jádrového prostoru Brněnské aglomerace a krajského města Brna na silnici I/38 a připravovanou R52. Intenzita dopravy se pohybuje v rozmezí 5 750 – 9 700 voz./den s narůstajícími hodnotami v blízkosti významných center osídlení (r. 2010). Pro posílení a rozvoj Znojemska je kvalita a úroveň tohoto dopravního spojení rozhodující. Pro zkvalitnění silničního spojení Brno – Znojmo je ŘSD ČR

sledována celková prostorová homogenizace stávající trasy ve dvoupruhovém uspořádání včetně obchvatu Lechovic.

Silnice I/54 Slavkov u Brna (I/50) – Kyjov – Veselí nad Moravou (I/55) – Blatnice pod Sv. Antonínkem (– hranice ČR / Slovensko) je v návaznosti na silnici I/50 a dálnici D1 nadřazenou dopravní osou zpřístupňující sídelní strukturu v ose Slavkov u Brna – Kyjov – Veselí nad Moravou (I/55) – Blatnice pod Sv. Antonínkem, s přechodem přes sousední Zlínský kraj na Slovensko ve směru na Nové Mesto nad Váhom. V trase je sledována postupná přestavba úseku Kyjov – Bzenec s obchvaty Bzence, Vlkoše a Kyjova a dále úprava křižovatky ve Veselí nad Moravou.

Silnice I/55 (Olomouc R35, R46 – Přerov – Hulín) – Veselí nad Moravou (I/54) – Hodonín (I/51) – Břeclav (D2 km 48) – hranice ČR / Rakousko je páteří přepravní osou Pomoraví s přeshraniční návazností na Rakousko (Poštorná / Reinthal) a Vídeň. V souladu s UV č. 741/1999 je pro dálkovou dopravu postupně připravována rychlostní silnice R55 (Olomouc – Přerov – Hulín – Otrokovice – Břeclav (D2)). Ve stávající trase je sledována dílčí přestavba úseků Veselí nad Moravou – Petrov, Rohatec – Lužice. Původně sledovaná přeložka silnice I/55 s obchvatem Vnorovy – Veselí nad Moravou, která je v ÚAP JMK evidována jako varianta ke stávajícímu stavu, má ze strany MŽP zamítavé stanovisko. Navazující úsek Břeclav (D2) – hranice ČR / Rakousko je v souladu s platným ÚPNSÚ Břeclav sledován jako silnice I. třídy s obchvatem Břeclavi ve dvoupruhovém uspořádání.

V rámci prověřování variant rychlostního propojení Brno – Vídeň byla prověřována varianta vedení nové kapacitní silnice v návaznosti na D2 a koridor R55 s obchvatem Břeclavi, s přechodem na rakouskou stranu přes prostor Poštorná / Reinthal a dále na Vídeň. Tyto prověřované varianty jsou jako alternativní koncepce pro úplnost podchyceny v ÚAP JMK.

Tato koncepce sledovala prodloužení rychlostní silnice R55 v kategorii čtyřpruhové silnice v úseku od MÚK dálnice D2 (MÚK s R55) v navazujícím pokračování s obchvatem Břeclavi v nové trase a v ÚAP JMK je podchycena ze zpracované vyhledávací studie „Rychlostní silnice R 55 Břeclav, D2 – hranice ČR / Rakousko, Reinthal“ (HBH Projekt, spol. s r.o.) a promítnuta v grafické části. Variantní námět sleduje zkapacitnění nadřazených dopravních tras ve významném multimodálním dopravním uzlu Břeclavi s posílením přímých vazeb kapacitního koridoru R55 na rakouskou silniční a dálniční síť (směr Vídeň).

Varianta A (severovýchodní) zachovává koridor navrhované přeložky silnice I/55 od dálnice D2 – MÚK Lanžhot po navrhované přemostění Dyje dle ÚP Břeclavi (avšak v rozšířeném čtyřpruhovém uspořádání), dále se odchyluje do nové trasy a směřuje do prostoru západně od stávajícího přechodu do Rakouska.

Varianta B (jihovýchodní) – posouvá křižovatkový uzel D2 x R55 jihovýchodně blíže k hranici se Slovenskem (vyvolává přesměrování navazujícího úseku R55). Tato varianta využívá navrhovaný koridor přeložky silnice I/55 dle ÚP Břeclavi pouze ve velmi krátkém úseku v jižní části Břeclavi. Rozhodující část trasy obchvatu Břeclavi je vedena ve zcela nové trase. Oproti schválené dvoupruhové trase přestavby I/55 s obchvatem Břeclavi znamená tento námět zásadní změnu.

Úsek MÚK D2 – Poštorná / Reinthal je v koncepci kapacitní silnice (v obou variantách) veden, oproti koridoru přeložky silnice ve dvoupruhovém uspořádání dle platného ÚPNSÚ Břeclav, ve směrově přímějších parametrech odpovídajících požadavkům navrhování rychlostních silnic. V navazujícím úseku na rakouské straně však tento námět nemá pokračování. Ve strategii rozvoje silniční sítě Rakouska ani tento směr není jako nadřazený sledován – má pouze nadmístní význam. Jako dopravní osy jsou ze strany Rakouska sledovány směry Vídeň – Mikulov (R52) a Vídeň – Hatě (I/38). Nový koncepční záměr by vyžadoval podrobné prověření včetně mezistátního jednání o zajištění srovnatelných parametrů navazující silnice na rakouské straně, novou územní a projektovou přípravu. To by způsobilo další zpoždění dnes již potřebné přípravy a realizace záměru obchvatu Břeclavi.

Kromě této skutečnosti byl alternativní námět vyhodnocen v rámci srovnávací studie pro spojení Brno – Vídeň (var. R52 – Mikulovská a var. Břeclavská s využitím D1 a kapacitní silnice ve směru na Poštornou), kterou v roce 2008 zpracovala firma DHV. Jako jednoznačně výhodnější byla vyhodnocena varianta R52 přes Mikulov.

Silnice I/70 Petrov (I/70) – hranice ČR / Slovensko je pouze krátkou spojkou od silnice I/55 po hranici se Slovenskem. Na území Slovenska pokračuje jako silnice I. třídy ve směru na Holíč (I/51). Silnice je na území Jihomoravského kraje stabilizována s obchvatem Sudoměřic a napojením na I/55.

Silnice I/71 Uherský Ostroh /I/55 – Blatnice pod Sv. Antonínkem (I/54) – Velká nad Veličkou – hranice ČR / Slovensko představuje pouze krátký úsek silnice propojující prostor Hodonínska a silnici I/55 ve směru na Velkou nad Veličkou a dále na Slovensko. Intenzita dopravy se pohybuje v rozmezí cca 1 200 – 2 700 voz./den. Silnice výhledově vyžaduje zásadnější rekonstrukci, její charakter a podmínky nebyly dosud prověřeny žádnou dokumentací. V širších souvislostech lze předpokládat, že tato silnice výhledově zůstane spíše regionálním přeshraničním spojením s pouze oblastními přepravními vztahy a intenzitami.

Základní charakteristiky silničních tahů krajského významu

Silniční tahy krajského významu jsou ve svém vymezení a označení převzaty z dokumentace „Generel krajských silnic Jihomoravského kraje; Souhrn návrhů generelu krajských silnic“ (KRÚ JMK, odbor dopravy), schválené Radou Jihomoravského kraje v roce 2006 a přeschválené v roce 2008. Dle poskytnutých podkladů pořizovatele došlo na základě podrobnějších dokumentací nebo jednání ke zpřesnění některých záměrů. Jsou zařazeny i záměry nové (nebo staré ale dříve nesledované) a tudíž Radou Jihomoravského kraje neschválené. Oproti schválenému Generelu krajských silnic některé záměry naopak chybí – záměry, které byly vyloučeny v rámci ÚPO nebo projednání.

Tahy krajského významu představují nadřazenou krajskou síť dopravní infrastruktury, která navazuje na síť dálnic a silnic I. třídy a zajišťuje páteřní nadmístní silniční spojení a přepravní vztahy. Vybrané tahy by měly v budoucnu nabízet ucelenou a kontinuální síť silnic II. třídy, jejíž součástí budou v některých relacích dílčí úseky stávajících silnic I. třídy, které budou postupně nahrazené rychlostními nebo kapacitními silnicemi I. třídy.

Podmínkou pro funkčnost této nadřazené krajské sítě je její postupná přestavba s cílem dosažení potřebných parametrů a kvality. Záměry na krajských tazích, sledované v ÚAP JMK, jsou převzaty z výše zmíněné dokumentace „Generel krajských silnic Jihomoravského kraje; Souhrn návrhů generelu krajských silnic“ (dále generel).

Silniční tah K01 (Jemnice – hranice kraje) – Chvalatice – Štítary – Šumná – Lesná – Milíčovice – Cítonice (I/38) zajišťuje nadkrajské spojení Znojemska a sousedního Třebíčska (kraj Vysočina). Silniční tah mimo jiné umožňuje zpřístupnění sídelní struktury a rekreačního území v prostoru Vranova nad Dyjí. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/408, Onšov – Lesná přeložka. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/408, Lesná.

Silniční tah K02 Vranovská Ves (I/38) – Šumná – Lesná – Vranov nad Dyjí – Šafov – Uherčice – Vratěšín – hranice ČR / Rakousko (– Drosendorf) zajišťuje ve směru od silnice I/38 napojení rekreační oblasti Podyjí a NP Podyjí s přeshraniční návazností na silniční síť sousedního Rakouska. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/408, Onšov – Lesná přeložka. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/408, Lesná.

Silniční tah K03 Dobšice (I/53) – Hodonice – Hrádek – Hevlín – Hrabětice – Hrušovany nad Jevišovkou – Novosedly – Mikulov (I/40, R52) umožňuje příhraniční podélné propojení významných center osídlení a ekonomických aktivit Znojmo – Hrušovany – Mikulov s návaznostmi na nadřazenou silniční síť a příčná propojení ve směru na Rakousko. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb přeložek s případnými obchvaty sídel; silnice II/408 Hodonice, II/414 Hrušovany, jihovýchod, II/414 Drnholec – Novosedly.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/408 Hodonice přeložka
- II/414 Drnholec přeložka
- II/414 Březí obchvat

Záměr silnice II/414 – Hrušovany nad Jevišovkou, obchvat jihozápad je součástí oblastního tahu O08, přeložka silnice II/414 Hrušovany, jihovýchod byla vypuštěna (není již Jihomoravským krajem sledována).

Silniční tah K04 Trnové Pole (I/53) – Jiřice u Miroslavi – Hrušovany nad Jevišovkou – Hevlín – hranice ČR / Rakousko (– Laa an der Thaya) zprostředkovává silnice II/415. Silniční tah zajišťuje přeshraniční spojení a návaznosti území na silnice I/53 (Pohořelice, Znojmo) a II/414 (Znojmo, Mikulov). Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice s obchvatem Hrušovany nad Jevišovkou. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/415 Hrušovany nad Jevišovkou obchvat (severovýchod – jihovýchod).

Silniční tah K05 Znojmo (I/38) – Prosiměřice – Vítonice – Hostěradice – Dobelice – Moravský Krumlov – Rokytná (II/152) je tvořen silnicemi II/413 a III/4135. Umožňuje vzájemné propojení významnějších sídel a napojení oblasti na nadřazenou silniční síť. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/413 v prostoru Moravského Krumlova. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/413, Moravský Krumlov.

Silniční tah K06 Miroslav (I/53) – Hostěradice – Višňové – Tavíkovice – Rozkoš – Hostim – hranice kraje (– Zvěrkovice I/38) zajišťuje silnice II/400. Umožňuje spojení centrální části Znojemska se sousedními oblastmi s návaznostmi na silnice I/38 a I/53. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice s obchvatem Miroslavi. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/400, Miroslav.

Silniční tah K07 Znojmo (I/38) – Hluboké Mašůvky – Jenišovice – Rozkoš (II/400) – hranice kraje (– Jaroměřice nad Rokytnou) je tvořen silnicí II/361. Umožňuje páteřní propojení sídel vyššího významu a návaznosti na nadřazenou silniční síť (I/38, I/53, tah K-06 – II/400).

Silniční tah K08 Znojmo (I/38) – Nový Šaldorf – Sedlešovice – Hnanice – hranice ČR / Rakousko (– Mitterretzbach) zprostředkovávají silnice I/38 a II/413. Silniční tah umožňuje napojení oblasti na silnice vyššího významu a přeshraniční propojení.

Silniční tah K09 Moravský Krumlov – Jamolice – hranice kraje (– Dukovany II/392) zajišťuje silnice II/152. Umožňuje mezioblastní propojení s vazbou na kraj Vysočina a průmyslovou oblast Dukovany.

Silniční tah K10 Mikulov (I/40, R52) – Velké Pavlovice – Kobylí – Terezín (II/380) – Násedlovice – Žarošice (I/54) zajišťují silnice II/421, II/380, II/419, III/41923. Tah umožňuje mezioblastní propojení a návaznost sídel vyššího významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/419 Terezín – Násedlovice a Násedlovice – Uhřetice s obchvaty sídel. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/419 Terezín – Násedlovice a přeložka silnice II/419 Násedlovice – Uhřetice.

Silniční tah K11 (Brodské –) hranice ČR / Slovensko – Lanžhot (D2) – Břeclav (I/55) – Velké Pavlovice – Hustopeče – Velké Němčice – Židlochovice – Rajhrad (I/52) zajišťují silnice II/425 a I/55. Tah zprostředkovává páteřní mezioblastní vztahy, vazby sídelní struktury vyššího významu a přebírá funkci doprovodné silnice k dálnici D2. V generelu je sledováno nové prodloužení silnice II/425 v úseku Modřice – Rajhrad. V ÚAP JMK je územně vymezen návrh nového silničního propojení Rajhradu a Modřic (sil. II/425) s alternativním připojením Rajhradu a Modřic.

Silniční tah K12 Mikulov (I/40, R52) – Perná – Pasohlávky – Pohořelice (I/53) tvoří silnice I/52, II/395 a III/38616. Tah zajišťuje páteřní vazby sídelní struktury vyššího významu s návazností na nadřazenou silniční síť. Dopravní tah přebírá funkci doprovodné silnice k rychlostní silnici R52. V ÚAP JMK je územně vymezen návrh řešení přestavby silničního tahu jako součást stavby R52 Pohořelice – Mikulov.

Silniční tah K13 Břeclav (I/55) – Moravská Nová Ves – Mikulčice – Lužice – Hodonín (I/51, II/431, II/432) tvoří silnice I/55, I/51 a III/05531. Umožňuje vzájemné propojení a vazby sídelní struktury vyššího významu a spojení průmyslových oblastí (Břeclav, Mikulčice, Hodonín). V ÚAP JMK je územně vymezen návrh silničního propojení Hrušek a Břeclavi. V ÚAP JMK je vymezena přeložka silnice II/423 Mikulčice – ve vztahu k plánované R55 (součást oblastního tahu O21).

Silniční tah K14 Hodonín (R55, I/51) – Dubňany – Svatobořice – Mistřín – Kyjov (I/54) zajišťují silnice II/380, II/431 a II/422. Tah zajišťuje mezioblastní propojení Hodonínska, Vyškovska a sídel vyššího

významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/431, II/422 Svatobořice – Místřín. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/422 Svatobořice – Místřín.

Silniční tah K15 Hovorany (II/380) – Šardice – Svatobořice – Místřín – Kyjov (I/54) – hranice kraje (– Koryčany) tvoří silnice II/422 a II/432. Tah zajišťuje mezioblastní propojení Hodonínska, Kroměřížska a sídel vyššího významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnic II/422 a II/431 Svatobořice – Místřín s obchvaty sídel a obchvat Kyjova s přeložkou silnice II/432. V ÚAP JMK je územně vymezena přeložka silnice II/422 Svatobořice – Místřín a přeložka silnice II/432 – západní obchvat Kyjova.

Silniční tah K16 Hodonín (R55, I/51) – Rohatec – Sudoměřice – Strážnice – Veselí nad Moravou (I/54) – hranice kraje (– Uherské Hradiště) zajišťují silnice II/432, I/55 a III/43237. Tah umožňuje mezioblastní propojení Hodonínska a Uherskohradištska a sídel vyššího významu včetně napojení a obsluhu průmyslových zón Strážnice. Dopravní tah přebírá funkci doprovodné silnice k R55. V ÚAP JMK jsou sledovány přeložky silnice I/55 s obchvaty sídel Sudoměřice – Petrov, Strážnice a Vnorovy – Veselí nad Moravou. Výhledově je uvažováno s přeřazením silnice I/55 na silnici II/655.

Silniční tah K17 Vyškov (II/430) – Jedovnice – Blansko (II/374) je zajištěn silnicí II/379. Tah zajišťuje mezioblastní spojení Vyškovska, Blanenska a páteřní propojení sídelní struktury vyššího významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/430 ve Vyškově a s tím spojené návaznosti silnice II/379.

Silniční tah K18 Vyškov – Pustiměř – Drysice (R46) – hranice kraje (– Prostějov) je tvořen silnicí III/0462. Zajišťuje mezikrajské spojení Vyškovska a Prostějovska, páteřní propojení sídel vyššího významu a návaznost průmyslových měst Rousínov a Vyškov. Přebírá funkci doprovodné silnice k dálnici D1 a rychlostní silnici R46.

Silniční tah K19 Ždánice (I/54) – Bučovice (I/50) – Bohdalice-Pavlovice – Vyškov (D1, II/430) tvoří silnice II/431, I/50 a II/379. Zajišťuje mezioblastní spojení Hodonínska, Vyškovska a páteřní propojení sídel vyššího významu. V ÚAP JMK je sledována přeložka silnice II/431 v Bučovicích s jižním obchvatem sídla (vazba na přeložku silnice I/50). Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/431 s obchvaty sídel Ždánice, Bučovic-západ, Manerov.

Silniční tah K20 Čebín (R43) – Kuřim – Lipůvka – Černá Hora – Bořitov – Sebranice (R43, I/43, I/19) tvoří silnice II/385, II/386 a I/43. Tah zajišťuje mezioblastní propojení prostorů Brno-venkov a Blanensko, páteřní propojení sídel vyššího významu a napojení průmyslových oblastí na budoucí rychlostní silnici R43. Tah přebírá funkci doprovodné silnice k rychlostní silnici R43. V návrhu je sledována přeložka silnice I/43 v Sebranicích, Lipůvce a obchvat Kuřimi (souvislost s R43). Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/386 v Kuřimi. Výhledově je uvažováno s přeřazením silnice I/43 na silnici II/643.

Silniční tah K21 Rájec-Jestřebí (II/374) – Černá Hora – Bořitov (I/43) – Lysice – Kunštát (I/19) – Rozseč nad Kunštátem – Olešnice – hranice kraje (– Nyklovice II/375) tvoří silnice II/377, I/43, II/376, I/19 a II/362. Tah zajišťuje mezioblastní spojení sem Blanenska a Svitavska, páteřní propojení sídel vyššího významu a napojení průmyslové oblasti Rájec-Jestřebí. V ÚAP ORP Boskovice je sledována přeložka silnice II/376 Drnovice – Kunštát. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/376 v Bořitově. Vzhledem ke změně trasování R43 a MÚK Černá Hora nejsou náměty v ÚAP JMK územně vymezeny.

Silniční tah K22 Brno (I/42 VMO) – Ochoz u Brna (II/383) – Křtiny – Jedovnice – Senetářov – Lipovec – hranice kraje (– Drahaný II/377) zajišťují silnice II/373, II/378, II/379 a II/377. Tah umožňuje návaznost přílehlého území na krajské město Brno a mezioblastní propojení prostorů Brno-venkov, Blanensko a mezikrajské spojení s Prostějovskem.

Silniční tah K23 Boskovice (II/150) – Vážany – Šebetov – Uhřice – hranice kraje (– Jevíčko) tvoří silnice II/374. Umožňuje mezioblastní propojení Blanenska a Svitavska. Generel doporučuje výhledové

prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/374 Knínice u Boskovic a Šebetov. Náměty nejsou v ÚAP JMK územně vymezeny (nejsou již Jihomoravským krajem sledovány).

Silniční tah K24 Boskovice (II/374) – Ludíkov – Žďárná – hranice kraje (– Protivanov) tvoří silnice II/150. Tah umožňuje mezioblastní propojení Blanenska s Prostějovskem, návaznost sídel vyššího významu a průmyslových oblastí ve východní části kraje.

Silniční tah K25 Moravský Krumlov (II/413) – Ivančice – Rosice (I/23) zajišťují silnice II/152 a II/394. Tah umožňuje mezioblastní spojení prostorů Brno-venkov a Znojemsko, páteřní propojení sídel vyššího významu s napojením na nadřazenou silniční síť a napojení průmyslových oblastí (Moravský Krumlov, Ivančice). Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnic II/152, II/394 s obchvaty sídel Ivančice, Ivančice – Neslovice a Tetčice.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/394 Tetčice obchvat
- II/394 Ivančice přeložka (dle konceptu ÚP Ivančice)
- II/152 Ivančice přeložka (dle konceptu ÚP Ivančice)
- II/394 Ivančice obchvat ve variantách (dle konceptu ÚP Ivančice)
- II/394 Neslovice obchvat

Silniční tah K26 (Velká Bíteš –) hranice kraje – Přibyslavice – Lesní Hluboká – Domašov – Ostrovačice (D1, I/23) – Troubsko (D1, R43) – Brno, západ (I/23) je tvořen silnicí II/602. Umožňuje propojení oblastí Brno-venkov s Třebíčskem a páteřní obsluhu sídel vyššího významu. Tah přebírá funkci doprovodné silnice k dálnici D1. V ÚAP JMK je sledována přeložka silnice II/602 v prostoru Bosonoh s obchvatem sídla (vazba na MÚK Troubsko – křižovatku D1 × R43, případně R52).

Silniční tah K27 Ivančice (II/394) – Moravské Bránice (II/395) – Dolní Kounice – Pohořelice tvoří silnice II/152 a II/395. Tah umožňuje propojení oblastí Brno-venkov a Břeclavsko a páteřní obsluhu sídel vyššího významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/152 v Moravských Bránicích. Studií modernizace silnice II/152 Ivančice – Moravské Bránice – Želešice (2011, HBH projekt, obj. JMK) bylo prověřeno řešení silnice II/152 v prostoru obce Moravské Bránice. Z prověření vyplynulo, že stávající průjezdní úsek nebude sledován k přeložení.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/152 Ivančice přeložka (dle konceptu ÚP Ivančice)
- II/395 Moravské Bránice přeložka (dle ÚP Moravských Bránic)

Silniční tah K28 Moravské Bránice – Silůvky – Ořechov – Modřice (R52, jižní tangenta, D2) – Brno-Chrlice (II/380) zajišťují silnice II/152 a III/15282. Tah zprostředkovává propojení sídel vyššího významu a napojení průmyslových oblastí Ivančice, Modřice a Moravany. V ÚAP JMK jsou sledovány přeložky silnice II/152 v úseku Ořechov – Hajany, Želešice, Modřice a nové prodloužení na Chrlice (vazba na JZT) – podklad „Studie modernizace silnice II/152 – Moravské Bránice – Želešice – 2011, HBH projekt, obj. JMK. V ÚAP JMK je vymezena přeložka silnice III/15280, severní obchvat Modřic (součást oblastního tahu O51).

Silniční tah K29 (Štěpánov nad Svratkou –) hranice kraje – Nedvědice – Borač – Předklášteří (II/385) – Tišnov – Čebín (R43) zajišťují silnice II/387, II/385, III/3846, II/384. Tah umožňuje spojení oblastí Brno-venkov a Žďársko, páteřní propojení sídel vyššího významu a napojení průmyslových oblastí. V generelu je sledována přeložka silnice II/385 Hradčany – Čebín s obchvatem sídla, výhledově s možností přeložek silnice II/387 v prostoru Štěpánovic a Borače.

Silniční tah K30 Předklášteří (II/387) – Pernštejnské Jestřabí – Olší – hranice kraje (– Nové Město na Moravě) je tvořen silnicí II/385. Tah zajišťuje spojení oblastí Brno-venkov a Žďár nad Sázavou a páteřní propojení sídel vyššího významu.

Silniční tah K31 Ostrovačice (I/23, D1) – Veverská Bítýška – Kuřim (II/385) – Čebín zajišťují silnice II/602, II/386 a II/385, alternativně III/3861. Tah umožňuje mezioblastní spojení prostorů Brno-venkov a Blansko, páteřní propojení sídel vyššího významu s návaznostmi na nadřazenou silniční síť a napojení průmyslových center Kuřimi.

Silniční tah K33 Tišnov (II/385) – Deblín – Svatoslav – hranice kraje (– Velká Bíteš) tvoří silnice II/379. Tah zajišťuje mezioblastní prostorů Brno-venkov a Žďár nad Sázavou a páteřní propojení sídel vyššího významu. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/379 Nelepeč – Žernůvka a obchvat Deblína. Obchvat Deblína není dle podkladů JMK v ÚAP JMK územně vymezen.

Silniční tah K34 Pohořelice (I/53, R52) – Hrušovany u Brna – Vojkovice (II/425) – Blučina – Měnín (II/380) – Újezd u Brna – Křenovice – Slavkov u Brna (I/54) tvoří silnice II/416. Tah zprostředkovává mezioblastní spojení prostorů Brno-venkov a Vyškovsko s návazností na nadřazenou silniční síť a napojení průmyslových center. V generelu je sledována přeložka silnice II/416 v úseku Unkovice – Hrušovany u Brna – Vojkovice – Blučina s možností výhledové přeložky silnice II/416 s obchvaty sídel Újezd u Brna, Hostěrádky-Rešov, Křenovice.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/416 Unkovice obchvat
- II/416 Vojkovice – Hrušovany přeložka
- II/416 Blučina obchvat
- II/416 Žatčany obchvat
- II/416 Újezd u Brna obchvat
- II/416 Hostěrádky-Rešov – Šaratice přeložka (dle ÚS II/416 Žatčany – Slavkov)
- II/416 Hrušky přeložka (dle ÚS II/416 Žatčany – Slavkov)
- II/416 Křenovice – Slavkov u Brna přeložka (variantně dle ÚS II/416 Žatčany – Slavkov)

Silniční tah K35 Brno, Slatina (I/50, II/417 – přeložka) – Šlapanice – Holubice – Rousínov (D1) – Vyškov (D1, R46) – Ivanovice na Hané – hranice kraje – Kroměříž) tvoří silnice II/430 a I/47. Tah zajišťuje spojení oblastí Brno, Brno-venkov, Vyškovsko a Kroměřížsko s návazností na nadřazenou silniční síť, páteřní obsluhu sídel vyššího významu a napojení průmyslových center. Tah současně přebírá funkci doprovodné silnice k dálnici D1. Generel doporučuje výhledové prověření podmínek a potřeb případné přeložky silnice II/430 s obchvatem Vyškova. V ÚAP JMK je územně vymezen západní a severní obchvat Vyškova (přeložka silnice II/430).

Silniční tah K36 Brno, Slatina (I/50) – Šlapanice (D1) – Ponětovice – Prace – Křenovice (II/416) zajišťují silnice III/15383, III/15286, III/15287, III/4178 a II/417. Tah zprostředkovává mezioblastní spojení, páteřní obsluhu sídel vyššího významu a napojení průmyslových center. V ÚAP JMK je sledována nová trasa silnice II/417 v úseku Brno Slatina – Šlapanice – Kobylnice.

Silniční tah K37 Hodonín (I/55) – Mutěnice – Čejč – Brno, Tuřany (JVT) – Brno, Slatina (D1) – Brno, Černovická terasa (VMO) tvoří silnice II/380 a III/15383. Tah zajišťuje spojení oblastí Hodonín, Brno-venkov a Brno a zajišťuje přímé spojení Hodonínska a přilehlých obcí s krajským městem.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/380 Borkovany přeložka
- II/380 Těšany obchvat (severní varianta dle ÚS II/380 Sokolnice – Čejč)
- II/380 Moutnice – Těšany obchvat (jižní varianta dle ÚS II/380 Sokolnice – Čejč)
- II/380 Telnice obchvat
- II/380 Tuřany obchvat

Silniční tah K38 Lipůvka (I/43) – Blansko – Rájec-Jestřebí – Boskovice – Sebranice (I/19) tvoří silnice II/379, II/374 a II/150. Tah zajišťuje spojení ORP Boskovice, Blansko, Kuřim a napojení území na silniční tahy vyššího významu.

V ÚAP JMK je územně vymezeno:

- II/374 Rájec – Doubravník přeložka
- II/374 Lhota Rapotina obchvat
- II/374 Boskovice – Lhota Rapotina přeložka

Silniční tah K40 Jihovýchodní tangenta v úseku Modřice – Tuřany. V ÚAP JMK je vymezeno variantní řešení JVT Modřice – Tuřany.

Silniční tah K41 Jihovýchodní tangenta v úseku Tuřany – Kobylnice – Jiřikovice – D1. V ÚAP JMK je vymezeno variantní řešení JVT Tuřany – Kobylnice a variantní řešení Kobylnice – Jiřikovice s alternativním napojením na D1 u Tvarožné.

A.1.6.3. Železniční doprava

Širší evropské souvislosti

Jihomoravský kraj leží na křižovatce IV. a větve VIb. TEMMK sítě TEN-T a I. a II. tranzitního železničního koridoru (I. a II. TŽK), které jsou spolu s dalšími zařazeny do transevropské železniční sítě nákladní dopravy TERFN, a také podle evropských dohod AGC a AGTC do sítě mezinárodních železničních magistrál a nejdůležitějších tras mezinárodní kombinované dopravy s návaznostmi na nadřazené sítě Polska, Slovenska, Rakouska a Německa.

Severojižní evropský koridor kolejové dopravy Varšava / Krakov – Ostrava – Přerov – Vídeň/Budapešť (větve VIb.) je na území Jihomoravského kraje zajišťovaný II. TŽK procházejícím prostorem Pomoraví mimo jádrovou aglomeraci Brna. IV. TEMMK Praha – Česká Třebová – Brno – Břeclav, zajišťovaný I. TŽK prochází jádrem Brněnské aglomerace a umožňuje její přímé zapojení do evropských kolejových struktur.

Přehled železničních tratí na území Jihomoravského kraje začleněných do transevropské sítě TEN-T:

- Železniční trať č. 330 (II. TŽK) Břeclav – Přerov (projekt 23 B – viz dále);
- Železniční tratě č. 250 a 260 (I. TŽK) Česká Třebová – Brno – Břeclav – hranice ČR / Rakousko / SR (projekt 22 D – viz dále);
- Železniční trať č. 300 Brno – Přerov (projekt 23 B);
- Železniční trať č. 250 Brno – Havlíčkův Brod.

Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 884/2004/ES (příloha III) byly oba koridory sítě TEMMK stanoveny jako prioritní projekty evropského významu.

Projekt 22 D: Břeclav – Praha – Norimberk jako součást železniční osy Atény – Sofie – Budapešť – Vídeň – Praha – Norimberk / Drážďany (IVb. TEMMK, resp. I. TŽK hranice Rakousko / SR / ČR – Brno – Česká Třebová – Praha – Děčín – hranice ČR / SRN)

Projekt 23 B: Katovice – Břeclav jako součást železniční osy Gdaňsk – Varšava – Brno – Bratislava / Vídeň (VIb. TEMMK, resp. II. TŽK hranice Polsko / ČR – Petrovice u Karviné – Ostrava – Přerov – Břeclav). Podle definice železniční osy v citovaném Rozhodnutí patří do tohoto projektu současně železniční trať Přerov – Brno.

Přehled železničních tratí zařazených do transevropské železniční sítě nákladní dopravy – TERFN:

- Železniční trať č. 250 (Havlíčkův Brod) – Brno – Břeclav – hranice ČR / Slovensko;
- Železniční trať č. 260 (Česká Třebová) – Brno;
- Železniční trať č. 300 Brno – Vyškov – (Přerov);

- Železniční trať č. 330 (Přerov – Otrokovice) – Břeclav – hranice ČR / Rakousko;
- Železniční trať č. 340 úsek Brno – Holubice.

Z hlediska stavu a úrovně kolejové infrastruktury je Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji ČR relativně dobře vybaven. Rozsah dvojkolejných tratí na území kraje tvoří cca 39 %, podíl elektrifikovaných tratí 40 %, modernizace obou koridorových tratí je v převažujícím rozsahu dokončena. To v podmínkách ČR řadí Jihomoravský kraj k absolutní špičce.

Souhrnný přehled stávající železniční sítě Jihomoravského kraje a jejich základní členění v rámci vnitrostátní sítě uvádí následující tabulka.

Souhrnný přehled stávající železniční sítě Jihomoravského kraje

trať č.	vedení tahu
celostátní tratě (dráhy)	
Koridorové tratě	
250	hranice ČR / Slovensko – Břeclav – Brno
260	Brno – Skalice nad Svitavou (– Česká Třebová)
330	(Přerov –) Moravský Písek – Břeclav – hranice ČR / Rakousko
Hlavní tratě	
250	Brno – Tišnov (– Havlíčkův Brod)
300 (340)	Brno – Holubice – Vyškov na Moravě (– Přerov)
Ostatní tratě	
240	Brno – Rapotice (– Okříšky – Jihlava)
241	Znojmo – Blížkovice (– Moravské Budějovice – Okříšky)
246	Břeclav – Hrušovany nad Jevišovkou – Znojmo
248	Znojmo – Šatov – hranice ČR / Rakousko
340 (300)	Brno – Kyjov – Veselí nad Moravou – Uherské Hradiště
343	Rohatec – Sudoměřice nad Moravou – Veselí nad Moravou – Javorník nad Veličkou – Vrbovce – hranice ČR / Slovensko
Regionální tratě (Dráhy)	
244	Hrušovany nad Jevišovkou – Moravský Krumlov – Střelice, Moravská Bránice – Oslavany
245	Hrušovany nad Jevišovkou – Hevlín (osobní doprava pozastavena)
247	Břeclav – Lednice (osobní doprava pouze v letní sezóně historickými vozy)
251	Tišnov (– Žďár nad Sázavou)
253	Vranovice – Pohořelice (osobní doprava pozastavena)
254	Šakvice – Hustopeče u Brna
255	Zaječí – Čejč – Hodonín
262	Skalice nad Svitavou (– Chornice – Třebovice v Čechách)
342	Bzenec – Moravský Písek

Základní charakteristiky celostátní a regionální železniční sítě

Celostátní tratě (dráhy)

Trať č. 250 hranice ČR / Slovensko – Břeclav – Brno, koridorová trať, součást I. TŽK a IV. TEMMK, je v plném rozsahu modernizována v souvislém úseku v délce cca 50 km na rychlost 160 km/hod. Trať je zaústěna do železničního uzlu Brno.

Trať č. 260 Brno – Skalice nad Svitavou (– Česká Třebová), součást I. TŽK a IV. TEMMK, navazuje v železničním uzlu Brno na trať č. 250. Dokončená modernizace tratě neumožňuje s ohledem na směrové vedení tratě, především v úseku Brno – Blansko, vyšší rychlosti. Parametry tratě neodpovídají standardům požadovaným na evropských magistrálách dle dohody AGC. Na úrovni MD ČR budou prověřovány podmínky pro vedení tratě v novém koridoru, umožňujícím dosažení potřebných parametrů a zajištění kvalitního kolejového propojení především pro dálkovou dopravu.

Trať č. 330 hranice ČR / Rakousko – Břeclav – Moravský Písek (– Přerov), součást II. TŽK a VIb. větve TEMMK. Trať je v plném rozsahu modernizována.

Trať č. 250 Brno – Tišnov (– Havlíčkův Brod), hlavní celostátní trať, součást sítě TEN-T. Železniční trať vyžaduje modernizaci s cílem zajištění potřebných parametrů, odpovídajících požadavkům dohody AGC. V prostoru Brna se předpokládá úprava tratě s napojením na navrhovaný severojižní diametr.

Trať č. 300 (340) Brno – Holubice – Vyškov na Moravě (– Přerov), hlavní celostátní trať, zajišťující přepravu v jednom z nejzatíženějších směrů. Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 884/2004/ES je součástí 30 evropských prioritních projektů transevropské dopravní sítě společného zájmu, na nichž mají být zahájeny modernizační práce před rokem 2010 (Projekt č. 23 B). V současné době jsou ze strany MD ČR cyklicky prověřovány nejrůznější varianty.

Trať č. 240 Brno – Rapotice (– Okříšky – Jihlava), celostátní trať, která zajišťuje mezikrajské propojení. Současný stav tratě je pro tuto přepravní funkci nedostatečný a vyžaduje modernizaci včetně elektrifikace. Ve fázi správních řízení je zdvojkolejnění úseku Střelice – Zastávka u Brna včetně úprav několika úseků pro zvýšení traťové rychlosti.

Trať č. 241 Znojmo – Blížkovice (– Moravské Budějovice – Okříšky), celostátní trať vedená ve značném rozsahu mimo sídelní strukturu s velkými docházkovými vzdálenostmi. Její každodenní využití pro regionální obsluhu se nabízí pouze v úseku Znojmo – Moravské Budějovice. Začlenění tratě do systému přepravy a její využití pro vyšší přepravní objemy je podmíněno zásadní modernizací.

Trať č. 246 Břeclav – Hrušovany nad Jevišovkou – Znojmo, celostátní trať využívaná pouze pro regionální obsluhu přilehlého území osobní i nákladní dopravou. Jednokolejná neelektrizovaná trať je pro svoji přepravní funkci nevyhovující, v současné době je připravována modernizace.

Trať č. 248 Znojmo – Šatov, celostátní jednokolejná neelektrizovaná trať zajišťuje regionální a přeshraniční obsluhu území v ose Znojmo – Šatov (– Retz), s využitím pro spěšné vlaky ve spojení Znojmo – Šatov (– Retz – Vídeň). V realizaci je elektrifikace tratě Znojmo – Šatov (– Retz).

Trať č. 340 Brno – Kyjov – Veselí nad Moravou – Uherské Hradiště, celostátní trať, která v konkurenci se silničním spojením zajišťuje především obsluhu příměstského urbanizovaného prostoru a sídel, dále v dílčích relacích regionální mezioblastní vztahy. Úsek Brno – Blažovice je sledován jako součást „Nové Přerovské tratě“ s připravovanou zásadní přestavbou v nové trase. Pro spojení ve směru na Veselí nad Moravou bude využíván dílčí úsek tratě č. 300 s návrhem na kontinuální propojení obou tratí v úseku Zbýšov – Slavkov „Křenovická spojka“. Výjezdový úsek Brno – Sokolnice je pro příměstskou dopravu v systému IDS s návazností na připravovaný severojižní kolejový diametr sledován ke zdvojkolejnění.

Trať č. 343 Hodonín – Súdomeřice nad Moravou – Veselí nad Moravou – Javorník nad Veličkou – Vrbovice – hranice ČR / Slovensko, celostátní trať s omezenou obslužnou funkcí a trvalým poklesem přepravních výkonů. V úseku Hodonín – Veselí nad Moravou má trať silnou konkurenci v souběžně vedené silniční dopravě. Mezinárodní nákladní přeprava je zajišťována pouze v mimořádných situacích.

Regionální tratě (dráhy)

Regionální tratě zajišťují především obsluhu území, v příměstských oblastech kolem Brna se záměrem jejich posílení a začlenění do integrovaného dopravního systému (podmíněno zvýšením konkurenceschopnosti s dopravou silniční). Záměry na modernizaci a nezbytné úpravy většiny regionálních tratí nevyvolávají zásadnější územní nároky. V rámci rozvoje regionálních tratí jsou sledovány následující záměry a počiny.

Severojižní kolejový diametr představuje zásadní záměr Jihomoravského kraje, který je součástí připravovaného integrovaného dopravního systému, jehož cílem je propojení městské a regionální veřejné dopravy s vazbou na železniční uzel Brno. V ÚAP JMK je promítnut záměr severojižního kolejového propojení, který navazuje na modernizaci tratě č. 300 v úseku Brno – Sokolnice.

Trať č. 262 Skalice nad Svitavou – Chornice – Třebovice v Čechách) je v prostoru Boskovic navržena k dílčí přestavbě s návazností na železniční trať č. 260 (II. TŽK) – „Boskovická spojka“. V současné době se připravuje k přestavbě tratě pouze krátký úsek. Cílem přestavby je zvýšení konkurenceschopnosti železnice v příměstské osobní dopravě.

Trať č. 245 Hrušovany nad Jevišovkou – Hevlín, jednokolejná neelektrifikovaná trať. V současné době zastavena osobní doprava.

Původní koncová trať Hrušovany u Brna – Židlochovice postavená v r. 1910 navazuje v železniční stanici Hrušovany u Brna na trať č. 250. Trať byla v roce 1990 vyčleněna ze sítě železničních tratí a ponechána pouze jako součást stanice. V současné době je uplatňován požadavek na zařazení tratě zpět do sítě regionálních železnic s využitím pro každodenní dopravu. Obnovení provozu je podmíněno úpravami včetně přestavby výškového vedení (současné výškové vedení pod hladinou stoleté vody Q_{100}).

Trať č. 256 na základě rozhodnutí Drážního úřadu z června 2008 (na popud SŽDC) byla trať v úseku Uhřetice u Kyjova – Ždánice fyzicky likvidována. Zbytek trati z Čejče do Uhřetice byl převeden mezi vlečky.

Integrovaný dopravní systém

V ÚAP JMK byly vymezeny záměry nových terminálů a rozšíření terminálů integrovaného dopravního systému D61 – D64, D66 – D69 a nová výhybna na železniční trati (D65) jako součást integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, navazující na již zmiňované vybrané koridory modernizace, dostavby a obnovy některých úseků konvenčních železničních tratí včetně přestavby ŽUB a SJD, jež jsou nedílnou součástí celého systému. Návrh integrovaného dopravního systému JMK a jeho jednotlivé záměry, které jsou sledovány a územně vymezeny vycházejí ze zpracované dokumentace „Generel dopravy Jihomoravského kraje“ (IKP Consulting engineers, s. r. o., 02/2006). Upřesněné územní vymezení koridorů s ohledem na místní podmínky je nezbytné zpracovat na úrovni ÚPD příslušného sídla.

Koridory vysokorychlostních tratí

Na území ČR jsou v systému vysokorychlostních tratí (VRT) MD ČR sledovány tři zásadní větve, napojené do evropského systému, z nichž Jihomoravským krajem procházejí následující dvě větve VRT:

Berlín – Praha – Brno – Vídeň / Bratislava;

Brno – Ostrava – Varšava.

Koridory VRT, které byly v minulosti prověřovány v mnoha variantách, sledují podle současné koncepce MD ČR v převažujícím rozsahu vnitrostátní tranzitní železniční koridory. Na území Jihomoravského kraje jsou koridory Havlíčkův Brod – Brno, Brno – Přerov a Brno – Břeclav – hranice ČR. VRT Brno – Praha nenavazuje v kraji Vysočina.

Koridor VRT Berlín – Praha – Brno – Bratislava / Vídeň je v ÚAP JMK v úseku Přibyslavice (hranice Krajů JMK a Vysočiny) – Kývalka územně vymezen v souladu s dokumentací IKP CE (2003). Ve směru od Prahy je na území Jihomoravského kraje veden jižně v souběhu s dálnicí D1. V souladu s dokumentací „VRT Kývalka – Modřice“ (SUDOP Brno, 11/2006) je v úseku Kývalka – Brno – Modřice sledována tzv. „jižní

varianta VRT“ s tunelovým úsekem Ostrovačice – Ostopovice (délka tunelu 10,473 km) a zaústěním VRT do železničního uzlu Brno. Trasa respektuje připravované rozšíření D1 na šestipruhové uspořádání i napojení sledované rychlostní silnice R43 na D1 (VRT v tunelu). Varianta severní, která byla dlouhodobě sledována MD ČR, byla na základě dohody mezi MD ČR, městem Brnem a Krajským úřadem Jihomoravského kraje zcela opuštěna a není v ÚAP JMK již registrována.

Navazující úsek Modřice – Břeclav (– Bratislava / Vídeň) je v ÚAP JMK vymezen dle dosud sledované koncepce MD ČR, která v této větvi sleduje vedení VRT v samostatném koridoru v souběhu s koridorovou tratí. Dle předběžných výsledků a informace MD ČR rozpracovaná aktualizace VRT prověřuje alternativu vedení koridoru VRT ve stávající modernizované konvenční trati Brno – Břeclav (I. TŽK), pravděpodobně bez přidání dalších kolejí. Tyto alternativní návrhy nejsou v ÚAPJMK dosud promítnuty.

Koridor VRT Brno – Ostrava – Varšava je v souladu s dosud sledovanou koncepcí MD ČR v ÚAP JMK vymezen jako samostatný koridor. Podle rozpracované studie koridorů VRT pořizované MD ČR je prověřována možnost využití připravované modernizace konvenční trati tzv. „Nové přerovské“ v úseku Brno – Přerov pro koridor klasické VRT, vedený v souběhu s touto konvenční tratí. To by přineslo značnou úsporu finančních prostředků a omezení další fragmentace území. Tyto náměty budou předmětem dalších prověřování a nejsou v ÚAP JMK dosud územně vymezeny (předpoklad realizace VRT po r. 2030).

A.1.6.4. Letecká doprava

Uzlovým letištěm Jihomoravského kraje je mezinárodní veřejné letiště Brno-Tuřany, v evropských souvislostech součástí větve VIb. TEMMK a sítě TEN-T. Pro sportovní letectví a související činnost, omezeně pro nepravidelné lety jsou na území kraje dále využívány letiště Brno-Medlánky, Břeclav, Kyjov, Vyškov a Znojmo. Doplněující je síť heliportů, které slouží pro leteckou záchrannou službu.

Síť ostatních letišť na území kraje má pro leteckou dopravu v souladu s Generelem dopravy Jihomoravského kraje pouze omezené předpoklady. Pro regionální využití ve formě nepravidelné letecké dopravy lze uvažovat na letištích Vyškov, Kyjov, podmíněně Znojmo. Ostatní činnost bude zřejmě omezena na sportovní letectví a související aktivity.

Základní charakteristiky stávajících letišť

Veřejné mezinárodní letiště Brno–Tuřany je situované cca 7,5 km jihovýchodně od centra Brna. Majitelem je Jihomoravský kraj, provozovatelem společnost Letiště Brno, a. s. Na letišti je provozováno několik pravidelných mezinárodních a množství charterových linek.

Letiště je vybavené zpevněnou vzletovou a přistávací dráhou s betonovým povrchem o rozměrech 2650 x 60 m a travnatou dráhou o rozměrech 1000 x 30 m. Kapacita dráhového systému je dostatečná. Roční kapacita činí max. cca 125 – 180 000 pohybů, hodinová max. cca 40 – 54 pohybů.

Letiště má vyhlášena ochranná pásma rozhodnutím Ministerstva dopravy čj. 26923/67-20 ze dne 15. 1. 1968. Tato OP podchycují stav a záměry 60. let. V roce 1990 a následně 1994 byla OP novelizována podle nového předpisu (L 14 OP), který specifikuje parametry jednotlivých OP. OP z roku 1990 ani 1994 nebyla vyhlášena.

V současné době letiště prochází etapovou přestavbou (dokončená dostavba odbavovací budovy pro cestující). Jednotlivé etapy předpokládají zejména dostavbu prostoru pro odbavování cestujících a nákladů, prostor pro technickou obsluhu letadel, dostavbu odbavovacích ploch a infrastruktury letiště, prodloužení vzletové a přistávací dráhy, dovybavení letiště prostředky pro přístrojový provoz, výstavbu hangárů atd.

Rozvojové předpoklady letiště však budou výrazně ovlivňovány především nadnárodními zájmy a konkurencí kapacitně nenaplněných letišť v jeho blízkosti (Vídeň, Budapešť, Bratislava).

V ÚAP JMK jsou vymezeny rozvojové plochy D80 a DR80, které zajišťují dlouhodobé záměry modernizace veřejného mezinárodního letiště Brno – Tuřany. Pro rozvoj letiště bude nutné zajistit podmínky pro napojení a obsluhu železniční dopravou.

Plánovaný rozvoj letiště a zvyšování počtu letů je spojeno se zvyšováním imisního zatížení obyvatel a to zejména hlukem. Studie Ekola Group: Letiště Brno-Tuřany – dopracování akčního hlukového plánu 2008 posuzovalo dopady do území pro výhledovou situaci pro varianty konzervativního a maximálního rozvoje. Dle vyhodnocení se jeví jako reálný konzervativní model rozvoje a pro tento stav je záměrem vedení letiště dosáhnout vyhlášení nového ochranného hlukového pásma v území, zasažené hlukem nad 50 dB v noci. Tento záměr je převzat do ÚAP JMK s cílem usměrnit rozvoj v dotčeném území tak, aby nedošlo ke zbytečným novým střetům s budoucím ochranným pásmem letiště. Výhledové hlukové pásmo je zobrazeno ve výkrese A.3. Výkres záměrů na provedení změn v území. Jeho velikost je do 1 800 m ve směru přistávací dráhy a do 200 m ve směru kolmém na přistávací dráhu.

Veřejné vnitrostátní letiště Brno – Medlánky je situované cca 6,5 km severozápadně od centra Brna. Je využíváno především pro sportovní provoz kluzáků a ultralehkých letadel. Letiště s vyhlášenými ochrannými pásmy je vybavené travnatými vzletovými dráhami o rozměrech 920 × 73 m, 450 × 40 m a 980 × 120 m. Je komplexně vybaveno pro sportovní provoz letadel. Celkový počet pohybů letadel na letišti za rok se pohybuje v rozmezí 2000 – 2500 pohybů. Výhledově není letiště vhodné k dalším dostavbám, či jinému využití než pro sportovní účely.

Veřejné vnitrostátní letiště Břeclav, situované 3,5 km severně od Břeclavi, je vybavené vzletovou a přistávací dráhou s travnatým povrchem o rozměru 740 × 110 m. Je komplexně vybaveno pro sportovní provoz letounů, kluzáků a ultralehkých letadel s možným provozem vrtulníků. Letiště nemá zpracována ani vyhlášena ochranná pásma. Celkový počet pohybů letadel na letišti za rok se pohybuje v rozmezí cca 2 800 – 3 000. Letiště není vhodné k dalším dostavbám, či jinému využití než pro sportovní účely.

Veřejné vnitrostátní letiště Kyjov s travnatou vzletovou a přistávací dráhou o rozměru 1 000 × 125 m je situované cca 3 km jižně od Kyjova. Nemá zpracována ani vyhlášena ochranná pásma. Je využíváno především pro sportovní provoz letounů, kluzáků a ultralehkých letadel s možným provozem vrtulníků. Celkový počet pohybů letadel na letišti za rok se pohybuje v rozmezí 3 300 – 4 000. Letiště je vhodné k dalším dostavbám, případně k jinému využití než pro sportovní účely, např. pro aerotaxovou dopravu.

Veřejné vnitrostátní letiště Vyškov s travnatou vzletovou a přistávací dráhou je situované cca 2,5 km severovýchodně od Vyškova. Letiště nemá zpracována ani vyhlášena ochranná pásma. Využití je zaměřeno na sportovní provoz letounů, kluzáků a ultralehkých letadel s možným provozem vrtulníků. Celkový počet pohybů letadel na letišti za rok se pohybuje v rozmezí cca 4 000. Letiště je vhodné k dalším dostavbám, případně k jinému využití než pro sportovní účely, např. pro aerotaxovou dopravu.

Neveřejné vnitrostátní letiště Znojmo s travnatou vzletovou a přistávací dráhou o rozměru 860 × 18 m je situované cca 3,5 km jižně od Znojma. Využití je zaměřeno na sportovní provoz letounů, kluzáků a ultralehkých letadel s možným provozem vrtulníků. Celkový počet pohybů letadel na letišti za rok se pohybuje v rozmezí cca 800 – 900. Letiště je vhodné k dalším dostavbám, případně k jinému využití než pro sportovní účely, např. pro aerotaxovou dopravu.

Heliporty

Síť heliportů letecké záchranné služby, tj. – pozemní Boskovice, Blansko a Břeclav a na konstrukci (na střeše) Brno – FDN, Brno – IBC, FN Brno a Kyjov jsou využitelná pouze pro potřeby přepravy pacientů a raněných, léků, transplantátů za účelem záchrany lidského života. Tyto heliporty nesmí být použity k jiným účelům, než jsou lety pro potřeby letecké záchranné služby

A.1.6.5. Vodní doprava

Zákon o vnitrozemské plavbě č. 114/1995 Sb. vymezuje na území Jihomoravského kraje dopravně významnou využitelnou vodní cestu, která je daná vodním tokem řeky Moravy od ústí vodního toku Bečvy po soutok s vodním tokem Dyje, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec.

Stávající vodní doprava na území Jihomoravského kraje je omezena pouze na rekreační plavbu a sportovně turistické využití. Pro tyto účely je sledován záměr na prodloužení „Baťova kanálu“ v úseku Rohatec – Hodonín. Jako územní rezerva je MD ČR dlouhodobě sledován koridor průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe, který je dle evropské dohody AGN součástí sítě hlavních vnitrozemských vodních cest mezinárodního významu cest a součástí větve VIb. TEMMK.

Základní charakteristiky stávajících a navrhovaných vodních cest

Rohatec – Hodonín – soutok Morava / Dyje, prodloužení vodní cesty – „Baťův kanál“

První úsek koridoru Rohatec – Hodonín sleduje prodloužení vodní cesty z prostoru výklopníku Rohatec (původně pro potřeby přepravy lignitu) do turisticky atraktivnějšího Hodonína. Pro dosažení plavebních podmínek v tomto úseku je třeba prodloužit vodní cestu Otrokovice – Rohatec vodním tokem Radějovka až k ústí do řeky Moravy. Prodloužení je podmíněno vybudováním plavební komory u stávajícího jezu na Radějovce, úpravou a prohloubením koryta Radějovky. Hladina řeky Moravy je od ústí Radějovky k jezu Hodonín vzdouvána stávajícím jezem Hodonín a řeka je v tomto úseku splavná.

V rámci zpracované projektové dokumentace je v tomto úseku navržena celá řada kompenzačních opatření, které mají za cíl nahradit ekologickou újmu způsobenou realizací záměru. Tato kompenzační opatření zahrnují nejen území dotčené přímo stavbou, ale jsou koncipována jako komplexní, vzhledem k celému přilehlému území. Nejvýraznějším kompenzačním prvkem je přeložka regionálního biokoridoru, která bude vedena po pravém břehu bezprostředně za ochrannou hrází Radějovky, včetně vybudování nového, přírodě blízkého, drobného vodního toku, který umožní v cílovém stavu zvýšení ekologické stability území a zachování či rozšíření biodiverzity dotčeného území. Biotopy nově vytvořené v rámci přeložky regionálního biokoridoru budou po čase kvalitativně výrazně převyšovat současnou ekologickou hodnotu biotopů na Radějovce. Nově vytvořený vodní prvek pak bude, na rozdíl od současného stavu na Radějovce, migračně propustný pro řadu vodních organismů. Dále bude v rámci kompenzačních opatření provedena náhradní výsadba za vykácené dřeviny a průběh výstavby bude upraven tak, aby byly minimalizovány negativní vlivy na okolní přírodu, zejména v období rozmnožování cenných živočišných druhů.

Druhý úsek koridoru Hodonín – Lanžhot – soutok Morava / Dyje svým územním vymezením v ÚAP JMK vychází ze zpracované dokumentace „Socioekonomická analýza prodloužení Baťova kanálu o úsek Hodonín – soutok Morava / Dyje“ (Societas Rudolphina, 2006), její technické části (Vodní cesty, a. s.). Záměr na prodloužení Baťova kanálu v úseku Hodonín – soutok Morava / Dyje bude v rámci vymezeného koridoru technicky řešen výstavbou šesti „rekreačních“ plavebních komor v parametrech současné vodní cesty Otrokovice – Rohatec, tedy plavební třídy 0 (dle příslušné vyhlášky č. 666/2004 MD ČR). Studie předpokládá výstavbu komor a tím prodlužování vodní cesty v postupných etapách dle jednotlivých úseků:

- 1. Hodonín – Kopčany (jez Hodonín + zdrž jezu Kopčany)
- 2. Kopčany – Tvrdonice (jez Kopčany + zdrž jezu Tvrdonice)
- 3. Tvrdonice – Lanžhot/Brodské (jez Tvrdonice + zdrž Lanžhot/Brodské)
- 4. Lanžhot/Brodské – soutok s Dyjí (jezy Lanžhot/Brodské, Lanžhot 1 a Lanžhot 2)

Záměr prodloužení Baťova kanálu není dle výsledků studie v územním konfliktu s územní rezervou pro hájení mezinárodních závazků státu ani s jeho případnou realizací. Prodloužení Baťova kanálu není ani v konfliktu s plánovanými protipovodňovými opatřeními.

Záměr na prodloužení Baťova kanálu pro rekreační plavbu představuje zásadní přínos pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu na území Jihomoravského a návazně sousedního Zlínského kraje s přeshraničními dosahy. Projekt má zásadní význam pro rozvoj udržitelné formy cestovního ruchu střední a jižní Moravy. Nabízí možnost vytvoření „rekreační osy UNESCO“ Olomouc – Kroměříž – Mikulčice (in spe) – Lednicko-Valtický areál.

Průplavní spojení Dunaj – Odra – Labe

Průplavní spojení Dunaj – Odra – Labe (D-O-L) je součástí hlavních vnitrozemských vodních cest mezinárodního významu E20 – řeka Labe od Severního moře přes Hamburg, Magdeburg, Ústí nad Labem, Mělník a Pardubice – (spojení Labe – Dunaj) a E30 – Swinoujscie – Štětín – řeka Odra od Štětína přes Vratislav do Kozle – (spojení Odra – Dunaj). Územím Jihomoravského kraje prochází výhledový koridor tzv. Dunajské větve, vedený v úseku Rokytnice – Břeclav, dále variantně ve směru na Vídeň variantně Bratislavu.

K problematice napojení jižní Moravy na Dunaj bylo mezi českou a rakouskou stranou uzavřeno Vídeňské Memorandum, které potvrzuje potřebnou přípravu a realizaci vodní cesty mezi Dunajem a jižní Moravou v souladu s uzavřenými mezinárodními smlouvami a dokumenty (AGN, síť TEN-T, tzv. Rotterdamská deklarace). Všichni účastníci jednání zdůraznili nutnost spojené mezinárodní spolupráce příslušných institucí Německa, Polska, České republiky, Slovenské republiky a Rakouska při prověřování a přípravě projektu.

Na základě těchto dohod bylo MD ČR pořízeno zpracování studie proveditelnosti, která prověřila tři základní varianty, z nichž v rámci projednávání byla na základě stanoviska MD ČR tzv. „kanálová odbočka“ vypuštěna a k územní ochraně vybrány pouze následující dvě:

- Varianta A: „Slovensko-česká“; na území ČR koridor veden říčním hraničním tokem Moravy. Dále na území Slovenska vede levobřežním kanálem do Bratislavy.
- Varianta B: „Rakousko-česká“; samostatný plavební kanál veden po pravém břehu Moravy po Angern a dále do přístavu Vídeň.

Koridor pro územní rezervu průplavního spojení D-O-L, byl v rámci zpracovávání Politiky územního rozvoje ČR 2008 (PÚR 2008) předmětem hodnocení z hlediska udržitelného rozvoje. Na základě výsledků byl z dokumentu PÚR 2008 dodatečně vyřazen. Usnesení vlády z 20. července 2009 č. 929 o Politice územního rozvoje 2008 uložilo zajišťovat i nadále územní ochranu koridoru D-O-L a předložit vládě návrh způsobu další ochrany.

Usnesením vlády ČR ze dne 24. 5. 2010 č. 368 byl schválen návrh způsobu další územní ochrany koridoru průplavního spojení D-O-L formou územní rezervy. Územní rezerva bude zachována v územně plánovacích dokumentacích do doby rozhodnutí vlády o dalším postupu.

A.1.6.6. Kombinovaná doprava – logistika

V současné době nejsou na území ČR ani Jihomoravského kraje vytvořeny podmínky pro vyšší uplatňování kombinované dopravy a veřejných logistických center (VLC).

Na území kraje jsou sledovány dvě lokality pro umístění VLC: logistické centrum celostátního významu Brno a logistické centrum Břeclav.

Logistické centrum Brno – v rámci přestavby železničního uzlu Brno je sledováno umístění nového velkokapacitního nákladového obvodu do prostoru stávajícího kontejnerového terminálu, který bude výhledově rozšířen o logistické centrum celostátního významu. Důvodem pro toto umístění je enormní zájem soukromých spedičních firem na zřízení logistického centra v Brně, bezprostřední vazba na železniční síť a blízkost dálnic D1 a D2, případně R52, JZT a JVT. V současné době je uvažováno alternativní umístění terminálu v blízkosti mezinárodního letiště Brno-Tuřany.

Umístění VLC v Brně je prověřováno územní studií „Umístění veřejného logistického centra – lokalita u letiště Brno-Tuřany“, kterou pořizuje město Brno. Územní studie navrhne a prověří logistické centrum

celostátního významu ve variantách velikosti plochy (z hlediska disponibilních ploch / kapacity komunikační sítě). Navrhne a prověří napojení na technickou a na dopravní infrastrukturu – na dopravu silniční, leteckou a železniční a na veřejnou hromadnou dopravu v rámci navržených variant. V rámci územní studie bude vyhodnocena a rovnocenně posouzena lokalita v Horních Heršpicích s variantami u letiště Brno-Tuřany.

Logistické centrum Břeclav je situované do křižovatky evropských multimodálních koridorů. Podobněji je problematika zpracována v dokumentacích „Studie proveditelnosti Veřejného logistického centra Břeclav“ – technická část (SUDOP Brno, 2003) a „Veřejné logistické centrum Břeclav“ – regionální vazby a marketing (SUDOP Brno, 2006).

Studie předpokládá napojení na dálniční, silniční a železniční síť začleněnou do evropské sítě, ve výhledu s případnou alternativou napojení na Dunajskou vodní cestu. Vytipovaná lokalita leží severovýchodně od zastavěné části Břeclavi, mezi železniční stanicí Břeclav a dálnicí D2.

A.1.6.7. Cyklistická doprava

Jihomoravským krajem procházejí tři páteřní trasy evropské sítě cyklistických tras EuroVelo č. E4, č. E9 a E č. 13.

- EV č. 4 – východozápadní trasa, délka 4,000 km, vede z Roscoffu (FR) – Praha – Brno – Olomouc – Krakov (PL) do Kyjeva (UK),
- EV č. 9 – severojižní trasa Balt – Jadran, délka 1,930 km, vede z Gdaňska (PL) – Vratislav (PL) – Brno – Vídeň do Puly (IT).
- EV č. 13 – stezka železné opony Barentsovo moře – Norsko – Finsko – Baltské moře – Estonsko – Lotyšsko – Litva – Polsko – Německo – ČR (Znojmo, Mikulov v JMK) – SR – Maďarsko – Slovinsko – Chorvatsko – Srbsko – Rumunsko – Bulharsko – Černé moře, délka 10,400 km

Koridor EV č. 4 využívá trasy současné tzv. Pražské stezky podél řeky Svratky přes Štěpánovice do Brna, dále pokračuje po trase: Brno – Slavkov – Bučovice – Kyjov – Strážnice – Veselí nad Moravou (– Uherské Hradiště – Kroměříž – ...).

Většina stávajících cyklotras je v současné době vedena po stávajících silnicích s automobilovým provozem bez souvislejší segregace. V souladu s dokumentem „Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy v ČR“ schválené Usnesením vlády ČR č. 678/2004 je žádoucí postupné převádění cyklistických tras do samostatných stezek s využitím silnic účelových komunikací a silnic III. třídy, případně II. třídy s nízkým provozem motorové dopravy. Zbývající úseky bude žádoucí v souladu se schválenou strategií postupně nahrazovat samostatnými cyklostezkami.

Jednou z hlavních zásad pro zajištění bezpečnosti cyklistické trasy je především její oddělení od frekventované automobilové dopravy, přičemž míru segregace je nutno na základě místních podmínek individuálně posuzovat. Cílem je tak ochrana provozu cyklistů na pozemních komunikacích a odstraňování míst s častými nehodami cyklistů.

Koridor EV č. 9 navazuje na již vybudovanou infrastrukturu sousedního Rakouska v hraničním prostoru Poštorná – Reinthal (u Břeclavi). Stezka povede přes Lednicko-valtický areál do Mikulova a Nového Přerova, kde se napojí na již stávající cyklistickou stezku Brno – Vídeň. Na sever od Brna bude cyklotrasa EV č. 9 využívat trasy současné tzv. Jantarové stezky směrem na Olomouc.

Evropské dálkové trasy jsou dále doplněny následujícími mezinárodními a krajskými cyklokoridory.

Mezinárodní cyklokoridory – přehled

Jejich podpora vychází ze zpracovávaného „Programu rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro roky 2007 – 2013“. Jedná se o tyto koridory:

- Brno – Židlochovice – Hevlín – (Vídeň), známá jako cyklostezka Brno – Vídeň
- Brno – Blansko – Sloup – Suchý – (Olomouc – Ostrava), známá jako Jantarová stezka

- Brno – Tišnov (Praha), známá jako Pražská stezka
- (Krakov) – Veselí nad Moravou – Hodonín – Lanžhot (Bratislava), známá jako Moravská stezka, stezka podél Baťova kanálu a nebo jako Greenways Odra – Morava – Dunaj
- Praha – Vratěšín – Vranov nad Dyjí – Hevlín – Lednice (Viedeň), známá v úseku Praha – Valtice (Viedeň) jako Greenways Praha – Viedeň
- Strážnice – Velká nad Veličkou – Vápenky – (Český Těšín), známá jako Beskydsko – Karpatská magistrála

Krajské cyklokoridory (hlavní směry) – přehled

- (Brno) – Vranovice – Dolní Věstonice – Lednice – Břeclav – Lanžhot – (Kúty – Bratislava)
- Brno – Tvarožná – Slavkov – Bučovice – (Uherské Hradiště – Starý Hrozenkov – Trenčín)
- Brno – Tvarožná – Rousínov – Vyškov – (Prostějov)
- Brno – Blansko – Skalice nad Svitavou – Letovice – (Svitavy – Česká Třebová – Ústí nad Orlicí)
- Česká – Lelekovice – Lipůvka – Černá Hora – Lysice – Skalice nad Svitavou
- Předklášteří – Dolní Loučky – Katov – (Velká Bíteš)
- Troubsko – Brno, Bystrc – Brno, Mokrý Hora – Brno, Soběšice – Adamov – Bílovice nad Svitavou – Brno, Líšeň – Šlapanice
- (Velká Bíteš) – Rosice – Modřice
- Tišnov – Rosice – Zbýšov – Oslavany – Ivančice – Moravské Bránice – Dolní Kounice – Pohořelice – Ivaň
- Moravský Krumlov – Hrušovany nad Jevišovkou – Hrabětice
- Brno, Pisárky – Anenský mlýn – Moravské Bránice – Ivančice – Moravský Krumlov – Znojmo
- Moravský Krumlov – (Dukovany – Třebíč)
- Moravský Krumlov – Vémyslice – Jevišovice
- Znojmo – Jevišovice – (Jaroměřice nad Rokytnou – Třebíč)
- Skalice nad Svitavou – Boskovice – Šebetov – Velké Opatovice
- Suchý – Šebetov
- Adamov – Býčí skála – Jedovnice
- Skalní mlýn – Ostrov u Macochy
- Ostrov u Macochy – Jedovnice – Rousínov
- Jedovnice – Račice – Vyškov
- Habrůvka – Křtiny – Hostěnice – Pozořice
- Brno, Líšeň – Hostěnice – Kalečnick
- Brno, soutok Svitavy a Svatky – Lovčičky – Snovídky – (Koryčany – hřbetem Ždánického lesa)
- U Slepice – Kyjov – Vracov – Bzenec – Veselí nad Moravou
- Blučina – Klobouky u Brna – Mutěnice – Hodonín
- Janův hrad – Mutěnice – Vracov
- Valtice – Pohansko a krajský koridor Sedlec – U Tří Grácií
- Uhřetice u Kyjova – Ždánice, na zrušené a zlikvidované trati č. 256 je plánována výstavba nové cyklostezky

A.1.6.8. Technická infrastruktura

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Podíl obyvatel zásobovaných plynem	28	–
Podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejného vodovodu	29	–
Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci	30	–
Zařízení pro nakládání s odpady	31	–
Staré ekologické zátěže	32	–

A.1.6.8.1. Zásobování elektrickou energií

Přenosová soustava

Akiová společnost ČEPS působí na území České republiky jako výhradní provozovatel přenosové soustavy (elektrická vedení 400 kV a 220 kV) na základě licence na přenos elektřiny, udělené Energetickým regulačním úřadem podle Energetického zákona. Je tedy jediným provozovatelem přenosové soustavy na území Jihomoravského kraje.

Stávající vedení VVN 400 kV

Jednoduché vedení (linka č. 417) procházející územními celky Vyškov a Brno-venkov z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice do rozvodny 400/110 kV Otrokovice.

Dvě jednoduchá vedení (linka č. 424 a č. 497) procházející územními celky Břeclav, Hodonín a Brno-venkov z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice na Slovensko.

Dvojitý potah vedením (linka č. 435, 436) procházející územním celkem Brno-venkov rozvodny 400/110 kV Slavětice do rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice. Do rozvodny Slavětice jsou vyvedeny zdroje EDU (elektrárna Dukovany) a EDA (elektrárna Dalešice).

Jednoduché vedení (linka č. 437) procházející územním celkem Znojmo z rozvodny 400/110 kV Slavětice do Rakouska.

Jednoduché vedení (linka č. 434) procházející územním celkem Brno-venkov z rozvodny 400/110 kV Slavětice do rozvodny Čebín.

Jednoduché vedení (linka č. 423) procházející územním celkem Brno-venkov z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice do rozvodny 400/110 kV Čebín (z ní dále do rozvodny Mírovka).

Stávající vedení VVN 220 kV

Dvojitý potah vedením (linka č. 251, 252) procházející územním celkem Brno-venkov z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice do rozvodny 400/110 kV Prosenice.

Dvojitý potah vedením (linka č. 243, 244) procházející územními celky Brno-venkov a Břeclav, z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice do Rakouska.

Jednoduché vedení (linka č. 280) procházející územními celky Brno-venkov a Hodonín z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice na Slovensko.

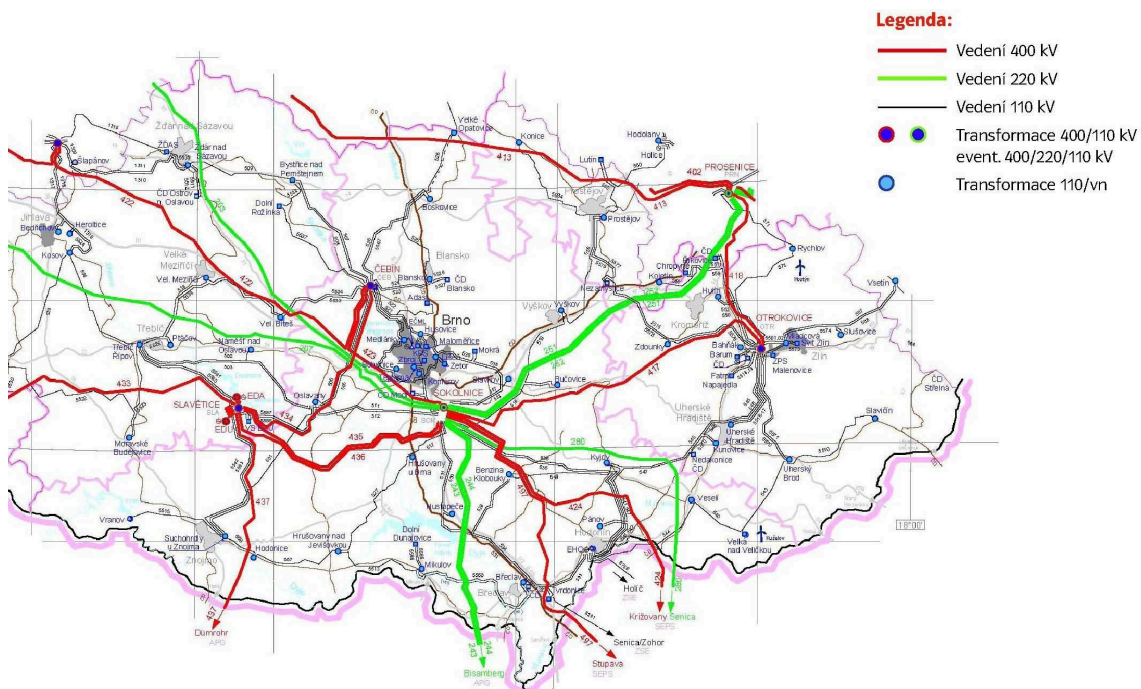
Dvě jednoduchá vedení (linka č. 203 a č. 207) procházející územním celkem Brno-venkov z rozvodny 400/220/110 kV Sokolnice do rozvodu Opočinek a Tábor.

Rozvodny VVN napěťové úrovně 400 a 220 kV

Rozvodna 400/220/110 kV Sokolnice s transformátory T 401 o výkonu 500MVA (transformace 400/220kV), T 202 a T 203 každý o výkonu 200 MVA a T 402 o výkonu 350 MVA.

Rozvodna 400/110 kV Čebín s transformátory T 401 a T 402, každý o výkonu 350 MVA a T403 o výkonu 250MVA.

Přenosovou soustavu ZVN 400 kV a VVN 220 kV na území Jihomoravského kraje, kterou provozuje ČEPS, a. s. a distribuční soustavu VVN 110 kV kterou provozuje E.ON Distribuce, a. s. znázorňuje mapové schéma.

Zdroj: www.eon-distribuce.cz (2010)

Distribuční soustava VVN 110 kV

Rozvodnou soustavu na území Jihomoravského kraje provozuje pouze jediná regionální rozvodná energetická společnost – E.ON Distribuce, a. s.

Společnost provozuje distribuční síť na napěťové hladině velmi vysokého napětí (VVN) – 110 kV, vysokého napětí (VN) – 22 kV a nízkého napětí (NN) – 0,4 kV.

Distribuční síť je převážně napájena z přenosové soustavy (PS) společnosti ČEPS, a. s. prostřednictvím nadřazených transformací 400/200/110 kV v majetku ČEPS, a. s. Dále je distribuční síť napájena z výroben E.ON, závodních elektráren a ostatních lokálních zdrojů.

Na zásobovaném území E.ON Distribuce, a. s. je napájení distribuční sítě VVN o napěťové hladině 110 kV zajištěno z nadřazené soustavy VVN (400 kV, resp. 220 kV) prostřednictvím nadřazených transformací, uvedených v následující tabulce.

Nadřazené transformace pro zásobování Jihomoravského kraje

kraj	napěťová hladina	název transformovny	instalovaný výkon trafostanice
Jihomoravský	400/110 kV	Čebín	2 × 350 MVA, 1 × 250 MVA
Jihomoravský	400/220/110 kV	Sokolnice	1 × 500 MVA (400/220 kV) 1 × 350 MVA (400/110 kV) 2 × 200 MVA (220/110 kV)

Distribuční síť 110 kV napájí distribuční transformovny 110/22 kV a dále odběratelské transformace 110/22 kV v majetku jednotlivých podnikatelských subjektů. Seznam transformací 110/22 kV je uveden v následujících tabulkách.

Distribuční transformace pro zásobování Jihomoravského kraje

kraj	napěťová hladina	název transformovny	dispečerské označení	instalovaný výkon trafostanice [MVA]			
				T101	T102	T103	T104
Jihomoravský	110/22 kV	Blansko	BK 9	25	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Boskovice	BO 9	25	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Bohunice	BOB 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Černovice	BNC 9	25			
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Husovice	HUV 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Komárov	KV 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Líšeň	LI 9	40	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Medlánky	MEY 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Teplárna	BNT 9	40	40	40	40
Jihomoravský	110/22 kV	Brno – Moravany					
Jihomoravský	110/22 kV	Břeclav	BR 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Bučovice	BU 9	25	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Čebín	CNT 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Hodonice	HI 9	25	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Hodonín	HO 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Hrušovany n. J.	HJ 9	25	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Hrušovany u B.	HB 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Hustopeče	HU 9	25	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Klobouky	KB 9	25			
Jihomoravský	110/22 kV	Mikulov	MI 9	25	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Oslavany	OS 9	25	40	40	
Jihomoravský	110/22 kV	Pánov	PNV 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Pohořelice	PHE 9	25			
Jihomoravský	110/22 kV	Slavkov u B.	SLB 9	25	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Sokolnice	SO 9	40	25	40	
Jihomoravský	110/22 kV	Suchbátka	SUZ 9	40	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Velké Opatovice	VOP 9	25	25		
Jihomoravský	110/22 kV	Veselí nad Moravou	VLM 9	25	40		
Jihomoravský	110/22 kV	Vranov nad Dyjí	VRV 9	16	16		
Jihomoravský	110/22 kV	Vyškov	VY 9	25	40		

Odběratelské transformace

kraj	napěťová hladina	název transformovny	dispečerské označení	instalovaný výkon trafostanice [MVA]			
				T101	T102	T103	T104
Jihomoravský	110/22 kV	Adamov	AD				
Jihomoravský	110/22 kV	Blansko ČD	BKD				
Jihomoravský	110/22 kV	Brno-Červený Ml.	CML				
Jihomoravský	110/22 kV	Brno-KPO	KPO				
Jihomoravský	110/22 kV	Brno-Výtopna	HUV				
Jihomoravský	110/22 kV	Čebín ČD	CNTD				
Jihomoravský	110/22 kV	Brno-Zbrojovka	ZBB				
Jihomoravský	110/22 kV	Brno-ZETOR	ZET				
Jihomoravský	110/22 kV	Břeclav ČD	BRD				
Jihomoravský	110/22 kV	Dolní Dunajovice	DDJ				
Jihomoravský	110/22 kV	KB-ČEPRO	KBČ				
Jihomoravský	110/22 kV	Modřice ČD	MED				
Jihomoravský	110/22 kV	Mokrá Cem.	MQ				
Jihomoravský	110/22 kV	Tvrdonice	TD				
Jihomoravský	110/22 kV	VLM-Železářny	VKM				
Jihomoravský	110/22 kV	el. Vranov	VRV				

Zdroje pracující do distribuční sítě

Jihomoravský kraj je výrazně dovozovým územím i s pohledu výroby elektrické energie na území. Na území kraje se nenachází žádný ze systémových zdrojů elektrizační soustavy ČR. Do distribuční sítě (DS) však dodává elektřinu řada paralelně pracujících zdrojů. Přehled významnějších paralelních zdrojů elektrizační soustavy na území Jihomoravského kraje uvádí následující tabulka.

Přehled významnějších paralelních zdrojů elektrizační soustavy

zdroj	instalovaný výkon [MW]	LAU 1 (okres)
ČEZ, a. s., Elektrárna Hodonín	105	Hodonín
Moravskoslezské cukrovarny, a. s.	12	Znojmo
Teplárna Kyjov, a. s.	23	Hodonín
Eon Trend	20,3	Znojmo (Vranov)
Teplárny Brno, a. s.	179,6	Brno-město
Energzeta, a. s.	18	Brno-město

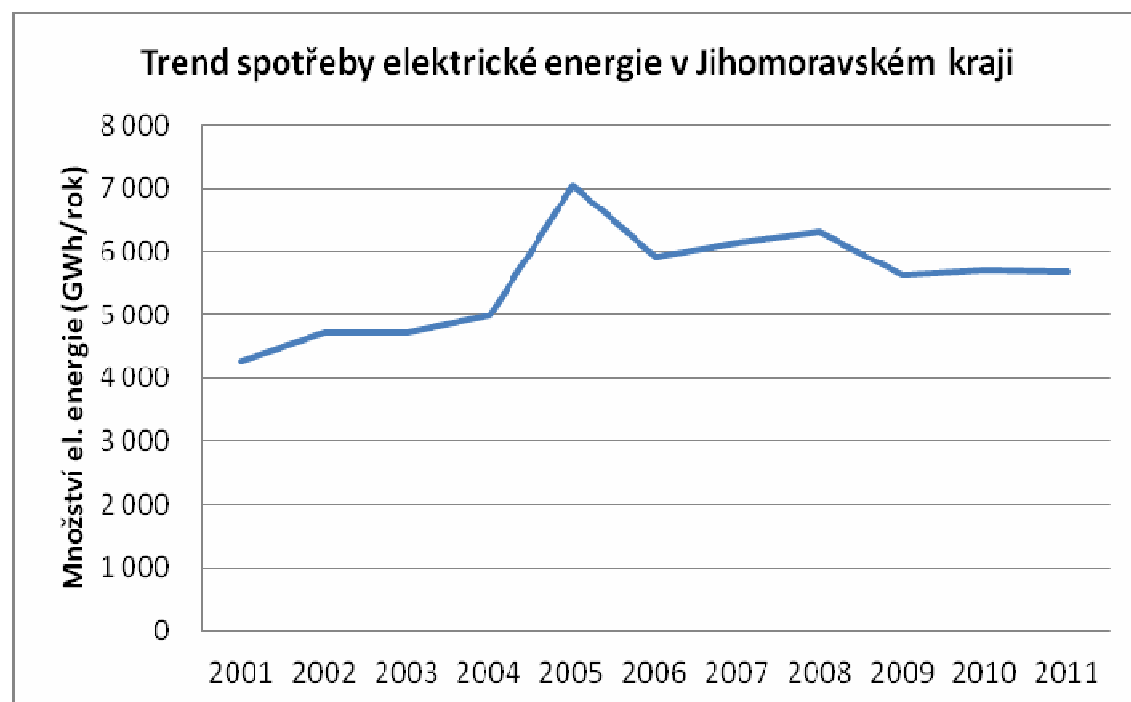
Dalšími zdroji dodávajícími elektrickou energii do sítě jsou fotovoltaické elektrárny, které byly zbudovány na území Jihomoravského kraje.

Bilance spotřeby elektrické energie v Jihomoravském kraji

Celkovou spotřebu elektrické energie s přehledem vývoje v letech 2000 – 2011 znázorňuje následující tabulka a graf.

celková spotřeba elektrické energie v Jihomoravském kraji (GWh/rok)										
posuzované období										
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
4 279	4 708	4 718	4 993	7 040	5 919	6 139	6 316	5 628	5 710	5 672

Zdroj: Roční zprávy o provozu ES ČR, www.eru.cz

Na úrovni ÚAP kraje je sledován pouze návrh systémů nadzemních vedení vln 110 kV, 220 kV a 400 kV.

A.1.6.8.2. Zásobování zemním plynem

Systém zásobování

Zemní plyn z hlediska spotřeby paliv v Jihomoravském kraji zaujímá zcela dominantní postavení a ve spotřebě paliv pokrývá cca 60 %. Toto postavení zemního plynu je dáno vysokým plošným pokrytím území plynovodní distribuční sítí. Jihomoravský kraj má v rámci České republiky nejvyšší procento plynofikovaných obcí, okres Hodonín má jako jediný okres v ČR plynofikovány všechny obce. Postavení zemního plynu z hlediska spotřeb paliv zůstane dominantním i v dalším časovém horizontu.

K jednotlivým odběratelům je zemní plyn dodáván plynovodní distribuční sítí provozovanou společností Jihomoravská plynárenská, a. s. Lokální význam v okrese Vyškov má distribuční společnost Quantum. Zemní plyn je do distribuční sítě dodáván společnostmi – RWE Transgas Net, s.r.o. a Moravské naftové doly, a. s.

Dodavatelé zemního plynu do distribuční soustavy

RWE Transgas, a. s. a RWE Transgas Net, s.r.o.

V roce 2005 v souladu s právní úpravou (§ 58a č. 458/2000 Sb., energetický zákon v platném znění) vycházející z legislativy Evropské unie provedla společnost RWE Transgas, a. s. s účinností od 1. 1. 2006

právní oddělení provozovatele přepravní soustavy do samostatné společnosti RWE Transgas Net, s.r.o. Nově vzniklá společnost získala s účinností od 1. 1. 2006 licenci na přepravu zemního plynu a od stejného data je majitelem přepravní soustavy. Společnost RWE Transgas Net, s.r.o. zajišťuje pro společnost RWE Transgas, a. s. výkon některých částí licencované činnosti (uskladňování zemního plynu). V souladu s trendem poskytování centralizovaných služeb v rámci skupiny společnosti RWE v ČR byl od 1. 1. 2006 organizačně začleněn útvar nákupu do dceřiné společnosti RWE Energy Customer Services CZ, a. s. Od března 2010 byla společnost RWE Transgas Net přejmenována na NET4GAS v souvislosti s požadavkem Evropské unie na vytvoření nové, samostatné identity provozovatele přepravní soustavy.

Přepravní soustava provozovaná společností NET4GAS, s.r.o. zajišťuje tranzitní přepravu zemního plynu přes území ČR pro zahraniční obchodní partnery a vnitrostátní přepravu zemního plynu tuzemským partnerům, tj. dodávky zemního plynu regionálním distribučním společnostem a přímým konečným zákazníkům. Dále zajišťuje přepravu zemního plynu skladovaného v podzemních zásobnících plynu (viz dále obrázek: Schéma přepravní soustavy na území České republiky).

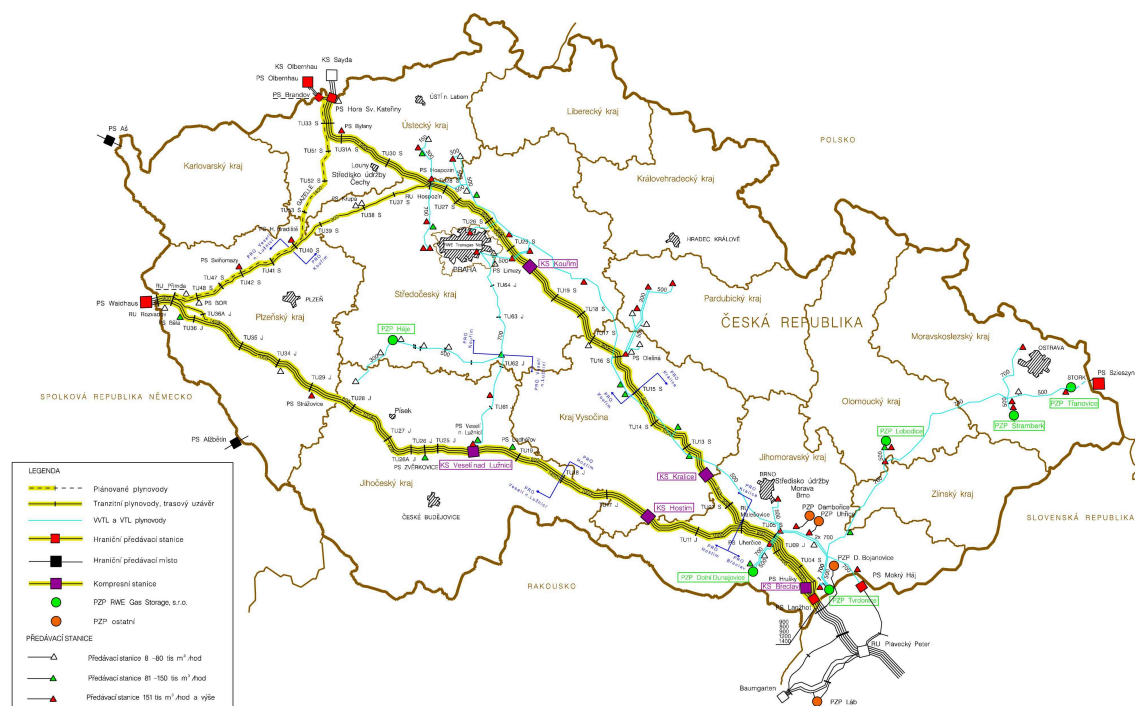
Místy vstupu do přepravní soustavy jsou hraniční předávací stanice v lokalitách Lanžhot a Hora Svaté Kateřiny na území ČR, Olbernhau a Waidhaus na území SRN a předávací stanice jednotlivých podzemních zásobníků plynu. Místy výstupu z přepravní soustavy jsou hraniční předávací stanice Waidhaus na území SRN, Hora Svaté Kateřiny na území ČR a 87 vnitrostátních předávacích stanic, prostřednictvím nichž je plyn dodáván tuzemským obchodním partnerům.

Stabilizujícím článkem plynárenské soustavy společnosti Transgas, a. s. je šest podzemních zásobníků zemního plynu. Pět zásobníků plní funkci sezónních zdrojů. Kromě těchto zásobníků provozuje Transgas, a. s. kavernový podzemní zásobník v Hájích, který je využíván jako špičkový zdroj. Společnost RWE Transgas v roce 2006 zvýšila skladovací kapacitu provozovaných zásobníků plynu o 3 % na 2 321 mil. m³.

Mimo vlastní podzemní zásobníky využívá Transgas, a.s na základě smluvní dohody podzemní zásobník Láb na Slovensku, zásobník Rehden na území Německa a od roku 2001 nově vybudovaný podzemní zásobník Uhřetice, jehož provozovatelem je společnost Moravské naftové doly, a. s.

Zajištění potřebné plochy pro podzemní zásobníky plynu umožní zajištění plynulosti a rovnoměrnosti přepravy zemního plynu pro zásobování Jihomoravského kraje (a dalších krajů) s příznivým efektem na posílení bezpečnosti zásobování domácího i evropského trhu.

Mapa přepravní soustavy na území České republiky

zdroj: www.net4gas.cz (2010)

MND, a. s.

Společnost MND, a. s. je největší těžařskou společností ropy a zemního plynu v České republice. Těžbu v ČR provádí na 21 těžebních ložiscích s denní těžbou kolem 5 000 barelů ropy a 250 tis. m³ zemního plynu.

V roce 2006 společnost MND, a. s. vstoupila na trh jako licencovaný obchodník se zemním plynem a začala dodávat zemní plyn vedle tradičního smluvního partnera Jihomoravské plynárenské, a. s. také koncovým zákazníkům.

Provozovatelé distribučního systému

Jihomoravská plynárenská, a. s. a JMP Net, s. r. o.

Společnost Jihomoravská plynárenská na základě licence dle zákona 458/200 Sb. zabezpečuje dodávky zemního plynu odběratelům v krajích Jihomoravském, Zlínském, Vysočina, z části i Olomouckém, Pardubickém a Jihočeském. V prodeji zemního plynu v rámci České republiky zaujímá Jihomoravská plynárenská, a. s. klíčové postavení mezi distribučními společnostmi, dodává každoročně svým odběratelům více než 2 mld. m³ distribučním systémem vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynovodů.

V souvislosti s požadavky Evropské unie a novely energetického zákona došlo k 1. 1. 2007 k rozdělení společnosti. Nyní po tzv. unbundlingu samostatně a nezávisle podnikají jako regionální plynárenská společnost Jihomoravská plynárenská, a. s. a provozovatel distribuční soustavy společnost JMP Net, s. r. o. Je tak splněna povinnost oddělení činností spojených s obchodem od přepravy zemního plynu.

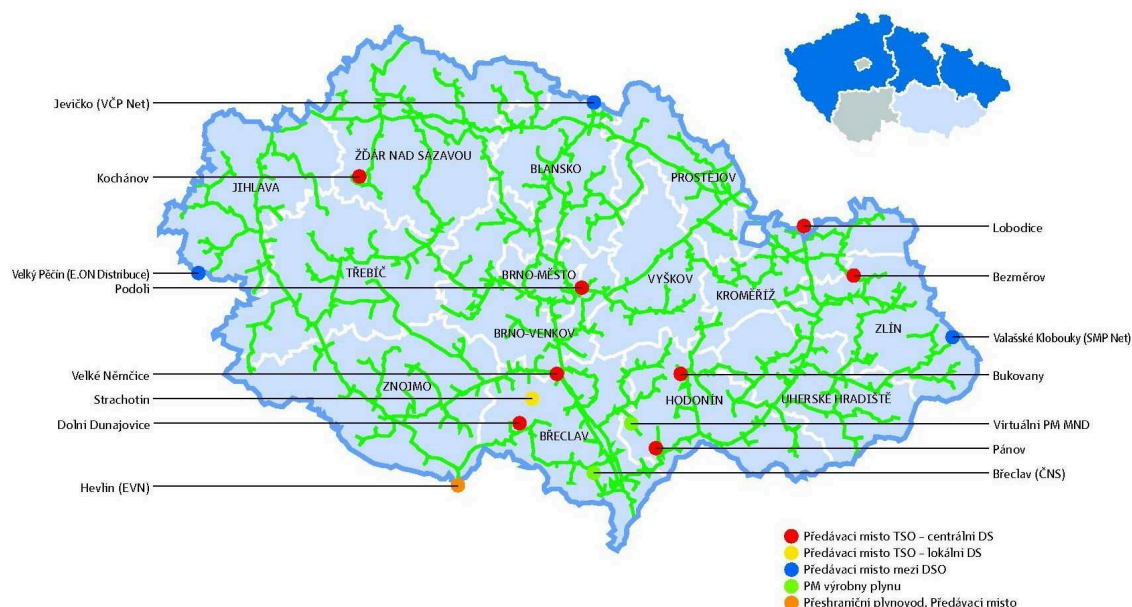
Od 1. 1. 2006 se ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb. stali oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci odbírající zemní plyn s výjimkou domácností. Od 1. 1. 2007 se stali oprávněnými zákazníky i odběratelé kategorie domácnosti.

Jihomoravská plynárenská, a. s. nakoupila pro své odběratele v roce 2009 celkem 19 976 018 MWh zemního plynu. Majoritním dodavatelem zemního plynu pro Jihomoravskou plynárenskou, a. s. je

společnost RWE Transgas, a. s. s 95% podílem na celkovém nakoupeném množství zemního plynu. Druhým dodavatelem zemního plynu je společnost MND, a. s., jejíž celkový objem dodávky v roce 2006 činil 59 940 tis. m³ zemního plynu, tj. 5 % celkově nakoupeného objemu.

Distribuční soustava je zásobována celkem 8 předávacími stanicemi z přepravní soustavy a 2 předávacími stanicemi od těžebních společností, s celkovým smluvním výkonem 1377,1 tis. m³/hod.

Schéma rozvodné soustavy JMP Net, s. r. o.

zdroj: www.rwe-gasnet.cz (2010)

Quantum, a. s.

Quantum, a. s. provozuje STL soustavu plynovodů, která je rozdělena do 7 oblastí. Každá oblast má předávací místo, které tvoří hranici mezi nadřazeným distributorem JMP Net, s. r. o. a Quantum, a. s. Každé předávací místo zásobuje plynem několik obcí. Lokální distribuční soustava se skládá z místních sítí a propojí mezi jednotlivými obcemi.

<i>předávací místa a seznam obcí, které zásobuje společnost Quantum</i>	
<i>předávací místo</i>	<i>zásobované obce</i>
Konice	Křemenec, Čunín, Runářov
Brodek u Konice	Brodek u Konice, Suchdol, Jednov, Labutice, Skřípov, Šubířov
Víceměřice	Víceměřice, Nezamyslice, Dřevnovice, Tištin
Prusy-Boškůvky	Prusy-Boškůvky, Vážany
Letonice	Letonice, Dražovice
Hodějice	Hodějice, Křížanovice, Rašovice
Kučerov	Lysovice, Rostěnice-Zvonovice

zdroj: Řád provozovatele lokální distribuční soustavy QUANTUM, a. s., Vyškov (2010), www.quantumas.cz

Na úrovni ÚAP kraje je sledován pouze návrh systémů VVTL plynovodů.

Zásobníky plynu

Zásobníky plynu v ČR slouží především k sezónnímu vyrovnávání spotřeby plynu. V letním období, kdy je spotřeba plynu nižší, je plyn do zásobníků vtlačěn. V zimním období je naopak těžbou ze zásobníku pokryta vyšší spotřeba plynu. Zásobníky plynu tak umožňují nejen velmi rychlou reakci v případě neočekávaného zvýšení spotřeby plynu, ale zároveň slouží i jako velice významné bezpečnostní zásoby pro případ omezení nebo přerušení dodávek plynu ze zahraničí.

Provozovateli zásobníků plynu v ČR jsou společnosti RWE Gas Storage, s.r.o., MND Gas Storage, a. s. a SPP Storage, s.r.o. Na území Jihomoravského kraje je zemní plyn uskladněn v těchto zásobnících: Dolní Dunajovice, Tvrdonice (vlastněné společností RWE Gas Storage, s.r.o.) a Uhřetice (vlastněné společností MND Gas Storage a. s.). Podzemní zásobník Dolní Bojanovice (vlastněný SPP Storage, s.r.o.) je v současné době používán pouze pro krytí spotřeby Slovenské republiky.

Stav plynofikace a bilance spotřeby

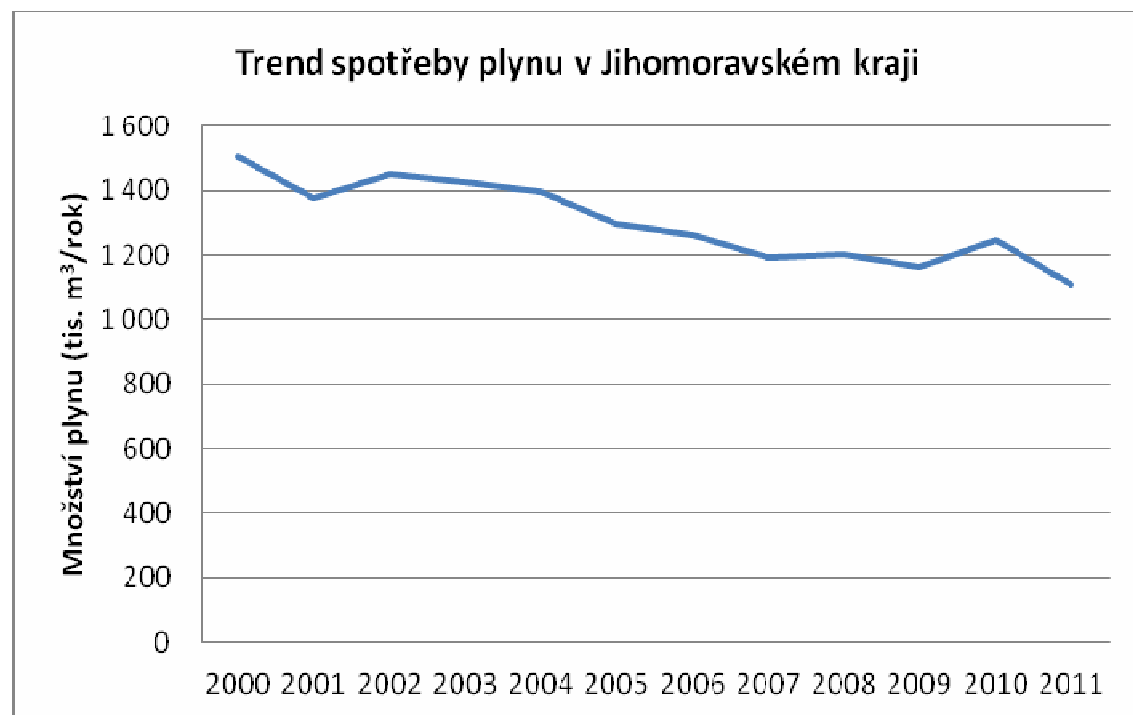
Jihomoravský kraj má v rámci České republiky nejvyšší procento plynofikovaných obcí, okres Hodonín má jako jediný okres v ČR plynofikovány všechny obce. Dominantní postavení zemního plynu je dáno vysokým plošným pokrytím území plynovodní distribuční sítí.

Celkovou spotřebu zemního plynu s přehledem vývoje v letech 2000 – 2011 znázorňuje následující tabulka a graf.

Celková spotřeba zemního plynu v Jihomoravském kraji

spotřeba zemního plynu (tis. m ³ /rok) v posuzovaném období											
2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1 503	1 378	1 450	1 424	1 395	1 299	1 262	1 195	1 205	1 166	1 249	1 110

zdroj: www.eru.cz

Produktovody, ropovody a dálkovody

Produktovody

Provozovatelem a správcem produktovodů v ČR je firma ČEPRO a.s. Produktovodní systém spojuje potrubím sklady a střediska s rafineriemi Litvínov, Kralupy nad Vltavou a Bratislava. Systém umožňuje přímé čerpání a zásobování mezi jeho jednotlivými úseky.

Stávající produktovody na území Jihomoravského kraje

- (Bratislava –) Hodonín – Zálesná Zhoř (odbočka Střelice) – (Kralupy nad Vltavou)
- Klobouky u Brna – Kyjov – (Sedlnice)

Pro skladování strategických zásob na území Jihomoravského kraje je využíván sklad Střelice.

Ropovody

Jihomoravským krajem, ve společném koridoru s produktovodem (Bratislava –) Hodonín – Kralupy nad Vltavou, je veden ropovod mezinárodního významu Družba řeka Morava – Klobouky u Brna (Kralupy – Litvínov). Provozovatelem a správcem ropovodu je firma MERO – ČR, a. s. V úseku Rajhrad – Velká Bíteš (délka 36,8 km) je stávající ropovod zdvojený.

ÚAP JMK registruje záměr společnosti MERO a.s. na zdvojení ropovodu Družba ve střední ose řeky Moravy mezi Rohatcem a Holíč-Klobouky a Klobouky – Rajhrad. Záměr je sledovaný v Politice územního rozvoje ČR 2006 jako součást koridoru mezinárodního významu, který umožní navýšování ropy z Ruska do ČR a následně do SRN pro potřeby zpracovatelů této strategické suroviny.

Dálkovody

Jihomoravským krajem neprocházejí nadřazené dálkovody typu teplovodů. ÚAP JMK registruje záměr společnosti Teplárna Brno na realizaci horkovodu z elektrárny Dukovany; hranice kraje – Brno, který je veden z JE Dukovany do předávací stanice v Brně-Bosonohách. Následné rozvody jsou pak lokálního charakteru.

Spoje – radioreleové trasy

Rozvoj zařízení elektronických komunikací je spojený s používáním nových technologií. Zařízení elektronických komunikací představuje technické zařízení, včetně vedení, pro vysílání, přenos, směřování, spojování a příjem informací prostřednictvím elektromagnetických vln. S ohledem na rychlý rozvoj i zánik těchto sítí jsou v ÚAP JMK registrovány pouze radioreleové trasy. Jejich koridory jsou přímočarými vzdušnými trasami umožňujícími přenos signálu mezi místy přenosu. Funkčnost radioreleového spoje vyžaduje trasu bez překážek. Pátevní radioreleové trasy jsou z hlediska jejich povahy vymezeny v grafické části ÚAP JMK ve výkrese A.1. Výkres limitů využití území.

Na úrovni ÚAP kraje nejsou sledovány záměry telekomunikačních vedení.

A.1.6.8.3. Vodní hospodářství

Za vodohospodářskou službu se podle směrnice 2000/60/ES čl. 2 považují veškeré činnosti, které zajišťují pro obyvatelstvo a hospodářství odběry, úpravu, akumulaci a rozvody povrchových nebo podzemních vod a rovněž odvádění a čištění odpadních vod. Cílem je zajistit dostatek kvalitní vody a efektivní likvidaci odpadních vod při minimalizaci dopadů na životní prostředí, především na jakost vod.

Česká republika ratifikovala protokol o vodě a zdraví, vyhlášený OSN v r. 1999. Všichni lidé mají nárok na pitnou vodu dobré kvality. Ve vyspělých zemích patří její dostatek – obdobně jako odkanalizování a čištění odpadních vod – ke standardním požadavkům obyvatel.

Úroveň zásobování pitnou vodou v mezikrajském srovnání je v Jihomoravském kraji velmi dobrá. Podle údajů ČSÚ bylo v kraji v r. 2011 připojeno na vodovod pro veřejnou potřebu 95,0 % z celkového počtu obyvatel, což je vyšší hodnota v rámci ČR (93,4 %). V odvádění a čištění komunálních a odpadních vod je

relativní situace v kraji obdobná. Podíl obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu je JMK 87,7 % (ČR 82,6 %).

V gesci Ministerstva zemědělství byly v minulých letech pro obor vodovodů a kanalizací zpracovány ve všech krajích Plány rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje (PRVK území Jihomoravského kraje – v JMK schválen dne 23. 9. 2004 – 1239/04/Z 27). Souhrnným dokumentem pro ČR je Plán rozvoje vodovodů a kanalizací ČR, který byl vydán v roce 2010.

Tento první Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky představuje střednědobou koncepci oboru vodovodů a kanalizací do roku 2015.

Závěry PRVKu ČR:

- Předpokládaný vývoj počtu obyvatel byl převzat z demografických údajů Českého statistického úřadu. V roce 2015 se očekává cca 10,4 mil. obyvatel v České republice,
- Zásobování pitnou vodou:
- trvalý růst počtu zásobovaných obyvatel z vodovodů pro veřejnou potřebu z 83,2 % v roce 1990 až k 97,6 % v roce 2015,
- pro zásobení z vodovodů pro veřejnou potřebu jsou na území České republiky využívány z 48 % podzemní zdroje a z 52 % povrchové zdroje. Ve výhledu do roku 2015 se nepředpokládá zásadní posun ve využívání zdrojů,
- z bilance kapacity zdrojů a očekávané potřeby vody vyplývá, že v roce 2015 bude průměrná využitelnost zdrojů 48 % a maximální využitelnost zdrojů 55 %,
- dostatečná kapacita současných zdrojů a stagnující potřeba vody nevyvolávají požadavek na budování nových významných zdrojů, například vodárenských nádrží,
- odkanalizování a čištění odpadních vod:
- v roce 2015 se předpokládá podíl obyvatel napojených na kanalizační systémy 88,7 % a na kanalizační systémy ukončené čistírnou odpadních vod 86,2 %,
- v roce 2015 se předpokládá celková kapacita čistíren odpadních vod 5 200 tis. m³/den a celková délka kanalizační sítě cca 53 tis. km.

Zásobování pitnou vodou

Dlouhodobý extenzivní vývoj v zásobování pitnou vodou byl ukončen v r. 1989, kdy po třech desetiletích trvalého růstu potřeb vody, budování a rozšiřování centrálních zdrojů nastal zlom. Vlivem růstu cen vody pro obyvatele a restrukturalizací průmyslu došlo k prudkému poklesu výroby pitné vody – v rámci ČR z 1 251 mil. m³/rok v r. 1989 na 649 mil. v r. 2009, t. j. na cca 52 %. V obdobných relacích klesají i další ukazatele, např. specifická spotřeba vody fakturované pro domácnosti klesla ve stejném období ze 171 na 97 l/os. den. Dvacetiletý pokles dodávek pitné vody dosud pokračuje, ale již velmi mírně a lze očekávat v dalších letech stagnaci nebo pozvolný růst.

Výstavba rozsáhlých vodárenských systémů a snižující se odběry pitné vody přináší dnes pro zásobování vodou problémy, např. přebytek kapacity v centrálních úpravárnách vody (rezervy vesměs 30 – 40%) a předimenzované distribuční systémy, ve kterých se prodlužuje doprava vody a hrozí i její druhotné znečištění.

Dlouhodobě se nedaří významně snížit ztráty vody, které v r. 2009 činily v ČR 19,3% z vody vyrobené určené k realizaci. Pokles ztrát představuje pouze cca 1% za rok. V JMK činily tyto ztráty vody v r. 2009 17,1 %.

Vodárenské soustavy a významné skupinové vodovody

V Jihomoravském kraji je realizováno zásobování pitnou vodou v rámci 7 významných územních celků, zahrnujících jednotlivé skupinové vodovody (dále SV). Některé zdroje vody leží i mimo území kraje a naopak pitná voda je dodávána do krajů sousedních.

Pro územní celky Brno-město a Brno-venkov jsou dominantními vodárenskými soustavami Březová II., Březová I., Vířský oblastní vodovod (VOV). Hlavními zdroji jsou jímací území podzemní vody Březová II (780 l/s), Březová I (300 l/s) a Vodárenská nádrž Vír s úpravnou vody ve Švařci (1150 l/s). Dalším významným zdrojem je jímací území podzemní vody Moravské Bránice (30 l/s) a Ivančice (25 l/s).

Územní celek Blansko je zajišťován 14 skupinovými vodovody a 70 samostatnými vodovody. Hlavními zdroji jsou JÚ Opatovice (81 l/s), Lažany (50 l/s), Spešov, Rájec-Jestřebí (83 l/s). Záložním zdrojem je vodárenská nádrž Boskovice (úpravna vody s kapacitou 180 l/s) – v současnosti nevyužívána.

Část pitné vody je předávána do Olomouckého kraje.

Územní celek Břeclav je zajišťován těmito nejvýznamnějšími skupinovými vodovody – Hustopeče, Velké Pavlovice, Mikulov, Břeclav a Pohořelice. Hlavními zdroji jsou – jímací území podzemní vody Nová Ves (35 l/s), Vranovice (45 l/s), Zaječí (50 l/s), Lednice (140 l/s), Kančí obora (150 l/s), Cvrčovice (30 l/s).

Územní celek Hodonín má pět hlavních skupinových vodovodů – Hodonín, Koryčany – Kyjov – Klobouky, Veselí – Strážnice, Podluží, Bzenec – Kyjov – Hodonín, které jsou vzájemně propojeny. Hlavními zdroji jsou jímací území podzemní vody Bzenec (450 l/s), Moravská Nová Ves (75 l/s) a vodárenská nádrž Koryčany (úpravna vody s kapacitou 55 l/s).

Územní celek Vyškov má šest hlavních skupinových vodovodů – Vyškov, Pustiměř – Ivanovice, Hodějice – Heršpice – Nížkovice – Kobeřice, Dražovice – Letonice, Ježkovice – Ruprechtov – Podomí, Dětkovice – Švábenice. Jedná se o samostatné vodovody. Významnými zdroji v území jsou – vodárenská nádrž Opatovice (úpravna vody s kapacitou 120 l/s), jímací území podzemní vody Drnovice (35 l/s), Dědice (26 l/s), Manerov (úpravna vody s kapacitou 7,5 l/s), Brankovice a Pustiměř.

Územní celek Znojmo má 16 skupinových vodovodů – nejvýznamnější jsou Znojmo, Třebíč, Štítary, Bítov a Jevišovice. Hlavními zdroji povrchové vody jsou vodárenské nádrže Vranov (úpravna vody Štítary s kapacitou 200 l/s) a vodárenská nádrž Znojmo (úpravna vody s kapacitou 240 l/s).

Jednoznačně lze však uvést, že potřeba pitné vody je v kraji dostatečně kryta v množství i v kvalitě. Zdroje pitné vody budou stačit i všem novým potřebám v příštích desetiletích. Podíl obyvatel žijících v trvale obydlených bytech zásobovaných pitnou vodou znázorňuje schéma č. 29 v grafické příloze.

Na úrovni ÚAP kraje je sledován pouze návrh vodovodních systémů, které mají návaznost na Vířský oblastní vodovod.

Kanalizace a čištění odpadních vod

Úroveň odvádění a likvidování odpadních vod patří k základním atributům vyspělé společnosti a představuje jeden ze základních ukazatelů životní úrovně obyvatel. Odstraňování komunálního i průmyslového znečištění je nezbytné pro dosažení dobrého stavu vod a navazujících ekosystémů v krajině. Cílem je v příštích letech dosáhnout v odkanalizování a čištění odpadních vod obdobné úrovně, kterou dnes máme v zásobování pitnou vodou, tzn. snížit rozdíl mezi počtem obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů a počtem obyvatel žijících v domech napojených na kanalizace s účinnými čistírnami odpadních vod. Jedním z účinných opatření bude Aktualizace implementace směrnice Rady Evropské unie o čištění městských odpadních vod.

V základním ukazateli (počtu obyvatel připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu) Jihomoravský kraj významně zaostává za počtem obyvatel připojených na vodovod (cca o 12%).

V r. 2011 bylo připojeno na kanalizaci 1 020,8 tis. obyvatel, tzn., že cca 143,7 tis. obyvatel není v JMK připojeno na řádnou kanalizaci (dle ČSÚ).

V současné době je na území JMK provozováno několik kanalizačních systémů:

- Brno (ÚČOV Brno-Modřice) – Kuřim – Šlapanice – Podolí – Želešice – Ostopovice – Lipůvka – Česká – Moravské Knínice – Rozdrojovice – Blažovice – Modřice – Bedřichovice – Mokrý-Horákov – Velatice – Jiřkovice – Tvarožná – Sívce – Pozořice – Viničné Šumice – Kovalovice – Kobylnice – Prácheň – Ponětovice – Popůvky,
- Hrádkov (ČOV) – (Boskovice C) – Vratíkov – Okrouhlá – Valchov – Velenov – Benešov,
- Hodonín (ČOV) – Rohatec – Lužice, Kyjov (ČOV) – Boršov – Nětčice – Sobůlky u Kyjova
- Bzenec (ČOV) – Vracov – Moravský Písek,
- Bílovice nad Svitavou (ČOV) – Řícmanice – Kanice – Ochoz u Brna,
- Tišnov (ČOV) – Předklášteří – Štěpánovice,
- Znojmo (ČOV) – Konice – Popice – Oblekovice – Přímětice – Nový Šaldorf-Sedlešovice – Mašovice – Suchohrdly – Kuchařovice – Dobšice – Dyje,
- Jaroslavice (ČOV) – Hrádek – Dyjákovice,
- Tetčice (ČOV) – Rosice – Zastávka – Babice u Rosic – Ostrovačice – Říčany
- Žabčice (ČOV) – Unkovice – Přísnotice.
- Svatobořice – Místřík (ČOV) – Šardice – Hovorany

Nepříznivý stav v čištění odpadních vod zlepšilo uplatnění dokumentu Aktualizace strategie financování implementace Směrnice Rady č. 91/271/EHS z r. 1991 o čištění městských odpadních vod (dále jen Směrnice). Česká republika se zavázala, že zajistí splnění požadavků této směrnice do konce r. 2010. Plnění tohoto závazku vláda trvale sleduje.

Pro naplnění požadavků Směrnice bylo nutno zajistit, aby všechny aglomerace s počtem ekvivalentních obyvatel větším než 2000 byly vybaveny stokovými soustavami a odpadní vody z nich byly před vypuštěním mechanicko biologicky čištěny, a aby odpadní vody z aglomerací menších než 2000 EO byly před vypouštěním do recipientu „přiměřeně čištěny“.

Na začátku roku 2011 bylo možno konstatovat, že ve všech aglomeracích nad 2000 EO fungují čistírny, které zneškodňují odpadní vody v souladu se zákonem.

Podíl obyvatel žijících v trvale obydlených bytech napojených na veřejnou kanalizaci znázorňuje schéma č. 30 v grafické příloze.

Naléhavost výše uvedených opatření u odvádění odpadních vod a způsobů jejich čištění je zřejmá z jejich dopadu nejen na životní prostředí, ale i na sociální soudržnost obyvatel. V měřítku kraje jde o stavby bodové povahy, jejich důsledky se projevují v rozsáhlých územích, v ozdravení úrodných niv vyčištěných toků. Pro pevné sociální vazby obyvatel k místu bydlení a jeho zázemí musí být místním lidem poskytnuty kvalitní podmínky.

Na úrovni ÚAP kraje není sledován návrh kanalizačních systémů – navržené systémy nejsou považovány za nadmístní význam.

A.1.6.8.4. Odpadové hospodářství

Politika odpadového hospodářství, plán odpadového hospodářství

Strategickým programovým dokumentem je Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje (POH JMK – zpracoval ECO-Management, s. r. o., Brno, vydán 2011), jehož zpracování je povinné podle zák. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění. POH JMK byl zpracován na období minimálně 10 let. Může být změněn při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován. V průběhu platného období je pomocí soustavy indikátorů prováděno každoroční vyhodnocení plnění stanovených cílů.

Z POH JMK vyplývá řada opatření s pozitivními vlivy na životní prostředí, zejména ve vztahu k prevenci vzniku odpadů, jejich důslednějším třídění, recyklaci, materiálovému a energetickému využití a

omezení nebezpečných vlastností. Realizací POH je vytvářen takový integrovaný systém nakládání s odpady, který předejde vzniku odpadů, zefektivní současný systém nakládání s odpady a upřednostní materiálové resp. energetické využívání odpadů před jejich odstraňováním.

Závazná část POH JMK a její změna byla zveřejněna vyhláškou Jihomoravského kraje č. 309 ze 17. 6. 2004. Závazná část je podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství původců odpadů a pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v odpadovém hospodářství. Plán odpadového hospodářství původce odpadů zpracovávají původci odpadů, kteří produkují ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.

Závazná část definuje cíle a cílové hodnoty odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a opatření pro dosažení těchto cílů. Strategické cíle POH se v oblasti nakládání s komunálními odpady (KO) a nakládání se stavebními a demoličními odpady týkají např. zvyšování materiálového využití komunálních odpadů, preference spalování směsného komunálního odpadu s energetickým využitím před jeho skládkováním, zajišťování sběru, následného využití, případně řízeného odstraňování nebezpečných složek komunálních odpadů, zajišťování recyklace stavebních a demoličních odpadů. Součástí dokumentu je přehled všech cílů stanovených POH, u nichž je každoročně prováděno vyhodnocení jejich plnění.

Trendy v odpadovém hospodářství

Takřka poloviční zastoupení, z celkového množství odpadů, mají odpady stavební a demoliční. Z vyhodnocení výše zmíněné dokumentace vyplývá, že se situace v odpadovém hospodářství komunální sféry se zlepšuje. Oproti roku 2010 klesla celková produkce odpadů o 2,9 %, nicméně nebezpečné odpady pokračovaly v nárůstu meziročně o 13,0 %. Produkce ostatních odpadů poklesla o 3,75 %. Nejvýznamnější pokles ovšem zaznamenaly komunální odpady, jejichž produkce poklesla o 14,0 %. Tím byl částečně srovnán enormní nárůst produkce komunálního odpadu 21,0 % z předchozího roku. Vysvětlení tak lze hledat ve výkyvech vykazování průmyslových odpadů pod kódy komunálních, v nesystémových hlášeních, kde mohly být v loňském roce komunální odpady započítány dvojnásobně vzhledem k nejednotnosti výkladů v případě zapojení podnikajícího subjektu do systému obce nakládání s komunálními odpady, stejně dobře, ale mohlo jít o kumulaci náhodných chyb v systému podávání hlášení či o převod odpadu mezi kalendářními roky. Kleslo uložení na skládky oproti předchozím letům díky plnému uvedení zařízení na využívání energetického odpadu (ZEVO) SAKO Brno, a. s. do provozu. Je vybudována hustší síť sběrných dvorů, provozovaných obcemi a městy, a dále přetváření skládek na komplexy odpadového hospodářství. Mimo již zmíněné skládky je zbudováno několik kompostáren krajského významu, pět dotřídňovacích linek, recyklace stavebních a demoličních odpadů, a řada sběrných dvorů a překladišť. V návaznosti na to byla provedena z větší části implementace Krajského informačního systému odpadového hospodářství Jihomoravského kraje (KISOH).

Skládky

Na území Jihomoravského kraje se nachází 15 provozovaných skládek. Oproti předchozím letům poklesl o 75,07% hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky. Skládky jsou přetvářeny na komplexy odpadového hospodářství.

100 % skládek, mimo skládky určené pro inertní odpad, je posuzováno v rámci zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů, zde jsou zařízení povolována v souladu s nejlepší dostupnou technikou (tzv. BAT). Všechny skládky v Jihomoravském kraji, na které je ukládán biologicky rozložitelný komunální odpad (s výhledem dalšího postupného snižování), mají instalován funkční odplynovací systém. Výčet skládek v Jihomoravském kraji je uveden v tabulce dále.

Produkce odpadů

Z hlediska vývoje celkové produkce (viz tabulka dále) je patrný nárůst celkového množství odpadů do roku 2004 a následný pokles mezi roky 2004 – 2006. Zatímco produkce průmyslového odpadu klesá

v důsledku deindustrializace či restrukturalizace průmyslu, produkce komunálního odpadu vzrůstá a mění se složení obou zdrojů odpadu. Pokles mezi lety 2008 a 2009 lze vysvětlit snížením celkového výkonu ekonomiky. Za poslední dva roky lze pozorovat vyrovnaný trend celkové produkce, kdy se roční produkce odpadu pohybuje okolo hodnoty 2500 tis. tun.

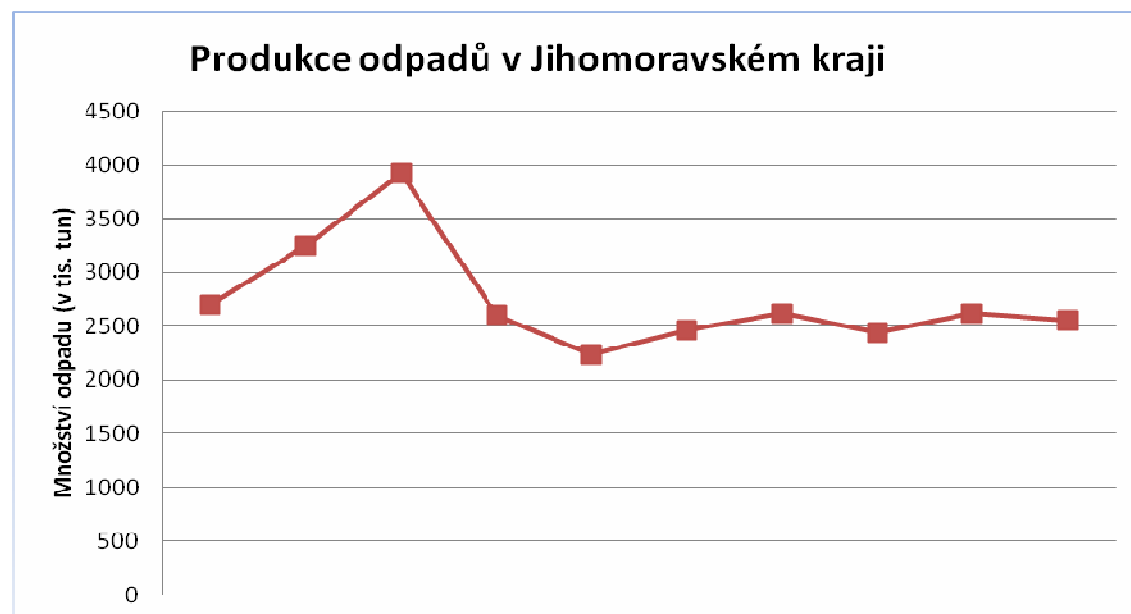
Celkově klesla produkce odpadů a nejvýznamnější pokles je u komunálního odpadu. Oproti tomu vzrostl nárůst nebezpečných odpadů. Což je nejspíš způsobeno nepřesným vykazováním pod různými kódy a dalšími chybami. V této souvislosti vyhodnocení poukazuje také na přechodný pokles míry recyklace komunálních odpadů, vinou snížení poptávky po odpadních plastech ze strany podniků, postižených poklesem ekonomického výkonu. Vyhodnocení dále poukazuje na fakt, že ačkoliv nevhodně zvolené indikátory naznačují pokles skládkování, ve skutečnosti dochází k pozvolnému nárůstu množství odpadů, ukládaných na skládky. Po rekonstrukci brněnské spalovny lze předpokládat snížení podílu skládkování ve prospěch energetického využití.

Nakládání s odpady kategorie Ostatní v Jihomoravském kraji v roce 2001

Poznámka: upraveno podle ECO–Management, s. r. o. – Plán odpadového hospodářství, 2004

vývoj produkce odpadů v Jihomoravském kraji										
odpady v JMK	rok									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
množství (tis. t)	2.703 *	3.252 **	3.926 ***	2.595 ***	2.242 ***	2.469 ***	2619 ***	2.436 ***	2.624 ***	2.550 ***

* zdroj: POH JMK, ** Zdroj: databáze JMK, *** Zdroj: Vyhodnocení plnění POH JMK pro příslušný rok

Významná zařízení pro nakládání s odpady

V Jihomoravském kraji existuje velké množství zařízení na využívání a odstraňování odpadů, která jsou většinou specializovaná a jednodruhová a spojená s určitým typem výroby nebo zpracováním určitého typu odpadu. Seznamy zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů dle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech jsou uváděny a pravidelně aktualizovány na internetových stránkách Jihomoravského kraje. Jsou zde uváděny pro každé zařízení též seznamy povolených odpadů.

Údaje jsou v aktuální podobě dostupné na adrese: <http://ias.kr-jihomoravsky.cz/websouhlasly>

Z hlediska územního zatížení jsou nejvýznamnějšími zařízeními na odstraňování odpadů skládky odpadů, jejichž kapacita je dostatečná pro současnou produkci odpadů v kraji i dostatečná výhledově na období do roku 2020, kdy se předpokládá další významný pokles skládkování. Uvedené platí pro všechny kategorie odpadu.

Přehled zařízení pro nakládání s odpady na území Jihomoravského kraje obsahuje schéma č. 31 v grafické příloze. Kapacita skládek na území Jihomoravského kraje je v současnosti dostatečná, v případě nutnosti bude využití a kapacita skládek řešena v souladu s Plánem odpadového hospodářství Jihomoravského kraje, dle konkrétní situace a místních podmínek.

Následující tabulka uvádí přehled skládek, které jsou nejdůležitějšími zařízeními na odstraňování odpadů v kraji, vzhledem k současnému převažujícímu způsobu nakládání s odpady.

<i>přehled hlavních zařízení pro nakládání s odpady v Jihomoravském kraji</i>		
<i>oprávněná osoba / provozovatel</i>	<i>obec</i>	<i>katastrální území</i>
skládky		
.A.S.A. ES Únanov, s.r.o.	Únanov	Únanov
.A.S.A. Žabčice, spol. s r.o.	Žabčice	Žabčice
EKOR, s. r. o.	Těmice u Hodonína	Těmice u Hodonína
Fosfa akciová společnost	Břeclav	Poštorná
Hantály, a. s.	Velké Pavlovice	Velké Pavlovice
Hantály, a. s.	Velké Pavlovice	Velké Pavlovice
Houss Recycling s. r. o. (S-IO)	Vysočany	Housko
Město Klobouky u Brna	Klobouky u Brna	Klobouky u Brna
Město Strážnice	Strážnice	Strážnice
Obec Rešice	Rešice	Rešice
Respono, a. s.	Kozlany	Kozlany u Vyškova
Sateso, s.r.o.	Šlapanice	Šlapanice u Brna
Skládka Hraničky, spol. s r.o.	Mutěnice	Mutěnice
Stavos Brno, a. s.	Bratčice	Bratčice
Vodárenská akciová společnost, a. s.	Štítary	Štítary na Moravě

spalovny		
Ekotermex, a. s. – spalovna nebezpečných a průmyslových odpadů	Pustiměř	Pustiměř
Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace – spalovna nebezpečných, zvláště nemocničních odpadů	Znojmo	Znojmo – město
Spalovna a komunální odpady Brno, akciová společnost; SAKO	Brno-Židenice, Jedovnická 2	Židenice
Využití odpadu jako paliva		
Českomoravský cement, a. s., nástupnická společnost, závod Mokrá, cementárna	Sivice	Sivice
Kompostárny a bioplynové stanice		

.A.S.A., spol. s r.o. – na skládce S-003	Žabčice	Žabčice
Agropodnik, a. s. – areál vepřína	Újezd u Černé Hory	Újezd u Černé Hory
Centrální kompostárna Brno a. s. – areál bývalé skládky	Brno 20	Brněnské Ivanovice
Ekor, s.r.o. – Havlíčkova 270	Kyjov	Kyjov
Město Strážnice – areál skládky	Strážnice	Strážnice
Město Velké Pavlovice – Tovární 22	Velké Pavlovice	Velké Pavlovice
Městys Moravská Nová Ves – areál SSO	Moravská Nová Ves	Moravská Nová Ves
Obec Velká nad Veličkou – areál ČOV	Velká nad Veličkou	Velká nad Veličkou
Respono, a. s. – areál skládky	Kozlany	Kozlany
Setra, spol. s r. o.	Brno 43	Chrlice
Setra, spol. s r. o.	Vítonice	Vítonice u Znojma
Setra, spol. s r. o.	Vlasatice	Vlasatice
Sita CZ a. s. – ul. Svatopluka Čecha	Boskovice	Boskovice
Skládka Hraničky, spol. s r.o.	Mutěnice	Mutěnice
Technické služby Města Slavkova u Brna	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna
Ústav využití plynu Brno, s.r.o. – bioplynová stanice, areál bývalé skládky TKO	Brno	
Zemspol a. s. Sloup	Ostrov u Macochy	Ostrov u Macochy
Zera Ratíškovice, a. s. – Za mlýnem 1264	Ratíškovice	Ratíškovice

A.1.6.8.5. Staré ekologické zátěže

Staré ekologické zátěže a kontaminovaná místa jsou i nadále řešeny zejména na úseku znečištění bývalou průmyslovou výrobou. Na území JMK i nadále zůstává nejvýznamnější lokalitou sanace v předpolí prameniště Bzenec, kde byl v roce 2009 ukončen sanační zásah, následovat bude pětiletý postsanační monitoring.

V současné době není pro území Jihomoravského kraje ani celé republiky provedena komplexní inventarizace kontaminovaných míst a potenciálně kontaminovaných míst a nejsou známa kritéria pro stanovení významnosti znečištění a stanovení priorit.

Lokalizace starých ekologických zátěží a kontaminovaných míst ve schématu č. 32 v grafické příloze vychází ze seznamu starých ekologických zátěží (zpracované v rámci ÚAP pro jednotlivé ORP Jihomoravského kraje). Je zde uvedeno celkem cca 600 lokalit bez rozlišení závažnosti jejich vlivu na životní prostředí. Problematikou inventarizace a stanovení priorit pro sanace starých zátěží se zabývá centrálně Ministerstvo životního prostředí České republiky. Převážná část lokalit starých ekologických zátěží je součástí systému evidence kontaminovaných míst (SEKM).

A.1.7. Sociodemografické podmínky

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Sídelní struktura	1a, 1b, 1c, 1d	–
Hustota zalidnění podle obcí	33	–
Index vývoje počtu obyvatel v období 2001 – 2011 podle obcí	34	–
Přirozená měna obyvatel v letech 1991 – 2011	35	–
Migrační saldo v letech 1991 – 2011	36	–
Podíl rodáků na obyvatelstvu obcí v r. 2011	37	–
Podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let podle obcí, 2011	38	–
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let, 2011	39	–
Index stáří	40	–
Podíl osob se základním vzděláním 2011 podle obcí	41	–
Podíl osob s vysokoškolským vzděláním 2011 podle obcí	42	–
Index vzdělanosti obyvatel obcí v r. 2011	43	–
Podíl bytů v rodinných domech v r. 2011 podle obcí	44	–
Podíl bytů v domech postavených do r. 1945 podle obcí, 2011	45	–
Podíl bytů v domech postavených v letech 1991 – 2001 podle obcí, 2011	46	–
Podíl neobydlených bytů v r. 2011 podle obcí	47	–
Intenzita bytové výstavby v letech 2002 – 2011 podle obcí	48	–

A.1.7.1. Obyvatelstvo**A.1.7.1.1. Počet obyvatel a jeho vývoj**

Jihomoravský kraj patří k nadprůměrně velkým krajům ČR, ať už z hlediska počtu obyvatel nebo rozlohy. K rozhodnému datu SLDB 2011 dosahoval populační velikosti 1 163 508 obyvatel (1 169 788 trvale bydlících obyvatel). Rozložení obyvatelstva do jednotlivých správních obvodů ORP reflektuje výrazně monocentrický charakter Jihomoravského kraje. Téměř třetinu obyvatelstva kraje představuje správní obvod ORP Brno, který je tvořen pouze krajským městem. Ostatní správní obvody ORP (dále SO ORP) jsou pak populačně výrazně menší; ani jeden z nich již nedosahuje velikosti 100 tis. obyvatel, částečně se této hranici blíží SO ORP Znojmo (cca 90 tis. obyvatel). Tři z 21 obvodů nedosahují ani 20 tis. obyvatel, resp. 8 z 21 nedosahuje populační velikosti 25 000 obyvatel. Populačně nejmenší je SO ORP Pohořelice s přibližně 13 000 obyvateli.

Velké rozpětí mezi jednotlivými SO ORP je i v ukazatelích rozlohy a hustoty zalidnění. Hustotu zalidnění v Jihomoravském kraji znázorňuje schéma č.33 v grafické příloze. Plošně nejrozsáhlejším obvodem je ORP Znojmo se 1 242 km², naopak nejmenší SO ORP Kuřim s pouhými 77 km². Hustota zalidnění kraje 163 obyvatel/km² je mírně nadprůměrná ve srovnání s Českou republikou. Výpovědní hodnota ukazatele je však ovlivněna přítomností města Brna s hustotou zalidnění téměř 1 670 obyvatel/km²; většina SO ORP v kraji má podprůměrnou hustotu zalidnění, a to nejen při srovnání s krajem, ale i s republikou. Zjednodušeně lze charakterizovat jako nejvíce zalidněnou centrální a jihovýchodní část kraje (širší

spádový region Brna, širší pásmo dolnomoravských úvalů), nejméně zalidněnou jiho- a severozápadní část kraje.

Dlouhodobý populační vývoj Jihomoravského kraje přibližně odpovídá celorepublikové úrovni – základní bilance vývoje počtu obyvatel udává tabulka č. 3 v tabulkové příloze. Až do roku 1990 obyvatelstvo pravidelně přibývalo, poté dochází k obratu. V 90. letech již počet obyvatel kraje mírně klesá, po roce 2000 dochází k jeho znovuoživení a v současné době je již počet obyvatel nad úrovní roku 1991. Největší dynamiku populačního vývoje zaznamenávají (zejména v důsledku suburbanizačního procesu) SO ORP v zázemí Brna (Šlapanice, Kuřim), kde došlo k přibližně 20 – 25% navýšení počtu obyvatel v porovnání se stavem v roce 1991. Úbytek obyvatelstva v letech 1991 – 2011 vykázalo 5 ORP, nejvyšší relativní úbytky proběhly v SO ORP Veselí nad Moravou (5,5 %) a SO ORP Hodonín (2,1 %).

Celkem 12 obcí kraje zaznamenalo v letech 1991 – 2011 přírůstek obyvatelstva ve výši minimálně 50% stavu roku 1991. Vesměs se jedná o obce v těsném suburbánním lemu Brna a nárůsty obyvatelstva jsou zde syceny především migračními přírůstky. V absolutních číslech byly nejvyšší hodnoty celkového přírůstku obyvatel ve sledovaném období zaznamenány u populačně větších obcí v zázemí Brna (Kuřim, Bílovice nad Svitavou, Modřice, Moravany, Šlapanice, Troubsko, Popůvky). Depopulační tendence jsou patrné zejména u populačně malých obcí. Průměrná velikost souboru téměř 90 obcí, v nichž se počet obyvatel od roku 1991 snížil o více než 10 %, je přibližně 200 osob a tyto obce se nacházejí především ve správních obvodech SO ORP Znojmo, Tišnov a Boskovice. Velikostní výjimkou je město Kyjov (11 464 obyvatel) s 10% zaznamenaným poklesem (důsledek simultánního úbytku obyvatel jak přirozenou měnou, tak migrací). V absolutním vyjádření samozřejmě dochází k nejvyšším poklesům počtu obyvatel u velkých měst kraje, kromě již zmiňovaného Kyjova jsou tyto negativní změny významné např. v Hodoníně, Veselí nad Moravou, Velké nad Veličkou a Adamově.

Pro vývoj obyvatelstva Jihomoravského kraje v letech 1991 – 2011 je charakteristický trvalý úbytek obyvatel přirozenou měnou, který je však vyrovnáván kladným migračním pohybem. Vývoj dokladují schémata č. 35 a 36 v grafické příloze a tabulka č. 3 v tabulkové příloze.

Počet narozených převyšoval počet zemřelých v období 1991 a 2011 ve 4 SO ORP (Kuřim, Mikulov, Šlapanice, Pohořelice) zejména zásluhou doznívajícího příznivého vývoje přirozené měny počátkem 90. let 20. století a v důsledku suburbanizačních procesů v posledním desetiletí. Výrazně úbytková přirozená měna je evidována v SO ORP Břeclav, Vyškov a Kyjov, dále i v krajském městě, zde především kvůli velmi nízkému počtu narozených dětí ve druhé polovině 90. let. Migrační saldo má většina SO ORP v uvedeném období aktivní. Platí to především o SO v zázemí krajského města (SO ORP Kuřim, Šlapanice či Židlochovice, v relativním vyjádření i Slavkov u Brna a Rosice). Vyšší intenzity suburbanizačního procesu jsou zde patrné hlavně po roce 2000. Celkem 4 SO zaznamenala v letech 1991 a 2011 migrační odliv, absolutně nejvíce v Brně a ve Veselí nad Moravou.

A.1.7.1.2. Věková struktura

Věková struktura kraje je poměrně nepříznivá i v porovnání s ostatními kraji ČR. V populaci kraje převažují senioři ve věku 65 a více let nad dětmi do 14 let věku výrazněji, než v průměru České republiky (index stárí je téměř 116 obyvatel starších 64 let na 100 obyvatel do 14 let, zatímco v ČR je tato hodnota 110,5). Podíly obyvatelstva podle věků a věkovou strukturu obyvatelstva dokladují schémata č. 38 – 40 v grafické příloze a tabulka č. 4.

Starší věkovou strukturu kraje ovlivňuje zejména krajské město Brno, kde se hodnota indexu stárí pohybuje kolem 136 osob v kategorii 65+ na 100 osob dětské složky. I v krajském přehledu převažuje dětská složka jen v sedmi SO ORP (zejména SO ORP Kuřim). Demografické stárnutí je zvláště viditelné zejména u populačně malých obcí (do 200 obyvatel). Nepříznivý poměr předproduktivní a poproduktivní složky obyvatelstva lze v případě populačně větších obcí zaznamenat u Blatnice pod Svatým Antonínkem či Kyjova. Naopak demograficky velmi mladou věkovou strukturu mají některé obce na Znojemsku, navíc často i populačně významnější, stejně jako vybrané obce v suburbanizovaném zázemí města Brna (Popůvky, Moravany, Rebešovice, Bílovice nad Svitavou).

A.1.7.1.3. Vzdělanost

Vzdělanostní úroveň kraje je výrazně ovlivněna koncentrací nadprůměrně vzdělané populace v krajském městě. Téměř třetina obyvatel Brna starších 15 let má středoškolské vzdělání, vysokou školu absolvovalo 27 % obyvatel 25+. Téměř všechny ostatní SO ORP však mají podprůměrnou vzdělanost, proto můžeme o Jihomoravském kraji hovořit jako o kraji s průměrnou vzdělaností, resp. s ostrým vzdělanostním gradientem mezi krajským městem a ostatním územím kraje. V obcích s vysokou intenzitou suburbanizačních procesů dochází ke zvyšování vzdělanostní úrovně v důsledku imigrace vzdělanějších obyvatel (SO ORP Kuřim a Šlapanice).

Mezi SO ORP s nejvyššími podíly obyvatelstva se základním vzděláním jako nejvyšším dosaženým patří Mikulov, Znojmo či Pohořelice). Vůbec nejnižší podíl středoškoláků i vysokoškoláků je v SO ORP Pohořelice. Podíl osob se základním a vysokoškolským vzděláním znázorňují schémata č. 41 – 43 v grafické příloze. Vzdělanost obyvatelstva dokladuje tabulka č. 4.

A.1.7.1.4. Rodáci

Jihomoravský kraj rovněž charakterizuje vyšší podíl rodáků, tj. obyvatel, kteří žijí v obci narození. Tento fakt může být předpokladem určité stability sídelního systému, stejně jako dílčím východiskem sociální soudržnosti obce. Tato charakteristika platí pro většinu území kraje, zejména pro SO ORP Veselí nad Moravou, kde téměř 2/3 obyvatelstva žije ve stejné obci, v níž se narodili. Menší podíl rodáků se vyskytuje pouze při rakouských hranicích (SO Mikulov, Znojmo), částečně také v okolí Brna (např. obvod ORP Kuřim), kam se v důsledku rozvíjející se suburbanizace stěhují obyvatelé zejména z krajského města.

A.1.7.2. Občanská vybavenost

Prostorové rozložení občanské vybavenosti je do velké míry podmíněno strukturou sídelního systému. Rozložení jednotlivých typů občanské vybavenosti poměrně dobře reflektuje hierarchické uspořádání jednotlivých center osídlení v Jihomoravském kraji (viz schéma č.1a v grafické příloze). Vzhledem k tomu, že přítomnost občanské infrastruktury je významně ovlivňována velikostí dosažitelné populace, je riziko nedostatečné či příliš vzdálené občanské vybavenosti vyšší zejména v populačně menších obcích v periferních polohách vůči mikroregionálním centrům.

Hodnotíme-li společnou přítomnost základní školy (1. a 2. stupeň), pošty a praktického lékaře, zjistíme, že přibližně 56 % obcí kraje nemá na svém území ani jedno z uvedených zařízení. Mezi nejhůře vybavené oblasti lze zařadit Znojemsko a západní oblasti kraje při hranici s krajem Vysočina (části SO ORP Moravský Krumlov, Tišnov, Boskovice); naopak Břeclavsko a Hodonínsko patří (i díky vyšší průměrné velikosti obcí) k relativně dobře vybaveným územím. V prostorovém vzorci občanské vybavenosti se tak poměrně jasně kombinují vlivy polohové odlehlosti, sídelní roztržitosti a úrovně regionálního rozvoje.

Podrobnější údaje o spádovosti za službami a do škol lze doplnit po uvolnění příslušných datových zdrojů ze SLDB 2011, resp. po zpracování dotazníkové šetření obcí JMK.

A.1.8. Bydlení, bytová výstavba

A.1.8.1.1. Bytový fond, bydlení

Podle výsledků SLDB bylo k 26. 3. 2011 na území Jihomoravského kraje evidováno 443 358 trvale obydlených bytů. Znamená to, že v průměru na 1 trvale obývaný byt připadlo 2,62 osoby. Vybavenost bytovým fondem tak byla mírně nižší ve srovnání s průměrem ČR.

Bytová situace se liší uvnitř kraje v rámci jednotlivých SO ORP a odpovídá přibližně struktuře osídlení i struktuře bytového fondu, který znázorňují schémata č. 44 – 49 v grafické příloze. Nadprůměrná vybavenost bytovým fondem je pouze v krajském městě, kde v jednom bytě bydlí v průměru méně než 2,4 osoby, ve všech ostatních ORP je vybavenost spíše podprůměrná ve srovnání s krajskou i republikovou úrovní. Výrazná převaha rodinných domů způsobuje, že v některých správních obvodech

se hodnota ukazatele počtu obyvatel na obydlený byt přibližuje 3,00 (SO Kyjov, Hustopeče, Pohořelice). Je nutné si ovšem uvědomit, že hodnocený ukazatel do jisté míry závisí i na jiných faktorech, jako je např. intenzita suburbanizace či míra demografického stárí.

V kraji je obecně poněkud odlišná struktura bytového fondu od struktury republikové, v rodinných domech se nachází více než polovina všech bytů, a to ještě celokrajský průměr výrazně ovlivňuje krajské město Brno, kde je v rodinných domech pouze pětina všech bytů. Ve všech ostatních obvodech tvoří byty v RD více než 50 % bytového fondu, v SO Hustopeče, Slavkov u Brna a Židlochovice dokonce více než 80 % ze všech trvale obydlených bytů. O výrazné převaze obcí s byty v rodinných domech svědčí i skutečnost, že ve 123 obcích kraje, tedy přibližně v pětině všech obcí, se nenachází žádný byt v bytovém nebo jiném domě.

Přibližně 12 % všech bytů v kraji není trvale obydleno, což je nižší číslo nežli celostátní průměr. Relativně nejméně neobydlených bytů je v Brně a také v SO Hodonín (do 10 %), nejvíce v obvodech Tišnov, Boskovice a Bučovice (přes 17 %). Podíl neobydlených domů zobrazuje schéma č. 47 v grafické příloze. Rozptyl mezi jednotlivými obvody tedy není tak výrazný, jak by napovídala sídelní struktura kraje. Hlavním důvodem neobydlenosti totiž bývá rekreační využití bytu a v kraji není žádný výraznější územní celek, v němž by byly ve větší míře zastoupeny právě obce s těmito byty. Vyšší podíly neobydlených bytů využívaných k rekreaci na celkovém počtu neobydlených bytů lze zaznamenat na Boskovicku, Tišnovsku, Krumlovsku, Bučovicku, Vyškovsku a Znojmsku (nad 30 %).

Krajská struktura bytů dle stáří je poněkud lepší ve srovnání s bytovým fondem ČR. Průměrné stáří bytu v kraji dosahuje 49,6 let. Nejmladší bytový fond vykazují SO ORP Šlapanice, Slavkov u Brna, Hustopeče a Kuřim (mj. v důsledku nové výstavby). Naopak v obvodech Znojmo a Brno průměrné stáří bytu překračuje 50 let.

Vybavenost bytů je v kraji relativně dobrá. V souladu s celostátními hodnotami jsou ve všech SO kraje téměř všechny byty vybaveny vlastním vodovodem. Na kanalizační síť je napojeno více než 80 % bytů, nejvíce samozřejmě v krajském městě. Výrazně nižší procento napojení (méně než ½ bytů) má obvod Moravský Krumlov, o něco více SO Hustopeče. Ve srovnání s ČR je však kraj nadprůměrně vybaven z hlediska napojení na plynovou přípojku (76,5 % bytů).

A.1.8.1.2. Bytová výstavba

V uplynulých 14 letech (1998 – 2011) se v Jihomoravském kraji postavilo 53 674 bytů určených k trvalému bydlení. Průměrná intenzita bytové výstavby dosahuje téměř 3,4 bytu v přepočtu na 1000 obyvatel ročně, což znamená nadprůměrnou bytovou výstavbu ve srovnání s celostátním průměrem. Patrné je oživení bytové výstavby po roce 2000, kdy se staví až 2x tolik bytů ve srovnání s 90. lety 20. století. Výstavbu bytů udávají schémata č. 48 a 49 v grafické příloze a tabulka č. 7 v tabulkové příloze.

V rámci území kraje je však intenzita bytové výstavby značně rozdílná. Velmi nízká je především v jihovýchodních SO ORP a to prakticky po celé sledované období. Na druhé straně obvody poblíž krajského města většinou vykazují nadprůměrnou intenzitu bytové výstavby v důsledku rezidenční suburbanizace. Více než 6 bytů v přepočtu na 1000 obyvatel ročně se postavilo ve sledovaném období v SO ORP Kuřim a Šlapanice.

Intenzita bytové výstavby je do jisté míry diferencována v závislosti na populační velikosti obce. Zatímco v ČR nejsou patrné výraznější rozdíly v intenzitě bytové výstavby podle velikostních skupin, v Jihomoravském kraji populačně menší obce (pod 500 obyvatel) vykazují v období 1998 – 2011 nižší intenzity bytové výstavby nežli obce v kategorii nad 2000 obyvatel.

Soustředíme-li pozornost pouze na desetiletí mezi roky 2002 a 2011 lze rozpoznat mikrореgionální rozdíly mezi intenzitami bytové výstavby v jednotlivých velikostních kategoriích obcí. Zatímco například na Boskovicku, Rosicku či částečně i Tišnovsku lze (vzhledem k charakteru sídelního systému)

zaznamenat vyšší intenzity nové výstavby i v případě obcí pod 500 obyvatel, v případě SO ORP Bučovice, Hustopeče, Kuřim či Mikulov jsou nejvyšší intenzity výrazně soustředěné do center ORP.

Ve 33 obcích kraje nebyl ve sledovaném desetiletí postaven ani jeden nový byt – jedná se především o velmi malé obce Tišnovska, Boskovicka a Znojemska. Analyzujeme-li větší města, relativně málo intenzivní bytová výstavba proběhla v Hodoníně, Veselí nad Moravou, Břeclavi či Kyjově (do 2 bytů na 1000 obyvatel za rok). V kontrastu lze identifikovat největší bytový rozvoj především v obcích suburbánního lemu Brna (Popůvky, Moravany, Rebešovice, Česká, Kanice, Bílovice nad Svitavou). Intenzita bytové výstavby zde většinou koresponduje s relativně vysokými hodnotami migračního přírůstku, který je významně sycený migračními proudy z Brna.

A.1.9. Rekreace

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Turistické oblasti	50	–
Podíl objektů individuální rekreace 1991 podle obcí	51	–
Podíl neobydlených bytů sloužících k rekreaci 2011 podle obcí	52	–
Přehled ubytovacích zařízení na území Jihomoravského kraje	–	8

A.1.9.1. Turistické oblasti a atraktivita

Kulturně historické a přírodní atraktivita – území Jihomoravského kraje má dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu vyplývající jednak z rozmanitosti krajinných typů na rozhraní dvou výrazných geomorfologických jednotek, jednak ze specifické a územně proměnlivé historie osídlení kraje, z množství historických událostí, které v území zanechaly stopy i z bohatství místní kultury a folklóru.

Z množství turisticky atraktivních míst v kraji mají výjimečné postavení místa zapsaná na seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO – Lednicko-valtický areál a vila Tugendhat v Brně.

Nejvýznamnější krasovou oblastí České republiky se známou propastí Macocha je Moravský kras, který patří k nejnavštěvovanějším v ČR. Dále vápencová kra Pavlovských vrchů je součástí biosférické rezervace UNESCO Dolní Morava; biosférickou rezervací jsou také Bílé Karpaty, jejichž část leží na území kraje při hranici se Slovenskem, kde tamější příroda láká pěší turisty a příznivce venkovské turistiky. Přírodní atraktivita Jihomoravského kraje jsou pro rekreaci a cestovní ruch využitelné s určitými omezeními, které vyplývají z požadavků ochrany přírody. Právě chráněná území jsou současně turisticky nejatraktivnější. Na území kraje leží národní park Podyjí – jeden ze čtyř národních parků v ČR. Na území kraje jsou 3 krajinné památkové zóny – Lednicko-valtický areál, Bojiště bitvy u Slavkova a Vranovsko-Bítovsko. Jihomoravský kraj je územím s velkou četností turisticky atraktivních historických měst (na území kraje je 29 národních kulturních památek, z toho 7 v Brně) a venkovských sídel s tradičními objekty lidové architektury, jejichž historická jádra byla vyhlášena pro svou historickou a architektonickou hodnotu památkovými rezervacemi či zónami. Mimořádný historický význam mají národní kulturní památky – Slovanské hradiště v Mikulčicích, které se připravuje k podání žádosti o zařazení do seznamu UNESCO a Archeologické naleziště v Dolních Věstonicích. Návrh na řešení mezinárodního Archeologického parku Mikulčice-Kopčany na hranici se Slovenskem počítá s rozvojem kulturní turistiky v oblasti, která pro svoji okrajovou polohu nevyužívá svůj potenciál v plné šíři. Významné archeologické lokality Staré zámky u Líšně a Břeclav – Pohansko byly prohlášeny archeologickými památkovými rezervacemi.

Významnými atraktivitami cestovního ruchu jsou v kraji hrady a zámky. V kraji se nacházejí též vojenské památky a atraktivita, nejznámější je areál Bojiště bitvy u Slavkova s mohylou připomínající bitvu tří

císařů a Hrad a pevnost Špilberk v Brně, atraktivitou cestovního ruchu je i Letecké a vojenské muzeum ve Vyškově.

V kraji je i řada technických památek, ke kterým patří např. Stará huť v Josefském údolí u Olomučan, vodní mlýn ve Slupi na Znojemsku nebo větrné mlýny na Slovácku. Specifickou atraktivitou jsou větrné mlýny v oblasti Dražanské vrchoviny a na Slovácku. Významná je i židovská čtvrť v Boskovicích (s méně známým židovským hřbitovem), židovský hřbitov v Mikulově.

Specifickou a ojedinělou nabídku poskytuje Jihomoravský kraj pro vinařskou turistiku. Tou se Jihomoravský kraj odlišuje od ostatních krajů ČR. Na území kraje je soustředěno více než 96 % vinic ČR. To hraje především v domácím cestovním ruchu velkou roli, ale je pravidelným zpestřením i programů většiny turistických produktů připravených pro zahraniční turisty a možnou budoucností rozvoje cestovního ruchu.

Specifickou součástí krajiny Jihomoravského kraje tvoří poutní místa. Na četná poutní místa navazují také významné církevní památky vyskytující se ve velkém množství na celém území kraje. K nejvýznamnějším z nich patří např. kostel ve Křtinách, kláštery v Předklášteří u Tišnova a v Rajhradu a jedna z nejstarších a z architektonického hlediska nejcennějších staveb hradní rotunda ve Znojmě.

Lázeňská místa Hodonín a Lednice jsou přírodní léčebné lázně. Ve srovnání s jinými kraji ČR je lázeňský cestovní ruch v kraji poněkud omezen a má značné rezervy. Tato situace by se měla za několik let příznivěji změnit, a to výstavbou dalších nových lázeňských zařízení v oblasti Pasohlávek, Valtic, Moravského krasu či dokonce obnovou lázní v Mikulově. Velmi omezené jsou také přírodní předpoklady pro zimní lyžařskou turistiku v Jihomoravském kraji (určité předpoklady jen sever okresu Blansko), což má vliv na jednu z nejvýraznějších sezónností (léto) cestovního ruchu mezi všemi kraji ČR.

Územím kraje protékají tři významné řeky – Morava, Dyje a Svratka. Jejich využití pro vodáckou rekreaci a rekreační plavbu je omezené, větší význam mají vodní nádrže, které se na nich nacházejí, tj. Vranovská údolní nádrž a vodní dílo Nové Mlýny na Dyji a Brněnská přehrada na Svratce.

Jihomoravský kraj má také příznivou polohu ve vztahu ke zdrojovým oblastem rekreace, ať to jsou velká česká a moravská města, nebo sídelní aglomerace Vídně, Bratislavy a Budapešti. Pro rozvoj rekreace mají význam i sousední oblasti podobného charakteru v blízkém zahraničí (Dolní Rakousko, jižní a západní Slovensko), které je možno propojovat s územím kraje, a to zejména při rozvoji atraktivit vinařské turistiky a cykloturistiky.

Turistické oblasti – z hlediska rekreace a cestovního ruchu Jihomoravského kraje je dle dokumentu „Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na roky 2007 – 2013“ (DHV, s.r.o., 06/2007) území rozčleněno do šesti turistických oblastí:

- Moravský kras a okolí
- Brno a okolí
- Znojemsko a Podyjí
- Pálava a Lednicko-valtický areál
- Slovácko
- Ostatní území

Celý kraj je součástí turistického regionu Jižní Morava, který byl vymezen agenturou Czech Tourism. Tento region má malý přesah do Zlínského kraje turistickou oblastí Slovácko. Turistický region Jižní Morava je velmi rozsáhlý a vnitřně diferencovaný. Zahrnuje různé krajinné typy a typy podle destinace a je tvořen rovinatými oblastmi, hustěji i řidčeji osídleným územím, horskými oblastmi a oblastmi podhůří. Destinací se liší oblasti vinařské turistiky a cykloturistiky, oblasti zaměřené na přírodní atraktivitu a oblasti zaměřené na cestovní ruch orientovaný na kulturně historické památky. Tyto oblasti jsou odlišné podle forem cestovního ruchu, jsou v nich možné různé formy rekreace a omezené možnosti mají především v rekreaci zimní.

Kulturně historické a přírodní atraktivity jsou součástí kulturních, přírodních nebo civilizačních hodnot Jihomoravského kraje a jejich charakteristika a výčet je uvedena v kapitole A.2. Hodnoty území.

A.1.9.2. Formy rekreace

A.1.9.2.1. Individuální rekreace

Individuální rekreace má v Jihomoravském kraji vhodnější podmínky v severní a jihozápadní části území. Vyhodnocení počtu objektů individuální rekreace připadajících na 100 trvale obydlených domů v r. 1991 podle obcí sice není zcela aktuální vzhledem k časovému odstupu 17 let, které proběhly od r. 1991, údaje ze sčítání lidu mají ale stále svoji vypovídací schopnost, protože po r. 1991 se rozvoj individuální rekreace a zejména výstavba nových chat a rekreačních domků a přeměna chalup pro rekreační účely dosti omezila. Svědčí o tom i schéma č. 51 Počet objektů individuální rekreace 1991 podle obcí a schéma č. 52. Podíl neobydlených bytů sloužících k rekreaci v % ze všech bytů 2011 (podrobněji viz podkapitola Bytový fond, bydlení).

Hlavní oblasti individuální rekreace jsou stále tradiční. Je to jednak okolí Brna, zejména jeho východní sektor s obcemi na jižních svazích předhůří Dražanské vrchoviny až po Luleč a oblast Ždánického lesa, dále severozápadní sektor, tvořený okrajovými částmi podhůří Českomoravské vysočiny (Tišnovsko), a severní oblast tvořená okresem Blansko. Další koncentrací rekreačních objektů se vyznačuje severní část Znojemska a okolí Vranovské přehrady.

A.1.9.2.2. Rekreace u vody

Tato forma rekreace má v Jihomoravském kraji omezené podmínky. Jejími hlavními oblastmi je Vranovská přehrada na Dyji, Horní nádrž Novomlýnské vodní soustavy a další nádrže a koupaliště (Jedovnice, Radějov na Hodonínsku). V kraji chybí více akvaparků, v současnosti jsou ve Vyškově, Kuřimi, Únanově, Znojmě, Blansku, Brně–Kohoutovicích, Uherském Brodě, Uherském Hradišti, Hustopečích a Boskovcích.

Turistickou atraktivitou jsou vyhlídkové plavby po Brněnské přehradě, Vranovské přehradě, Horní Novomlýnské nádrži, zámeckým areálem v Lednici a osobní lodní doprava po 60 km úseku Baťova kanálu spojená s poznávací turistikou po obcích v okolí a vinařskou turistikou. Spodní nádrž vodního díla Nové Mlýny u Pavlova poskytuje jachtařům zázemí i velmi příznivé podmínky pro tento sport, a to i v porovnání s jinými jachtařskými oblastmi v ČR. Na Horní nádrži lze provozovat windsurfing, podobně jako na Brněnské přehradě.

Pro rybaření jsou využívány pstruhové revíry na Dyji na Znojemsku a velmi bohaté rybářské revíry v nádržích Nových mlýnů. Lovecké revíry jsou kolem Židlochovic a v oblasti kolem Lanžhota.

A.1.9.2.3. Cykloturistika a pěší turistika, zimní turistika

Jihomoravský kraj má pro cykloturistiku, zejména v rovinaté jižní části kraje, velmi příhodné podmínky a patří proto k oblastem s relativně rozvinutou infrastrukturou pro cykloturistiku. Potenciál pro rozvoj cykloturistiky spočívá přirozeně také v rovinatém reliéfu zejména v jižní části kraje. Cyklotrasy jsou vyznačeny v celém kraji, jejich páteřními cyklotrasami je Moravsko-slezská dálková cyklotrasa z Jeseníku podél řeky Moravy až do Mikulova a Jantarová stezka ze severu na jih k Novému Přerovu. Velká koncentrace dobře značené sítě lokálních cyklistických tras se nachází v oblastech Mikulovska, Břeclavska, Lednicko-valtického areálu, Moravského krasu, Boskovicka a jihozápadně od Brna. Z iniciativy rakouské strany je formou zrcadlových projektů realizován trilaterální projekt „Cyklistický region Dolní Rakousko – jižní Morava – západní Slovensko“ s vymezenými cyklostezkami a cyklotrasami a službami pro cykloturisty. Projekt je zaměřen na propojení infrastruktury pro cykloturistiku a vyrovnávání kvality vybavenosti a služeb pro cyklisty. Na moravské straně jsou formou zrcadlových projektů zapojeny cyklistické stezky Greenways Praha – Vídeň (Mikulovsko, Znojemsko), Moravské

vinařské stezky (propojení moravských vinařských oblastí s rakouskými vinařskými regiony od Hohenau po Retzbach) a Cyklistická stezka Brno – Vídeň, která je jihomoravskou částí projektu Greenways Kraków – Brno – Vídeň.

Moravská vinná stezka je páteřní trasou ojedinělé sítě regionálních cyklistických tras procházejících malebnou krajinou jižní Moravy, která nese název Moravské vinařské stezky. Vinařská magistrála spojuje starobylé Znojmo se slováckou metropolí Uherským Hradištěm a nabízí putování regionem, který zdobí víno, bohatá historie i živé tradice. Červeně značená Moravská vinná stezka prochází všemi moravskými vinařskými podoblastmi a protíná sedm z deseti okruhů místních vinařských stezek. Na její trase leží 70 vinařských obcí, desítky chráněných přírodních lokalit i významné historické a architektonické památky kraje. Pro cyklisty se nabízí celkem dvanáct set kilometrů přehledně značených vinařských stezek, které se od roku 1999 budují mezi téměř třemi sty vinařskými obcemi a které spravuje Nadace Partnerství.

Na území kraje je pěší turistika koncentrována do oblastí Moravského krasu, resp. severního zázemí Brna, Pálavy a do Lednicko-valtického areálu. Dalšími oblastmi s koncentrací pěší turistiky je podhůří Vysočiny a oblast Bílých Karpat.

Jihomoravský kraj nepatří k regionům s vysokým potenciálem pro rozvoj zimní turistiky. Provozovat ji lze jen v několika malých oblastech. Lyžování poskytuje jen nenáročné terény, delších svahů nebo udržovaných běžeckých tras je v kraji velmi málo. Pro méně náročné je v příhodných klimatických obdobích k dispozici lyžařský areál v Hlubokém u Kunštátu, v městské části Blanska Hořicích je lyžařský svah dlouhý 320 m, v Olešnici 500 m s novým technickým zázemím, umělým osvětlením, kapacitními vleky a umělým zasněžováním. Další areály jsou v Předklášteří u Tišnova (450 m) a v Zbraslavi u Rosic. Unikátní je lyžařský svah s vlekem mezi vinicemi v Němčičkách na Břeclavsku (250 m). Na jeho umělém povrchu je možno lyžovat i mimo sezónu, při nízkých teplotách je uměle zasněženo. V lyžařském středisku Olešnice se nachází 44 km běžeckých tratí. Udržované lyžařské trasy je možné najít v okolí Suchého, Benešova, Kořence včetně areálu golfového hřiště Jinačovice. Další možnosti pro běžecké lyžování jsou na zamrzlé hladině Brněnské přehrady, Medláneckém letišti, nebo v Mariánském údolí.

A.1.9.2.4. Hipoturistika, jezdeckví a agroturistika

Rozvoj koňské turistiky a koňských stezek se v poslední době stává velkým fenoménem. Počet rekreačních koní v naší republice stoupá a agroturistika je žádaným turistickým produktem. Cestování na koni je ekologickou formou turistiky, šetrnou k životnímu prostředí a patří k takzvané měkké turistice.

Vzniká síť značených stezek, které umožní jezdcům bezproblémově projet dané území a zároveň zabrání neregulovanému rekreačnímu využívání lesů a páchání škod na porostech.

V Národním parku Podyjí vznikly dvě 70 km dlouhé koňské trasy (tzv. Vranovská stezka), regionální hipotrasy byla vybudována na Vyškovsku (Letonice). Při putování na koni se nabízí úvaziště, ohrady, restaurace, ustájení nebo ubytování jezdců. Vyjížděky, letní tábory a putování na koních nabízejí jezdecké kluby a farmy na více místech Jihomoravského kraje. Hippoclub Lednice zajišťuje romantické vyhlídkové jízdy v kočárech v rámci Lednicko-valtického areálu.

Další jezdecké kluby působí například v Mikulově, v Blansku na Těchově, Koňská stanice Letonice, hipocentrum Koryčany, Ranč Loučka, Ranč Ořešín, Ranch U cesty v Brně-Soběšicích, Panská lícha v Brně, Eliot v Brně-Žebětíně.

A.1.9.3. Nabídky cestovního ruchu

Přehled turistických oblastí obsahuje schéma č. 50 v grafické příloze.

A.1.9.3.1. Lázeňství

Na území Jihomoravského kraje se nacházejí přírodní léčebné lázně v Lednici na Moravě a v Hodoníně. Lázně v Hodoníně byly otevřeny v r. 1979 a využívá se zde vlastní léčebný zdroj, jodovo-bromová voda užívaná pro léčbu pohybového ústrojí. Roční kapacita lázní je 2500 pacientů. V Lednici je v provozu

balneoprovoz. Pro léčebný cestovní ruch existují ještě další lokality, zejména Ostrov u Macochy s léčbou dýchacích cest dětí (s využitím pobytu v jeskyních) a probíhá výstavba lázeňského areálu v Pasohlávkách.

A.1.9.3.2. Vinařství a vinařská turistika

Specifickou atraktivitou cestovního ruchu jižní Moravy je poznávací turistika zaměřená na vinařství. V jižní a jihovýchodní části kraje je vybudován systém vinařských stezek se sklepy, sklípky a penziony, nabízející ochutnávky vína v určitém režimu a s garancí kvality. Za podpory Nadace partnerství a spolu se Sdružením vinařských obcí zde probíhá program Moravské vinařské stezky pro zachování kultury a tradice moravského vinařství. V rámci programu byly vyznačeny a vybudovány stezky v různých vinařských oblastech v kraji. Kromě již dříve fungujících a známých lokalit a velkých vinných sklepů (Šaldorf, Lechovice, Bořetice, Mikulov, Valtice, Petrov, Čejkovice) se postupně otevírají pro návštěvníky další objekty na těchto vinařských stezkách. Velkými a tradičními oslavami vinařství a zemědělství s vysokou atraktivitou pro tuzemské i zahraniční návštěvníky jsou vinobraní v září a na počátku října v Mikulově a ve Znojmě. Určitý potenciál v regionu má také pivní turistika (např. produkty pivovaru Pivovar Černá hora, a. s. a Starobrnno, a. s.).

A.1.9.3.3. Folklor

Pestrá nabídka turistických aktivit nabízí oblast Slovácko. Hlavním lákadlem je zejména folklór, kroje, kulturní akce, víno, přírodní krásy a památky. Slovácko je regionem s nejvíce zachovanými folklorními zvyky v ČR. Tradiční akcí i se zahraničními vystupujícími jsou Národopisné slavnosti ve Strážnici, ve Tvrdonicích a v Krumvíři. V průběhu roku se na území kraje koná celá řada mezinárodních folklorních festivalů a slavností: na přelomu května a června Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici, v červenci festival ve Svatobořicích-Mistříně, navazují Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou a na konci srpna se koná mezinárodní folklorní festival v Brně. Folklorní akce se pořádají také v Kořenci u Boskovic. Na seznam nehmotného světového kulturního dědictví UNESCO byl zapsán mužský tanec verbuňk z Moravského Slovácka, který je jedinou nemateriální památkou ČR.

A.1.9.3.4. Veletržní a kongresová turistika

Díky ideální poloze ve středu Evropy a široké škále ubytovacích zařízení je Jižní Morava vyhledávanou destinací pro kongresovou turistiku i firemní akce. Splňuje všechny její nejdůležitější předpoklady – bezpečnost, snadnou dostupnost i bohatý výběr atraktivních turistických míst. Tato forma turistiky, zejména v případě Brna, patří k významným turistickým aktivitám. Brněnské veletrhy a další akce, tj. odborné programy, kongresy, sympozia a společenské a kulturní akce patří k výrazným turistickým cílům. Výstaviště tak představuje velmi silné zázemí pro kongresovou turistiku. Předpoklady pro kongresovou turistiku mají hotely Holiday Inn, Bobycentrum, Voroněž, International, Grandhotel Brno, Continental, Avanti, Slovan, Myslivna a Santon.

Menší význam v kongresové turistice mají také Mikulov, Lednice, Znojmo, Slavkov, Radějov, Kyjov, hotel Savannah na české straně hraničního přechodu Hatě a Kaskáda Kuřim.

A.1.9.3.5. Motocyklový sport

V Brně má toto sportovní odvětví dlouholetou tradici již od dvacátých let minulého století. Původní Masarykův okruh na jihozápadě Brna byl postupně upravován a zkracován vzhledem k územním střetům s rozvojem Brna a byl proto vybudován nový autodrom a motodrom dlouhý 5403 m, který je v provozu od r. 1987. Nejvýznamnějším podnikem je závod mistrovství světa silničních motocyklů Grand Prix České republiky.

A.1.9.3.6. Zoologické a botanické zahrady

V Jihomoravském kraji sídlí 3 zoologické zahrady. Největší z nich je v Brně, menší jsou v Hodoníně a Vyškově. V Lednici se nachází mořské akvárium. Atraktivitou pro cestovní ruch je Dino Park ve Vyškově jako součást zoologické zahrady s pohyblivými modely druhohorních ještěřů.

Botanických zahrad a arboret je v kraji několik. Vedle botanické zahrady a arboreta v Brně jsou arboreta ve Křtinách, Babicích nad Svitavou a Boskovicích.

A.1.9.3.7. Westernové městečko

Westernové městečko je unikátní zábavní park na okraji Boskovic. Každý rok se tu pořádají spousty různých akcí, jejichž součástí jsou různé stylové atrakce i divadelní představení v amfiteátrech pod širým nebem.

A.1.9.3.8. Golfová hřiště a sportoviště

Nejvýznamnější golfová hřiště se nacházejí ve Slavkově u Brna (18 jamek), Kořenci u Boskovic (18 jamek) a v Jinačovicích (27 jamek). Kromě nich se v Jihomoravském kraji nachází několik menších nebo tréninkových golfových hřišť (golfově hřiště – Automotodrom – 9 jamek).

V kraji existuje řada dalších sportovišť, krytých hal i otevřených ploch pro tradiční i moderní sporty, některá však nemají obvyklý standard vybavení šatnami nebo hygienickým zázemím.

A.1.9.3.9. Vodní turistika

Velké množství návštěvníků využívá nabídku plavby po 60 km dlouhém Baťově kanálu na Hodonínsku (od Otrokovic do Sudoměřic), propojenou s poznáním okolních obcí a nabídkami vinařské turistiky. Turisticky atraktivní jsou vyhlídkové plavby lodí po Brněnské přehradě, Horní Novomlýnské nádrži, Vranovské přehradě, po rameni Dyje v lednickém parku.

Spodní nádrž vodního díla Nové Mlýny pod Pavlovem nabízí jachtařům zázemí i jedny z nejlepších přírodních podmínek pro tento druh sportu v České republice, na Horní nádrži je vzhledem k velké vodní ploše i často vanoucím větrům možné provozovat windsurfing, podobně jako na Brněnské přehradě.

A.1.9.3.10. Ubytovací kapacity

Podmínky pro rekreaci a cestovní ruch se odrážejí v počtu a rozmístění ubytovacích zařízení. Z hlediska počtu ubytovaných hostů na 1 obyvatele zaujímá Jihomoravský kraj mezi ostatními kraji šesté místo. Před ním jsou jen kraje známé svými kulturně historickými, lázeňskými, či přírodními atraktivitami, t. j. hlavní město Praha a kraje Karlovarský, Liberecký, Královéhradecký a Jihočeský. V návštěvnosti se uplatňuje zejména Brno a okolí, oblast Vranovské přehrady a Moravský kras. Návštěvnost se odrážejí i v počtu a kapacitách ubytovacích zařízení podle jednotlivých základních rekreačních oblastí.

Přehled ubytovacích kapacit v obcích Jihomoravského kraje je uveden v tabulce č. 8 v tabulkové příloze. Souhrnné přehledy dle rekreačních oblastí vymezených v dokumentu „Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na roky 2007 – 2013“ uvádí následující tabulka.

<i>rekreační oblast</i>	<i>počet zařízení</i>	<i>počet lůžek</i>	<i>průměrný počet lůžek v zařízení</i>
Brno a okolí	169	12 819	77
Pálava a Lednicko-valtický areál	106	5 970	56
Moravský kras a okolí	58	3 124	54
Znojemsko a Podyjí	111	5 964	54
Slovácko	126	7 269	54

<i>rekreační oblast</i>	<i>počet zařízení</i>	<i>počet lůžek</i>	<i>průměrný počet lůžek v zařízení</i>
Kraj celkem	570	35 146	60

zdroj: ČSÚ z roku 2009

Ubytovací kapacity jsou v kraji rozmístěny celkem rovnoměrně. Větší koncentrace ubytovacích kapacit jsou především ve větších městech a dále v obcích ve významnějších rekreačních územích Moravský kras, Pálava a Lednicko-valtický areál, Vranovská přehrada.

A.1.10. Hospodářské podmínky

<i>přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze</i>		
<i>sledovaný jev</i>	<i>grafická příloha schéma č.</i>	<i>tabulková příloha tabulka č.</i>
Ekonomická aktivita v priméru v r. 2011 podle obcí	53	–
Ekonomická aktivita v sekundéru v r. 2011 podle obcí	54	–
Ekonomická aktivita v terciéru v r. 2011 podle obcí	55	–
Podíl pracovních míst v priméru v r. 2001 podle obcí	56	–
Podíl pracovních míst v sekundéru v r. 2001 podle obcí	57	–
Podíl pracovních míst v terciéru v r. 2001 podle obcí	58	–
Podíl vyjíždějících do zaměstnání v r. 2011 podle obcí	59	–
Podíl daleko vyjíždějících do zaměstnání v r. 2001 podle obcí	60	–
Podíl dojíždějících do zaměstnání v r. 2001 podle obcí	61	–
Příslušnost obcí do pracovních mikroregionů v r. 2001	62	–
Příslušnost obcí do funkčních městských regionů (FUA) v r. 2001	63	–
Pracovní otevřenost obcí, 2011	64	–
Pracovní význam obcí, 2011	65	–
Polohový potenciál obcí	66	–
Míra nezaměstnanosti, 2011	67	–

A.1.10.1. Výchozí podmínky

V období posledních dvaceti let prošla ekonomika ČR rozsáhlými změnami, které podstatně změnily její profil. V nových podmínkách po roce 1989 došlo jednak k částečné restrukturalizaci hospodářství kraje, dále se proměnila relativní geografická poloha kraje vlivem reorientace ekonomických a politických vazeb.

Jihomoravský kraj, zejména jeho centrální a jižní část tvořící brněnský metropolitní region, se nachází v poněkud periferní poloze vůči metropolitnímu regionu Prahy, nicméně má potenciál efektivně těžit z přeshraničních vazeb se sousedními státy, resp. významnými metropolitními oblastmi (Viedeň, Bratislava a Budapešť). Velmi důležité jsou mezinárodní vazby dané polohou kraje na významném evropském dopravním koridoru, který spojuje Polsko se státy střední a jižní Evropy a probíhá jak přes Brno při spojení Polska s východním Rakouskem, tak údolím řeky Moravy. Z těchto příznivých polohových charakteristik těží jak Brno se svým bezprostředním zázemím, tak centrální části okresů Břeclav a Hodonín. Pro centrální a jižní část kraje mají rovněž zásadní význam dálnice D1 a D2, vliv jejich koridorů se projevuje v prostoru od Velkého Meziříčí přes Brno do Vyškova a Břeclavi.

Jihomoravský kraj měl vždy velmi rozvinutou a odvětvově pestrou průmyslovou základnu, zaměřenou především na strojírenství, elektrotechnický průmysl a potravinářský průmysl. Tato pestrá odvětvová skladba byla určitou zárukou toho, že při její restrukturalizaci nedojde k zásadnímu omezení průmyslové zaměstnanosti. Proces konvergence ekonomiky byl doprovázen dvěma vývojovými procesy, deindustrializací a terciarizací.

Pro vyhodnocení změn v ekonomické aktivitě obyvatelstva podle sektorů hospodářství do úrovně obcí bylo základním zdrojem údajů sčítání lidu v letech 1991, 2001 a 2011. Zachycení vývojových tendencí je limitováno odlišnou metodikou určování počtu obyvatel (obyvatelstvo podle obvyklého pobytu) ve SLDB 2011, stejně jako aplikací statické klasifikace ekonomických činností CZ-NACE.

A.1.10.2. Ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvatelstva byla v území současného Jihomoravského kraje dlouhodobě utvářena odvětvově pestrou ekonomickou základnou a spojena nejen s průmyslem, ale i významně zastoupeným zemědělstvím a rozvinutým terciárním sektorem. Tím se kraj výrazně liší od regionů s ekonomikou jednostranněji orientovanou na těžký průmysl a s poněkud potlačenou terciární sférou (např. Ústecký či Moravskoslezský kraj). Relativně diverzifikovaná odvětvová struktura přispěla k poměrně neproblémovému průběhu konvergence ekonomiky.

ekonomická aktivita v Jihomoravském kraji dle odvětví (1991 – 2001)						
	1991		2001		2011	
	tis.	%	tis.	%	tis.	%
počet obyvatel	1144,2	100,0	1134,8	100,0	1163,5	100,0
počet EAO	590,9	51,6	571,6	50,4	577,7	49,7
z toho:		100,0		100,0		100,0
primér	74,3	12,6	28,5	5,0	16,1	2,8
sekundér	269,5	45,6	215,9	37,8	256,8	44,5
z toho průmysl	219,7	82,9	158,1	73,2	212,1	82,6
terciér	247,1	40,8	327,1	57,1	304,8	52,8

Z tabulky jsou patrné základní znaky vývoje v transformačním období po roce 1989:

- dochází k mírnému, leč trvalému poklesu podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva na celkové populaci kraje, ke zvýšeným absolutním poklesům ekonomicky aktivního obyvatelstva došlo zejména v Brně, dále pak v SO ORP Veselí nad Moravou, Břeclav a Hodonín,
- podobně jako v celé ČR dochází k pronikavé redukci zaměstnanosti v primárním sektoru,
- významným trendem byl pokles ekonomické aktivity v sekundárním sektoru o pětinu během inter-cenzálního období 1991 – 2001, provázaný se vzestupem terciárního sektoru téměř o třetinu; omezené srovnání s rokem 2011 naznačuje zpětný nárůst podílu sekundéru (sycený nárůstem zaměstnanosti v průmyslu) a jistou oscilaci zaměstnanosti v terciéru,
- sektorová struktura EA v kraji poměrně dobře kopíruje strukturu republikovou (lehce překračuje podíly za ČR v případě priméru a terciéru).

Primární sektor

Zemědělství a lesnictví je výrazněji zastoupeno v SO ORP Moravský Krumlov, Mikulov, Pohořelice, Znojmo a Hustopeče, tedy v území s většinou velmi příznivými podmínkami pro zemědělskou výrobu. Nízké zastoupení primární sféry je v SO ORP Brno-město, Šlapanice, Kuřim, Slavkov u Brna, Rosice a Ivančice, tedy především v Brně a jeho zázemí, resp. v centrální části kraje.

K největším úbytkům podílu EA v průměru docházelo mezi lety 2001 a 2011 především v SO ORP, jež vykazovaly v roce 2001 relativně silné zastoupení zaměstnanosti v prvním sektoru (Hustopeče, Pohořelice, Moravský Krumlov, Znojmo; o více než 4,9 p.b.). Žádný z krajských SO ORP nezaznamenal nárůst podílu.

Ekonomickou aktivitu v průměru 2011 podle obcí zobrazuje schéma č. 53 v grafické příloze.

Sekundární sektor

Průmysl a stavebnictví jsou více než 50% podílem na celkovém počtu ekonomicky aktivních zastoupeny v SO ORP Blansko, Boskovice, Bučovice, Hodonín, Hustopeče, Ivančice, Kyjov, Moravský Krumlov, Slavkov u Brna a Veselí nad Moravou. Nízký podíl EAO v sekundární sféře je logicky vzhledem k charakteru městské ekonomiky v Brně, dále pak v SO ORP Brno, Břeclav, Znojmo, Kuřim a Šlapanice (v případě posledních dvou SO ORP hraje roli vysoká míra napojení mikroregionálních trhů práce na Brno).

V období 2001 – 2011 došlo ke snížení podílu EAO v sekundární sféře zejména ve správních obvodech ORP Kuřim a Blansko. K nárůstu podílu EAO v sekundární sféře došlo pak ve zbývajících SO ORP. Mezi SO ORP s vyššími nárůsty podílu sekundéru na počtech EA patří Mikulov, Břeclav, Pohořelice, Vyškov či Znojmo. Nárůsty souvisí s relativním oživením průmyslové výroby na jižní Moravě, např. v oblastech napojených na automobilový průmysl. Ekonomickou aktivitu v sekundéru 2011 podle obcí zobrazuje schéma č. 54 v grafické příloze.

Terciární sektor

Z jednotlivých správních obvodů ORP je vysoký podíl terciéru v Brně a ve spádujících pracovních trzích správních obvodů ORP Kuřim a Šlapanice. Nízký podíl EAO v odvětvích terciární sféry je v SO ORP Bučovice, Moravský Krumlov, Veselí nad Moravou, Mikulov, Kyjov a Hustopeče.

V období 2001 – 2011 se podíl EAO v terciární sféře ve většině SO ORP snížil – nejvýznamnější poklesy podílů lze zaznamenat v případě SO ORP Břeclav, Mikulov a Vyškov (více než 8 procentních bodů). K nárůstům došlo v případě SO ORP Blansko a Boskovice, a dále pak i u suburbanizovaných celků Kuřimska a Šlapanicka. Ekonomickou aktivitu v terciéru 2011 podle obcí zobrazuje schéma č. 55 v grafické příloze.

A.1.10.3. Pracovní místa, dojíždka a vyjíždka

Údaje o počtu pracovních míst byly získány bilancí z počtu ekonomicky aktivních osob a počtu vyjíždějících a dojíždějících podle národohospodářských sfér. Mezi roky 1991 a 2001 se počet obsazených pracovních míst (OPM) v Jihomoravském kraji snížil z 586,3 tis. na 513,6 tis. Počet pracovních míst v průměru, sekundéru a terciéru 2001 podle obcí zobrazují schémata č. 56 – 58 v grafické příloze. Tabele obsahují i data o počtu zaměstnaných v obcích za rok 2011. Zdrojem těchto dat je Ministerstvo financí ČR, data jsou poskytována bez sektorového rozlišení OPM. Jejich srovnatelnost s OPM vypočítanými ze SLDB 2001 není zaručena a proto je v níže uvedeném textu pracováno s údaji o OPM právě za rok 2001, pokud není výslovně uvedeno jinak (údaje o počtu zaměstnanců za obce z roku 2011 byly dále použity pro kartogram zhodnocení pracovního významu obce).

Největší koncentrace pracovních míst v kraji jsou ve správních obvodech ORP Brno, Znojmo, Hodonín a Břeclav. O intenzitě pracovních míst vypovídají spíše relativní než absolutní údaje. V r. 2001 bylo jen ve třech správních obvodech ORP více pracovních míst, než ekonomicky aktivních osob. Byly to SO ORP Brno-město, Kuřim a Hodonín. Relativně nízký počet pracovních míst přepočítaných na 1 000 obyvatel je v obvodech v zázemí Brna, tj. SO ORP Židlochovice, Pohořelice, Bučovice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov. Projevuje se zde superpozice Brna, které formou pohybu za prací exploatuje své užší i širší zázemí. Na úrovni jednotlivých obcí mají více než 10 tis. pracovních míst pouze okresní města, více než 2 tis. pracovních míst mají města Letovice, Boskovice, Tišnov, Kuřim, Rosice, Ivančice, Modřice,

Pohořelice, Hustopeče, Mikulov, Veselí nad Moravou, Bzenec, Kyjov, Strážnice, Bučovice, Slavkov, Rousínov, Moravský Krumlov.

Pokud jde o skladbu pracovních míst, ve většině správních obvodů ORP převládají pracovní místa v terciární sféře. Výrazná je tato převaha zejména v SO ORP Brno, Břeclav, Mikulov, Hodonín a Vyškov. Počet pracovních míst v sekundární sféře převládá pouze v SO ORP Kuřim, Blansko, Boskovice, Ivančice, Rosice, Kyjov, Veselí nad Moravou, Bučovice a Moravský Krumlov.

Z hlediska rozložení obcí s větší koncentrací pracovních míst lze konstatovat, že jsou rozmístěny zejména v jihovýchodní části kraje, což je ovšem ovlivněno i větší populační velikostí obcí v tomto prostoru. Větší počet pracovních příležitostí mají i vybrané obce v prstenci kolem Brna a v severní části okresu Blansko. Naproti tomu na Znojemsku je obcí s větším počtem pracovních míst velmi málo.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele z hlediska počtu pracovníků patří v Jihomoravském kraji především organizace z odvětví zdravotnictví, veřejné správy a školství, ale přes pravidelný úbytek počtu zaměstnanců také subjekty z odvětví dopravy a spojů. Často se jedná o subjekty působící pouze na území města Brna.

Vyjíždka za prací je v Jihomoravském kraji byla v letech 1991, 2001 i 2011 mírně nad průměrem celé ČR. Z úhrnu všech obcí kraje vyjíždělo za prací z obce trvalého bydliště v roce 2001 38,1 % zaměstnaných osob. Vysoký podíl vyjíždějících je v SO ORP v zázemí Brna (Pohořelice, Rosice, Šlapanice, Tišnov, Židlochovice, Slavkov u Brna). V uvedených SO ORP vyjíždí za prací více než 60 % zaměstnaných osob. Nízká intenzita vyjíždění je kromě města Brna v SO ORP Břeclav, Hodonín, Mikulov, Vyškov a Znojmo. Při sledování vyjíždky podle jednotlivých obcí se ukazuje, že vyšší míra vyjíždění je v obcích severní poloviny kraje a zčásti i z obcí na Znojemsku. Naproti tomu v jižní a východní části kraje je podíl vyjíždějících nízký, a to i v zázemí větších měst.

Ve všech SO ORP došlo v roce 2011 ke snížení podílu vyjíždějících za prací ve srovnání s rokem 2001. Bohužel tento statistický pokles je nutné vysvětlit mj. velkým počtem neidentifikovaných cílů pracovní dojíždky ve SLDB 2011 – komparace změn podílů mezi jednotlivými censy je tak velice problematická. V roce 2011 lze zaznamenat nejnižší podíly vyjíždějících za prací mimo obec přirozeně u Brna, dále pak v SO ORP s velkými městy či obcemi (Břeclav, Hodonín, Znojmo); naopak vyšší podíly vyjíždějících jsou typické pro zejména pro SO ORP v zázemí Brna (Kuřim, Šlapanice, Židlochovice, Rosice, ale také Tišnov či Bučovice). Podobně jako v roce 2011 je pracovní vyjíždka z obcí v zázemí Brna a v severní části kraje intenzivnější nežli v případě obcí v jižní a východní části kraje.

Podíl ekonomicky aktivních vyjíždějících do zaměstnání 2011 podle obcí vyjadřuje schéma č. 59 v grafické příloze.

vybrané charakteristiky pracovních mikroregionů v JMK

	<i>počet obcí v JMK</i>	<i>počet obyvatel</i>	<i>počet OPM</i>	<i>vnější otevřenost</i>	<i>vnitřní otevřenost</i>
Brno	220	572 587	287 813	7,3	13,9
Znojmo	94	78 464	32 618	12,3	7,8
Břeclav	16	58 438	27 006	13,7	12,6
Hodonín	19	66 114	28 304	16,2	15,2
Vyškov	39	43 944	19 181	20,6	16,1
Kyjov	32	37 394	14 419	23,4	16,7
Blansko	33	44 452	19 690	26,0	19,3
Boskovice	47	32 440	13 409	26,9	20,9
Mikulov	14	17 324	6 640	27,7	17,6

	<i>počet obcí v JMK</i>	<i>počet obyvatel</i>	<i>počet OPM</i>	<i>vnější otevřenost</i>	<i>vnitřní otevřenost</i>
Hrušovany nad Jevišovkou	6	7 547	3 001	30,5	24,7
Velká nad Veličkou	8	7 728	2 637	30,6	15,5
Hustopeče	12	14 702	6 661	31,0	28,9
Ivančice	3	14 600	5 660	32,4	22,4
Moravský Krumlov	20	14 109	5 081	35,4	18,9
Letovice	15	9 727	3 529	37,4	26,6
Veselí n. M.	9	21 980	8 015	38,8	26,1
Velké Pavlovice	4	7 602	2 509	39,1	18,0
Strážnice	5	10 170	3 546	39,4	27,2
Bzenec	6	13 188	5 429	39,5	34,4
Bučovice	15	13 580	4 446	40,0	20,2
Slavkov u Brna	5	8 769	3 788	42,0	36,1
Kuřim	4	10 193	6 263	46,2	58,1
Rousínov	5	7 580	2 714	47,5	32,4
Tišnov	27	14 150	4 865	50,2	34,1

zdroj: SLDB 2001, výpočty Centra pro regionální rozvoj MU

Poznámka: Indikátor vnější otevřenost vyjadřuje podíl EA osob s trvalým bydlištěm na území mikroregionu a pracujících mimo území mikroregionu; indikátor vnitřní otevřenosti vyjadřuje podíl OPM obsazených zaměstnanci s trvalým bydlištěm mimo území mikroregionu

Dojíždka za prací je v Jihomoravském kraji velmi intenzivní. Hlavními centry dojíždění v r. 2001 byla tato města: Brno 65 045 pracovníků, Blansko 5 839 pracovníků, Břeclav 6 961 pracovníků, Hodonín 8 372 pracovníků, Vyškov 5 770 pracovníků a Znojmo 7 184 pracovníků. Relativně velmi vysoká je i intenzita dojíždění do správních obvodů obcí ORP Kuřim, Šlapanice, Rosice, Tišnov, Židlochovice, Kyjov. Podíl ekonomicky aktivních dojíždějících do zaměstnání 2001 podle obcí vyjadřuje schéma č. 61 v grafické příloze.

Hodnocení pracovních vztahů v území za administrativní jednotky typu SO ORP je nicméně zavádějící, jelikož neprobíhá v hranicích funkčně vymezených spádových areálů. Pokud jako územní rámec analýzy zvolíme 24 vymezených pracovních mikroregionů (viz schéma č. 62), lze výše uvedené informace doplnit o další aspekty pracovních vztahů. Pokud bychom odvozovali hierarchii městských center kraje zpětně na základě velikosti jejich funkčních mikroregionů, lze identifikovat několik hierarchických úrovní. Ze schématu je patrná dominantní pozice Brna jako pracovního centra vytvářejícího velký areál pracovního spádu. Hierarchické úrovně dle velikostního odstupňování mikroregionů jsou tedy: 1. úroveň – Brno; 2. úroveň – Znojmo, Hodonín, Břeclav; 3. úroveň – Blansko, Vyškov, Kyjov, Boskovice; 4. úroveň – Veselí n. M., Mikulov, Hustopeče, Ivančice, Tišnov, M. Krumlov, Bučovice, Bzenec, Kuřim; 5. úroveň – Strážnice, Letovice, Slavkov u B., Velká n. V., Velké Pavlovice, Rousínov, Hrušovany n. J.

Ukazatele vnější a vnitřní otevřenosti indikují míru pracovní autonomie mikroregionů. Ze schématu č. 64 je patrná vyšší míra zejména vnější pracovní otevřenosti (nižší pracovní autonomie) v případě menších mikroregionů, resp. mikroregionů v širším zázemí brněnského metropolitního regionu.

A.1.10.4. Podnikatelská aktivita

Počet podnikatelských subjektů připadající na 1 000 obyvatel svědčí jednak o výskytu různých druhů společností (obchodní společnosti jako jsou akciové společnosti, veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným a podobně) a zejména o tom, jaké jsou podnikatelské aktivity vlastního obyvatelstva. Evidence počtu podnikatelských subjektů má závažná metodická úskalí a může sloužit jen hrubé orientaci.

Relativní počet podnikatelských subjektů je v kraji jako celku srovnatelný s průměrem ČR. Největší počet podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel je pochopitelně v Brně, dále v SO ORP Šlapanice a Mikulov, Znojmo a Hustopeče. Vysoké jsou rovněž podnikatelské aktivity v obcích ležících v blízkosti státní hranice. Posuzováno z hlediska jednotlivých správních obvodů ORP jsou podnikatelské aktivity vyšší v SO ORP Brno, Šlapanice, Znojmo, Mikulov, Hustopeče, Břeclav, Hodonín.

A.1.10.5. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je v Jihomoravském kraji závažným fenoménem, pohybuje se trvale nad průměrem ČR. V období mezi r. 2001 a 2003 míra nezaměstnanosti v kraji výrazně narostla – toto zvýšení bylo následováno poklesem vrcholícím v roce 2007. Nástup ekonomické recese znamenal od roku 2008 opětovné zvýšení nezaměstnanosti. Roční průměr míry nezaměstnanosti pro jednotlivé obce za rok 2011 znázorňuje schéma č. 67 v grafické příloze.

Relativně nižší nezaměstnanost je v Brně a jeho okolí (Kuřim, Šlapanice, Židlochovice, ale též Slavkov u Brna), vyšší nezaměstnanost naopak zůstává ve správních obvodech ORP Znojmo, Kyjov, Hodonín, Veselí nad Moravou a Mikulov, v podstatě plošně ve většině jejich obcí. Nepříznivá situace je též v řadě obcí v severní části kraje.

A.1.10.6. Průmyslové zóny

V souladu s dokumentem KÚ JMK „Návrh seznamu brownfieldů a průmyslových zón“ na území JMK schváleným Radou JMK dne 14. 8. 2008 jsou vymezeny plochy smíšené výrobní nadmístního významu PZ1 – PZ3:

obec	označení zákresu v ÚAP	název PZ	(ha)	původní využití
Brno-Tuřany	PZ1	Tuřany, letiště Sever	210	zemědělská půda
Brno-Tuřany	PZ2	Tuřany, letiště Jih	169,5	zemědělská půda
Šlapanice	PZ3	CTPark Brno South, Šlapanice	81	zemědělská půda

Průmyslové zóny Jihomoravského kraje jsou koncentrovány především do Brna a jeho bezprostředního okolí na území městské části Brno-Tuřany a obce Šlapanice v návaznosti jednak na Brněnské letiště v Tuřanech, dále na dálnice D1 a D2 a železniční dopravu.

A.1.10.6.1. Charakteristiky připravovaných průmyslových zón

Průmyslová zóna Tuřany, letiště Sever a letiště Jih

Zóny se nacházejí v blízkosti letiště Tuřany, na území Tuřan a Šlapanic. Podmínkou výstavby je propojení D1 a D2 s obchvatem Tuřan. Plochy pro výrobu na území města Brna byly upřesněny na základě podkladů a sdělení OÚPR Magistrátu města Brna ze dne 11. 3. 2009, aktualizovány v listopadu 2009, následně v březnu 2010.

Průmyslová zóna CTPark Brno South

Plocha smíšená výrobní PZ3 CTPark Brno South byla na základě změny č. 7 Územního plánu města Šlapanice a Usnesení Rady města Šlapanice svým územním vymezením zpřesněna, redukována a

koordinována s ostatními záměry přilehlého území především s koridorem VRT a plochou pro rozvoj letiště Brno-Tuřany. Podmínkou pro možnou realizaci plochy PZ3 je přednostní realizace páteřní obslužné komunikace s napojením na ulici Kobylnickou, která zajistí podmínky pro vyloučení průjezdu nákladní dopravy, generované realizací a zprovozněním navrhované plochy smíšené výrobní, obytným územím Šlapanic.

A.1.11. Osídlení

Osídlení Jihomoravského kraje je v porovnání s jinými kraji značně specifické a vnitřně velmi diferencované. Hierarchické (vertikální) uspořádání sídelního systému je určováno dominantní pozicí krajského města Brna a relativně slabší (populační) pozicí dalších měst dle velikostního pořadí. Veškeré průměrné hodnoty výrazně ovlivňuje krajské město Brno s téměř 386 tis. obvykle přítomného obyvatelstva, což je třetina počtu obyvatel kraje. V pořadí druhé největší město Znojmo nedosahuje ani desetiny počtu obyvatel Brna. Základní charakteristiky je však pro srovnání s ČR vhodné uvést i v krajských průměrech. Z hlediska průměrné velikosti obce, pokud se jedná o počet obyvatel, lze charakterizovat kraj jako průměrný. Velikost obce dosahuje v průměru 1 738 trvale bydlících obyvatel (ČR 1 690 obyvatel), rozloha obce je s 10,69 km² mírně podprůměrná. Sídelní strukturu na území JMK znázorňuje schémata č. 1a – 1d v grafické příloze a tabulka č. 6 v tabulkové příloze.

Odlišná situace nastává při porovnání nikoliv obcí, ale jednotlivých sídel. Pro toto hodnocení byly použity pro jednoduchost jako jednotky části obce, i když to není v některých případech nejvhodnější (srostlé části obce uvnitř větších měst). Pokud se obec nečlení na části, má z hlediska hodnocení jednu část (jedno sídlo). Takto lze poměrně dobře vystihnout vnitřní „rozdrobenost“ obcí. V ČR připadá na jednu obec přibližně 2,4 sídla, zatímco v Jihomoravském kraji 1,3 sídla. Většina obcí je tvořena pouze jedním sídlem, čímž se osídlení kraje vymyká ostatním krajům ČR. Průměrný počet obyvatel jednoho sídla je v kraji téměř dvojnásobný ve srovnání s ČR a mírně převyšuje hodnotu 1 300 obyvatel. Stejně tak rozloha sídla je výrazně větší, než je v ČR obvyklé.

Kraj je tvořen 7 okresy (Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo), přičemž 5 z těchto okresů mělo svoje okresní město, krajské město Brno plnilo i funkci okresního města pro svůj venkovský okres. Mimo (bývalých) okresních měst plní 15 měst funkci obce s rozšířenou působností (ORP) a dalších 13 měst či obcí má funkci pověřeného obecního úřadu (POÚ). Celkově se kraj skládá z 673 obcí a 902 částí obcí (sídel). Z celkového počtu obcí je 49 měst (1 statutární), 40 městysů. Pro sídelní strukturu JMK je typické, že i větší obce okolo 2 – 3 tis. obyvatel nemají charakter města.

Vedle administrativně dané sídelní hierarchie lze vymezit rovněž funkční hierarchii obcí v Jihomoravském kraji. Schéma 63 v grafické příloze identifikuje 24 mikroregionálních center a jejich spádových území vymezených na základě pracovní dojížděky (kritéria pro identifikaci center: 1) minimálně 1000 OPM, 2) centrum je cílem alespoň jednoho maximálního proudu pracovní dojížděky vycházejícího z libovolné jiné obce). Lze přitom zaznamenat pouze částečnou shodu v průběhu hranic funkčních mikroregionů a administrativních jednotek na srovnatelné řádovostní úrovni, tj. SO ORP. Výraznější disproporce vznikají především v zázemí Brna, kde evidentně administrativní jednotky SO ORP postrádají funkční autonomii v důsledku těsné spádovosti na Brno. Z hlediska funkční (pracovní) střediskovosti lze v rámci identifikovaných pracovních center rozlišit přibližně 4 hierarchické úrovně – I. úroveň zahrnující pouze Brno s funkčním spádovým regionem přesahujícím populační velikost 500 000 obyvatel, II. úroveň zahrnující okresní města (s regiony těsných pracovních vazeb mezi 40 a 60 000 obyvatel), III. úroveň reprezentovanou silnějšími mikroregionálními centry s funkčními regiony mezi 10 až 25 000 obyvatel (Kyjov, Boskovice, Veselí n. M., Hustopeče, Mikulov, Moravský Krumlov) a úroveň IV. zahrnující slabší mikroregionální centra či centra v zázemí silnějšího střediska (funkční region mezi 3 – 10 000 obyvateli).

Popis sídelního systému pomocí ukazatelů výskytu občanské vybavenosti indikuje do jisté míry podobnou hierarchii. Nejvyšší míru centrality vykazuje Brno, na druhé úrovni centrality pak následují okresní města a Boskovice a Kyjov (zde se vzhledem ke své vyšší populační velikosti do jisté míry vymyká

Znojmo převyšující mírou centrality ostatní okresní města JMK), na úrovni třetí funguje přibližně 20 mikroregionálních center s vyšším populačním, obslužným či pracovním potenciálem (od 2,5 až do 9 tis. obyvatel) a konečně ve čtvrté úrovni centrality je identifikovatelných cca 40 mikrocenter s průměrnou populační velikostí okolo 3 000 obyvatel.

Ve velikostní struktuře jsou zastoupeny zejména středně velké skupiny obcí i sídel. Pokud jde o velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel, jsou na území kraje oproti celostátnímu průměru velmi slabě zastoupeny velikostní skupiny zejména malých obcí do velikosti 500 obyvatel. Nadprůměrné zastoupení ve srovnání s ČR mají středně velké a velké obce. Obce nad 5 000 obyvatel jsou zastoupeny na obyvatelstvu kraje přibližně 55 %. Obdobně je tomu u velikostních skupin sídel podle počtu obyvatel. Kromě Brna žije více než polovina obyvatel v obcích nad 5 000 obyvatel ještě ve správních obvodech Kuřim, Vyškov a Hodonín.

V desíti obvodech žije nadpoloviční většina obyvatelstva v obcích s populační velikostí pod 2 000 obyvatel (Boskovice, Bučovice, Hustopeče, Mikulov, Moravský Krumlov, Rosice, Slavkov u Brna, Tišnov, Znojmo, Židlochovice).

Velmi malé obce jsou v kraji zastoupeny méně, proto i podíl obyvatel těchto velikostních kategorií obcí na celkové populaci kraje je ve srovnání s ČR podprůměrný. Nejvyšší podíl obyvatelstva v malých obcích (méně než 200 ob.) lze zaznamenat v SO ORP Tišnov (11,2 %), vyšší podíly obyvatelstva v této kategorii obcí lze dále zaznamenat i v případě SO ORP Boskovice (6,4 %), Moravský Krumlov (5,5 %) a Znojmo (4,6 %). Tři správní obvody nemají žádnou obec s méně než 500 obyvateli. Kromě Brna se jedná o SO Břeclav a Slavkov u Brna. Velmi zjednodušeně lze kraj rozdělit na dvě části, severozápadní s převahou malých obcí a jihovýchodní část v průměru s výrazně většími obcemi.

V úvodní části kapitoly již bylo naznačeno porovnání mezi počtem obcí a sídel kraje. Vzhledem k menší roztříštěnosti struktury osídlení a větší průměrné velikosti sídel je průměrný počet sídel připadajících na jednu obec velmi nízký. S výjimkou krajského města to platí o celém kraji. Ve všech správních obvodech ORP je průměrný počet sídel, připadajících na jednu obec, nižší než 2, což je výrazně pod průměrem ČR.

O poměrně velké heterogenitě osídlení Jihomoravského kraje svědčí ukazatel průměrného počtu obyvatel, který připadá na jednu obec, resp. sídlo. Nepočítáme-li jedinečné postavení krajského města Brna, pak nejvíce obyvatel připadá na jednu obec v SO ORP na jihovýchodě kraje (Břeclav, Hodonín), kde přesahuje 3 000 obyvatel. Ještě v SO Kuřim a Veselí nad Moravou připadá na jednu obec více obyvatel ve srovnání s průměrem kraje i republiky, ve všech ostatních obvodech je již tento ukazatel podprůměrný. Velmi málo obyvatel na jednu obec připadá v některých SO na severozápadě kraje – Boskovice, Moravský Krumlov a zejména Tišnov. Tamní průměrná obec má pouze přibližně 495 obyvatel.

Z hlediska průměrné rozlohy jedné obce je situace obdobná. Plošně nejrozsáhlejší obce jsou v SO Břeclav, Hodonín a Veselí nad Moravou, kde v průměru přesahují 15 km². Směrem k severozápadu se průměrná velikost obcí snižuje, v obvodech Tišnov, Boskovice, Kuřim a Rosice nedosahují obce ani poloviční rozlohy ve srovnání s obvodem v jihovýchodní části kraje.

Důležitým ukazatelem je též průměrná vzdálenost mezi obcemi a sídly. V ČR jako celku je průměrná vzdálenost mezi obcemi 3,55 km, zatímco v Jihomoravském kraji je to 3,27 km. Tento poměrně citlivý údaj vypovídá i o dostupnosti veřejné správy na místní úrovni. Do značné míry souvisí s rozlohou obcí, takže nepřekvapí, že nejmenší vzdálenosti mezi jednotlivými obcemi jsou v území severně a severozápadně od krajského města. Naopak Břeclavsko, Hodonínsko a samozřejmě též samotné krajské město, mají v průměru největší vzdálenosti mezi obcemi.

Doplňujícím ukazatelem je hodnota tzv. polohového potenciálu obce popisující relativní polohu obce (měřenou časovou vzdáleností) vůči souboru mikroregionálních center. Mapové schéma zachycující polohový potenciál indikuje jeho příznivé hodnoty pro obce a ORP ležící v centrální části kraje, resp. dobře dopravně napojené na tyto centrální oblasti. Naopak horší dostupnost krajských městských center lze zaznamenat u většiny obcí SO ORP Znojmo, Veselí nad Moravou, Boskovic a částečně i Tišnova.

A.2. Hodnoty území

Za hodnoty území jsou v ÚAP JMK považovány ty jevy, které významně pozitivně ovlivňují charakteristiku kraje, jeho atraktivitu a přispívají k jeho udržitelnému rozvoji. Byly vybrány zejména hodnoty, které svým rozsahem ovlivňují území kraje nebo mají regionální nebo národní význam.

Jihomoravský kraj je bohatý na kulturní hodnoty území. Na území kraje je 29 národních kulturních památek (NKP), z toho 7 v Brně. Do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO je od r. 2001 zapsána brněnská vila Tugendhat jako stavba zásadně ovlivňující vývoj světové moderní architektury 20. století. Do tohoto seznamu je od r. 1996 zapsán jako ojedinělý doklad kulturně upravené krajiny Lednicko-valtický areál se zámky v Lednici a ve Valticích.

Jihomoravský kraj je územím s velkou četností historických měst. Historická jádra města Brna, Znojma a Mikulova byla vyhlášena městskými památkovými rezervacemi (MPR). Městské památkové zóny (MPZ) byly na území kraje vyhlášeny v Boskovicích, Ivančicích, Jevišovicích, Kyjově, Lomnici u Tišnova, Moravském Krumlově, Slavkově u Brna, Strážnici, Valticích, Veselí nad Moravou, Doubravníku a ve Vyškově. K zařazení do MPZ je navrženo historické jádro Líšně (grafické vyjádření, viz výkres A.3). Obraz a ráz jihomoravského venkova je výrazně ovlivněn venkovskými sídly s tradičními objekty lidové architektury. Vesnickými památkovými rezervacemi (VPR) v kraji jsou Blatnice – Stará Hora, Pavlov a soubor vinných sklepů „Plže“ v Petrově. Ostatní památkové rezervace reprezentuje Stará huť v Josefském údolí. Vesnických památkových zón (VPZ) je v kraji několik: Javorník-Kopánky, Lysovice, Rostěnice, Šatov, Tuřany – Brněnské Ivanovice, Vápenky, Veselka, Vratěšín a Zvonovice.

Obraz a ráz jihomoravských sídel je výrazně ovlivněn existencí významných kulturních hodnot, kterými jsou národní kulturní památky. Jednou z nejstarších a z architektonického hlediska nejceněnějších staveb je Znojmská hradní rotunda, dále např. Hrad a pevnost Špilberk, hrad Bítov a Pernštejn, zřícenina hradu Nový Hrádek; dále zámky ve Vranově, Lednici, Valticích, Miloticích, Rájci nad Svitavou, Kunštátu, Lysicích, Slavkově a Bučovicích; dále kostel Petrov – areál biskupské rezidence s chrámem sv. Petra a Pavla a kostel sv. Jakuba Většího v Brně, kostel ve Křtinách, klášter v Předklášteří u Tišnova.

Významnými reprezentanty novodobé architektury jsou vila Tugendhat a hotel Avion v Brně. Dalšími památkami jsou čestná pohřebiště, z nichž nevýznamnější je na Ústředním hřbitově v Brně, dále areál Kounicových vysokoškolských kolejí s pomníkem Vítězství nad fašismem. Významnými a unikátními památkami jsou národní kulturní památky Slovanské hradiště v Mikulčicích a archeologické naleziště v Dolních Věstonicích se souborem nejvýznamnějších nálezů z období kultury lovců mamutů, jehož součástí je soška Věstonické Venuše. Je respektován záměr mezinárodního významu – Archeologický park Mikulčice – Kopčany navrhovaný v území archeologických nalezišť na hranici se Slovenskem disponujícím vysokým potenciálem kulturně-historických a přírodních hodnot.

Unikátní Lednicko-valtický areál, zahrnující významné krajinné celky, zámky v Lednici a ve Valticích a drobné historické stavby vysoké kulturní hodnoty roztroušené v krajině, je současně vyhlášen krajinnou památkovou zónou (KPZ). Dalšími KPZ na území kraje jsou Bojiště bitvy u Slavkova – území historické Bitvy tří císařů zahrnující zámek ve Slavkově, dále Vranovsko-Bítovsko s výraznými dominantami hradu Bítova a zámku Vranova. Na základě podkladů Národního památkového ústavu byly zohledněny záměry na vyhlášení krajinných památkových zón Jaroslavicko – Jevišovicko, Olomučansko – Křtinsko a Znojmsko a část navrhované krajinné památkové zóny Horní Svratecko, jejíž centrum se nachází severně od Bystřice nad Pernštejnem.

Folklór patří k výrazným specifikům Jihomoravského kraje, spoluvytváří jeho image a je výraznou kulturní hodnotou kraje. Region lidové architektury – Jižní Morava zahrnuje jižní a jihovýchodní část území kraje s výjimkou severněji položených oblastí. Jedná se o území se zachovanou lidovou architekturou a lidovými obyčejí, které se dále dělí na oblasti – Slovácko a Hornácko. Slovácko je výraznou etnografickou oblastí na jihovýchodní Moravě, jádro tvoří obce v okolí Břeclavi, Hodonína, Kyjova, Strážnice, Veselí nad Moravou. Ve Strážnickém skanzenu jsou prezentovány ukázky lidového stavitelství, zvyků a řemesel jednotlivých oblastí Slovácka, ukázky vinohradnických staveb a vinohradu

představujícím pěstování vína od nejstarších dob po současnost (jedná se o jedinou expozici svého druhu na území ČR). Horňácko je etnografická podoblast Slovácka v oblasti Bílých Karpat, zahrnuje 10 obcí v okolí Velké nad Veličkou.

Významné stavební dominanty – zejména kulturní dominanty – panorama měst, hrady a zámky, jsou hodnotou, která komponuje a ovlivňuje vizuální charakter sídel a krajiny jihomoravského kraje. Lze je vnímat i v delším časovém úseku z tzv. scenerických cest – hrad Špilberk a kostel sv. Petra a Pavla, Znojmo – historické panorama města, Pálava s romantickými zříceninami hradů, hrad Veveří, hrad Bítov, zámek Mikulov a kaple na Svatém kopečku, zámek Letovice, Vranov nad Dyjí, Kunštát, Mohyla Míru. Dále jsou to stavby umožňující daleký rozhled do krajiny, z nichž nejvýznamnější je rozhledna Výhon – u Židlochovic, rozhledna Babí lom – u Brna a rozhledna Klucanina – u Tišnova.

K vybraným místům významné události v kraji patří území bitvy u Slavkova známé též jako „Bitva tří císařů“, na němž 2. prosince 1805 proběhla nejnámější bitva na území jižní Moravy). Dále Hradiště u Mikulčic – místo působení slovanských věrozvěstů sv. Konstantina – Cyrila a sv. Metoděje.

Specifickou součástí krajiny Jihomoravského kraje tvoří poutní místa, např. Křtiny, Vranov, Svatý kopeček v Mikulově, Blatnice pod svatým Antonínkem, Hluboké Mašůvky, Mikulčice, Žarošice. Na četná poutní místa navazují také církevní památky vyskytující se ve velkém množství na celém území kraje.

Ke kulturním hodnotám se dále řadí sídla, která se umístila na prvních místech v soutěži „Vesnice roku“ na celostátní nebo krajské úrovni. Jedná se o venkovská sídla, ve kterých se snaží obyvatelé i samospráva udržovat a rozvíjet společenský život, místní lidové tradice, péči o kulturní a přírodní hodnoty a jsou příkladem hodným k následování pro sídla ostatní.

Jihomoravský kraj je bohatý i na **přírodní hodnoty**. Národní park Podyjí představuje výjimečně zachovalou ukázkou krajiny říčního údolí v okolní pahorkatině. Kaňon Dyje zde vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zaříznutými údolími bočních přítoků, bohatými skalními útvary, kamennými moři a skalními stěnami. CHKO Moravský kras je tvořen mimořádně cenným krasovým územím s četnými jeskyněmi včetně nejdelšího jeskynního systému v ČR 35 km dlouhého s četnými závrtky, žleby, propastmi a dalšími krasovými jevy. Jeskyně Moravského krasu (Punkevní, Balcarka, Kateřinská a Sloupsko-šošůvské) patří k nejnavštěvovanějším v ČR. V Jihomoravském kraji se nacházejí nebo do něj zasahují také území celosvětového významu (Bílé Karpaty a Dolní Morava), která byla pro své mimořádné přírodní hodnoty začleněna do sítě biosférických rezervací UNESCO. CHKO Bílé Karpaty zahrnuje hornaté území při hranici se Slovenskem s velmi zachovalým přírodním prostředím. Vápencová kra Pavlovských vrchů, která vystupuje s velkým relativním převýšením z rovinné krajiny kolem Mikulova – je fenoménem, který formuje jižní část Jihomoravského kraje a je viditelná až z Brna a okolí. Je součástí biosférické rezervace UNESCO Dolní Morava. Jsou zde vzácná rostlinná a živočišná společenstva a archeologické lokality.

Specifickou hodnotou kraje jsou podmínky vhodné pro pěstování révy vinné. Tradice vinařství a vinohradnictví na jižní Moravě patří mezi nejstarší v Evropě. Území viničních tratí se vyznačují specifickou hodnotou půdy a specifickými lokalitami vinných sklepů, např. Petrov – Plže, Vrbice, Nechory. Území a lokality jsou vzájemně propojené vinařskými stezkami.

Hodnotou kraje jsou kvalitní podzemní zdroje pitné vody – území s významnými zdroji vody, z nichž nejkapacitnější je zdroj pitné vody – Bzenec – Komplex. Prameniště této podpovrchové pitné vody se nachází v jihovýchodní části kraje, jihozápadně od Bzence.

Civilizační hodnoty – do této kategorie byly vybrány hodnoty, které vystihují různorodost Jihomoravského kraje na rozdíl od ostatních krajů a jsou pro rozvoj kraje specifické, zvláště v oblasti hospodářství, školství a vzdělávání, rekreace a cestovního ruchu.

Centrum vysokého školství – město Brno patří k nejvýznamnějším centrům vzdělávání (15 vysokých škol, na kterých studuje cca 86 000 studentů) v kraji a disponuje nadprůměrnými podmínkami pro rozvoj vědy, výzkumu a inovací. Mezi hlavní areály patří – Univerzitní kampus Brno – Bohunice v synergii

s Fakultní nemocnicí Brno a Kampus vysokého učení technického Pod Palackým vrchem v Brně v synergii s Českým technologickým parkem.

Těžištěm pracovních příležitostí kraje je město Brno s moderními výrobními a technologickými areály, které jsou soustředěny do průmyslových zón s perspektivou rozvoje, z nichž nejvýznamnější je areál Brno – Černovická terasa a areál Technologického parku Brno.

Jihomoravský kraj je obslužen leteckou dopravou, krajem prochází dva železniční tranzitní koridory. K nejvýznamnějším dopravním uzlům v kraji patří Mezinárodní letiště Brno Tuřany, Hlavní nádraží v Brně a železniční uzel Břeclav.

Místem konání akcí mezinárodního významu, s kumulací velkého počtu návštěvníků, vyvolávající nároky na zajištění navazujících služeb, nároků na parkování – místo významné akce je v rámci kraje Brněnské výstaviště, které je nejvýznamnějším českým celoročně využívaným výstavním areálem, konají se zde tradiční mezinárodní výstavy a veletrhy. Dále Masarykův okruh v Brně, který je místem konání mezinárodních motoristických soutěží, např. Grand Prix silničních motocyklů – nejprestižnějšího motocyklového šampionátu na světě.

V Jihomoravském kraji se nachází několik areálů, které využívají potenciál kraje a nabízejí příležitost nejenom ke koupání a vodním sportům, ale i k turistice a cykloturistice v příznivých podmínkách s vazbou na turisticky atraktivní zázemí. K nejvýznamnějším areálům rekreace s možností koupání v kraji patří Brněnská přehrada, Vranovská přehrada, Pasohlávky u vodní nádrže Nové Mlýny s plánovaným rozvojem ve vazbě na existenci geotermální vody.

Rekreační hodnoty území – devizou kraje jsou aktivity spojené s návštěvou a poznáváním turisticky atraktivních území s kumulací přírodních a kulturních hodnot. Nejvýznamnější se nacházejí v oblasti Moravský kras a okolí, Brno a okolí (Bojiště bitvy u Slavkova), Pálava a Lednicko – valtický areál, Znojensko a oblast Podyjí, dále aktivity spojené s vinařskou turistikou – Slovácko (viz grafická příloha textové části, schéma č. 50).

V souladu s ustanovením § 4 odst. 1, písm. a) vyhlášky je v následujících tabulkách uveden přehled hodnot území. Jsou vymezeny hodnoty kulturní, přírodní a civilizační. Hodnoty území mají buď charakter limitů využití území (zejména hodnoty týkající se ochrany památek a ochrany přírody), nebo byly zpracovatelem ÚAP doplněny na základě vlastního průzkumu (zejména hodnoty kulturní a civilizační).

V následujících tabulkách je uveden přehled hodnot území. Jsou vymezeny hodnoty kulturní, přírodní a civilizační. Hodnoty území mají buď charakter limitů využití území (památková ochrana, ochrana přírody), nebo byly zpracovatelem ÚAP doplněny na základě vlastního průzkumu, zejména hodnoty kulturní a civilizační. Výčet přírodních hodnot, které jsou současně limity využití území ze stavebního zákona, je uveden v kapitole A.3. Limity využití území.

Většina zde uvedených hodnot území je zobrazena v grafické části – ve výkrese A.2 Výkres hodnot území. V legendě grafické části jsou pro snazší orientaci hodnoty území členěny do podkapitol.

A.2.1. Kulturní hodnoty území

souhrnný přehled hodnot území

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
1	Památky UNESCO	Světové kulturní dědictví: architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky archeologické povahy, budovy či skupiny budov, které mají z důvodů své architektury, stejnorodosti či umístění v krajině výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy a dále lokality – výtvořky člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující archeologické nálezy, které mají výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska. Do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO byly v kraji zapsány: • Lednicko-valtický areál – je krajinný celek, který je se svými historickými objekty, zahradní architekturou a rybníky považován za nejrozsáhlejší, člověkem uměle vytvořené území Evropy • Vila Tugendhat v Brně – ojedinělé funkcionalistické dílo
2	Nemovitá národní kulturní památka	Kulturní památka, která tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. K těmto památkám v kraji patří: • Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách • Světelský oltář (Adamov) • Zámek Kunštát • Zámek Lysice • Zámek Rájec nad Svitavou • Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně • Hotel Avion v Brně • Hrad a pevnost Špilberk v Brně • Kostel sv. Jakuba Většího v Brně • Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem • Petrov v Brně • Vila Tugendhat • Hrad Pernštejn • Klášter cisterciáků Porta coeli v Předklášteří • Archeologické naleziště Dolní Věstonice – Pavlov • Archeologické naleziště Dolní Věstonice včetně souboru nejvýznamnějších nálezů z období kultury lovců mamutů • Zámek Lednice • Zámek Valtice • Slovanské hradiště v Mikulčicích • Soubor movitých archeologických nálezů z hradiště Mikulčice z období Velké Moravy (Brno) • Větrný mlýn v Kuželově • Zámek Milotice

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
		• Zámek Bučovice • Zámek Slavkov u Brna • Hrad Bítov • Vodní mlýn ve Slupi • Zámek Uherčice • Zámek Vranov nad Dyjí se zříceninou hradu Nový Hrádek • Znojemská hradní rotunda • Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětiman (částečně na území JMK)
3	Městská památková rezervace	Území města, které obsahuje soubor nemovitých kulturních památek. K těmto chráněným územím v kraji patří: • MPR Brno • MPR Mikulov • MPR Znojmo
4	Městská památková zóna	Území města nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historického prostředí s významnou kulturní hodnotou K těmto chráněným územím v kraji patří: • MPZ Boskovice • MPZ Doubravník • MPZ Ivančice • MPZ Jevišovice • MPZ Kyjov • MPZ Lomnice u Tišnova • MPZ Moravský Krumlov • MPZ Slavkov u Brna • MPZ Strážnice • MPZ Valtice • MPZ Veselí nad Moravou • MPZ Vyškov
5	Vesnická památková rezervace	Území venkovského sídla, které obsahuje soubor nemovitých kulturních památek. K těmto chráněným územím v kraji patří: • VPR Blatnice – Stará Hora • VPR Pavlov • VPR Petrov – Plže
6	Ostatní památková rezervace	• OPR Památková rezervace Stará huť v Josefském údolí u Olomučan
7	Vesnická památková zóna	Území venkovského sídla nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historického prostředí s významnou kulturní hodnotou. K těmto chráněným územím v kraji patří: • VPZ Tuřany – Brněnské Ivanovice • VPZ Javorník – Kopánky • VPZ Lysovice • VPZ Rostěnice

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
		- VPZ Šatov - VPZ Vápenky - VPZ Veselka - VPZ Vratěšín - VPZ Zvonovice
8	Region lidové architektury	Území se zvýšeným výskytem dochovaných objektů lidové architektury ve svém původním umístění a urbanistické skladbě. Jižní Morava je region se zachovanou lidovou architekturou a lidovými obyčejí je výraznou kulturní hodnotou kraje, dále se dělí na oblasti: - Slovácko – výrazná etnografická oblast na jihovýchodní Moravě, jádro tvoří obce v okolí Břeclavi, Hodonína, Kyjova, Strážnice, Veselí nad Moravou; ukázky lidového stavitelství, zvyků a řemesel jednotlivých oblastí Slovácka, ukázky vinohradnických staveb a vinohradu představujícím pěstování vína od nejstarších dob po současnost (jedná se o jedinou expozici svého druhu na území ČR), jsou prezentovány ve Strážnickém skanzenu - Hornácko – etnografická podoblast Slovácka v oblasti Bílých Karpat, zahrnuje 10 obcí v okolí Velké nad Veličkou
9	Krajinná památková zóna	Část krajinného celku, který vykazuje kulturní hodnoty, přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svojí činností člověk. K těmto chráněným územím, doplňujících spektrum zachovalých charakteristických částí kulturní krajiny Jihomoravského kraje, v kraji patří: - KPZ Lednicko-valtický areál - KPZ Bojiště bitvy u Slavkova - KPZ Vranovsko-Bítovsko Zohledněny jsou záměry na vyhlášení KPZ: - Jaroslavicko – Jevišovicko - Olomučansko-Křtínsko - Znojemsko - Horní Svratecko
10	Území s archeologickými nálezy	Archeologické nálezy jsou součástí archeologického dědictví ČR. Jsou primárním pramenem historické informace o člověku, jeho kultuře a jeho interakcích s prostředím od počátku jeho vývoje až do současnosti. V grafické části jsou znázorněny území s archeologickými nálezy I. kategorie. lokality, viz grafická část
11	Archeologický park	Prezentace odborné práce archeologů sloužící nejenom vědeckému výzkumu prostřednictvím archeologického experimentu, ale především významně přispívající k poznání vlastních dějin a podpoře národní identity.

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
		Archeologický park Mikulčice-Kopčany (záměr mezinárodního významu)
12	Významná stavební dominanta	Stavby a jejich soubory, jejichž umístění v terénu či charakter je činí výrazně viditelné a do velké míry ovlivňující vizuální charakter sídla i krajiny; dále stavby umožňující daleký rozhled do krajiny. K nejvýznamnějším v kraji patří: - hrad Špilberk a kostel sv. Petra a Pavla – historické panorama města Brna - Znojmo – historické panorama města – pohled od Dyje - Pálava s romantickými zříceninami hradů, zámek Mikulov a kaple na Svatém kopečku - Mohyla Míru, Prace - Zámek Letovice - Hrad Bítov - Zámek Vranov nad Dyjí - Hrad Veveří - Zámek Kunštát - Rozhledna Výhon – u Židlochovic - Rozhledna Babí lom – u Brna - Rozhledna Klucanina – u Tišnova
13	Vybrané místo významné události	Místo významné události veřejné, politické, kulturní, např. bitva, válečná událost, místo narození, úmrtí, důležitého činu, dlouhodobého pobytu významné osobnosti. K nejvýznamnějším v kraji patří: - Území Bitvy tří císařů – místo, na němž proběhla nejznámější bitva na území jižní Moravy (bitva u Slavkova známá též jako „Bitva tří císařů“, 2. prosince 1805) - Hradiště u Mikulčic – místo působení slovanských věrozvěstů sv. Konstantina – Cyrila a sv. Metoděje
14	Významné poutní místo	Poutní místo je cílem cesty mající náboženský význam. K nejvýznamnějším v kraji patří: - Kostel Panny Marie ve Křtinách - Kostel Narození Panny Marie ve Vranově - Svatý kopeček Mikulov - Kostel sv. Antonína Paduánského, Blatnice pod sv. Antonínkem - Hluboké Mašůvky - Mikulčice - Žarošice
15	Vesnice roku	Venkovská sídla, ve kterých se snaží obyvatelé i samo-správa udržovat a rozvíjet společenský život, lidové tradice a podobně. Toto ocenění v řešeném území získaly sídla: - Telnice – r. 1995 - Vratětin – r. 1996 - Sloup v Moravském krasu – r. 2000

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
		Bořetice – r. 2005 Dále jako Jihomoravské vesnice roku byly vyhlášeny – Hroznová Lhota (2001), Blatnička (2002), Želetice (2003), Sivice (2004), Bořetice (2005), Kobylí (2006), Terezín (2007), Vísky (2008), Lužice (2009) a Krásensko (2010), Vavřinec 2011, Tvarožná Lhota 2012 – není vymezeno v grafické části

A.2.2. Přírodní hodnoty území

souhrnný přehled hodnot území

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
1	Národní park	Rozsáhlá území, jedinečná v národním i mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
2	Chráněná krajinná oblast	Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů, lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin, případně dochovanými památkami historického osídlení. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
3	Přírodní park	Území s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
4	Biosférická rezervace UNESCO	Území zařazené do mezinárodního programu Man and the Biosphere OSN UNESCO. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
5	Natura 2000 – evropsky významná lokalita	Území vymezené na základě Směrnice Rady č. 92/43/EHS ze dne 21. 5. 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Council Directive 92/43/EC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora), zkráceně Směrnice o stanovištích (Habitats Directive). Směrnice o stanovištích v přílohách uvádí typy stanovišť („evropská stanoviště“), druhy a poddruhy živočichů, druhy cévnatých rostlin a mechorostů („evropsky významné druhy“), pro jejichž ochranu jsou zřizována chráněná území. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
6	Natura 2000 – ptačí oblast	Území vymezené na základě Směrnice Rady č. 79/409/EHS ze dne 2.4.1979, o ochraně volně žijících ptáků (Council Directive 79/409/EC on the conservation of the wild birds), zkráceně Směrnice o ptácích (Birds Directive). Směrnice o ptácích vytváří ucelený systém ochrany volně žijících ptáků a jejich stanovišť, hnízd i vajec. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
7	Zvláště chráněná území	výčet viz kap. A.3. Limity využití území

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
8	Mezinárodně registrované mokřady	Území s močály, slatinami, rašeliništi a vodami přirozenými nebo umělými, trvalými nebo dočasnými, stojatými i tekoucími včetně přílehlajícího příbřežního pásma jako zdroj velké hospodářské, kulturní, vědecké a rekreační hodnoty, s nenahraditelným mezinárodním významem pro vodní ptactvo. výčet viz kap. A.3. Limity využití území
9	Zvláště kvalitní zemědělská půda (I. třída ochrany BPEJ)	Základní přírodní bohatství země, nenahraditelný výrobní prostředek a jedna z hlavních složek životního prostředí
10	Les – pozemky určené k plnění funkcí lesa	Produkční a mimoprodukční hodnota a funkce lesa (hospodářská, ochranná, rekreační) = lesy hospodářské, ochranné, zvláštního určení.
11	Viniční tratě ve vinařských podoblastech	Viniční trať je pozemek, případně části pozemků, tvořících souvislý celek, v jedné vinařské oblasti, případně podoblasti, splňující předpoklady pro pěstování révy z hlediska zeměpisné polohy, svažitosti, délky oslunění a půdně klimatických vlastností – jedinečná forma využití krajiny. Území se vyznačují specifickou hodnotou půdy a specifickými lokalitami vinných sklepů, např. Petrov-Piže, Vrbice, Nechory. Území a lokality jsou vzájemně propojené vinařskými stezkami. Viniční tratě jsou členěny na podoblasti: • Mikulovská • Slovácká • Velkopavlovická • Znojemská
12	Přírodní léčivé zdroje minerálních vod	Přírodním léčivým zdrojem minerálních vod je přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků nebo jiných součástí, které umožňují její použití jako potraviny a k výrobě balených minerálních vod. • u Šaratice • u Břeclavi • Prušánky – Josefov • u Pasohlávek
13	Území s významnými zdroji pitné vody	Kvalitní zdroje pitné vody se nacházejí v jihovýchodní části kraje. Jímací území nejvýznamnějšího podzemního zdroje pitné vody kraje: • Bzenec – Komplex – prameniště podpovrchové pitné vody
14	Oblast s mimořádně vysokou kvalitou přírodního prostředí – typ I.	Mimořádně cenná území, menší plochy s výrazně členitým reliéfem podmiňujícím relativně velmi nízkou hospodářskou využitelnost. Ve stávajícím využití převažují přírodě blízké až přirozené lesy a přírodě blízká bylinná společenstva. viz kap. A.1.1.8.
15	Oblast s vysokou kvalitou přírodního prostředí – typ II.	Převážně větší lesní celky a celistvá území z hlediska sledovaných přírodních hodnot (zejména lesních celků, v říčních nivách také lučních porostů a dochovaných původních říčních ramen). viz kap. A.1.1.8.

A.2.3. Civilizační hodnoty území

souhrnný přehled hodnot území

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
1	Centrum vysokého školství	Město Brno patří k nejvýznamnějším centrům vzdělávání (14 vysokých škol, na kterých studuje cca 86 000 studentů) v kraji a disponuje nadprůměrnými podmínkami pro rozvoj vědy, výzkumu a inovací. Mezi hlavní areály patří: - Univerzitní kampus Brno-Bohunice v synergii s Fakultní nemocnicí Brno - Kampus vysokého učení technického Pod Palackým vrchem v Brně v synergii s Českým technologickým parkem
2	Významný výrobní a technologický areál	Těžištěm pracovních příležitostí kraje je město Brno. Areály jsou soustředěny do těchto stávajících hlavních průmyslových zón s perspektivou rozvoje: - Brno-Černovická terasa - Technologický park Brno
3	Významný dopravní terminál	Jihomoravský kraj je obslužen leteckou dopravou, krajem prochází dva železniční tranzitní koridory. K nejvýznamnějším dopravním uzlům v kraji patří: - Mezinárodní letiště Brno-Tuřany - Hlavní nádraží v Brně - Železniční uzel Břeclav
4	Místo významné akce	Místo konání akcí mezinárodního významu, s kumulací velkého počtu návštěvníků, vyvolávající nároky na zajištění služeb, parkování... - Brněnské výstaviště – areál pro konání tradičních mezinárodních výstav a veletrhů, nejvýznamnější český výstavní areál celoročně využívaný - Masarykův okruh – místo konání mezinárodních motoristických soutěží, např. Grand Prix silničních motocyklů – nejprestižnějšího motocyklového šampionátu na světě
5	Významný areál rekreace s možností koupání	Jedná se o území se zvýšeným významem pro rekreaci a cestovní ruch, které nabízejí příležitost nejenom ke koupání a vodním sportům, ale i k turistice a cykloturistice v příznivých podmínkách s vazbou na turisticky atraktivní zázemí. K nejvýznamnějším areálům v kraji patří: - Brněnská přehrada - Vranovská přehrada - Pasohlávky

poř. č.	sledovaný jev	vyjádření hodnoty
6	Vodní cesta	Cesta po splavných tocích, kanálech a průplavech, vhodná pro plavbu. V kraji byla vybudována: Vodní cesta Otrokovice – Rohatec (Baťův kanál) – jedinečné technické dílo sloužící pro rekreační motorovou i nemotorovou plavbu, vodní turistiku a cykloturistiku v délce cca 60 km. Nejnavštěvovanější atraktivita cestovního ruchu Moravského Slovácka; záměr využití úseků Baťova kanálu při výstavbě vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe.
7	Rekreační hodnoty území	Rekreační atraktivity kraje jsou spojené s návštěvou a poznáváním území s kumulací přírodních a kulturních hodnot. K nejvýznamnějším v kraji patří – turistická oblast Moravský kras a okolí, Brno a okolí (Bojiště bitvy u Slavkova), Pálava a Lednicko – valtický areál, Znojensko a oblast Podyjí, vinařské oblasti – Slovácko (není vymezeno v grafické části).

A.3. Limity využití území

Limity využití území se rozumí omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývající z právních předpisů nebo na základě právních předpisů stanovené nebo vyplývající z vlastností území. V ÚAP JMK jsou obsaženy limity nadmístního (krajského) významu. Limity využití území jsou znázorněny ve výkrese A.1 Výkres limitů využití území.

Limity využití území nadmístního (krajského) významu jsou členěny v posloupnosti sledovaných jevů dle přílohy č. 1 části A vyhlášky č. 500/2006 Sb.

A.3.1. Limity využití území vyplývající nebo stanovené na základě právních předpisů

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
5	Památková rezervace včetně ochranného pásma	Městská památková rezervace Vesnická památková rezervace Ostatní památková rezervace výčet viz kap. A.2.1	NPÚ
6	Památková zóna včetně ochranného pásma	Městská památková zóna Vesnická památková zóna výčet viz kap. A.2.1	NPÚ
7	Krajinná památková zóna	výčet viz kap. A.2.1	NPÚ
9	Nemovitá národní kulturní památka	výčet viz kap. A.2.1.	NPÚ
10	Památka UNESCO včetně ochranného pásma	výčet viz kap. A.2.1.	NPÚ
16	Území s archeologickými nálezy	výčet viz kap. A.2.1	NPÚ
25	Národní park včetně zón a ochranného pásma	NP Podyjí	AOPK ČR
26	Chráněná krajinná oblast včetně zón	CHKO Pálava CHKO Bílé Karpaty	AOPK ČR

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		CHKO Moravský kras	
27	Národní přírodní rezervace včetně ochranného pásma	NPR Býčí skála NPR Cahnov – Soutok NPR Čertoryje NPR Děvín-Kotel-Soutěska NPR Habrůvecká bučina NPR Hádecká planinka NPR Jazevčí NPR Krumlovsko-rokytenské slepence NPR Křivé jezero NPR Lednické rybníky NPR Porážky NPR Pouzdřanská step-Kolby NPR Ranšpurk NPR Slanisko u Nesytu NPR Strabišov-Oulehla NPR Tabulová, Růžový vrch a Kočičí kámen NPR Větrníky NPR Vývěry Punkvy NPR Zahrady pod Hájem	AOPK ČR (JMK OŽP)
28	Přírodní rezervace včetně ochranného pásma	PR Babí doly PR Babí lom PR Balcarova skála – Vintoky PR Bayerova PR Bílá voda PR Bílý kříž PR Bosonožský hájek PR Břenčák PR Březinka PR Coufava PR Čepičkův vrch a údolí Hodonínky PR Černovický hájek PR Čihadlo PR Člupy PR Dřínová PR Durana PR Františkův rybník PR Háj u Louky PR Hašky PR Hloží PR Holé vrchy PR Horky	AOPK ČR (JMK OŽP)

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PR Hovoranské louky PR Hrádek PR Hrádky PR Jelení skok PR Jelení žlíbek PR Kamenný vrch PR Kavinský potok PR Kobylí hlava PR Krnovec PR Kútky PR Lipovské úpolínové louky PR Liščí vrch PR Louky pod Kulíškem PR Machová PR Malužín PR Milovická stráň PR Mokřad pod Típečkem PR Moravanské lúky PR Mušenice PR Na Kocourkách PR Nad horou PR Nad řekami PR Nosperk PR Obůrky-Třeštěnek PR Oskovec PR Oskovec II PR Pavlovské mokřady PR Písečný rybník PR Plačkův les a říčka Šatava PR Ploník PR Pod Sýkořskou myslivnou PR Pod Švancarkou PR Podhradské skály PR Podsedky PR Rakovec PR Rakovecké stráně a údolí bledulí PR Rašovický zlom – Chobot PR Roviny PR Růžový vrch PR Skály PR Skařiny PR Skelná huť PR Slanisko Dobré Pole	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PR Slanisko Novosedly PR Sloupsko-šošůvské jeskyně PR Slunná PR Sokolí skála PR Sovince PR Stepní stráň u Komořan PR Stibůrkovská jezera PR Studnické louky PR Stupava PR Suché skály PR Svatý kopeček PR Šěvy PR Šibeničník PR Špice PR Šumický rybník PR Tisová stráň PR Tuřold PR U Brněnky PR U Doutné skály PR U Nového hradu PR U Vrby PR U Výpustku PR Údolí Chlébského potoka PR Údolí Oslavy a Chvojnice PR Údolí Říčky PR Uhliska PR Ve žlebcích PR Velká skála PR Velký Hornek PR Velký Kuntínov PR Věstonická nádrž PR Visengrunty PR Vratíkov PR Zadní Hády PR Zázmoníky PR Zouvalka	
29	Národní přírodní památka včetně ochranného pásma	NPP Búrová NPP Červený kopec NPP Dunajovické kopce NPP Jeskyně Pekárna NPP Kalendář věků NPP Malhotky NPP Miroslavské kopce	AOPK ČR (JMK OŽP)

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		NPP Na Adamcích NPP Pastvisko u Lednice NPP Rendezvous NPP Rudické propadání NPP Stránská skála NPP Váté písky	
30	Přírodní park	Přírodní park Baba Přírodní park Bobrava Přírodní park Halasovo Kunštátsko Přírodní park Jevišovka Přírodní park Lysicko Přírodní park Mikulčický luh Přírodní park Niva Dyje Přírodní park Niva Jihlavy Přírodní park Oslava Přírodní park Podkomorské lesy Přírodní park Rakovecké údolí Přírodní park Rokytná Přírodní park Řehořkovo Kořenecko Přírodní park Říčky Přírodní park Strážnické Pomoraví Přírodní park Střední Pojhlaví Přírodní park Svratecká hornatina Přírodní park Údolí Bílého potoka Přírodní park Výhon Přírodní park Ždánický les	JMK OŽP
31	Přírodní památka včetně ochranného pásma	PP Andělka a Čertovka PP Anenský vrch PP Augšperský potok PP Babolský háj PP Bačov PP Baračka PP Betlém PP Bílá hora PP Bílá skála u Jamolic PP Biskoupská hadcová step PP Biskoupský kopec PP Bohuslavické stráně PP Borky PP Bouchal PP Březina PP Cínová hora PP Cukl a Rozsečské rašeliniště	AOPK ČR (JMK OŽP)

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Černá skála PP Červené stráně PP Červený rybníček PP Čtvrtky za Bořím PP Dobrá studně PP Dolní mušovský luh PP Drásovský kopeček PP Fládnitzské vřesoviště PP Habrová PP Háj u Lipova PP Hersica PP Hevlínské jezero PP Holásecká jezera PP Horáčkův kopeček PP Horecký kopec PP Horka PP Horní Bělá PP Horní Židovka PP Hošťálka PP Hrubá louka PP Hrušín PP Hřebenatkový útes PP Hynčicovy skály PP Jalový dvůr PP Jesličky PP Jezero PP Jezírko Kutnar PP Junácká louka PP Kačiny PP Kamenice u Hlohovce PP Karlov PP Kavky PP Kienberg PP Klášterce PP Kněžnice PP Knížecí les PP Kočičí skála PP Kopaniny PP Krkatá bába PP Křtinský lom PP Kuče PP Kůlny PP Kunštátská obora	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Květné jezero PP Květnice PP Kysibl PP Lange Wart PP Lebeďák PP Lhotské jalovce a stěny PP Losky PP Losolosy PP Loucká obora PP Louky pod Kumstátem PP Luzichová PP Lysická obora PP Malhostovická pecka PP Mandloňová mez PP Medlánecká skalka PP Medlánecké kopce PP Mechovkový útes PP Míchovec PP Mikulovické jezero PP Mniší hora PP Mrazový klín PP Na hájku PP Na lesní horce PP Na skalách PP Nad Berankou PP Nad Medlovickým potokem PP Nad Vápenkou PP Návdavky u Němčan PP Návrší PP Netopýrky PP Nivky za Větrákem PP Nosislavská zátočina PP Nové hory PP Nyklovický potok PP Obřanská stráž PP Očovské louky PP Ochozy PP Oleksovická mokřina PP Oleksovické vřesoviště PP Osypané břehy PP Padělky PP Pahorek PP Pánov	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Panská skála PP Park Letovice PP Patočkova hora PP Paví kopec PP Pekárka PP Pekárna PP Pílský rybníček PP Písky PP Plácky PP Pláně PP Pod Obrovou nohou PP Pod Šibeničním kopcem PP Přední Galašek PP Přisnotický les PP Pustý kopec u Konic PP Rájecká tůň PP Roviny PP Roznítal PP Rudlické kopce PP Růžový kopec PP Rybičková skála PP Santon PP Skalky PP Skalky u Přehrady PP Soběšické rybníčky PP Střebovský kopec PP Střečkův kopec PP Střelická bažinka PP Střelický les PP Stříbrný vrch PP Svídovec PP Svatka PP Sýkoř PP Synalovské kopaniny PP Šafářka PP Šiberná PP Šidlovy skalky PP Špidláky PP Trenckova rokle PP Trkmanec-Rybníčky PP Troskotovický dolní rybník PP U kapličky PP U Michálka	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP U staré vápenice PP Údolí Chlébského potoka PP Údolí Kohoutovického potoka PP Údolí Velké Hané PP Uherčická louka PP V Jezdinách PP V olších PP Vápenky PP Velatická slepencová stráň PP Velický hliník PP Velká Klajdovka PP Velké Družďavy PP Velký hájek PP Veselská lada PP Veselský chlum PP Vinohrady PP Vojenské cvičiště Bzenec PP Vraní vrch PP Výchoz PP Zámecký les v Lomnici PP Zápověď u Karlína PP Zhořská mokřina PP Zimarky PP Zlobice PP Žabárník PP Žebětín PP Žebětínský rybník PP Žerotín PP Žižkův stůl PP Žleby PP Žlíbek PP Andělka a Čertovka PP Anenský vrch PP Augšperský potok PP Babolský háj PP Bačov PP Baračka PP Betlém PP Bílá hora PP Bílá skála u Jamolic PP Biskoupská hadcová step PP Biskoupský kopec PP Bohuslavické stráně	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Borky PP Bouchal PP Březina PP Cínová hora PP Cukl a Rozsečské rašeliniště PP Černá skála PP Červené stráně PP Červený rybníček PP Čtvrtky za Bořím PP Dobrá studně PP Dolní mušovský luh PP Drásovský kopeček PP Fládnitzské vřesoviště PP Habrová PP Háj u Lipova PP Hersica PP Hevlínské jezero PP Holásecká jezera PP Horáčkův kopeček PP Horecký kopec PP Horka PP Horní Bělá PP Horní Židovka PP Hošťálka PP Hrubá louka PP Hrušín PP Hřebenatkový útes PP Hynčicovy skály PP Jalový dvůr PP Jesličky PP Jezero PP Jezírko Kutnar PP Junácká louka PP Kačiny PP Kamenice u Hlohovce PP Karlov PP Kavky PP Kienberg PP Klášterce PP Kněžnice PP Knížecí les PP Kočičí skála PP Kopaniny	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Krkatá bába PP Křtinský lom PP Kuče PP Kůlny PP Kunštátská obora PP kVětné jezero PP Květnice PP Kysibl PP Lange Wart PP Lebeďák PP Lhotské jalovce a stěny PP Losky PP Losolosy PP Loucká obora PP Louky pod Kumstátem PP Luzichová PP Lysická obora PP Malhostovická pecka PP Mandloňová mez PP Medlánecká skalka PP Medlánecké kopce PP Mechovkový útes PP Míchovec PP Mikulovické jezero PP Mniší hora PP Mrazový klín PP Na hájku PP Na lesní horce PP Na skalách PP Nad Berankou PP Nad Medlovickým potokem PP Nad Vápenkou PP Návdavky u Němčan PP Návrší PP Netopýrky PP Nivky za Větrákem PP Nosislavská zátočina PP Nové hory PP Nyklovický potok PP Obřanská stráž PP Očovské louky PP Ochozy PP Oleksovická mokřina	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Oleksovické vřesoviště PP Osypané břehy PP Padělky PP Pahorek PP Pánov PP Panská skála PP Park Letovice PP Patočkova hora PP Paví kopec PP Pekárka PP Pekárna PP Pílský rybníček PP Písky PP Plácky PP Pláně PP Pod Obrovou nohou PP Pod Šibeničním kopcem PP Přední Galašek PP Přisnotický les PP Pustý kopec u Konic PP Rájecká tůň PP Roviny PP Roznítal PP Rudlické kopce PP Růžový kopec PP Rybičková skála PP Santon PP Skalky PP Skalky u Přehrady PP Soběšické rybníčky PP Střebovský kopec PP Střečkův kopec PP Střelická bažinka PP Střelický les PP Stříbrný vrch PP Svídovec PP Svatka PP Sýkoř PP Synalovské kopaniny PP Šafářka PP Šiberná PP Šidlovy skalky PP Špidláky	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Trenckova rokle PP Trkmanec-Rybničky PP Troskotovický dolní rybník PP U kapličky PP U Michálka PP U staré vápenice PP Údolí Chlébského potoka PP Údolí Kohoutovického potoka PP Údolí Velké Hané PP Uherčická louka PP V Jezdinách PP V olších PP Vápenky PP Velatická slepencová stráž PP Velický hliník PP Velká Klajdovka PP Velké Družďavy PP Velký hájek PP Veselská lada PP Veselský chlum PP Vinohrady PP Vojenské cvičiště Bzenec PP Vraní vrch PP Výchoz PP Zámecký les v Lomnici PP Zápověď u Karlína PP Zhořská mokřina PP Zimarky PP Zlobice PP Žabárník PP Žebětín PP Žebětínský rybník PP Žerotín PP Žižkův stůl PP Žleby PP Žlíbek PP Andělka a Čertovka PP Anenský vrch PP Augšperský potok PP Babolský háj PP Bačov PP Baračka PP Betlém	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Bílá hora PP Bílá skála u Jamolic PP Biskoupská hadcová step PP Biskoupský kopec PP Bohuslavické stráně PP Borky PP Bouchal PP Březina PP Cínová hora PP Cukl a Rozsečské rašeliniště PP Černá skála PP Červené stráně PP Červený rybníček PP Čtvrtky za Bořím PP Dobrá studně PP Dolní mušovský luh PP Drásovský kopeček PP Fládnitzské vřesoviště PP Habrová PP Háj u Lipova PP Hersica PP Hevlínské jezero PP Holásecká jezera PP Horáčkův kopeček PP Horecký kopec PP Horka PP Horní Bělá PP Horní Židovka PP Hošťálka PP Hrubá louka PP Hrušín PP Hřebenatkový útes PP Hynčicovy skály PP Jalový dvůr PP Jesličky PP Jezero PP Jezírko Kutnar PP Junácká louka PP Kačiny PP Kamenice u Hlohovce PP Karlov PP Kavky PP Kienberg	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Klášterce PP Kněžnice PP Knížecí les PP Kočíčí skála PP Kopaniny PP Krkatá bába PP Křtinský lom PP Kuče PP Kůlny PP Kunštátská obora PP Květné jezero PP Květnice PP Kysibl PP Lange Wart PP Lebedák PP Lhotské jalovce a stěny PP Losky PP Losolosy PP Loucká obora PP Louky pod Kumstátem PP Luzichová PP Lysická obora PP Malhostovická pecka PP Mandloňová mez PP Medlánecká skalka PP Medlánecké kopce PP Mechovkový útes PP Míchovec PP Mikulovické jezero PP Mniší hora PP Mrazový klín PP Na hájku PP Na lesní horce PP Na skalách PP Nad Berankou PP Nad Medlovickým potokem PP Nad Vápenkou PP Návdavky u Němčan PP Návrší PP Netopýrky PP Nivky za Větrákem PP Nosislavská zátočina PP Nové hory	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Nyklovický potok PP Obřanská stráň PP Očovské louky PP Ochozy PP Oleksovická mokřina PP Oleksovické vřesoviště PP Osypané břehy PP Padělky PP Pahorek PP Pánov PP Panská skála PP Park Letovice PP Patočkova hora PP Paví kopec PP Pekárka PP Pekárna PP Pílský rybníček PP Písky PP Plácky PP Pláně PP Pod Obrovou nohou PP Pod Šibeničním kopcem PP Přední Galašek PP Přisnotický les PP Pustý kopec u Konic PP Rájecká tůň PP Roviny PP Roznítál PP Rudlické kopce PP Růžový kopec PP Rybičková skála PP Santon PP Skalky PP Skalky u Přehrady PP Soběšické rybníčky PP Střebovský kopec PP Střečkův kopec PP Střelická bažinka PP Střelický les PP Stříbrný vrch PP Svídovec PP Svatka PP Sýkoř	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		PP Synalovské kopaniny PP Šafářka PP Šiberná PP Šidlovy skalky PP Špidláky PP Trenckova rokle PP Trkmanec-Rybníčky PP Troskotovický dolní rybník PP U kapličky PP U Michálka PP U staré vápenice PP Údolí Chlébského potoka PP Údolí Kohoutovického potoka PP Údolí Velké Hané PP Uherčická louka PP V Jezdinách PP V olších PP Vápenky PP Velatická slepencová stráž PP Velický hliník PP Velká Klajdovka PP Velké Družďavy PP Velký hájek PP Veselská lada PP Veselský chlum PP Vinohrady PP Vojenské cvičiště Bzenec PP Vraní vrch PP Výchoz PP Zámecký les v Lomnici PP Zápověď u Karlína PP Zhořská mokřina PP Zimarky PP Zlobice PP Žabárník PP Žebětín PP Žebětínský rybník PP Žerotín PP Žižkův stůl PP Žleby PP Žlíbek	
33	Biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO	Dolní Morava Bílé Karpaty	AOPK ČR

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
34	Natura 2000 – evropsky významná lokalita	EVL Bezourek EVL Bezručova alej EVL Bílá hora EVL Bílé Karpaty EVL Bílý kopec u Čejče EVL Biskoupský kopec EVL Biskupice – kostel EVL Biskupice – škola EVL Blansko – kostel EVL Borotín – zámek EVL Bosonožský hájek EVL Božické rybníky EVL Božický mokřad EVL Břeclav – kaple u nádraží EVL Březová – Studený vrch EVL Břežanka a Břežanský rybník EVL Bučovice – zámek EVL Bzenecká střelnice EVL Citonice – rybník Skalka EVL Crhov – Rozsíčka EVL Čejkovické Špidláky EVL Čekal EVL Čepičkův vrch a údolí Hodonínky EVL Černecký a Milonický hájek EVL Čerták EVL Čertoryje EVL Červené stráně EVL Člupy EVL Dědice – kostel EVL Dědkovo EVL Děvín EVL Dlouhá Lhota EVL Doubravník – kostel EVL Drnholecký luh EVL Dunajovické kopce EVL Dyjské svahy EVL Emin zámek EVL Fládnitzské vřesoviště EVL Hevlínské jezero EVL Hobrtenky EVL Hodonínská doubrava EVL Hochberk EVL Horky u Milotic	AOPK ČR

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		EVL Hovoranské louky EVL Hovoranský hájek EVL Chřiby EVL Insel EVL Jankovec EVL Jaroslavice – zámek EVL Jasenová EVL Javorník – hliník EVL Ječmeniště EVL Jedlový les a údolí Rokytne EVL Jevišovka EVL Jezero EVL Jižní svahy Hádů EVL Kameníky EVL Kamenná hora u Derflic EVL Kamenný vrch EVL Kamenný vrch u Kurdějova EVL Kaolinka Únanov EVL Kapánsko EVL Klentnice – kostel svatého Jiří EVL Klínky EVL Knížecí les EVL Kobylí hlava EVL Kopečky u Únanova EVL Krumlovsko-Rokytenské slepence EVL Krumlovský les EVL Křetín – zámek EVL Křtiny – kostel EVL Kuntínov EVL Květnice EVL Lapikus EVL Lednice – zámek EVL Lednické rybníky EVL Letiště Marchanice EVL Lipov – kostel EVL Lom u Žerůtek EVL Loučka EVL Louky pod Kumstátem EVL Lovčický potok a Jordánek EVL Luční údolí EVL Malhostovické kopečky EVL Mašovice – lom EVL Mašovická stělnice	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		EVL Meandry Dyje EVL Mikulovický les EVL Milejovské louky EVL Milotice – letiště EVL Milovický les EVL Miroslavské kopce EVL Modřické rameno EVL Moravský kras EVL Mouřínov – Druhý rybník EVL Mušenice EVL Mušovský luh EVL Na Adamcích EVL Na Kocourkách EVL Na lesní horce EVL Načeratický kopec EVL Nad Brněnskou přehradou EVL Nad kapličkou EVL Nad Vápenkou EVL Nedakonický les EVL Netopýrky EVL Niva Dyje EVL Nové hory EVL Nový zámek Jevišovice EVL Očov EVL Ochůzky – Nedánov EVL Oleksovická mokřina EVL Otaslavice – kostel EVL Panský les – Jezdiny EVL Paví kopec EVL Pekárka EVL Pisárky EVL Písečný rybník EVL Pod Šibeničním kopcem EVL Podmolí – strouha EVL Podyjí EVL Polámanky EVL Popice – fara EVL Pouzdřanská step – Kolby EVL Prudká EVL Přední kopaniny EVL Přední kout EVL Přisnotický les EVL Rakovecké údolí	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		EVL Rakšické louky EVL Rašovický zlom – Chobot EVL Rendezvous EVL Rojetínský hadec EVL Rosice – zámek EVL Rumunská bažantnice EVL Rybníční zámeček EVL Řeka Rokytňá EVL Sivický les EVL Skalky u Havraníků EVL Skalky u Sedlece EVL Slanisko Dobré Pole EVL Slanisko Novosedly EVL Slanisko u Nesytu EVL Slavkovský zámecký park a aleje EVL Sokolí skála EVL Soutok – Podluží EVL Starý zámek Jevišovice EVL Stepní stráně u Komořan EVL Stolová hora EVL Strabišov – Oulehla EVL Stračí EVL Stránská skála EVL Strážnická Morava EVL Strážnicko EVL Střelická bažinka EVL Studánkový vrch EVL Suché skály EVL Svatý kopeček u Mikulova EVL Šěvy EVL Široký EVL Šlapanické slepence EVL Špice EVL Štěpánovský lom EVL Šumické rybníky EVL Tasovický lom EVL Tavíkovice – zámek EVL Trávní dvůr EVL Trenckova rokle EVL Trkmanec – Rybníčky EVL Trkmanské louky EVL Tuold EVL Tvořihrázský les	

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
		EVL U Huberta EVL U kapličky EVL U Michálka EVL Údolí Dyje EVL Údolí Chlébského potoka EVL Údolí Jihlavy EVL Údolí Oslavy a Chvojnice EVL Údolí Svitavy EVL Uherčice – zámek EVL Úvalský rybník EVL Valtrovický luh EVL Váté písky EVL Ve Žlebě EVL Věteřovská vrchovina EVL Větrníky EVL Visengrunty EVL Vracovská doubrava EVL Vranov nad Dyjí – základní škola EVL Vranovický a Plačkův les EVL Vrbický hájek EVL Vrbovecký rybník EVL Vypálenky EVL Výrovické kopce EVL Zápověď u Karlína EVL Zimarky EVL Zlobice EVL Znojmo – hrad EVL Znojmo – Kostel Nalezení sv. kříže EVL Zřídla u Nesvačilk EVL Žebětín EVL Židlochovický zámecký park	
35	Natura 2000 – ptačí oblast	ptačí oblast Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví ptačí oblast Hovoransko – Čejkovicko ptačí oblast Jaroslavické rybníky ptačí oblast Lednické rybníky ptačí oblast Pálava ptačí oblast Podyjí ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko ptačí oblast Střední nádrž vodního díla Nové Mlýny	AOPK ČR
36	Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem	viz výkres limitů	AOPK ČR

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
37	Lesy ochranné	viz výkres limitů (zahrnuto pod plochu lesa)	JMK
38	Les zvláštního určení	viz výkres limitů (zahrnuto pod plochu lesa)	JMK
39	Lesy hospodářské	viz výkres limitů (zahrnuto pod plochu lesa)	JMK
44	Vodní zdroj povrchové a podzemní vody včetně ochranných pásem	viz výkres limitů	JMK
45	Chráněná oblast přirozené akumulace vod	Kvartér řeky Moravy	nařízení vlády č. 85/1981 Sb.
46	Zranitelná oblast	viz výkres limitů	Nařízení vlády ČR č. 103/2003 Sb., 219/2007 Sb. a 262/2012 Sb.
48	Vodní nádrž	viz výkres limitů – stávající plochy	mapový podklad
50	Záplavové území	viz výkres limitů	JMK
55	Přírodní léčivý zdroj, zdroj přírodní minerální vody včetně ochranných pásem	viz výkres limitů	JMK
56	Lázeňské místo, vnitřní a vnější území lázeňského místa	viz výkres limitů	Lázně Hodonín Lázně Lednice
57	Dobývací prostor	viz výkres limitů	ObÚ
58	Chráněné ložiskové území	viz výkres limitů	ČGS
60	Ložisko nerostných surovin	výhradní ložiska, prognózní zdroje	ČGS
68	Vodovodní síť včetně ochranného pásma	vodovodní řad – dálkový a přívodní	PRVK JMK, VOV
70	síť kanalizačních stok včetně ochranného pásma	kanalizační soustava – kmenová stoka	PRVK JMK
71	výrobna elektřiny včetně ochranného pásma	výrobna elektřiny o výkonu nad 50 MW	ČEPS, E.ON
72	Elektrická stanice včetně ochranného pásma	rozvodna a transformovna	ČEPS, E.ON
73	Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy včetně ochranného pásma	elektrické vedení 400, 220 a 110 kV	ČEPS, E.ON
74	Technologický objekt zásobování plynem včetně ochranného a bezpečnostního pásma	podzemní zásobník plynu	RWE Gas Storage, MND Gas Storage, SPP Storage
75	Vedení plynovodu včetně ochranného a bezpečnostního pásma	plynovod VVTL, VTL	RWE, MND, Quantum
77	Ropovod včetně ochranného	viz výkres limitů	MERO

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
	pásma		
78	Produktovod včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	ČEPRO
81	Elektronické komunikační zařízení včetně ochranného pásma	zařízení komunikační sítě	
82	Komunikační vedení včetně ochranného pásma	páteřní radioreléová trasa	ČRa
85	Skládka včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	JMK
86	Spalovna včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	JMK
88	Dálnice včetně ochranného pásma	dálnice D1, D2	ŘSD ČR
89	Rychlostní silnice včetně ochranného pásma	rychlostní silnice R52, R46, R43	ŘSD ČR
90	Silnice I. třídy včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	ŘSD ČR
91	Silnice II. třídy včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	JMK
92	Silnice III. třídy včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	JMK
94	Železniční dráha celostátní včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	SŽDC, JMK
95	Železniční dráha regionální včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	SŽDC, JMK
102	Letiště včetně ochranných pásem	viz výkres limitů	MO ČR, UPG JMK
103	Letecká stavba včetně ochranných pásem	viz výkres limitů	MO ČR, UPG JMK
104	Vodní cesta	Baťův kanál	UPG JMK
106	Cyklostezka, cyklotrasa, hipostezka, turistická stezka	Páteřní cyklotrasa	JMK
107	Objekt důležitý pro obranu státu včetně ochranného pásma	viz výkres limitů	Ministerstvo obrany ČR
108	Vojenský újezd	viz výkres limitů	Ministerstvo obrany ČR
109	Vymezené zóny havarijního plánování	viz výkres limitů	JMK
110	Objekt civilní ochrany	ochr. pásmo JEDU	JMK

A.3.2. Limity využití území vyplývající z vlastností území

poř. č.	sledovaný jev	limity využití území krajského významu	poskytovatel / zdroj
61	Poddolované území	viz výkres limitů	ČGS
62	Sesuvné území a území jiných geologických rizik	viz výkres limitů	ČGS
64	Staré zátěže a kontaminované plochy	viz problémový výkres	MŽP
65	Oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší	viz problémový výkres	ČHMÚ

Související právní předpisy:

- Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále horní zákon)
- Vyhláška MŽP č. 364/1992 Sb. o chráněných ložiskových územích
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (dále lázeňský zákon)
- Vyhláška MŽP č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovení záplavových území
- Vyhláška MZ č. 470/2001, kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků
- Nařízení vlády ČR č. 103/2003 Sb., 219/2007 Sb. a 262/2012 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech
- Zákon č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny v platném znění
- Vyhláška MŽPČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
- Nařízení vlády ČR č. 164/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Podyjí a stanoví podmínky jeho ochrany v platném znění
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví
- Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví
- Zákon č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu v platném znění
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále lesní zákon) v platném znění
- Vyhláška MŽP č. 13/1994 Sb. kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu
- Vyhláška MZe č. 77/1996 Sb., o náležitostech žádosti o odnětí nebo omezení a podrobnostech o ochraně pozemků určených k plnění funkce lesa
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích v platném znění
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách v platném znění
- Zákon č. 19/1997 Sb., o civilním letectví v platném znění
- Zákon č. 114/1995, o vnitrozemské plavbě v platném znění
- Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách v platném znění (dále vodní zákon)

- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu v platném znění
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích v platném znění (energetický zákon)
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (dále zákon IZS) v platném znění
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu v platném znění
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích
- Vyhláška č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě v platném znění
- Vyhláška MZe č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění
- Nařízení vlády č. 11/1999 Sb., ze dne 9. prosince 1998 o zóně havarijního plánování (dále ZHP) v platném znění
- Zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále památkový zákon)
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (dále lázeňský zákon)
- Vyhláška MK ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění
- Vyhláška č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón
- Nařízení vlády, kterými se prohlašují vybrané kulturní památky za národní kulturní památky
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (dále úmluva)
- Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

A.4. Záměry na provedení změn v území

A.4.1. Záměry dopravní infrastruktury

A.4.1.1. Silniční doprava

Záměry jsou rozděleny na ty, jejichž řešení je třeba stabilizovat v ÚPD kraje/obce (ozn. D) a na ty, pro které je třeba chránit území na základě principu předběžné opatrnosti (ozn. DR)

Dálnice a silnice republikového a nadmístního významu

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D1	D1 Kývalka – Holubice, rozšíření na šestipruh včetně nových mimo-úrovňových křižovatek	ŘSD ČR
D2	D2 – MÚK Velké Pavlovice	ŘSD ČR
D3-A	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Bystrcká“	ŘSD ČR

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D3-B	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Boskovická“	JMK
D3-C+ alt. D3-C/Z, D3-C/J	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Optimalizovaná MŽP“	MŽP
D4-A	Úsek R43-2 Kuřim – Černá Hora, Varianta „Německá“	ŘSD ČR
D4-B	Úsek R43-2 Kuřim – Černá Hora, Varianta „Malhostovická“	ŘSD ČR
D4-C	Úsek R43-2 Kuřim – Černá Hora, Varianta „Obchvatová“	ŘSD ČR
D4-D	Úsek R43-2 Kuřim – Černá Hora, Varianta „Optimalizovaná MŽP“	MŽP
D5	Úsek R43-3 Černá Hora – Svitávka	ŘSD ČR
D6	Úsek R43-4 Svitávka – Velké Opatovice (hranice kraje)	ŘSD ČR
D7	R46 Vyškov – hranice kraje, homogenizace včetně úpravy mimoúrovňových křižovatek	ŘSD ČR
D8-A	R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko, Varianta „Základní ŘSD“ (včetně doprovodných komunikací)	ŘSD ČR
D8-B	R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko, Varianta „Alternativní západní“	ŘSD ČR
D9-A	Úsek R55-1 Moravský Písek / Veselí nad Moravou (hranice kraje) – Rohatec, Varianta „ŘSD“	ŘSD ČR
D9-B+alt. D9-B/S	R55, Varianta „Alternativní trasa“, Veselí nad Moravou (hranice kraje) – Strážnice – Sudoměřice – MÚK Rohatec; v úseku Veselí nad Moravou – Strážnice s alternativou severní D9-B/S	JMK
D10	Úsek R55-2 Rohatec – Hrušky	ŘSD ČR
D11-A	Úsek R55, var. severovýchodní, Hrušky – hranice ČR/Rakousko	ŘSD ČR
D11-B	Úsek R55, var. jihovýchodní, Hrušky – hranice ČR/Rakousko	ŘSD ČR
D11-C	Úsek R55 Varianta „ŘSD“, MÚK Hrušky – MÚK Břeclav – stávající	ŘSD ČR
D12-A	Jihozápadní tangenta, Varianta „Modřická“ Troubsko (D1/R43) – Rajhrad (R52)	ŘSD ČR
D12-B	Jihozápadní tangenta, Varianta „Želešická“	ŘSD ČR
D12-C	Jihozápadní tangenta, Varianta „Nulová – po ulici Vídeňské“	ŘSD ČR
D13-A	Jižní tangenta, Varianta „Modřická“ Modřice (JZT) – Chrlice (D2)	JMK
D13-B	Jižní tangenta, Varianta „Želešická“	JMK
D14-A	Jihovýchodní tangenta Chrlice (D2) – Šlapanice	JMK
D14-B	Jihovýchodní tangenta – Jižní obchvat Chrlic, var. A	JMK
D14-C	Jihovýchodní tangenta – Jižní obchvat Chrlic, var. B	JMK
D15	I/19 Hodonín v okr. Blansko (hranice kraje) – Sebranice (R43), homogenizace včetně obchvatů sídel	ŘSD ČR
D16	I/23 Vysoké Popovice, obchvat	ŘSD ČR
D17-A	I/23 Rosice – Zakřany, přeložka s obchvaty sídel, Varianta „Severní“	ŘSD ČR

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D17-B	I/23 Rosice – Zakřany, přeložka s obchvaty sídel, Varianta „Jižní“	ŘSD ČR
D18	I/38 Blížkovice (hranice kraje) – Znojmo – Hatě – hranice ČR / Rakousko	ŘSD ČR
D19	I/40 Mikulov – Břeclav, přeložka s obchvaty sídel	ŘSD ČR
D20	I/40 Břeclav – MÚK Poštorná jih	ŘSD ČR
D21	I/41 „Bratislavská radiála“	ŘSD ČR
D22	I/42 Brno „Velký městský okruh“	ŘSD ČR
D23-A	I/43 Kuřim, severní obchvat	ŘSD ČR
D23-B	I/43 Kuřim, jižní obchvat	ŘSD ČR
D24	I/43 Česká – Kuřim, čtyřpruh	ŘSD ČR
D25	I/43 Sebranice – Svitávka, přeložka	ŘSD ČR
D26	I/43 Letovice – Stvolová (hranice kraje), homogenizace	ŘSD ČR
D27-A	I/50 Bučovice, přeložka	ŘSD ČR
D27-B	I/50 Bučovice, přeložka (var. J)	Bučovice
D27-C	I/50 Bučovice, přeložka (var. L)	Bučovice
D28-A	I/50 Brankovice – Kožušice, Severní obchvat	ŘSD ČR
D28-B	I/50 Brankovice – Kožušice, Jižní obchvat	ŘSD ČR
D29	I/51 Hodonín, obchvat	ŘSD ČR
D30	I/53 Znojmo – Pohořelice, homogenizace včetně MÚK a obchvatu Lechovic	ŘSD ČR
D31	I/54 Kyjov – Bzenec, přeložka s obchvaty sídel	ŘSD ČR
D32-A	I/55 Břeclav, obchvat	ŘSD ČR
D32-B1	I/55 Břeclav, východ (křížení s D2)	ŘSD ČR
D32-B2	I/55 Břeclav, Poštorná (ul. Břetislavova – I/40)	ŘSD ČR
D32-C1	I/55 MÚK Břeclav východ (D2) – MÚK Břeclav jih (R55, var. D11-B)	ŘSD ČR
D32-C2	I/55 Břeclav, Poštorná (ul. Břetislavova – I/40)	ŘSD ČR
D33	I/71 Blatnice pod Svatým Antonínkem (hranice kraje) – Javorník (hranice ČR/SR), přestavba	ŘSD ČR

Silnice nadmístního významu – krajské tahy

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D34	II/152 Želešice – Modřice, přeložka s obchvaty sídel	JMK
D35	II/374 Rájec-Jestřebí – Boskovice, přeložka s obchvaty sídel	JMK
D36	II/380 Tuřany, obchvat	JMK
D37	II/385 Hradčany – Čebín, obchvat	JMK

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D38	II/416 Hrušovany u Brna – Vojkovice – Blučina, přeložka s obchvaty sídel	JMK
D39	II/417 Brno, Slatina – Šlapanice, přeložka s obchvaty sídel	JMK
D40	II/425 Rajhrad – Modřice	JMK
D40-A	II/425 Rajhrad – Modřice, alternativní připojení Modřic	JMK
D40-B	II/425 Rajhrad – Modřice, alternativní připojení Rajhradu	JMK
D41	II/431 Bučovice, přeložka jih	JMK
D42	II/602 Bosonohy, obchvat	JMK

Ostatní záměry, pro které je třeba chránit území na základě principu předběžné opatrnosti

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
DR1	D1 – rozšíření (Ostrovačice – Velká Bíteš)	ŘSD ČR
DR2	D2 – MÚK Velké Němčice	ŘSD ČR
DR3	propojení R52 a D2 – Syrovice – Blučina	ŘSD ČR
DR4	Jihovýchodní tangenta – kapacitní spojení Šlapanice – MÚK Tvarožná	JMK
DR4-A	Jihovýchodní tangenta – kapacitní spojení, podvarianta Jiřkovice – D1	JMK
DR4-B	Jihovýchodní tangenta – kapacitní spojení, podvarianta Jiřkovice – Tvarožná	JMK
DR5	I/43 – obchvat Lipůvka, Lažany	ŘSD ČR
DR6	I/43 – křížení s R43 u Sebranic	ŘSD ČR
DR7	I/54 – obchvat Kyjova	ŘSD ČR
DR8	I/55 – obchvaty Petrov, Strážnice, Vnorovy, Veselí n. M.	ŘSD ČR
DR9	I/55 – Hrušky – Břeclav	JMK
DR10	II/152 – přeložka Ivančice	JMK
DR11	II/379 – napřímení Nelepeč – Žernůvka	JMK
DR12	II/380 – Borkovany, přeložka	JMK
DR13-A	II/380 – Těšany – Moutnice, varianta Těšany sever	JMK
DR13-A	II/380 – Těšany – Moutnice, varianta Těšany jih	JMK
DR14	II/380 – Telnice, obchvat	JMK
DR15	II/383 – Tvarožná – Sívce, přeložka	JMK
DR16	II/387 – napřímení Štěpánovice	JMK
DR17	II/394 – přeložka Ivančice; obchvat Neslovic; obchvat Tetčic	JMK
DR17-A	II/394 – přeložka Ivančice, varianta oddálená	JMK
DR17-B	II/394 – přeložka Ivančice, varianta přimknutá	JMK
DR18	II/395 – Moravské Bránice, přeložka	JMK

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
DR19	II/400 – přeložka v Miroslavi	JMK
DR20	II/408 – obchvat Lesné	JMK
DR21	II/408 – obchvat Hodonic	JMK
DR22	II/413 – obchvat Moravského Krumlova	JMK
DR23	II/414 – přeložka Drnholec, obchvat Březí	JMK
DR24	II/414 – Hrušovany nad Jevišovkou, obchvat jihozápad	JMK
DR25	II/415 – obchvat Hrušovany nad Jevišovkou	JMK
DR26	II/416 – přeložka Vojkovice – Hrušovany – Unkovice – Žabčice	JMK
DR27	II/416 – Žatčany, obchvat	JMK
DR28	II/416 – obchvat Újezdu u Brna	JMK
DR29	II/416 – obchvat Hostěrádek-Rešova	JMK
DR30-A,B	II/416 – obchvat Křenovic, variantně	JMK
DR31	II/417 – Kobylnice, obchvat	JMK
DR32	II/419 – přeložka Uhřice – Násedlovice – Terezín	JMK
DR33	II/423 – Mikulčice, přeložka k R55	JMK
DR34	II/430 – obchvat Vyškova	JMK
DR35	II/431 – přeložka Svatobořice-Mistřín	JMK
DR36	II/431 – přeložka Ždánice	JMK
DR37	II/431 – přeložka Bučovice	JMK
DR38	II/431 – obchvat Manerov	JMK
DR39	II/432 – severozápadní obchvat Kyjova	JMK
DR40	III/0476 – Rousínov – Slavkov, přeložka, variantně	JMK
DR41	III/15274 – Troubsko, přeložka	JMK
DR42	III/15280 – Modřice, severní obchvat	JMK
DR43	III/3795 – Kuřimské Jestřábí – Dolní Loučky, přeložka	JMK

A.4.1.2. Železniční doprava*Železniční tratě*

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D51	trať č. 250 Tišnov – Brno, Řečkovice; optimalizace	SŽDC
D52	tratě č. 340 a 300 Brno – Vyškov – hranice kraje, modernizace; „Nová přerovská trať“	SŽDC
D53	Železniční uzel Brno, přestavba	SŽDC

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D54	trať č. 300 Brno – Chrlice, zdvojkolejnění	SŽDC
D55-A	„Křenovická spojka“, propojení tratí č. 300 a 340 Zbýšov – Slavkov u Brna, jižní varianta	JMK
D55-B	„Křenovická spojka“, propojení tratí č. 300 a 340 Zbýšov – Slavkov u Brna, severní varianta	JMK
D56-A	trať č. 240 Brno – hranice kraje, elektrizace včetně zdvojkolejnění úseku Střelice u Brna – Zastávka u Brna	SŽDC
D56-B	trať č. 240 Brno – hranice kraje, přeložky trati v úseku Zastávka u Brna – hranice kraje	SŽDC
D57	„Boskovická spojka“, propojení tratí č. 260 a 262 Doubravice – Lhota Rapotina	SŽDC
D58	Hrušovany u Brna – Židlochovice, obnova tratě	SŽDC
D59	trať č. 254 Šakvice – Hustopeče, elektrizace	SŽDC
D60	Severojižní kolejový diametr Brno, Řečkovice, hlavní nádraží, Staré Černovice	SŽDC

Integrovaný dopravní systém

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>ORP</i>	<i>obec</i>	<i>subjekt uplatňující záměr</i>
D61	Brno-Starý Lískovec, terminál žst.	Brno	Brno	JMK
D62	Rousínov, terminál žst.	Vyškov	Rousínov	JMK
D63	Ivančice, terminál žst.	Ivančice	Ivančice	JMK
D64	Miroslav, terminál žst.	Moravský Krumlov	Miroslav	JMK
D65	Zbýšov, výhybna	Slavkov	Zbýšov	JMK
D66	Letovice, terminál žst.	Boskovice	Letovice	JMK
D67	Podivín, terminál žst., rozšíření	Břeclav	Podivín	JMK
D68	Břeclav, terminál žst., rozšíření	Břeclav	Břeclav	JMK
D69	Zaječí, terminál žst., rozšíření	Břeclav	Zaječí	JMK

Vysokorychlostní tratě

<i>Iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>Subjekt uplatňující záměr</i>
DR51	Brno – Praha	SŽDC
DR52	Brno – Vídeň	SŽDC
DR53	Břeclav – Bratislava	SŽDC
DR54	Brno – Ostrava	SŽDC

A.4.1.3. Vodní doprava

Vodní cesty

iden. kód	název záměru	ORP	obec
D70	Vodní cesta – „Baťův kanál“ Rohatec – Hodonín – soutok Morava / Dyje, prodloužení vodní cesty – „Baťův kanál“	Hodonín	Sudoměřice, Rohatec, Hodonín, Mikulčice
		Břeclav	Moravská Nová Ves, Týnec, Tvrdonice, Lanžhot

Ostatní záměry, pro které je třeba chránit území na základě principu předběžné opatrnosti

iden. kód	název záměru	ORP	obec
DR70	kanál Dunaj-Odra-Labe	Hodonín	Rohatec, Hodonín
		Kyjov	Vracov, Bzenec
		Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
DR71A	kanál Dunaj-Odra-Labe – var. A	Břeclav	Lanžhot, Tvrdonice, Týnec, Moravská Nová Ves
		Hodonín	Mikulčice, Hodonín
DR71B	kanál Dunaj-Odra-Labe – var. B	Břeclav	Břeclav, Kostice, Tvrdonice, Týnec, Moravská Nová Ves
		Hodonín	Mikulčice, Hodonín

A.4.1.4. Logistika

iden. kód	název záměru	ORP	obec
D75	Veřejné logistické centrum Břeclav	Břeclav	Břeclav
DR75	Veřejné logistické centrum Brno	Brno	Brno

A.4.1.5. Letecká doprava

iden. kód	název záměru	ORP	obec
D80	Modernizace letiště Brno-Tuřany	Šlapanice	Kobylnice, Šlapanice
DR80	Rozvoj letiště Brno-Tuřany	Šlapanice	Šlapanice
DR81	Rozšíření ochranného hlukového pásma letiště Brno – Tuřany	Šlapanice	Šlapanice

A.4.2. Záměry technické infrastruktury

A.4.2.1. Elektroenergetika

Vedení VVN 400kV a el. stanice PS/VVN 400/110 kV

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE1	Vedení 400 kV Rohatec – hranice kraje (– Otrokovice) a	Hodonín	Petrov, Ratíškovice, Rohatec, Sudoměřice

iden. kód	název záměru	ORP	obec
	nasmyčkování vedení V424 do TR Rohatec	Kyjov	Vacenovice, Vracov
		Veselí nad Moravou	Strážnice, Veselí nad Moravou, Vnorovy
TE2	(Slavětice →) hranice kraje – Sokolnice, nové vedení v souběhu se stávající linkou 400 kV	Ivančice	Kupařovice, Němčičky, Pravlov, Trboušany
		Moravský Krumlov	Bohutice, Dobelice, Dobřínsko, Dolní Dubňany, Horní Dubňany, Jezeřany-Maršovice, Lesonice, Moravský Krumlov, Olbramovice, Petrovice, Rešice, Rybníky, Vedrovice, Vémyslice
		Šlapanice	Sokolnice, Telnice
		Židlochovice	Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Měnin, Opatovice, Sobotovice, Vojkovice, Žatčany
TE3	Čebín – Přibyslavice – hranice kraje (– Mírovka), zdvojení vedení 400 kV (V422)	Kuřim	Hvozdec, Chudčice, Veverská Bítýška
		Rosice	Javůrek, Lesní Hluboké, Přibyslavice, Veverské Knínice
		Tišnov	Hradčany, Sentice
TE4	Sokolnice – hranice ČR/Rakousko (– Bisamberg), přestavba stávajícího vedení 220 kV na 400 kV	Břeclav	Bulhary, Hlohovec, Lednice, Přítluky, Valtice, Zaječí
		Hustopeče	Hustopeče, Křepice, Kurdějov, Nikolčice, Starovičky, Šakvice, Šitbořice
		Mikulov	Sedlec
		Slavkov u Brna	Otnice
		Šlapanice	Sokolnice, Telnice, Újezd u Brna
		Židlochovice	Těšany, Žatčany
TE5	vedení 400 kV Sokolnice – hranice kraje (– Otrokovice), přestavba jednoduchého vedení na dvojité ve stávající trase	Šlapanice Židlochovice Slavkov u Brna Bučovice	Telnice, Újezd u Brna, Žatčany, Otnice, Lovčičky, Milešovice, Kobeřice u Brna, Nížkovice, Heršpice, Rašovice, Mouřínov, Bučovice, Nevojice, Nesovice, Brankovice, Kožušice
TE6	El. stanice 400 kV Čebín, rekonstrukce a rozšíření	Tišnov	Hradčany
TE7	El. stanice 400 kV Sokolnice, rekonstrukce a rozšíření	Šlapanice	Sokolnice, Telnice u Brna
TE8	Plocha pro el. stanici PS/VVN – 400/110 kV	Hodonín	Ratíškovice

Subjekt uplatňující záměr – ČEPS, a. s.

Vedení VVN 110kV a el. stanice VVN 110/22 kV

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE9	Vedení 110 kV; (Konice –) hranice kraje – Velké Opatovice	Boskovice	Uhřetice, Úsobrnice, Velké Opatovice
TE10	Vedení 110 kV; Bučovice – Nesovice ČD – Kozušice – hranice kraje + nové napájecí TT 110 kV Nesovice	Bučovice	Brankovice, Bučovice, Kozušice, Malínky, Nesovice, Nevojice
TE11	Vedení 110 kV; Rohatec – Veselí nad Moravou – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	Hodonín	Petrov, Ratíškovice, Rohatec, Soudoměřice
		Veselí nad Moravou	Strážnice, Veselí nad Moravou, Vnorovy
TE12	Vedení 110 kV; Rohatec – Čejč – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	Hodonín	Čejč, Dubňany, Mutěnice, Ratíškovice
		Kyjov	Hovorany, Milotice, Vacenovice
TE13	Vedení 110 kV; Rohatec – Břeclav – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	Břeclav	Břeclav, Hrušky, Kostice, Moravská Nová Ves, Tvrdonice, Týnec
		Hodonín	Hodonín, Lužice, Mikulčice, Ratíškovice, Rohatec
TE14	Vedení 110 kV; Veselí nad Moravou – hranice kraje (Vesky – Uherské Hradiště); vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
TE15	TS 110/22 kV; TR Šlapanice + nový přívod vedením 110 kV	Šlapanice	Kobylnice, Sokolnice, Šlapanice
TE16	TS 110/22 kV; Letovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	Boskovice	Chrudichromy, Letovice, Míchov, Svitávka
TE17	TS 110/22 kV; Rosice + napojení novým vedením na síť 110 kV	Rosice	Rosice
TE18	TS 110/22 kV; Mělnice + napojení novým vedením na síť 110 kV	Ivančice	Mělnice
		Šlapanice	Ořechov, Prstice, Slůvky
TE19A	TS 110/22 kV; Znojmo-město + napojení novým vedením na síť 110 kV; var. 1 A	ZNOJMO	Kuchařovice, Suchohrdly, Znojmo
TE19B	TS 110/22 kV; Znojmo-město + napojení novým vedením na síť 110 kV; var. 2 B	ZNOJMO	Dobšice, Dyje, Suchohrdly, Tasovice, Znojmo
TE20	TS 110/22 kV; Chvalovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	ZNOJMO	Dobšice, Dyjákovičky, Dyje, Chvalovice, Suchohrdly, Tasovice, Vrbovec, Znojmo
TE21	TS 110/22 kV; Hostěradice + napojení novým vedením na síť 110 kV	Moravský Krumlov	Dobelice, Hostěradice, Kadov, Petrovice, Věmyslice

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE22	TS 110/22 kV; Rozstání + napojení novým vedením na síť 110 kV	BLANSKO	Blansko, Jedovnice, Kotvrdovice, Kulířov, Lipovec, Olomučany, Rudice, Senetářov
		Vyškov	Krásensko
TE23	TS 110/22 kV; Moravský Krumlov + napojení novým vedením na síť 110 kV	Moravský Krumlov	Dobřínsko, Moravský Krumlov
TE24	TS 110/22 kV; Čejč + napojení novým vedením na síť 110 kV	Hodonín	Čejč, Terezín
		Kyjov	Hovorany, Násedlovice
TE25	TS 110/22 kV; Břeclav – Poštorná + napojení novým vedením na síť 110 kV	Břeclav	Břeclav
TE26	TS 110/22 kV Kuchařovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	ZNOJMO	Kuchařovice
TE27	TS 110/22 kV, Blučina + napojení novým vedením na síť 110 kV	Židlochovice	Blučina
TE28	přeložka vedení 110 kV, Břeclav ČD – vazba na DS VVN	Břeclav	Břeclav

Subjekt uplatňující záměr – E.ON, a. s.

A.4.2.2. Plynárenství

Podzemní zásobník plynu

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE29	Rozšíření uskladňovací kapacity podzemního zásobníku plynu Podivín – Prušánky	Břeclav	Moravský Žižkov
TE30	Podzemní zásobník plynu Hrušky	Břeclav	Hrušky
TE31	Podzemní zásobník plynu Uhřice – Dambořice, rozšíření včetně VVTL plynovodů	Kyjov	Uhřice, Dambořice

Subjekt uplatňující záměr – MND, a. s.

VVTL plynovod

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE32	VVTL plynovod DN 700 Dolní Dunajovice – Břeclav	Břeclav	Břeclav, Kostice, Tvrdonice, Valtice
		Mikulov	Bavory, Mikulov, Perná, Sedlec
TE33	VVTL plynovod DN 700 KS Břeclav – Hrušky – Kyjov – hranice	Břeclav	Hrušky, Moravský Žižkov, Tvrdonice
		Bučovice	Kožušice

iden. kód	název záměru	ORP	obec
		Hodonín	Čejč, Karlín, Mutěnice, Nový Poddvorov, Prušánky, Starý Poddvorov, Terezín
		Hustopeče	Kobylí
		Kyjov	Bukovany, Hovorany, Kyjov, Nenkovice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Šardice
TE34	VVTL plynovod DN 700 PN 63 Kralice – Bezměrov; úsek severně od Brna	BLANSKO	Bořítov, Býkovice, Černá Hora, Lažany, Malá Lhota, Újezd u Černé Hory, Žernovník
		Boskovice	Boskovice, Cetkovice, Drnovice, Chrudichromy, Knínice u Boskovic, Lysice, Sebranice, Skalce nad Svitavou, Sudice, Světlá, Svitávka, Šebetov, Vanovice, Voděradý
		Brno	Brno
		Kuřim	Čebín, Hvozdec, Chudčice, Veverská Bítýška
		Rosice	Litostrov, Ostrovačice, Rudka, Říčany, Stanoviště, Újezd u Rosic, Veverské Knínice, Zbraslav
		Tišnov	Malhostovice, Sentic

Subjekt uplatňující záměr – Net4gas, s r.o.

VVTL plynovody

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE35	VVTL plynovod DN 1000 KS Břeclav – PZP Tvrdonice	Břeclav	Kostice, Tvrdonice
TE36	varianta VVTL plynovod DN 800 PN 80 Brumovice – Uherčice	Hustopeče	Brumovice, Diváky, Klobouky u Brna, Křepice, Nikolčice, Velké Němčice
TE37	varianta VVTL plynovod DN 800 PN 80 Brumovice – Trkmanice	Hustopeče	Bořetice, Brumovice, Kobylí, Velké Pavlovice
		Hodonín	Čejč
TE38	VVTL plynovody DN 400 PN 80, DN 250 PN 200, DN 150 – 200 PN 210 Podivín – Hrušky – Prušánky – Dolní Bojanovice	Břeclav	Moravský Žižkov, Ladná, Hrušky
		Hodonín	Dolní Bojanovice, Prušánky, Nový Poddvorov, Starý Poddvorov

Subjekt uplatňující záměr – MND, a. s.

A.4.2.3. Dálkovody*ropovod*

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE39	Zdvojení ropovodu Družba, (Holič, Slovensko – státní hranice – Hodonín – Rohatec – Klobouky – Rajhrad	Hodonín	Čejč, Hodonín, Mutěnice
		Hustopeče	Brumovice, Klobouky u Brna, Kobyly, Morkůvky, Šitbořice
		Židlochovice	Blučina, Holasice, Měnín, Moutnice, Opatovice, Rajhrad, Těšany

Subjekt uplatňující záměr – MERO, a. s.

A.4.2.4. Horkovod*Horkovod*

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TE40	Horkovod z elektrárny Dukovany; hranice kraje – Brno	Brno	Brno
		Ivančice	Ivančice, Neslovice, Nová Ves, Oslavany
		Moravský Krumlov	Dobřínsko, Dolní Dubňany, Horní Dubňany, Jamolice, Moravský Krumlov
		Rosice	Tetčice
		Šlapanice	Omice, Ostopovice, Radostice, Střelice, Troubsko

Subjekt uplatňující záměr – Teplárna Brno, a. s.

A.4.2.5. Vodní hospodářství*Hlavní vodovodní řady*

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TV1	Vírský oblastní vodovod (dále VOV), napojení oblasti skupinového vodovodu (dále SV) SV Ivančice – Rosice, obce Chudčice, Veverská Bítýška, Hvozdec, Říčany, Ostrovačice	Brno	Brno
		Kuřim	Čebín, Hvozdec, Chudčice, Moravské Knínice, Veverská Bítýška
		Rosice	Ostrovačice, Rosice, Říčany, Veverské Knínice
TV2	VOV, napojení SV Židlochovice	Šlapanice	Želešice
		Židlochovice	Rajhrad, Holasice, Vojkovice, Židlochovice, Hrušovany u Brna
TV3	VOV, napojení oblasti SV Vyškov – Bohdalice – Pavlovice	Bučovice	Dražovice, Letonice
		Slavkov u Brna	Němčany
		Vyškov	Bohdalice-Pavlovice, Kučerov

iden. kód	název záměru	ORP	obec
TV4	VOV, napojení SV Hustopeče v oblasti Vranovic	Židlochovice	Hrušovany u Brna, Židlochovice, Nosislav, Žabčice, Přisnotice

Subjekt uplatňující záměr – VOV s. m. o.

A.4.3. Záměry ostatní

A.4.3.1. Protipovodňová ochrana

Protipovodňová opatření nadmístního významu:

iden. kód	název	ORP	obec
PO1	Přítlucké poldry (Dyje)	Břeclav	Bulhary, Lednice, Podivín, Přítluky, Rakvice
PO2	Židlochovice (Svratka) – Židlochovické poldry (Svratka)	Hustopeče	Uherčice, Velké Němčice
		Pohořelice	Vranovice
		Židlochovice	Hrušovany u Brna, Nosislav, Přisnotice, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Židlochovice
PO3	Medlov (Jihlava) – řízený rozliv	Ivančice	Němčičky
		Pohořelice	Malešovice, Odrovice, Pohořelice
		Židlochovice	Medlov

Subjekt uplatňující záměr – JMK

Plocha: schematicky zobrazené v grafické části – výkres A.3. Výkres záměrů na provedení změn v území

A.4.3.2. Území chráněná pro akumulaci povrchových vod

Plochy podle generelu LAPV, schematicky zobrazené v grafické části – výkres A.3. Výkres záměrů na provedení změn v území

iden. kód	název záměru	ORP	obec
LAR1	Čučice	Ivančice	Čučice, Ketkovice, Nová Ves, Senorady
LAR2	Horní Kounice	Moravský Krumlov	Horní Kounice, Rešice, Tavíkovice
LAR3	Kuřimské Jestřabí	Tišnov	Deblín, Dolní Loučky, Kuřimská Nová Ves, Říkonín, Újezd u Tišnova, Kuřimské Jestřabí
LAR4	Otaslavice	Vyškov	Březina
LAR5	Plaveč	Znojmo	Hluboké Mašůvky, Plaveč, Rudlice, Vevčice
LAR6	Rychtářov	Vyškov	Březina, Vyškov
LAR7	Terezín	Hodonín	Karlín, Terezín
		Hustopeče	Krumvíř
		Kyjov	Násedlovice, Nenkovice, Želetice
LAR8	Úsobrno	Boskovice	Úsobrno

iden. kód	název záměru	ORP	obec
LAR9	Vysočany	Znojmo	Vysočany, Zblovce, Lubnice
LAR10	Želešice	Šlapanice	Ořechov, Radostice, Střelice

Subjekt uplatňující záměr – Ministerstvo zemědělství České republiky

A.4.3.3. Ochrana přírody a krajiny

Záměry ochrany přírody uplatňuje Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí.

A.4.3.3.1. Přírodní parky

Přírodní parky – záměry nejsou vyjádřeny v grafické části

iden. kód	název záměru	ORP	obec
	Přírodní park Ždánický les – zmenšení	Hustopeče	Velké Hostěrádky
	Přehlášení Přírodního parku Baba	Brno, Kuřim	
	Přehlášení Přírodního parku Mikulčický luh	Hodonín	
	Přehlášení Přírodního parku Niva Dyje	Břeclav	
	Přehlášení Přírodního parku Podkomorské lesy	Brno, Kuřim, Rosice	
	Přehlášení Přírodního parku Rakovecké údolí	Blansko, Vyškov	
	Přehlášení Přírodního parku Svratecká hornatina	Boskovice, Blansko, Tišnov	

A.4.3.3.2. Nadregionální a regionální územní systém ekologické stability

Biocentra:

iden. kód	název záměru	název biocentra	obec
NRBC01	nadregionální biocentrum	Údolí Hodonínky	Nedvědice, Osiky, Černovice
NRBC02	nadregionální biocentrum	Podkomorské lesy	Chudčice, Čebín, Moravské Knínice, Veverská Bítýška, Brno
NRBC03	nadregionální biocentrum	Suchý a Pustý žleb	Krasová, Šošůvka, Vilémovice, Sloup, Ostrov u Macochy, Vavřinec, Blansko
NRBC04	nadregionální biocentrum	Josefovské údolí	Adamov, Rudice, Březina, Habrůvka, Křtiny, Jedovnice, Ochoz u Brna, Olomučany, Babice nad Svitavou
NRBC05	nadregionální biocentrum	Vojenský (Repešský) žleb	Březina
NRBC06	nadregionální biocentrum	Jankovec	Vranovská Ves, Plenkovice, Boskovštejn, Jevišovice, Kravsko, Olbramkostel, Bojanovice, Hluboké Mašůvky, Pavlice

iden. kód	název záměru	název biocentra	obec
NRBC07	nadregionální biocentrum	Údolí Dyje	Lesná, Onšov, Podmyče, Hnanice, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Havraníky, Mašovice, Vranov nad Dyjí, Podmolí, Lukov, Horní Břečkov, Znojmo
NRBC08	nadregionální biocentrum	Ječmeniště	Slup, Vrbovec, Strachotice
NRBC09	nadregionální biocentrum	Karlov	Pravice, Velký Karlov, Břežany, Šanov, Hrušovany nad Jevišovkou, Božice
NRBC10	nadregionální biocentrum	Palava	Bavory, Klentnice, Horní Věstonice, Dolní Věstonice, Perná, Pavlov
NRBC11	nadregionální biocentrum	Milovický les	Přítluky, Milovice, Bulhary, Sedlec, Mikulov
NRBC12	nadregionální biocentrum	Hlohovecké rybníky	Hlohovec, Sedlec, Lednice, Valtice, Břeclav
NRBC13	nadregionální biocentrum	Přední kout	Horní Bojanovice, Diváky, Kurdějov, Boleradice, Nikolčice, Hustopeče
NRBC14	nadregionální biocentrum	Ždánický les	Nemotice, Nechvalín, Snovídky, Nevojice, Mouchnice, Lovčice, Ždánice, Kyjov
NRBC15	nadregionální biocentrum	Černé bláto	Dubňany, Mutěnice, Hodonín
NRBC16	nadregionální biocentrum	Soutok	Týnec, Kostice, Mikulčice, Tvrdonice, Moravská Nová Ves, Lanžhot, Hodonín, Břeclav
NRBC17	nadregionální biocentrum	Čertoryje	Malá Vrbka, Tasov, Hroznová Lhota, Hrubá Vrbka, Kněždub, Tvarožná Lhota, Radějov
NRBC18	nadregionální biocentrum	Javořina	Suchov, Nová Lhota
RBC001	regionální biocentrum	Panský les	Kněžves
RBC002	regionální biocentrum	Křetín	Křetín
RBC003	regionální biocentrum	Strážný	Nýrov
RBC004	regionální biocentrum	Zboněk	Nýrov, Letovice
RBC005	regionální biocentrum	Křižánek	Míchov, Svitávka, Letovice
RBC006	regionální biocentrum	Na kopaninách	Vanovice
RBC007	regionální biocentrum	Smržovec	Velké Opatovice
RBC008	regionální biocentrum	Duraně	Úsobrno
RBC009	regionální biocentrum	Úsobrnské údolí	Úsobrno

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC010	regionální biocentrum	Pod Švancarkou	Kořenec, Šebetov
RBC011	regionální biocentrum	Pavlovský dvůr	Benešov
RBC012	regionální biocentrum	Holíkov	Valchov, Němčice, Újezd u Boskovic
RBC013	regionální biocentrum	Ledečák	Jabloňany, Skalice nad Svitavou, Lhota Rapotina, Boskovice
RBC014	regionální biocentrum	Pod Hamrem	Doubravice nad Svitavou, Rájec-Jestřebí
RBC015	regionální biocentrum	Chlum	Krhov, Obora, Bořitov
RBC016	regionální biocentrum	Bukovice	Rájec-Jestřebí, Černá Hora
RBC017	regionální biocentrum	U Krkaté báby	Lubě, Hluboké Dvory, Újezd u Černé Hory
RBC018	regionální biocentrum	U tabule	Šerkovice, Tišnov, Rašov
RBC019	regionální biocentrum	Jahodná	Štěpánovice, Borač, Lomnička, Lomnice
RBC020	regionální biocentrum	Žďárná	Ochoz u Tišnova, Doubravník
RBC021	regionální biocentrum	Sýkoř	Synalov, Osiky
RBC022	regionální biocentrum	Hersica	Bedřichov, Černovice, Kunštát
RBC023	regionální biocentrum	Pernštejn	Nedvědice
RBC024	regionální biocentrum	Sokolí skála	Ochoz u Tišnova, Běleč, Borač, Doubravník
RBC025	regionální biocentrum	Havlov	Drahonín, Žďárec
RBC026	regionální biocentrum	Vrbka	Horní Loučky, Pernštejnské Jestřabí
RBC027	regionální biocentrum	Květnice	Lomnička, Předklášteří, Tišnov
RBC028	regionální biocentrum	Loučky	Nelepeč-Žernůvka, Dolní Loučky
RBC029	regionální biocentrum	Slunečná	Tišnov, Heroltice, Braniškov, Maršov, Lažánky
RBC030	regionální biocentrum	Výří skály	Sentice, Veverská Bítýška, Lažánky

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC031	regionální biocentrum	Ostrá	Javůrek, Veverská Bítýška, Lažánky
RBC032	regionální biocentrum	Hamerská	Lesní Hluboké, Maršov, Svatoslav, Javůrek
RBC033	regionální biocentrum	Červená	Svatoslav, Přibyslavice
RBC034	regionální biocentrum	Zlobice	Malhostovice, Kuřim
RBC035	regionální biocentrum	Hořícký hřbet	Lipůvka, Šebrov-Kateřina, Černá Hora, Blansko
RBC036	regionální biocentrum	Babí lom	Lelekovice, Svinošice
RBC037	regionální biocentrum	Jelení skok	Adamov, Šebrov-Kateřina, Vranov, Olomučany, Blansko
RBC038	regionální biocentrum	Malužín	Bílovice nad Svitavou
RBC039	regionální biocentrum	Čihadlo	Babice nad Svitavou
RBC040	regionální biocentrum	Baba	Jinačovice, Brno
RBC041	regionální biocentrum	Holedná	Brno
RBC042	regionální biocentrum	Cacovická Svitava	Brno
RBC043	regionální biocentrum	Hády	Kanice, Bílovice nad Svitavou, Brno
RBC044	regionální biocentrum	Hornek	Mokrá-Horákov, Ochoz u Brna, Brno
RBC045	regionální biocentrum	Údolí Říčky	Mokrá-Horákov, Ochoz u Brna, Hostěnice
RBC046	regionální biocentrum	Galaška	Olšany
RBC047	regionální biocentrum	Klučenice	Nemojany, Luleč, Račice-Pístovice
RBC048	regionální biocentrum	Rakovecké údolí	Bukovinka, Ruprechtov, Senetářov, Jedovnice, Račice-Pístovice
RBC049	regionální biocentrum	Rakovec	Jedovnice
RBC050	regionální biocentrum	Bayerova	Křtiny
RBC051	regionální biocentrum	Černov	Ruprechtov, Ježkovice

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC052	regionální biocentrum	Oběšený	Podomí, Krásensko, Vyškov
RBC053	regionální biocentrum	Doubrava	Vyškov, Březina
RBC054	regionální biocentrum	Velká Haná	Vyškov, Březina
RBC055	regionální biocentrum	Opatovické stráně	Vyškov
RBC056	regionální biocentrum	Vojenská	Drysice, Březina
RBC057	regionální biocentrum	Údolí Ferdinandského potoka	Březina
RBC058	regionální biocentrum	Široká	Březina
RBC059	regionální biocentrum	Údolí Velké Hané	Nové Sady, Březina
RBC060	regionální biocentrum	Nivky	Březina
RBC061	regionální biocentrum	Terešov	Hlubočany, Vyškov
RBC062	regionální biocentrum	Pavlovice	Bohdalice-Pavlovice, Hvězdlice
RBC063	regionální biocentrum	Oupaly	Nemochovice, Švábenice
RBC064	regionální biocentrum	Býnov	Chvalkovice, Hvězdlice
RBC065	regionální biocentrum	Strabišov	Kožušice, Brankovice
RBC066	regionální biocentrum	Milonický les	Milonice, Kojátky, Nesovice, Nevojice, Bučovice
RBC067	regionální biocentrum	Pracký kopec	Hostěrádky-Rešov, Prace, Kobylnice, Sokolnice
RBC068	regionální biocentrum	Santon	Velatice, Tvarožná
RBC069	regionální biocentrum	Vitovické údolí 1	Pozořice, Rousínov
RBC070	regionální biocentrum	Černovický hájek	Brno
RBC071	regionální biocentrum	Soutok Svatky a Svitavy	Modřice, Brno
RBC072	regionální biocentrum	Střelický les	Střelice

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC073	regionální biocentrum	Bosonožský hájek	Troubsko, Popůvky, Brno
RBC074	regionální biocentrum	Líchy	Troubsko, Popůvky, Omice, Střelice
RBC075	regionální biocentrum	Bučín	Tetčice
RBC076	regionální biocentrum	Kopaniny	Ivančice
RBC077	regionální biocentrum	Kocoury	Nová Ves, Oslavany
RBC078	regionální biocentrum	Ketkovice	Čučice, Ketkovice, Senorady
RBC079	regionální biocentrum	Templštejn	Biskoupky, Jamolice
RBC080	regionální biocentrum	Údolí Jihlavy	Biskoupky, Nová Ves, Ivančice
RBC081	regionální biocentrum	Alexovice	Ivančice
RBC082	regionální biocentrum	Réna	Ivančice
RBC083	regionální biocentrum	Tábor	Ivančice, Moravský Krumlov
RBC084	regionální biocentrum	Lidunka	Vedrovice, Moravský Krumlov
RBC085	regionální biocentrum	Slepencové stráně	Moravský Krumlov
RBC086	regionální biocentrum	Pípele	Tulešice, Dolní Dubňany, Rybníky
RBC087	regionální biocentrum	Koválov	Čermákovice, Tulešice, Vémyslice
RBC088	regionální biocentrum	Valův mlýn	Rešice, Horní Kounice
RBC089	regionální biocentrum	Vilímkův mlýn	Tavíkovice
RBC090	regionální biocentrum	Přešovice	Újezd
RBC091	regionální biocentrum	Pulkov	Rozkoš
RBC092	regionální biocentrum	Černý les	Jiřice u Moravských Budějovic, Střelice, Hostim
RBC093	regionální biocentrum	Šumenský hvozď	Šumná

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC094	regionální biocentrum	Petrovy skály	Chvalatice, Štítary
RBC095	regionální biocentrum	Mezižlebí	Lančov
RBC096	regionální biocentrum	Růžový vrch	Chvalatice
RBC097	regionální biocentrum	Meandry Svitavy	Skrchov, Letovice
RBC098	regionální biocentrum	Kopka	Lubnice
RBC099	regionální biocentrum	Suchá	Oslnovice
RBC100	regionální biocentrum	Vyhlička	Podhradí nad Dyjí, Korolupy, Starý Petřín
RBC101	regionální biocentrum	Venclov	Plaveč, Únanov, Hluboké Mašůvky
RBC102	regionální biocentrum	Němčičky	Výrovice
RBC103	regionální biocentrum	Višňové	Křepice, Mikulovice, Višňové
RBC104	regionální biocentrum	Pustý hrad	Medlice, Trstěnice, Višňové
RBC105	regionální biocentrum	Bohutický les	Lesonice, Bohutice, Miroslavské Knínice
RBC106	regionální biocentrum	Nad Šumickým potokem	Kubšice, Šumice, Olbramovice
RBC107	regionální biocentrum	Vyhlička	Hostěradice
RBC108	regionální biocentrum	Suchý potok	Suchohrdly u Miroslavi, Jiřice u Miroslavi
RBC109	regionální biocentrum	Litobratřice	Břežany, Litobratřice
RBC110	regionální biocentrum	U Náhonu	Borotice, Božice
RBC111	regionální biocentrum	Poštovna	Čejkovice, Borotice
RBC112	regionální biocentrum	Zámecký vrch	Lechovice, Stošíkovice na Louce, Oleksovice
RBC113	regionální biocentrum	Únanovka	Kyjovice, Těšetice, Tvořihráz, Suchohrdly
RBC114	regionální biocentrum	Palice	Dyje, Dobšice, Znojmo

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC115	regionální biocentrum	Krhovice	Krhovice, Hodonice, Tasovice
RBC116	regionální biocentrum	Jaroslavický rybník	Křídlovky, Slup, Jaroslavice
RBC117	regionální biocentrum	U Hrádku	Křídlovky, Hrádek
RBC118	regionální biocentrum	Dyjákovice	Dyjákovice, Hrádek
RBC119	regionální biocentrum	Hevlín 1	Hevlín
RBC120	regionální biocentrum	Hevlín 2	Hevlín
RBC121	regionální biocentrum	Trávní dvůr	Hrabětice, Hrušovany nad Jevišovkou, Hevlín
RBC122	regionální biocentrum	Drnholecký luh	Jevišovka, Novosedly, Drnholec
RBC123	regionální biocentrum	Malá lada	Jevišovka, Drnholec
RBC124	regionální biocentrum	Rákosinky	Brod nad Dyjí, Drnholec
RBC125	regionální biocentrum	Dunajovické vrchy	Dobré Pole, Brod nad Dyjí, Březí, Dolní Dunajovice
RBC126	regionální biocentrum	Svatý kopeček	Mikulov
RBC127	regionální biocentrum	Nový rybník	Sedlec, Mikulov
RBC128	regionální biocentrum	Skalky	Sedlec
RBC129	regionální biocentrum	Niva Dyje	Ladná, Podivín, Lednice, Břeclav
RBC130	regionální biocentrum	Křivé jezero – Pastvisko	Přítluky, Milovice, Přítluky, Bulhary, Zaječí, Rakvice, Lednice
RBC131	regionální biocentrum	Věstonická nádrž	Horní Věstonice, Dolní Věstonice, Ivaň, Pouzdřany, Strachotín, Pasohlávky
RBC132	regionální biocentrum	Sinaj	Brod nad Dyjí
RBC133	regionální biocentrum	Vrkoč	Přibice, Ivaň, Pouzdřany, Pasohlávky, Pohořelice
RBC134	regionální biocentrum	Plačkův les	Ivaň, Pouzdřany, Vranovice
RBC135	regionální biocentrum	Pouzdrány	Uherčice, Pouzdřany

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC136	regionální biocentrum	Hák	Přibice, Pohořelice
RBC137	regionální biocentrum	Smolín	Medlov, Pohořelice
RBC138	regionální biocentrum	Červené vrchy	Ledce, Hrušovany u Brna, Medlov, Pohořelice
RBC139	regionální biocentrum	Medlovský mlýn	Medlov
RBC140	regionální biocentrum	Želešický hájek	Želešice, Modřice
RBC141	regionální biocentrum	Rajhradská bažantnice	Popovice, Rebešovice, Rajhrad
RBC142	regionální biocentrum	Slámová	Holasice, Vojkovice, Blučina
RBC143	regionální biocentrum	Výhon	Židlochovice
RBC144	regionální biocentrum	Nosislav	Židlochovice, Nosislav
RBC145	regionální biocentrum	Rumunská bažantnice	Nikolčice, Blučina, Nosislav, Měnín, Velké Němčice
RBC146	regionální biocentrum	Křepice	Křepice
RBC147	regionální biocentrum	Starovičky	Starovičky, Hustopeče
RBC148	regionální biocentrum	Kuntínov	Morkůvky, Němčíčky, Bořetice, Brumovice, Boleradice, Kobyly
RBC149	regionální biocentrum	Časkov	Velké Hostěrádky, Borkovany, Klobouky u Brna
RBC150	regionální biocentrum	Šinkvický dvůr	Těšany
RBC151	regionální biocentrum	Prostřední vrch	Velké Hostěrádky, Dambořice
RBC152	regionální biocentrum	Údolí Horácka	Kobeřice u Brna, Dambořice
RBC153	regionální biocentrum	U Lednice	Uhřice, Žarošice, Dambořice
RBC154	regionální biocentrum	Babí lom	Věteřov
RBC155	regionální biocentrum	Bradlo	Čeložnice, Vřesovice, Hýslý, Moravany
RBC156	regionální biocentrum	Mistřín	Dubňany, Svatobořice-Mistřín

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC157	regionální biocentrum	Olšiny	Bzenec
RBC158	regionální biocentrum	Váté písky u Bzence	Bzenec
RBC159	regionální biocentrum	Zarazický výkaz	Moravský Písek, Vnorovy, Veselí nad Moravou, Bzenec
RBC160	regionální biocentrum	Oskovec	Petrov, Strážnice, Bzenec, Vracov
RBC161	regionální biocentrum	Koryto	Vracov
RBC162	regionální biocentrum	Pánov	Rohatec, Hodonín
RBC163	regionální biocentrum	Kapánsko	Starý Poddvorov, Dolní Bojanovice, Mutěnice
RBC164	regionální biocentrum	Hájek – Ochozy	Vrbice, Čejkovice
RBC165	regionální biocentrum	Očovský les	Hodonín
RBC166	regionální biocentrum	Zásada – Gebart	Rohatec, Hodonín
RBC167	regionální biocentrum	Sudoměřický potok	Sudoměřice
RBC168	regionální biocentrum	Mlýnky	Sudoměřice, Radějov, Strážnice
RBC169	regionální biocentrum	Travičná	Tvarožná Lhota, Radějov
RBC170	regionální biocentrum	Kútky	Radějov
RBC171	regionální biocentrum	Zrubenec	Radějov
RBC172	regionální biocentrum	Háj	Louka, Velká nad Veličkou
RBC173	regionální biocentrum	Sv. Antonínek	Blatnice pod Svatým Antonínkem
RBC174	regionální biocentrum	Kobylí hlava	Blatnička
RBC175	regionální biocentrum	Jasenová	Blatnička
RBC176	regionální biocentrum	Ochoza	Kuželov
RBC177	regionální biocentrum	Búrová	Suchov, Javorník, Nová Lhota, Velká nad Veličkou

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC178	regionální biocentrum	Jazevčí	Suchov, Javorník, Nová Lhota
RBC179	regionální biocentrum	Liščí bouda	Javorník, Nová Lhota
RBC180	regionální biocentrum	Machová	Javorník
RBC181	regionální biocentrum	Ochoz	Lazinov, Letovice
RBC182	regionální biocentrum	Nad Amerikou	Pamětice, Letovice
RBC183	regionální biocentrum	Velenov	Okrouhlá, Velenov
RBC184	regionální biocentrum	Habří	Boskovice
RBC185	regionální biocentrum	Nad horou	Černvír, Nedvědice
RBC186	regionální biocentrum	Doubavník	Doubavník
RBC187	regionální biocentrum	Štěpánovice	Štěpánovice, Borač
RBC188	regionální biocentrum	Březina	Hradčany, Březina, Sentic
RBC189	regionální biocentrum	Sychrov	Jinačovice, Kuřim, Brno
RBC190	regionální biocentrum	Žabovřesky	Brno
RBC191	regionální biocentrum	Gadišina	Sloup, Vysočany
RBC192	regionální biocentrum	Bukovinky	Ostrov u Macochy
RBC193	regionální biocentrum	Holštejn	Holštejn, Lipovec
RBC194	regionální biocentrum	Dolní Lhota	Ráječko, Blansko
RBC195	regionální biocentrum	Pokojná	Rudice, Olomučany, Blansko
RBC196	regionální biocentrum	Harbechy	Vilémovice, Blansko
RBC197	regionální biocentrum	Buková	Kanice, Ochoz u Brna, Babice nad Svitavou
RBC198	regionální biocentrum	Ochoz	Ochoz u Brna

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC199	regionální biocentrum	Zadní Hády	Kanice, Ochoz u Brna
RBC200	regionální biocentrum	Nad Mokerskou nádrží	Sivice, Tvarožná
RBC201	regionální biocentrum	Vitovické údolí 2	Pozořice
RBC202	regionální biocentrum	Podhora	Račice-Pístovice
RBC203	regionální biocentrum	Podbřežice	Podbřežice
RBC204	regionální biocentrum	Letonické Hájky	Dražovice, Letonice
RBC205	regionální biocentrum	Slavkov	Velešovice, Slavkov u Brna
RBC206	regionální biocentrum	Fitrale	Křenovice
RBC207	regionální biocentrum	Omický les	Omice
RBC208	regionální biocentrum	Silůvky	Silůvky, Prštice, Hlína
RBC209	regionální biocentrum	Ivančice	Ivančice
RBC210	regionální biocentrum	Moravské Bránice	Moravské Bránice, Ivančice
RBC211	regionální biocentrum	Krumlovský les	Trboušany, Jezeřany-Maršovice, Moravský Krumlov
RBC212	regionální biocentrum	Slatina	Rybníky, Moravský Krumlov
RBC213	regionální biocentrum	Cornštejn	Bítov, Starý Petřín
RBC214	regionální biocentrum	Peksův Mlýn	Zblovce, Vysočany
RBC215	regionální biocentrum	Deblinek	Kuchařovice, Suchohrdly
RBC216	regionální biocentrum	Stošikovice	Stošikovice na Louce, Prosiměřice
RBC217	regionální biocentrum	Dvorská	Oleksovice
RBC218	regionální biocentrum	Přerovský vrch	Nový Přerov, Novosedly
RBC219	regionální biocentrum	Žlutý kopec	Popice, Uherčice

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>název biocentra</i>	<i>obec</i>
RBC220	regionální biocentrum	Uherčická bažantnice	Uherčice, Velké Němčice
RBC221	regionální biocentrum	Slaniskový kopec	Ivaň, Vranovice
RBC222	regionální biocentrum	Úlehla	Žabčice, Pohořelice
RBC223	regionální biocentrum	Za Hrabalem	Odrovce, Loděnice, Cvrčovice
RBC224	regionální biocentrum	Pravlov	Pravlov, Kupařovice
RBC225	regionální biocentrum	Neugrund	Holasice, Vojkovice
RBC226	regionální biocentrum	Otnice	Otnice
RBC227	regionální biocentrum	Štureň	Klobouky u Brna
RBC228	regionální biocentrum	Tabulka	Horní Bojanovice, Velké Pavlovice
RBC229	regionální biocentrum	Na Hradisku	Mouřínov
RBC230	regionální biocentrum	Padělky	Kožušice, Brankovice, Mouchnice
RBC231	regionální biocentrum	Nad Jarohněvickým rybníkem	Hovorany, Mutěnice
RBC232	regionální biocentrum	Písky	Milotice, Svatobořice-Mistřín
RBC233	regionální biocentrum	Jezírka	Vracov
RBC234	regionální biocentrum	Moravský Písek	Moravský Písek
RBC235	regionální biocentrum	Pisárky	Brno
RBC236	regionální biocentrum	Daleká	Hostim

Biokoridory:

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
NRBK01 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Borač, Černvír, Dolní Loučky, Doubravník, Kaly, Lažánky, Nedvědice, Nelepeč-Žernůvka, Předklášteří, Sentice, Štěpánovice, Tišnov, Veverská Bítýška, Vohančice

iden. kód	název záměru	obec
NRBK01 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Běleč, Borač, Brno, Březina, Heroltice, Chudčice, Lažánky, Lomnice, Lomnička, Ochoz u Tišnova, Osiky, Předklášteří, Sentice, Synalov, Štěpánovice, Tišnov, Veverská Bítýška, Vohančice
NRBK02 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Benešov, Benešov, Cetkovice, Šebetov, Úsobrno
NRBK03 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Blansko, Olomučany
NRBK04 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Adamov, Jinačovice, Jinačovice, Kuřim, Moravské Knínice, Olomučany, Svinošice, Šebrov-Kateřina, Vranov
NRBK04 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Blansko, Blansko, Brno, Jinačovice, Jinačovice, Kuřim, Lelekovice, Olomučany, Rozdrojovice, Svinošice, Šebrov-Kateřina
NRBK04MB	nadregionální biokoridor (osa)	Rozdrojovice
NRBK05 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Březina, Bukovinka, Jedovnice, Ježkovice, Krásensko, Křtiny, Podomí, Ruprechtov, Vyškov, Vyškov
NRBK06 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Březina, Drnovice, Hostěnice, Luleč, Mokrý-Horákov, Nemojany, Ochoz u Brna, Olšany, Pozořice, Rousínov, Sívce, Vyškov, Zelená Hora
NRBK06 T	nadregionální biokoridor (osa)	Březina
NRBK06 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Boleradice, Borkovany, Bošovice, Brno, Březina, Drnovice, Drysice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Klobouky u Brna, Křenovice, Luleč, Mokrý-Horákov, Ochoz u Brna, Otnice, Podolí, Pustiměř, Radslavice, Těšany, Tvarožná, Újezd u Brna, Velatice, Vyškov, Zbýšov, Zelená Hora
NRBK06 TD+MH	nadregionální biokoridor (osa)	Brno, Habrovany, Luleč, Mokrý-Horákov, Nemojany, Ochoz u Brna, Olšany, Pozořice, Rousínov, Sívce, Tvarožná, Viničné Šumice
NRBK07 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Ochoz u Brna
NRBK08 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Bohdalice-Pavlovice, Habrovany, Hlubočany, Hvězdlice, Komořany, Kozlany, Kožušice, Kučеров, Nemojany, Podbřežice, Rostěnice-Zvonovice, Švábenice, Tučapy
NRBK09 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Brno, Hlína, Ivančice, Moravské Bránice, Neslovice, Omice, Popůvky, Střelice, Tetčice
NRBK09 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Brno, Čermákovice, Dobřínsko, Ivančice, Křepice, Kyjovice, Mikulovice, Moravský Krumlov, Omice, Ostrovačice, Rybníky, Střelice, Suchohrdly, Těšetice, Tetčice, Tulešice, Vémyslice, Višňové
NRBK09 MH+TD	nadregionální biokoridor (osa)	Ivančice, Moravské Bránice
NRBK09 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Čermákovice, Dobšice, Džbánice, Ivančice, Křepice, Mikulovice, Moravský Krumlov, Němčičky, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Plaveč, Rybníky, Suchohrdly, Trstěnice, Tulešice, Tvořihráz, Vémyslice, Višňové, Výrovce, Znojmo

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
NRBK09 TD+MH	nadregionální biokoridor (osa)	Dobřínsko, Hlína, Moravské Bránice, Moravský Krumlov, Prštice, Radostice, Silůvky, Tetčice
NRBK10 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Ivančice, Jamolice, Jezeřany-Maršovice, Moravský Krumlov, Nové Bránice, Olbramovice, Vedrovice
NRBK10 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Biskoupky, Ivančice, Moravský Krumlov, Nová Ves
NRBK10 TD+MH	nadregionální biokoridor (osa)	Bohutice, Borotice, Čejkovice, Hostěradice, Kadov, Lesonice, Miroslavské Knínice, Olbramovice, Oleksovice
NRBK11 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Bošovice, Bučovice, Heršpice, Kobeřice u Brna, Mouřínov, Velké Hostěrádky, Ždánice
NRBK11 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Archlebov, Borkovany, Bošovice, Bošovice, Dambořice, Mouřínov, Velké Hostěrádky, Velké Hostěrádky, Žarošice, Ždánice
NRBK12 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Kyjov, Moravany
NRBK13 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Bítov, Lančov, Podhradí nad Dyjí, Stálky, Starý Petřín, Vranov nad Dyjí
NRBK13 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Bítov, Chvalatice, Korolupy, Onšov, Oslonovice, Podhradí nad Dyjí, Štítary, Uherčice, Vratěšín, Vysočany, Vysočany
NRBK14 MH	nadregionální biokoridor (osa)	Lesná, Olbramkostel, Onšov, Šumná, Vranovská Ves
NRBK15 N	nadregionální biokoridor (osa)	Brod nad Dyjí, Břeclav, Bulhary, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Dyjákovice, Hevlín, Hodonice, Horní Věstonice, Hraběčice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Jaroslavice, Jevišovka, Krhovice, Křídlovky, Lednice, Milovice, Nový Přerov, Pasohlávky, Pavlov, Podivín, Přítluky, Slup, Strachotice, Tasovice, Valtrovice
NRBK15 V	nadregionální biokoridor (osa)	Brod nad Dyjí, Břeclav, Bulhary, Dobšice, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Dyjákovice, Dyje, Hevlín, Hraběčice, Hrádek, Jaroslavice, Jevišovka, Krhovice, Ladná, Lednice, Milovice, Nový Přerov, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Pasohlávky, Pavlov, Podivín, Přítluky, Slup, Strachotice, Strachotín, Tasovice, Valtrovice, Znojmo
NRBK16 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Boleradice, Bořetice, Čejč, Čejkovice, Dolní Bojanovice, Hodonín, Kobylí, Morkůvky, Mutěnice, Němčičky, Vrbice
NRBK17 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Bořetice, Horní Bojanovice, Hustopeče, Milovice, Němčičky, Přítluky, Starovičky, Šakvice, Velké Pavlovice, Zaječí
NRBK18 N	nadregionální biokoridor (osa)	Hodonín, Moravský Písek, Rohatec, Strážnice, Sudoměřice, Veselí nad Moravou, Vnorovy, Vracov
NRBK18 V	nadregionální biokoridor (osa)	Bzenec, Hodonín, Petrov, Rohatec, Strážnice, Veselí nad Moravou, Vnorovy, Vracov
NRBK19 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Mikulov, Sedlec, Valtice, Valtice

iden. kód	název záměru	obec
NRBK20 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Kněždub, Radějov, Sudoměřice, Tvarožná Lhota
NRBK21 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Lipov, Louka, Malá Vrbka, Tasov, Tasov, Velká nad Veličkou
NRBK22 MB	nadregionální biokoridor (osa)	Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Nová Lhota
NRBK23 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Bantice, Borotice, Božice, Břežany, Čejkovice, Kyjovice, Lechovice, Oleksovice, Práche, Prosiměřice, Stošíkovice na Louce, Suchohrdly, Těšetice, Tvořihráz
NRBK24 TD	nadregionální biokoridor (osa)	Klentnice, Mikulov, Milovice
NRBK25	nadregionální biokoridor (osa)	Benešov, Sloup, Suchý, Vavřinec, Vysočany, Žďárná
NRBK26	nadregionální biokoridor (osa)	Boskovštejn, Hostim, Rozkoš, Střelice
NRBK27	nadregionální biokoridor (osa)	Hluboké Mašůvky, Plaveč, Rudlice
NRBK28	nadregionální biokoridor (osa)	Bavory, Brod nad Dyjí, Březí, Dobré Pole, Dolní Dunajovice, Drnholec, Hrušovany nad Jevišovkou, Jevišovka, Novosedly, Pravice
NRBK29	nadregionální biokoridor (osa)	Bzenec, Hodonín, Moravský Písek, Ratíškovice, Rohatec, Vracov
RBK001	regionální biokoridor	Horní Poříčí, Kněžves, Křetín, Prostřední Poříčí
RBK002	regionální biokoridor	Křetín, Kunštát, Letovice, Nýrov, Sulíkov, Vranová
RBK003	regionální biokoridor	Černovice, Kunštát, Makov, Nýrov
RBK004	regionální biokoridor	Bedřichov, Brumov, Černovice, Osiky
RBK005	regionální biokoridor	Lomnice, Rašov, Strhaře, Synalov, Šerkovice
RBK006	regionální biokoridor	Brťov-Jeneč, Bukovice, Hluboké Dvory, Lubě, Rohozec, Šerkovice, Unín
RBK007	regionální biokoridor	Černá Hora, Malá Lhota, Újezd u Černé Hory
RBK008	regionální biokoridor	Bořitov, Černá Hora, Doubravice nad Svitavou, Rájec-Jestřebí
RBK009	regionální biokoridor	Bořitov, Doubravice nad Svitavou, Lhota Rapotina, Obora
RBK010	regionální biokoridor	Boskovice, Chrudichromy, Lhota Rapotina, Skalice nad Svitavou, Svitávka
RBK011	regionální biokoridor	Letovice, Nýrov, Svitávka
RBK012	regionální biokoridor	Letovice
RBK013	regionální biokoridor	Skrchov, Stvolová
RBK014	regionální biokoridor	Letovice, Míchov, Pamětice, Vanovice, Vísky
RBK015	regionální biokoridor	Borotín, Vanovice, Velké Opatovice
RBK016	regionální biokoridor	Velké Opatovice
RBK017	regionální biokoridor	Boskovice, Boskovice, Boskovice, Chrudichromy, Chrudichromy, Lhota Rapotina, Skalice nad Svitavou, Svitávka

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
RBK018	regionální biokoridor	Doubravice nad Svitavou, Lhota Rapotina, Obora
RBK019	regionální biokoridor	Blansko, Rájec-Jestřebí, Ráječko
RBK020	regionální biokoridor	Černá Hora
RBK021	regionální biokoridor	Blansko, Šebrov-Kateřina
RBK022	regionální biokoridor	Drahonín
RBK023	regionální biokoridor	Drahonín, Horní Loučky, Olší, Skryje
RBK024	regionální biokoridor	Dolní Loučky, Horní Loučky, Štěpánovice
RBK025	regionální biokoridor	Černvír, Doubravník, Nedvědice
RBK026	regionální biokoridor	Dolní Loučky, Předklášteří
RBK027	regionální biokoridor	Lipůvka, Malhostovice, Újezd u Černé Hory
RBK028	regionální biokoridor	Čebín, Kuřim, Malhostovice, Moravské Knínice
RBK029	regionální biokoridor	Lažánky, Veverská Bítýška
RBK030	regionální biokoridor	Javůrek, Lažánky, Lesní Hluboké, Maršov
RBK031	regionální biokoridor	Lesní Hluboké, Přibyslavice, Svatoslav
RBK032	regionální biokoridor	Přibyslavice
RBK033	regionální biokoridor	Přibyslavice
RBK034	regionální biokoridor	Boskovice, Újezd u Boskovic
RBK035	regionální biokoridor	Benešov, Boskovice, Okrouhlá, Suchý, Újezd u Boskovic, Velenov
RBK036	regionální biokoridor	Benešov
RBK037	regionální biokoridor	Benešov
RBK038	regionální biokoridor	Úsobrno
RBK039	regionální biokoridor	Nové Sady
RBK040	regionální biokoridor	Dryšice
RBK041	regionální biokoridor	Březina, Vyškov
RBK042	regionální biokoridor	Březina, Vyškov
RBK043	regionální biokoridor	Drnovice, Ježkovice, Račice-Pístovice
RBK044	regionální biokoridor	Bukovinka, Olšany, Račice-Pístovice
RBK045	regionální biokoridor	Hostěnice, Ochoz u Brna, Olšany
RBK046	regionální biokoridor	Brno, Kanice, Ochoz u Brna
RBK047	regionální biokoridor	Bukovinka, Jedovnice, Křtiny
RBK048	regionální biokoridor	Habrůvka, Křtiny
RBK049	regionální biokoridor	Babice nad Svitavou, Březina
RBK050	regionální biokoridor	Babice nad Svitavou
RBK051	regionální biokoridor	Adamov, Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
RBK052	regionální biokoridor	Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou, Brno, Řícmanice
RBK053	regionální biokoridor	Brno, Kanice
RBK054	regionální biokoridor	Brno
RBK055	regionální biokoridor	Brno
RBK056	regionální biokoridor	Brno
RBK057	regionální biokoridor	Brno
RBK058	regionální biokoridor	Brno
RBK059	regionální biokoridor	Brno
RBK060	regionální biokoridor	Brno, Popůvky
RBK061	regionální biokoridor	Čučice, Nová Ves, Oslavany, Senorady
RBK062	regionální biokoridor	Ivančice, Moravské Bránice, Nová Ves, Oslavany
RBK063	regionální biokoridor	Moravský Krumlov
RBK064	regionální biokoridor	Čermákovice, Horní Kounice, Rešice, Tulešice
RBK065	regionální biokoridor	Horní Kounice, Tavíkovice
RBK066	regionální biokoridor	Tavíkovice, Újezd
RBK067	regionální biokoridor	Rozkoš, Újezd
RBK068	regionální biokoridor	Hostim
RBK069	regionální biokoridor	Chvalatice
RBK070	regionální biokoridor	Bítov, Vysočany, Zblovce
RBK071	regionální biokoridor	Korolupy, Lubnice
RBK072	regionální biokoridor	Kubšice, Olbramovice, Vedrovice
RBK073	regionální biokoridor	Kubšice, Loděnice, Šumice
RBK074	regionální biokoridor	Loděnice, Medlov, Odrovice, Pohořelice
RBK075	regionální biokoridor	Blučina, Holasice, Hrušovany u Brna, Vojkovice, Židlochovice
RBK076	regionální biokoridor	Holasice, Popovice, Rajhrad, Želešice
RBK077	regionální biokoridor	Blučina, Holasice, Rajhrad
RBK078	regionální biokoridor	Brno, Modřice, Popovice
RBK079	regionální biokoridor	Hajany, Moravany, Nebovidy, Střelice, Želešice
RBK080	regionální biokoridor	Střelice
RBK081	regionální biokoridor	Hvězdlice, Švábenice
RBK082	regionální biokoridor	Dobročkovice, Hvězdlice, Chvalkovice, Milonice, Nesovice, Nevojice, Uhřice
RBK083	regionální biokoridor	Bučovice, Nevojice
RBK084	regionální biokoridor	Nikolčice, Šitbořice, Těšany

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
RBK085	regionální biokoridor	Křepice, Nikolčice, Velké Němčice
RBK086	regionální biokoridor	Křepice, Nosislav, Velké Němčice, Židlochovice
RBK087	regionální biokoridor	Blučina, Nosislav, Židlochovice
RBK088	regionální biokoridor	Vojkovice, Židlochovice
RBK089	regionální biokoridor	Nosislav, Pouzdřany, Uherčice, Velké Němčice, Vranovice
RBK090	regionální biokoridor	Ivaň, Pouzdřany
RBK091	regionální biokoridor	Hustopeče, Popice, Pouzdřany, Starovice, Uherčice
RBK092	regionální biokoridor	Branišovice, Našiměřice, Olbramovice, Suchohrdly u Miroslavi, Šumice, Trnové Pole
RBK093	regionální biokoridor	Damnice, Jiřice u Miroslavi, Litobratřice
RBK094	regionální biokoridor	Drnholec, Jevišovka, Litobratřice
RBK095	regionální biokoridor	Břežany, Damnice, Litobratřice
RBK096	regionální biokoridor	Božice
RBK097	regionální biokoridor	Božice, Hrádek, Křidlůvky
RBK098	regionální biokoridor	Hrádek, Křidlůvky
RBK099	regionální biokoridor	Jaroslavice, Slup
RBK100	regionální biokoridor	Hrušovany nad Jevišovkou, Jevišovka
RBK101	regionální biokoridor	Novosedly, Nový Přerov
RBK102	regionální biokoridor	Bavory, Mikulov
RBK103	regionální biokoridor	Břeclav, Lednice
RBK104	regionální biokoridor	Dolní Bojanovice, Hovorany, Mutěnice, Svatobořice-Mistřín
RBK105	regionální biokoridor	Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Věteřov
RBK106	regionální biokoridor	Kyjov, Nechvalín, Ostrovánky, Sobůlky, Věteřov
RBK107	regionální biokoridor	Rohatec, Sudoměřice
RBK108	regionální biokoridor	Radějov, Sudoměřice
RBK109	regionální biokoridor	Radějov
RBK110	regionální biokoridor	Radějov
RBK111	regionální biokoridor	Radějov, Tvarožná Lhota
RBK112	regionální biokoridor	Javorník
RBK113	regionální biokoridor	Javorník, Velká nad Veličkou
RBK114	regionální biokoridor	Nová Lhota
RBK115	regionální biokoridor	Suchov, Velká nad Veličkou
RBK116	regionální biokoridor	Blatnička, Suchov, Velká nad Veličkou
RBK117	regionální biokoridor	Blatnička

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
RBK118	regionální biokoridor	Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnička
RBK119	regionální biokoridor	Březina
RBK120	regionální biokoridor	Lazinov, Letovice, Skrchov, Stvolová
RBK121	regionální biokoridor	Letovice, Nýrov
RBK122	regionální biokoridor	Jabloňany, Krhov, Lhota Rapotina, Obora
RBK123	regionální biokoridor	Černvír, Doubravník, Nedvědice
RBK124	regionální biokoridor	Doubravník
RBK125	regionální biokoridor	Borač, Doubravník, Ochoz u Tišnova, Štěpánovice
RBK126	regionální biokoridor	Březina, Předklášteří, Štěpánovice, Tišnov
RBK127	regionální biokoridor	Březina, Heroltice, Hradčany, Lažánky, Sentic
RBK128	regionální biokoridor	Brno, Veverská Bítýška
RBK129	regionální biokoridor	Holštejn, Vysočany
RBK130	regionální biokoridor	Holštejn, Ostrov u Macochy
RBK131	regionální biokoridor	Ostrov u Macochy
RBK132	regionální biokoridor	Vilémovice
RBK133	regionální biokoridor	Blansko, Jedovnice, Rudice
RBK134	regionální biokoridor	Babice nad Svitavou
RBK135	regionální biokoridor	Ochoz u Brna
RBK136	regionální biokoridor	Biskoupky, Ivančice, Jamolice
RBK137	regionální biokoridor	Ivančice, Nová Ves
RBK138	regionální biokoridor	Ivančice
RBK139	regionální biokoridor	Dolní Kounice, Moravské Bránice, Nové Bránice, Pravlov
RBK140	regionální biokoridor	Kupařovice, Malešovice, Medlov, Němčičky, Pravlov
RBK141	regionální biokoridor	Moravský Krumlov
RBK142	regionální biokoridor	Moravský Krumlov
RBK143	regionální biokoridor	Moravský Krumlov, Rybníky, Tulešice, Vémyslice
RBK144	regionální biokoridor	Podhradí nad Dyjí, Stálky, Vratěšín
RBK145	regionální biokoridor	Cvrčovice, Medlov, Pohořelice
RBK146	regionální biokoridor	Pohořelice
RBK147	regionální biokoridor	Pohořelice, Přibice, Vranovice
RBK148	regionální biokoridor	Ivaň, Pohořelice, Přibice
RBK149	regionální biokoridor	Pouzdrany, Vranovice
RBK150	regionální biokoridor	Holubice, Křenovice, Slavkov u Brna, Velešovice
RBK151	regionální biokoridor	Dražovice, Němčany, Slavkov u Brna
RBK152	regionální biokoridor	Dražovice, Komořany, Podbřežice

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>obec</i>
RBK153	regionální biokoridor	Bučovice, Kojátky, Letonice
RBK154	regionální biokoridor	Kožušice, Malínky
RBK155	regionální biokoridor	Brankovice, Mouchnice, Nemotice, Nesovice, Snovídky
RBK156	regionální biokoridor	Prosiměřice, Tvořihráz, Výrovice, Žerotice
RBK157	regionální biokoridor	Borotice, Božice, Lechovice, Práče, Stošíkovice na Louce
RBK158	regionální biokoridor	Mikulov
RBK159	regionální biokoridor	Mikulov, Sedlec
RBK160	regionální biokoridor	Svatobořice-Mistřín
RBK161	regionální biokoridor	Milotice, Skoronice, Vacenovice, Vracov
RBK162	regionální biokoridor	Bzenec, Vracov
RBK163	regionální biokoridor	Radějov
RBK164	regionální biokoridor	Javorník
RBK165	regionální biokoridor	Nová Lhota
RBK166	regionální biokoridor	Suchov
RBK167	regionální biokoridor	Újezd u Rosic
RBK168	regionální biokoridor	Brno
RBK169	regionální biokoridor	Brno
RBK170	regionální biokoridor	Švábenice

A.4.3.3. Turistické oblasti, atraktivity a kulturní dědictví

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>ORP</i>	<i>obec</i>
	Lázeňský areál Pasohlávky	Pohořelice	Pasohlávky
	Archeopark Mikulčice – Kopčany	Hodonín	Mikulčice, Moravská Nová Ves

<i>iden. kód</i>	<i>název záměru</i>	<i>ORP</i>	<i>obec</i>
	Krajinná památková zóna Jaroslavicko	Znojmo	
	Krajinná památková zóna Jevišovicko	Znojmo	
	Krajinná památková zóna Olomučansko-Křtínsko	Blansko	
	Krajinná památková zóna Znojemsko	Znojmo	
	Krajinná památková zóna Horní Svratecko	Boskovice	
	Vesnická památková zóna	Brno	Brno

iden. kód	název záměru	ORP	obec
	Vesnická památková zóna	Znojmo	Popice
	Městská památková zóna Líšeň	Brno	Brno

Subjekt uplatňující záměr: Národní památkový ústav

A.4.3.4. Výroba

Záměry na území Jihomoravského kraje
průmyslové zóny:

ident. kód	název záměru	obec – lokalizace
PZ1	Tuřany, letiště Sever	Brno
PZ2	Tuřany, letiště Jih	Brno
PZ3	CTPark Brno South, Šlapanice	Šlapanice

A.5. seznam použitých zkratk

AGN	Evropská dohoda o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu
AGC	Evropská dohoda o mezinárodních železničních magistrálách (European Agreement on Main International Railways Lines)
AGTC	Evropská dohoda o nejdůležitějších trasách mezinárodní kombinované dopravy a souvisejících objektech (European Agreement on Important International Combined Transport Lines and Related Installations)
AOPK	Agentura ochrany přírody
AZZU	Aktivní zóna záplavového území
BaP	Benzo(a)pyren
BOV	Brněnský oblastní vodovod
BF	Brownfields
BSK5	Biochemická spotřeba kyslíku (stanovena zředovací metodou v průběhu 5 dnů)
CD	Cenzová domácnost
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
CZT	Centrální zásobování teplem
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický úřad
ČOP	Časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
D-O-L	Průplavní spojení Dunaj – Odra – Labe

DP	Dobývací prostor
DS	Distribuční síť
EO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EO	Ekvivalentní obyvatel
ES ČR	Elektrizační soustava České republiky
EU	Evropská unie
EV	Transevropská cyklotrasa eurovelo
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EuroVelo	Evropská síť cyklistických tras
GWh	gigawatthodina
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IDS	Integrovaný dopravní systém
JMK	Jihomoravský kraj
JT	Jižní tangenta
JVT	Jihovýchodní tangenta
JZT	Jihozápadní tangenta
k.ú.	Katastrální území
KES	Koeficient ekologické stability
KHS	Krajská hygienická stanice
KO	Komunální odpad
KPZ	Krajinná památková zóna
KrÚ	Krajský úřad
KS	Kanalizační soustava
kV	Kilovolt
kW	Kilowatt
kWh	Kilowatthodina
LAPV	Lokality pro akumulaci povrchových vod
LVZCHD	Lokalita výskytu zvláště chráněných druhů (rostlin, živočichů)
MD	Ministerstvo dopravy
MK	Ministerstvo kultury
MPR	Městská památková rezervace
MPZ	Městská památková zóna
MÚK	Mimoúrovňová křižovatka
MVA	Megavoltampér

MW	Megawatt
MWh	Megawathodina
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území přírody
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Evropsky významné lokality a ptačí oblasti
NKP	Národní kulturní památka
NN	Napěťová soustava nízkého napětí
NOX	Oxid dusíku
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka (MZCHÚ)
NPR	Národní přírodní rezervace (MZCHÚ)
NRBC	Nadregionální biocentrum (ÚSES)
NRBK	Nadregionální biokoridor (ÚSES)
OP	Ochranné pásmo
OPM	Obsazená pracovní místa
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesů
ORP	Obec s rozšířenou působností
OV	Oblastní vodovod
OZE	Obnovitelný zdroj energie
P (kW)	Instalovaný výkon zdroje
PLO	Přírodní lesní oblast
PLZ	Přírodní léčivý zdroj
PM10	Polévatý prach
PO	Ptačí oblast (Natura 2000)
POH	Plán odpadového hospodářství
PPa	Přírodní památka (MZCHÚ)
PR	Přírodní rezervace (MZCHÚ)
PRVK JMK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje České republiky
PZ	Průmyslová zóna
PZP	Podzemní zásobník plynu
RBC	Regionální biocentrum (ÚSES)
RBK	Regionální biokoridor (ÚSES)
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší

RKC	Rekreační krajinný celek
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
ŘVC	Ředitelství vodních cest
SJD	Severojižní diametr
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
S-NO	Skládka – nebezpečný odpad
S-OO	Skládka – ostatní odpad
S-OO1	Skládka – ostatní odpad, podskupina 1
SO2	Oxid siřičitý
SR	Slovenská republika
SV	Skupinový vodovod
SWOT	Slabé stránky – silné stránky – příležitosti – hrozby (Strong – Weak – Opportunity – Threat)
SZ	Stavební zákon
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TEMMK	Transevropský multimodální koridor
TEN-T	Transevropské dopravní síť (Trans European Network Transport)
TERFN	Transevropská železniční síť nákladní dopravy
TOB	Trvale obydlené byty
TTP	Trvalé travní porosty
TZL	Tuhé znečišťující látky
TŽK	Tranzitní železniční koridor
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚEK	Územní energetická koncepce
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ÚPNSÚ	Územní plán sídelního útvaru
ÚP O	Územní plán obce
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPG	Územní prognóza
ÚP VÚC	Územní plán velkého územního celku
ÚPP	Územně plánovací podklady
URÚ	Udržitelný rozvoj území
ÚSES	Územní systém ekologické stability
UV	Usnesení vlády
VLC	Veřejné logistické centrum

VMO	Velký městský okruh
VN	Napěťová soustava vysokého napětí
VVN	Napěťová soustava velmi vysokého napětí
VOV	Vírský oblastní vodovod
VPD	Vzletová a přistávací dráha
VPR	Vesnická památková rezervace
VPZ	Vesnická památková zóna
VTL	Plynová soustava vysokotlaká (distribuce)
VVTL	Plynová soustava velmi vysokého tlaku (přeprava)
VRT	Vysokorychlostní trať
VZCHÚ	Velkoplošná zvláště chráněná území
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
žst.	Železniční stanice
ŽUB	Železniční uzel Brno
žzst.	Železniční zastávka